धवल वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

एवं

शैक्षिक व्यवस्थापन तथा सूचना प्रणाली प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष ०८२/०८३

प्रकाशक

आन्तरिक गुणस्तर सुनिश्चितता समिति

धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस, बागलुङ

(विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट गुणस्तर प्रत्यायनकृत, २०८१)

२०८३, भाद्र

धवल वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

एवं

शैक्षिक व्यवस्थापन तथा सूचना प्रणाली प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष ०८२/०८३

प्रकाशक

आन्तरिक गुणस्तर सुनिश्चितता समिति

धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस, बागलुङ

(विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट गुणस्तर प्रत्यायनकृत, २०८१)

तयारकर्ता

हिरालाल रेग्मी

सहायक क्याम्पस प्रमुख

२०८३, भाद्र

Phone No.: 068-520113, 068-521384

e-mail: dmcbaglung@gmail.com

info@dmc.tu.edu.np

Website: dmc.tu.edu.np

सेटिङः **मुद्रणः नमुना अफसेट, बागलुङ**

प्रकाशकीय

त्रिभुवन विश्वविद्यालयको आङ्गिक क्याम्पसका रुपमा प्रवीणता प्रमाणपत्र तहको पठनपाठन सञ्चालन गर्ने गरी वि. सं. २०१९ मा धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पसको स्थापना भएको थियो । समयको माग र स्थानीय समुदायको आवश्यकतालाई मध्यनजर गरी वर्तमान समयमा क्याम्पसले विभिन्न सङ्काय र संस्थानतर्फ स्नातकदेखि स्नातकोत्तर तहसम्मका कक्षाहरु सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ । पछिल्लो समयमा त्रिभुवन विश्वविद्यालयको स्वायत्तताप्राप्त क्याम्पसका रुपमा सञ्चालित यस क्याम्पसले आफ्ना शैक्षिक, भौतिक, प्रशासनिक तथा व्यवस्थापकीय पक्षमा सुधार गर्दै गुणस्तरीय शिक्षा प्रवर्धनका लागि विविध कार्यक्रमहरु अगाडि बढाइरहेको छ । वि. सं. २०७४ मा विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको उच्च शिक्षा सुधार परियोजना कार्यक्रममा क्याम्पस प्रवेश गरेपछि गुणस्तर सुनिश्चितता प्रत्यायन (Quality Assurance and Accreditation, QAA) प्रमाणपत्र प्राप्तिको महत्त्वपूर्ण शैक्षिक अभियानमा संलग्न यस क्याम्पसले २०८१ असार १२ गतेका दिन विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट प्रत्यायनकृत हुन सफल भएको छ ।

क्याम्पसले विगतका वर्षदेखि नै वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी त्यसलाई पुस्तक आकारमा प्रकाशन गर्दै आइरहेको छ । यस वर्ष पनि सो कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ । यस प्रतिवेदनमा क्याम्पसको वर्तमान अवस्था झल्कने विवरण, क्याम्पसमा क्रियाशील विभिन्न सङ्काय तथा संस्थानतर्फका विभागहरुको प्रतिवेदन, QAA प्रमाणपत्र प्राप्तिका लागि क्याम्पसमा गठित विभिन्न समिति तथा उपसमितिले सम्पादन गरेका कार्यको प्रगति प्रतिवेदन तथा क्याम्पसले सञ्चालन गरेका विविध गतिविधिहरुलाई समीक्षात्मक रुपमा प्रस्तुत गरिएको छ । यस प्रतिवेदनमा विभिन्न शिक्षण विभाग तथा शैक्षिक कार्यक्रमअन्तर्गत शैक्षिक सत्र २०८२ को वार्षिक तथा सत्रान्त परीक्षाका परीक्षाफल विश्लेषणलाई छुट्टै अध्यायमा समावेश गरिएको छ । मूलतः विगत वर्षका क्याम्पसका विभिन्न प्रशासनिक शाखाका रेकर्डहरु, वार्षिकोत्सवका अवसरमा प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम र प्रगति प्रतिवेदन, शिक्षण विभाग तथा समिति/उपसमितिले यसअघि तयार गरेका प्रतिवेदन, क्याम्पसको पञ्चवर्षीय रणनैतिक योजना, स्वअध्ययन मूल्याङ्कन प्रतिवेदन, क्याम्पसको वस्तुगत विवरण, प्रोस्पेक्टस लगायतका सामग्री तथा तथ्याङ्कका आधारमा विवरणात्मक र विश्लेषणात्मक ढाँचामा यो “धवल वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन (आर्थिक वर्ष ०८२/०८२३)” तयार गरिएको छ ।

आफ्नो अमूल्य समय दिई प्रस्तुत वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्नुहुने सहायक क्याम्पस प्रमुख हिरालाल रेग्मीलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहान्छु । यो वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्ने क्रममा आआफ्नो भूमिकामा रहेर महत्त्वपूर्ण सल्लाह र सुझाव दिई सहयोग गर्नुहुने क्याम्पस सञ्चालक समितिका अध्यक्ष प्रा. डा. दिनबहादुर थापा एवम् सदस्यहरु, सहायक क्याम्पस प्रमुख हरिप्रसाद पाण्डेय एवं डा. डिल्लीराज गौतम, विभिन्न शिक्षण विभागका अध्यक्ष एवम् कार्यक्रम संयोजकहरु,

QAA कार्यक्रमअन्तर्गत गठित विभिन्न समिति तथा उपसमितिका संयोजकहरु, क्याम्पस प्रशासनका विभिन्न शाखाहरु, शिक्षक तथा कर्मचारी मित्रहरु, स्ववियु, विद्यार्थी, अभिभावकलगायत क्याम्पसका सम्पूर्ण सरोकारवालाप्रति विशेष आभारी व्यक्त गर्दछु । वार्षिक प्रगति प्रतिवेदनको कम्प्युटर डिजाइन गरिदिने बहिनी लिला र छपाइको जिम्मा लिने नमुना अफ्सेट प्रा. लि. का प्रबन्ध निर्देशकलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहान्छौं ।

यो वार्षिक प्रतिवेदन तयारीका क्रममा केही सूचना तथा तथ्यहरु छुटेका हुन सक्छन् । क्याम्पसले प्रयोगमा ल्याएको सफ्टवयरमा प्रविष्टि गरिएका तथ्याङ्क तथा सूचनालाई आधार मानी परीक्षाफलसँग सम्बन्धित तथ्याङ्कहरु यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएकोले केही त्रुटी हुनसक्ने अनुमान हामीले गरेका छौं । भुलवश भएका त्रुटिहरुमा यहाँहरु सबैको सुधारात्मक सुझावको अपेक्षा गर्दछौं ।

. . . .
सहप्रा. डा. सुदर्शन सिलवाल
क्याम्पस प्रमुख एवं संयोजक
आन्तरिक गुणस्तर तथा सुनिश्चितता समिति
धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस, बागलुङ
२०८३, भाद्र

विषयसूची

क्र. स.	विवरण	पेज न.
	प्रकाशकीय	
	तालिकासूची	
	विषयसूची	
	सङ्क्षिप्तीकृत शब्दसूची	
	अध्याय एकः क्याम्पसका विभिन्न शैक्षिक गतिविधिहरु	**१**
१.१	पृष्ठभूमि	१
१.२	क्याम्पसमा सञ्चालित शैक्षिक कार्यक्रमहरु	४
१.३	सिकाइ प्रक्रिया	५
१.४	विद्यार्थी सहयोगका कार्यक्रमहरु	५
१.५	क्याम्पसका उपलब्धिहरु	६
१.६	क्याम्पसमा कार्यरत शिक्षक र कर्मचारीहरुको विवरण	११
१.७	विद्यार्थी विवरण	१३
१.८	शैक्षिक उपलब्धि	१३
१.९	क्याम्पसको सबल पक्ष, कमजोर पक्ष, अवसर र चुनौतीको विश्लेषण	१८
१.१०	क्याम्पसको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम	२३
१.११	आर्थिक अवस्था	२९
१.१२	भौतिक अवस्था	३१
१.१३	क्याम्पस पुस्तकालयमा रहेका पुस्तक, जोर्नल तथा अन्य सामग्रीको विवरण	३७
१.१४	निःशुल्क तथा जेहेन्दार छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थीको विवरण	३७
१.१५	शैक्षिक तथा प्रशासनिक व्यवस्थापन	४५
१.१६	क्याम्पसको साङ्गठनिक संरचना	४८
२	**अध्याय दुईः विभिन्न समिति तथा उपसमितिका प्रगति प्रतिवेदन**	**४९**

३	**अध्याय तीनः विभिन्न शिक्षण विभागका प्रगति प्रतिवेदन तथा वार्षिक नीति र कार्यक्रमहरु**	**८७**
४	**अध्याय चारः विभिन्न शिक्षण विभागका वार्षिक तथा सेमेस्टर परीक्षाका नतिजा विश्लेषण**	**१४४**
५	**अध्याय पाँचः उपसंहार**	**२०२**
	सन्दर्भसामग्री सूची	२०६

तालिका सूची

तालिका नं.	विवरण	पेज नं.
१	क्याम्पसमा कार्यरत शिक्षक र कर्मचारीहरुको विवरण	६
२	क्याम्पसमा कार्यरत शिक्षकहरुको विवरण	७
३	क्याम्पसमा कार्यरत कर्मचारीको विवरण	१०
४	स्नातक तथा स्नातकोत्तर तहमा गत तीन वर्षको विद्यार्थीको विवरण-२०८३	११
५	क्याम्पसमा अध्ययनरत विद्यार्थीको विवरण	**१३**
६	विभिन्न शैक्षिक सत्रमा स्नातक तथा स्नातकोत्तर तह उत्तीर्ण हुने विद्यार्थीको विवरण	**१५**
७	क्याम्पसमा गत विगत तीनवटा शैक्षिक सत्रको नतिजा विवरण	**१६**
८	विभिन्न आर्थिक वर्षको आम्दानी तथा खर्च विवरण	**३०**
९	प्रशासनिक एवम् शैक्षिक भवनहरुको विवरण	३२
१०	भौतिक वस्तुको विवरण	३३
११	निःशुल्क तथा जेहेन्दार छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थीको विवरण	३८
१२	खण्डगत तथा तहगत सर्वोत्कृष्ट हुने विद्यार्थीको विवरण	४१
१३	क्याम्पस सञ्चालक समितिको विवरण	**४५**
१४	क्याम्पस कार्यकारी समितिको विवरण	४५
१५	प्रशासनिक कार्यविभाजन	४७

सङ्क्षिप्तीकृत शब्दसूची

उपप्रा.	उप प्राध्यापक
आ.शि.	आंशिक शिक्षक
आ.व.	आर्थिक वर्ष
डा.	डाक्टर
धबक्या.	धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस
त्रिवि	त्रिभुवन विश्वविद्यालय
प्रा.डा.	प्राध्यापक डाक्टर
रु.	रुपिया
वि.सं.	विक्रम सम्वत्
सहप्रा.	सह प्राध्यापक
BA	Bachelors in arts
BBA	Bachelor in Business Administration
BBS	Bachelor in Business Studies
BEd	Bachelors in Education
BICTE	Bachelors In Information And Communication Technology Education
BSc	Bachelors in Sciences
DMC	Dhawalagiri Multiple Campus
Dr.	Doctor
ECC	Employment Coordination Cell
Eco.	Economics
ELT	English Language Teaching
EMIS	Educational Management and Information System
FSU	Free Student Union
HERP	Higher Education Reform Project
IAE	Institutional Assessment and Evaluation
ICT	Information and Communication Technology
IOST	Institution of Science and Technology
IQAC	Internal Quality Assurance Committee
IT	Information and Technology
JD	Job Description
LOI	Letter of Intent
MA	Masters in arts
MBS	Masters in business studies

MEd	Masters in education
MGT	Management
MS	Microsoft Teams
NEHEP	Nurturing Excellence in Higher Education Program
OTP	Overall Teaching Plan
PRT	Peer Review Team
Pvt. Ltd.	Private Limited
QAA	Quality Assurance and Accreditation
RMC	Research Management Cell
SAT	Self Assesment Team
SWOC	Strengths Weaknessses Opportunities and Challenges
SP	Strategic Plan
SQC	Students Quality Circle
SSR	Self Study Report
ToR	Terms of Reference
TU	Tribhuvan University
TUEA	Tribhuvan University Employees Association
TUTA	Tribhuvan University Teachers Association
UGC	University Grants Commission

अध्यायः एक
परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

वर्तमान राजनैतिक तथा प्रशासनिक विभाजनअन्तर्गत गण्डकी प्रदेशको बागलुङ जिल्लास्थित बागलुङ नगरपालिका वडा नं. १ र २ मा धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस अवस्थित छ । विक्रम सम्वत् २०१९ (अगष्ट १८, १९६२ ई. सं.) मा स्थापित यस धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस यस क्षेत्रमा एक अग्रणी शैक्षिक संस्थाका रुपमा स्थापित हुन सफल भएको छ । क्याम्पसले स्थापना कालदेखि नै यसका संस्थापकहरु, स्थानीय शिक्षाविद्हरु, समाजसेवी तथा अभिभावकहरुको न्यानो मायाका कारण उच्चतम सफलता हासिल गर्न सफल भएको छ ।

२०३० सालमा सबै सम्बन्धनप्राप्त कलेजलाई त्रिविका आङ्गिक क्याम्पस बनाउने नीतिअनुरुप यस धवलागिरि इन्टर कलेजलाई महेन्द्र क्याम्पस, बागलुङ नामकरण गरी त्रिविको आङ्गिक क्याम्पस बनाइएको हो । यहाँका बुद्धिजीवी, समाजसेवी, शिक्षाप्रेमी र राजनीतिकर्मीहरुको विगतमा जस्तै सहयोग र सद्भावको पनि आवश्यकता देखिएकाले क्याम्पसलाई थप सुदृढ बनाउनका लागि २०७६ चैत्र ५ गतेका दिन त्रिवि कार्यकारी परिषद्ले धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पसलाई स्वायत्ततामा लैजानका लागि स्वीकृति प्रदान गर्ने निर्णय गरेको थियो (थापा र अन्य, २०७८) । त्रिविको स्वयात्ततासम्बन्धी नियमानुसार अहिले यो क्याम्पस सञ्चालित छ ।

उच्च शिक्षालाई अनुसन्धानमुखी एवम् आधुनिकीकरण गर्ने क्रममा विश्वविद्यालय अनुदान आयोग र त्रिवि केन्द्रीय कार्यालयबाट आवश्यक सहयोग हुँदै आइरहेको छ । यस सहयोगबाट क्याम्पसको भौतिक विकास तथा प्राज्ञिक र शैक्षिक उन्नयनमा महत्त्वपूर्ण सहयोग पुगेको छ ।

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग (University Grants Commission, UGC) ले अभियानका रुपमा उच्च शिक्षाको गुणस्तर सुधार गर्ने उद्देश्यले अगाडि बढाएको गुणस्तर सुनिश्चितता प्रत्यायन् (Quality Assurance and Accreditation, QAA) प्रमाण पत्र प्राप्त गरी शैक्षिक गुणस्तरको मानक कायम गर्नेतर्फ निकै मिहिनेतका साथ शैक्षिक, भौतिक तथा प्रशासनिक गुणस्तर सुधार गर्ने कार्यहरु तीव्र गतिमा अगाडि बढाइरहेको सन्दर्भमा २०८१ असार १२ गतेका दिन क्याम्पसले उक्त प्रमाणपत्र प्राप्त गर्न सफल भएको थियो ।

धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस मानविकी, शिक्षाशास्त्र, व्यवस्थापन र विज्ञान तथा प्रविधि अध्ययन संस्थानतर्फका स्नातक र स्नातकोत्तर तहका विद्यार्थीहरुले ल्याएको उत्कृष्ट नतिजालाई कायम राख्न

तथा थप उचाइमा पुऱ्याउनका लागि अध्ययन अनुसन्धान लगायतका शैक्षिक क्रियाकलापमा मिहिनेतका साथ सहभागी भइरहेको छ । यसका साथै क्याम्पसले विशुद्ध प्राज्ञिक कार्यक्रमहरु मात्र नभई खेदकूद, खोज अनुसन्धान तथा सामाजिक दायित्व, समुदायको सेवाजस्ता मूल्य मान्यताहरुलाई समेत उच्च प्राथमिकता दिँदै आइरहेको छ ।

क्याम्पसले आफ्नो स्थापना कालदेखि नै विभिन्न किसिमका आरोह अवरोह पार गर्दै आजको यो अवस्थामा आइपुग्दा आफ्नो दूरगामी लक्ष्यअनुसार स्वायत्तता र गुणस्तर अभिवृद्धिको कार्यक्रमलाई एकैसाथ अगाडि बढाइरहेको छ । यसका लागि विगत केही वर्ष अगाडिदेखि पञ्चवर्षीय रणनैतिक योजना निर्माण गरी सोहीअनुसारका कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा राखेर कार्य सम्पादन गर्दै आइरहेको छ ।

क्याम्पसले तयार गरेको रणनैतिक योजनामा उल्लेख भएअनुसार क्याम्पसको मूलमन्त्र, दूरदृष्टि, ध्येय र लक्ष्य यस प्रकार रहेका छन् -

क्याम्पसको मूलमन्त्र	गुणस्तरीय शिक्षाः हाम्रो प्रतिबद्धता
दूरदृष्टि	प्राज्ञिक उत्कृष्टतामार्फत् समुन्नत, सभ्य तथा समतामूलक समाजको प्रवर्धन ।
ध्येय	निपूर्णता, विवेकशीलता तथा समानता जस्ता मूल्य मान्यताहरुलाई आत्मसात् गर्ने प्राज्ञिक वातावरणको निर्माण ।
लक्ष्य	उन्नतखालको भौतिक, प्राविधिक तथा शिक्षण सिकाइका स्रोत तथा साधनहरु तयार पार्ने ।
	गरिब तथा पिछडिएको वर्गका विद्यार्थीहरुको उच्च शिक्षामा पहुँच विस्तार गर्न विशेष प्रोत्साहनको व्यवस्था गर्ने ।
	शिक्षक कर्मचारीहरुका निम्ति वृत्ति विकास गर्ने अवसर प्रवद्र्धन गर्ने ।
	खोज तथा अनुसन्धान संस्कृतिको प्रवर्धन गर्ने ।
उद्देश्ययहरु	प्रभावकारी शिक्षण, व्यवस्थित प्राज्ञिक मूल्याङ्कन तथा परिश्रम र पृष्ठपोषणका माध्यमबाट शिक्षण सिकाइ प्रक्रियालाई व्यवस्थित बनाई विद्यार्थीको उत्तीर्ण दर वृद्धि गर्ने एवम् शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि गर्ने ।
	विद्यार्थीकेन्द्रित शैक्षणिक विधि, पुस्तकालयको प्रयोग, अनुसन्धान, समुदायमा संलग्नता, भ्रमण जस्ता माध्यमबाट विद्यार्थीहरुको ज्ञान आर्जनलाई थप प्रवर्धन गरी विद्यार्थीहरुको ज्ञान, सिप, क्षमता, असल नैतिक एवम् व्यावहारिक मूल्य मान्यताहरुको विकास गर्ने ।

	तालिम, कार्यशाला, सेमिनार तथा आधुनिक शिक्षण सामग्रीहरुको व्यवस्था गरी शिक्षकहरुको कार्यक्षमता प्रवर्धन गर्ने एवम् शैक्षणिक क्रियाकलापमा विविधता ल्याउने ।
	दलित, अपाङ्ग, वञ्चितिकरणमा परेका तथा महिला विद्यार्थीहरुलाई केन्द्रित गरी भर्ना अभियान सञ्चालन गर्ने ।
	प्रत्येक शैक्षिक वर्ष/सेमेस्टरका लागि पर्याप्त अनुभवी पूर्णकालीन शिक्षकहरुको व्यवस्था गरी शिक्षण, पृष्ठपोषण लगायतका सिकाइ क्रियाकलापलाई स्तरीय बनाउने ।
	छात्रावास (Hostel) को आवासीय क्षमता विस्तार गर्ने ।
	गरिब तथा जेहेन्दार विद्यार्थीहरुलाई सहयोग पुऱ्याउन पूर्व विद्यार्थी संघ (Alumni Association) र सम्भावित आकाङ्क्षीहरुसँग समन्वय गरी थप जेहेन्दार छात्रवृत्ति कोषहरु स्थापना गर्ने ।
	नयाँ पुस्तकालय, नयाँ सपिङ सटर तथा छात्रावासहरु निर्माण गर्ने ।
	शिक्षक कर्मचारीहरुका लागि थप अध्ययन अनुसन्धानका लागि विशेष प्रोत्साहनको व्यवस्था गर्ने ।
	इ-लाइब्रेरी, सुविधासहितको पुस्तकालय, विभागीय पुस्तकालयहरु लगायतका इलेक्ट्रोनिक अध्ययन सामग्रीहरु एवम् विभिन्न विधाका सिकाइका सामग्रीहरुले सम्पन्न शिक्षणका निम्ति अनुकूल स्रोत साधनहरुको व्यवस्था गर्ने
	विश्वविद्यालय अनुदान आयोग (UGC), सरकारी तथा गैर सरकारी संस्था, स्थानीय तह, वित्तीय तथा सामाजिक संस्थाहरु समेतको सहयोगमा अनुसन्धानका पूर्वाधारहरु प्रवर्धन गर्ने ।
हाम्रो प्रतिबद्धता	क्याम्पससँग सम्बन्धित सम्पूर्ण गतिविधिहरुः वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, प्रोस्पेक्टस, बुलेटिन, अनुसन्धान प्रतिवेदन, विद्यार्थीको नतिजा, दैनिक सूचना, पाठ्यक्रम, पाठ्यसामग्री, विद्यार्थीको अभिलेख, शिक्षक कर्मचारीको व्यक्तिगत विवरण आदि क्याम्पस वेवसाइटमार्फत सार्वजनिक गर्दै जाने ।
	क्याम्पसको वस्तुगत विवरण, स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन र दीर्घकालीन गुरुयोजना निर्माण र नवीकरण गर्दै जाने ।
	क्याम्पसको प्रगतिमा प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने शिक्षक, कर्मचारी, विद्यार्थी, अभिभावक र शिक्षाप्रेमी (बुद्धिजीवी, समाजसेवी, उद्योगपति, व्यापारी, चन्दादातामध्ये) हरुलाई वार्षिक रुपमा छात्रवृत्ति, पदक, पुरस्कार र सम्मानको व्यवस्था मिलाउने ।

	शिक्षक तथा कर्मचारीको सेवासर्त (ToR) र विद्यार्थीहरुको आचारसंहितालाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्ने ।
	गुणस्तर सुनिश्चितता प्रत्यायन (QAA) प्राप्तिको उपलब्धिलाई दिगो बनाउने र स्वायत्तता कार्यान्वयनमा प्रतिबद्ध रहनु ।
	गुणस्तर सुनिश्चितता प्रत्यायन (QAA) प्राप्तिको उपलब्धिलाई दिगो बनाउने र स्वायत्तता कार्यान्वयनमा प्रतिबद्ध रहनु ।

स्रोतः क्याम्पसको दोस्रो पञ्चवर्षीय (०७८/०७९-०८३/०८४) रणनीतिक योजना, २०७९ ।

१.२ क्याम्पसमा सञ्चालित शैक्षिक कार्यक्रमहरु

स्थापना कालमा मानविकी सङ्कायतर्फ प्रविणता प्रमाण पत्र तहका कक्षा सञ्चालन गर्ने गरी स्थापना भएको यस क्याम्पसमा हाल देहायअनुसार शैक्षिक कार्यक्रमहरु वार्षिक र सेमेस्टर प्रणालीअन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका छन्ः-

वार्षिक कार्यक्रम

स्नातक तहतर्फ

- मानविकी सङ्कायः चार बर्षे (बि.ए.)
  विषयहरुः अङ्ग्रेजी, नेपाली, समाजशास्त्र, राजनीतिशास्त्र, गणित, अर्थशास्त्र, इतिहास
- व्यवस्थापन सङ्कायः चार बर्षे (बि.बि.एस.)
  विशिष्टिकरणका विषयहरुः वित्तशास्त्र, बजारशास्त्र, लेखाशास्त्र
- शिक्षाशास्त्र सङ्कायः चार बर्षे (बि.एड.)
  ऐच्छिक/मुख्य विषयहरुः अङ्ग्रेजी, नेपाली, राजनीतिशास्त्र, स्वास्थ्य तथा शारीरिक, अर्थशास्त्र शिक्षा, इतिहास, गणित
- विज्ञान तथा प्रविधि अध्ययन संस्थानतर्फः चार बर्षे (बि.एस.सी.)

विशिष्टीकरण विषयहरुः भौतिकशास्त्र, जीवविज्ञान, रसायनशास्त्र, वनस्पति विज्ञान

सेमेस्टर कार्यक्रम

स्नातक तहतर्फ

व्यवस्थापन सङ्कायः बिबिए (आठ सेमेस्टर)

शिक्षाशास्त्र सङ्कायः BICTE (आठ सेमेस्टर)

स्नातकोत्तर तहतर्फ (चार सेमेस्टर)

- मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र सङ्कायः समाजशास्त्र/मानवशास्त्र तथा नेपाली
- शिक्षाशास्त्र सङ्कायः नेपाली शिक्षा, पाठ्यक्रम, अङ्ग्रेजी शिक्षा
- व्यवस्थापन सङ्कायः विशिष्टीकरण विषयहरु - वित्तशास्त्र, बजारशास्त्र, लेखाशास्त्र

१.३ सिकाइ प्रक्रिया

क्याम्पसमा शिक्षण सिकाइमा विद्यार्थीहरुको सक्रिय सहभागितालाई उच्च प्राथमिकता दिई परम्परागत शैलीका कक्षाहरु तथा शिक्षण सिकाइका नविनतम् प्रक्रियाहरुको सम्मिश्रण गरी सिकाइ उपलब्धिलाई गुणस्तरीय बनाउने गरी आवश्यक व्यवस्थाहरु गरिएको छ । नवीनतम् शिक्षण विधिहरुको प्रयोग गरी जटिल र अमूर्त विषयवस्तुलाई सरल र मूर्तरुपमा सिकाउने गरी आवश्यक व्यवस्था गरिएको छ । आवश्यकताअनुसार अनलाइन कक्षा सञ्चालन गरी विद्यार्थीहरुलाई अध्ययनको अवसरबाट वञ्चित गरिएको छैन । क्याम्पसमा प्रयोग हुँदै आइरहेका शिक्षण सिकाइका मुख्य विधिहरु यस प्रकार रहेका छन्ः-

- समूहगत छलफल,
- अन्तरक्रिया तथा पृष्ठपोषण,
- श्रव्यदृष्य सामग्रीको प्रयोग,
- परियोजना कार्य तथा प्रस्तुतिकरण,
- ननक्रेडिट कोर्स सञ्चालन,
- उपचारात्मक कक्षा सञ्चालन,
- आन्तरिक परीक्षा सञ्चालन,
- स्थलगत भ्रमण तथा अनुगमन ।

१.४ विद्यार्थी सहयोगका कार्यक्रमहरु

क्याम्पसले यहाँ अध्ययन गर्न आउने विद्यार्थीहरुलाई लक्षित गरी विभिन्न किसिमका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनमा ल्याइरहेको छ । विद्यार्थीहरुलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी परम्परागत किसिमको शिक्षण प्रविधिमा सुधारका अतिरिक्त प्रविधिसँग सम्बन्धित प्रयोगशाला, मल्टिमेडियाबाट अध्यापन, छात्रावास, आवश्यक परामर्श लगायतका विविध कार्यक्रमहरुमा आफ्नो ध्यानकेन्द्रित गर्दै आएको छ । कयाम्पसमा देहायअनुसार विद्यार्थी सहयोगका कार्यक्रमहरु रहेका छन्ः-

- जेहेन्दार छात्रवृत्ति तथा निःशुल्क छात्रवृत्तिका लागि अक्षय कोष स्थापना,
- विज्ञान प्रयोगशाला, कम्प्युटर प्रयोगशाला, मल्टिमेडिया, इन्टरनेट सुविधा,
- छात्र र छात्राहरुका लागि छात्रावास सुविधा,
- चमेनागृहको व्यवस्था,
- परामर्श सेवा,
- सुविधासम्पन्न पुस्तकालय/ईलाइब्रेरीको व्यवस्था,
- अतिरिक्त क्रियाकलापहरुको नियमित सञ्चालन,
- विविध खेलकूदका कार्यक्रम सञ्चालन,
- गुनासो सुनुवाई तथा व्यवस्थापन ।

१.५ क्याम्पसका उपलब्धिहरु

क्याम्पसले हासिल गरेका उपलब्धिहरु यस प्रकार रहेका छन्ः-

- विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट प्रत्यायनकृत हुन सफल,
- सबै सङ्काय र संस्थानतर्फ लगातार उत्कृष्ट नतिजाहरु ल्याउन सफल,
- अनुशासन तथा प्राज्ञिक मर्यादा र स्तरियतामा छुट्टै पहिचान बनाउन सफल,
- खोज तथा अनुसन्धानमुलक संस्कृतिको विकास हुँदै गइरहेको,
- क्याम्पसबाट नियमित प्रकाशित हुने जोर्नलहरुको स्तरोन्नति,
- क्याम्पस परिसर सरसफाईमा विशेष ध्यान दिइएको,
- विद्यार्थीकेन्द्रित अतिरिक्त क्रियाकलापमा वृद्धि हुँदै गइरहेको,
- विद्यार्थीहरुलाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्नका लागि एक करोड भन्दा बढी राशीको अक्षय कोष स्थापना,
- पछिल्ला वर्षमा क्याम्पस र समुदायसँगको सम्बन्ध बढ्दै गइरहेको ।

१.६ क्याम्पसमा कार्यरत शिक्षक र कर्मचारीहरुको विवरण

क्याम्पसमा कार्यरत प्राध्यापक तथा कर्मचारीको विवरण यसप्रकार रहेको छः-

तालिकाः १

क्याम्पसमा कार्यरत शिक्षक र कर्मचारीहरुको विवरण-२०८३

विषय	शिक्षक विवरण						कर्मचारी विवरण			
	जम्मा सं.	पूर्णकालीन		पूर्णकालीन शिक्षक	कोर्सकरार तथा आशिंक		पद	स्थायी करार	करार	जम्मा
		स्थायी	करार		कोर्स करार	आशिंक	शाखा अधिकृत	३		३
							निमित्त शाखा अधिकृत	२		२
अङ्ग्रेजी	१४	७	-	२	४	१	मुख्य कार्यालय सहायक	५		५
नेपाली	७	४	-	२	—	१	मुख्य लेखा सहायक	१		१
अर्थशास्त्र	६	५		—	—	१	मुख्य प्राविधिक सहायक	१		१
इतिहास	२	१	१	—	—	—	कार्यालय सहायक	२	२	४

शिक्षा तथा पाठ्यक्रम	२	१			१					
राजनीतिशास्त्र	२	२	—	—	—	—	*पुस्तकालय सहायक*	१		१
समाजशास्त्र/ मानवशास्त्र	४	३	-	१	-	—	*कार्यालय सहयोगी*	४		४
							सेवा करार	-	४	४
गणित	५	२	—	३		—	*सेन्ट्री*		२	२
स्वास्थ्य शारीरिक	३	-	—	२	१					
व्यवस्थापन	९	३	२	३	-	१				
विज्ञान तथा प्रविधि	१४	३	—	६	३	२				
सूचना तथा प्रविधि	२	-	-	१	१					
जम्मा	**७०**	**३१**	**३**	**२०**	**१०**	**६**		**१९**	**८**	**२७**
		प्राध्यापक/कर्मचारी जम्मा ७०+२७ = ९७ जना								

स्रोतः प्रशासन शाखा, ध.ब.क्या., २०८३, साउन ।

तालिकाः २

क्याम्पसमा कार्यरत शिक्षकहरुको विवरण २०८२/२०८३

क्र. सं.	नाम, थर	पद	विषय	जिम्मेवारी
१	डा. रामप्रसाद उपाध्याय	प्राध्यापक	इतिहास शिक्षा	
२	डा. दिनबहादुर थापा	प्राध्यापक	नेपाली शिक्षा	क्या. स. स. अध्यक्ष
३	डा. सुदर्शन सिलवाल	सह-प्राध्यापक	अर्थशास्त्र	क्याम्पस प्रमुख
४	डा. आनन्दराज सिलवाल	उप-प्राध्यापक	नेपाली शिक्षा	नेपाली विभाग, प्रमुख
५	ध्रुवराज गौतम	उप-प्राध्यापक	व्यवस्थापन	व्यवस्थापन विभाग प्रमुख
६	विश्वबन्धु अधिकारी	उप-प्राध्यापक	समाजशास्त्र	समाजशास्त्र विभाग प्रमुख
७	विजयराज पन्त	उप-प्राध्यापक	अङ्ग्रेजी	
८	बलराम शर्मा	उप-प्राध्यापक	अङ्ग्रेजी शिक्षा	
९	डम्मरबहादुर वि.क.	उप-प्राध्यापक	अङ्ग्रेजी	
१०	कुलप्रसाद अधिकारी	उप-प्राध्यापक	गणित शिक्षा	शिक्षाशास्त्र विभाग प्रमुख
११	दिपकप्रसाद शर्मा कँडेल	उप-प्राध्यापक	अर्थशास्त्र	अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख
१२	हिरालाल रेग्मी	उप-प्राध्यापक	अर्थशास्त्र	सहायक क्याम्पस प्रमुख

१३	भक्तिराम न्यौपाने	उप-प्राध्यापक	अर्थशास्त्र	
१४	तिलकप्रसाद कँडेल	उप-प्राध्यापक	अङ्ग्रेजी	अङ्ग्रेजी विभाग प्रमुख
१५	प्रकाश शर्मा	उप-प्राध्यापक	अङ्ग्रेजी	
१६	उदयचन्द्र चपाईं	उप-प्राध्यापक	अङ्ग्रेजी	
१७	डा. डिल्लीराज गौतम	उप-प्राध्यापक	राजनीतिशास्त्र	सहायक क्याम्पस प्रमुख
१८	गोविन्दराज गौतम	उप-प्राध्यापक	राजनीतिशास्त्र	राजनीतिशास्त्र/इतिहास विभाग प्रमुख
१९	हरिप्रसाद पाण्डेय	उप-प्राध्यापक	नेपाली	सहायक क्याम्पस प्रमुख
२०	हरिप्रसाद शर्मा	उप-प्राध्यापक	नेपाली	
२१	विप्लव शर्मा	उप-प्राध्यापक	व्यवस्थापन	
२२	जोहन बज्राचार्य	उप-प्राध्यापक	व्यवस्थापन	बिबिए कार्यक्रम निर्देशक
२३	शिवप्रसाद पौडेल	उप-प्राध्यापक	पाठ्यक्रम	बिआइसिटीइ, कार्यक्रम संयोजक
२४	दिपेन्द्र जैसी क्षेत्री	उप-प्राध्यापक	अङ्ग्रेजी शिक्षा	अभ्यास शिक्षण प्रमुख
२५	यदुनाथ पौडेल	उप-प्राध्यापक	विज्ञान	बिएससी कार्यक्रम संयोजक
२६	लखन थापा	उप-प्राध्यापक	विज्ञान	
२७	नारायण सुबेदी	उप-प्राध्यापक	विज्ञान	
२८	सविन श्रेष्ठ	उप-प्राध्यापक	अर्थशास्त्र	
२९	डा. अञ्चला चौधरी	उप-प्राध्यापक	समाजशास्त्र	
३०	श्रीधर पोखरेल	उप-प्राध्यापक	समाजशास्त्र	
३१	ओमप्रसाद शर्मा	प्रशिक्षक	गणित	
३२	रामचन्द्र शर्मा	शिक्षण सहायक	इतिहास	
३३	यमप्रसाद शर्मा	शिक्षण सहायक	व्यवस्थापन	
३४	रामराजा कँडेल	शिक्षण सहायक	व्यवस्थापन	
३५	डा. देवबहादुर क्षेत्री	शिक्षक	गणित शिक्षा	
३६	सरोजराज पन्त	शिक्षक	समाजशास्त्र	
३७	श्यामप्रसाद शर्मा	शिक्षक	अङ्ग्रेजी	
३८	विष्णुप्रसाद चापागाई	शिक्षक	गणित	
३९	सरस्वती शर्मा	शिक्षक	स्वास्थ्य तथा शारीरिक	
४०	यमबहादुर पोखे्रल	शिक्षक	विज्ञान	
४१	रामजीप्रसाद सुवेदी	शिक्षक	नेपाली	
४२	दलबहादुर थापा	शिक्षक	गणित	
४३	केदारनाथ शर्मा	शिक्षक	स्वास्थ्य तथा शारीरिक	

४४	नारायणप्रसाद पौडेल	शिक्षक	नेपाली	
४५	नरेन्द्रप्रतापसिंह बुढाथोकी	शिक्षक	विज्ञान	
४६	डम्मरसिंह खत्री	शिक्षक	विज्ञान	
४७	रेशमलाल सापकोटा	शिक्षक	व्यवस्थापन	
४८	खगराज शर्र्मा	शिक्षक	व्यवस्थापन	
४९	प्रदिप पन्त	शिक्षक	अङ्ग्रेरजी	
५०	मनबहादुर रोका	शिक्षक	विज्ञान	
५१	नवराज शर्मा	शिक्षक	व्यवस्थापन	
५२	ज्ञानेन्द्रप्रसाद शर्मा	शिक्षक	विज्ञान	
५३	रोशन क्षेत्री	शिक्षक	विज्ञान	
५४	सुवाष के.सी.	शिक्षक	सूचना प्रविधि	
५५	नेत्रलाल न्यौपाने	कोर्स करार	अङ्ग्रेजी	
५६	बालकृष्ण शर्मा	कोर्स करार	अङ्ग्रेजी शिक्षा	
५७	गणेशप्रसाद शर्मा	कोर्स करार	अङ्ग्रेजी	
५८	शिवप्रसाद पाध्या	कोर्स करार	अङ्ग्रेजी	
५९	हशंबहादुर सार्की	कोर्स करार	पाठ्यक्रम तथा मूल्याङ्कन	
६०	यमप्रसाद शर्मा	कोर्स करार	स्वास्थ्य तथा शारीरिक	
६१	केदारनाथ पौडेल	कोर्स करार	सूचना प्रविधि	
६२	गोविन्द राना	कोर्स करार	विज्ञान	
६३	भरतराज ओझा	कोर्स करार	विज्ञान	
६४	रविन्द्र पौडेल	कोर्स करार	विज्ञान	
६५	नेत्रराज सिलवाल	आंशिक शिक्षक	अर्थशास्त्र	
६६	कुलराज शर्मा	आंशिक शिक्षक	नेपाली	
६७	अस्मिता खड्का	आंशिक शिक्षक	विज्ञान	
६८	निशा गैरे	आंशिक शिक्षक	विज्ञान	
६९	रमाकान्त शर्मा	आंशिक शिक्षक	व्यवस्थापन	
७०	बालकृष्ण कँडेल	आंशिक शिक्षक	अङ्ग्रेजी	

तालिकाः ३

क्याम्पसमा कार्यरत कर्मचारीको विवरण (२०८२/०८३)

क्र. सं.	नाम, थर	पद	जिम्मेवारी
१	कल्पना रेग्मी	शाखा अधिकृत	पुस्तकालय शाखा प्रमुख
२	अम्बिका रेग्मी	शाखा अधिकृत	प्रशासन प्रमुख
३	शिवप्रसाद पाध्या	शाखा अधिकृत	स्टोर शाखा प्रमुख
४	हुमबहादुर थापा	शाखा अधिकृत	लेखा शाखा प्रमुख
५	शिवराज पन्त	निमित्त शाखा अधिकृत	परीक्षा शाखा प्रमुख
६	कल्पना शर्मा	मुख्य कार्यालय सहायक	
७	मोतीकला शर्मा	मुख्य कार्यालय सहायक	
८	शान्तिकुमारी रेग्मी	मुख्य कार्यालय सहायक	
९	प्रविनाकुमारी रेग्मी	मुख्य लेखा सहायक	
१०	भुपाल चालिसे	मुख्य कार्यालय सहायक	
११	रुपादेवी सापकोटा	मुख्य कार्र्यालय सहायक	
१२	आनन्द पाठक	मुख्य प्राविधिक सहायक (सूचना प्रविधि)	सूचना तथा प्रविधि शाखा प्रमुख
१३	डोलेन्द्रराज शर्मा	कार्र्यालय सहायक	
१४	गितादेवी शर्मा	पुस्तकालय सहायक	
१५	रामु आचार्य	कार्यालय सहायक	
१६	संगिता शर्मा	कार्यालय सहायक	
१७	सूर्यप्रसाद गौतम	कार्यालय सहायक	
१८	ठाकुरप्रसाद आचार्य	कार्यालय सहयोगी	
१९	टुल्की जैसी	कार्यालय सहयोगी	
२०	बिन्दु शर्मा	कार्यालय सहयोगी	
२१	लक्ष्मी जैसी	कार्यालय सहयोगी	
२२	चित्रराज पन्त	सुरक्षा गार्ड (सेन्ट्री)	
२३	बिनोद ठकुरी	सुरक्षा गार्ड (सेन्ट्री)	
२४	मङ्गली माझी	सेवा करार	
२५	सिर्जना गैरे केसी	सेवा करार	
२६	यमकला शर्मा	सेवा करार	

२७	ॠषिराम थापा	सेवा करार	

प्रशासन शाखा, ध.ब.क्या., २०८३, साउन ।

१.७ विद्यार्थी विवरण

शैक्षिक सत्र २०८२/०८३ मा यस क्याम्पसको विभिन्न सङ्काय र संस्थानअन्तर्गत विभिन्न तहमा अध्ययनरत् विद्यार्थीहरुको विवरण यसप्रकार रहेको छः-

तालिकाः ४

क्याम्पसमा अध्ययनरत् विद्यार्थीको विवरण-२०८२/०८३ (स्नातक तहतर्फ) भर्ना आधारमा

सङ्काय तथा संस्थान	वर्ष/सत्र	कार्यक्रम तथा तहगत विद्यार्थी सङ्ख्या			परीक्षा फर्म भरेका वि. सं.
		छात्र	छात्रा	जम्मा	
मानविकी	प्रथम	२१	१८	३९	३२
	दोस्रो	१५	१९	३४	१७
	तेस्रो	४	८	१२	
	चौँथो २०७९	१८	५	२३	
	चौँथो २०८०	८	१०	१८	
	जम्मा	६६	६०	१२६	
शिक्षाशास्त्र	प्रथम	३३	१३९	१७२	१४८
	दोस्रो	१३	६३	७६	५९
	तेस्रो	१३	६१	७४	
	चौँथो २०७९	१२	४६	५८	
	चौँथो २०८०	१७	८८	१०५	
	जम्मा	८८	३९७	४८५	
बिबिएस	प्रथम	१८४	१६४	३४८	२६०
	दोस्रो	१२८	१३८	२६६	१०३
	तेस्रो	३९	६०	९९	
	चौँथो २०७९	२४	६६	९०	
	चौँथो २०८०	५४	८९	१४३	
	जम्मा	४२९	५१७	९४६	
बिएससी	प्रथम	७	२४	३१	२५
	दोस्रो	२	१८	२०	१६

	तेस्रो	३	२५	२८	
	चौंथो २०७९	७	९	१६	
	चौंथो २०८०	३	८	११	
	जम्मा	२२	८४	१०६	
बिबिए	दोस्रो सत्र	९	२५	३४	
	चौंथो सत्र	६	२६	३२	
	पाचौं सत्र	२	१७	१९	
	सातौं सत्र	५	२४	२९	
	आठौं सत्र	५	२१	२६	
	जम्मा	२७	११३	१४०	
बिआइसिटीइ (BICTE)	दोस्रो	१५	१९	३४	
स्नातक तह जम्मा			११९०	१८३७	

स्नातकोत्तर तहतर्फ

नेपाली शिक्षा	वर्ष/सत्र	छात्र	छात्रा	जम्मा	परीक्षा फाराम भरेका */वि.सं.
	दोस्रो सत्र	४	२७	३१	
	चौंथो सत्र २०८१	३	१२	१५	
	चौंथो सत्र २०८०	५	१	६	
	जम्मा	१२	४०	५२	
अङ्ग्रेजी शिक्षा	दोस्रो सत्र	६	११	१७	
	चौंथो सत्र २०८१	२	५	७	
	चौंथो सत्र २०८०	७	२	९	
	जम्मा	१५	१८	३३	
पाठ्यक्रम शिक्षा	दोस्रो सत्र	१०	१३	२३	
	चौंथो सत्र २०८१	३	३	६	
	चौंथो सत्र २०८०	८	८	१६	
	जम्मा	२१	२४	४५	
एमबिएस	प्रथम सत्र	१९	१६	३५	२५
	तेस्रो सत्र	६	१५	२१	२१
	चौंथो सत्र	६	५	११	८

	जम्मा	३१	३६	६७	
समाजशास्त्र/मानवशास्त्र	प्रथम सत्र	९	५	१४	
	तेस्रो सत्र	४	१४	१८	
	चौँथो सत्र	१३	४	१७	
	जम्मा	२६	२३	४९	
स्नातकोत्तर तहतर्फ जम्मा			१४१	२४६	
कुल जम्मा			१३३१	२०८३	

तालिकाः ५

स्नातक तथा स्नातकोत्तर तहमा गत तीन वर्षको विद्यार्थीको विवरण -२०८३

सङ्काय तथा संस्थान	तह	विद्यार्थी सङ्ख्या								
		२०८०/०८१			२०८१/०८२			२०८२/०८३		
		जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्र	छात्रा
मानविकी	स्नातक	११०	५२	५८	११९	५८	६१	१२६	६६	६०
शिक्षाशास्त्र	स्नातक	६४४	११८	५२६	५३८	८९	४४९	४८५	८८	३९७
व्यवस्थापन बिबिएस	स्नातक	९८८	३५०	६३८	९७२	३७९	५९३	९४६	४२९	५१७
व्यवस्थापन बिबिए	स्नातक	१३७	३१	१०६	१३५	२७	१०८	१४०	२७	११३
विज्ञान तथा प्रविधि	स्नातक	११४	२९	८५	११७	२७	९०	१०६	२२	८४
BICTE	स्नातक							३४	१५	१९
स्नातक तह जम्मा			५८०	१४१३	१८८१	५८०	१३०१	१८३७	६४७	११९०
नेपाली शिक्षा	स्नातकोत्तर	१८	८	१०	२७	१०	१७	५२	१२	४०
अङ्ग्रेजी शिक्षा	स्नातकोत्तर	३३	१७	१६	३७	१७	२०	३३	१५	१८
पाठ्यक्रम तथा मूल्याङ्कन	स्नातकोत्तर	३४	२०	१४	३९	१८	२१	४५	२१	२४
एमबिएस	स्नातकोत्तर	७७	३९	३८	५७	२२	३५	६७	३१	३६
समाजशास्त्र/मानवशास्त्र	स्नातकोत्तर	५२	३९	१३	५७	३३	२४	४९	२६	२३
स्नातकोत्तर तह जम्मा		२१४	१२३	९१	२१७	१००	११७	२४६	१०५	१४१
कूल विद्यार्थी सङ्ख्या		२२०७	७०३	१५०४	२०९८	६८०	१४१८	२०८३	७५२	१३३१

स्रोतः परीक्षा तथा लेखा शाखा, ध.ब.क्या., २०८३ साउन मसान्तसम्मको विवरण ।

१.८ शैक्षिक उपलब्धि

शैक्षिक संस्थाको गरिमा तथा प्रतिष्ठा भनेको भौतिक पूर्वाधारको उपलब्धता मात्र होइन । भौतिक पूर्वाधारहरु शैक्षिक उपलब्धिका सहायक स्रोत मात्र हुन् । क्याम्पसको विभिन्न तह र वर्षको वार्षिक

परीक्षामा उत्तीर्ण हुने विद्यार्थीहरु र आफ्नो अध्ययन पुरा गरेर तह पार भएर जाने विद्यार्थीहरुको सङ्ख्यालाई अध्ययन गर्दा यस क्याम्पसको शैक्षिक उपलब्धि निराशाजनक देखिदैन । क्याम्पसबाट स्नातक तथा स्नातकोत्तर तह पार भएर जाने विद्यार्थीहरुको पेशा र रोजगारका क्षेत्रमा पहुँचलाई पनि शैक्षिक उपलब्धिको मानकका रुपमा लिन सकिन्छ । यसका लागि क्याम्म्पसले विगतका केही वर्ष अगाडिदेखि ट्रेसर स्टडिको कार्यलाई निरन्तरता दिइरहेको छ । आधुनिक प्रविधियुक्त पुस्तकालयको कमी, शिक्षाप्रति विद्यार्थीको उदासिनता, अभिभावकहरुमा पनि छोराछोरीप्रतिको पढाइबारेको चासो कम, तालिमप्राप्त र पूर्णकालीन शिक्षकहरुको अभाव आदिका बाबजुद पनि वार्षिक परीक्षाहरुमा सन्तोषजनक नतिजा ल्याउन क्याम्पस सफल रहेको देखिन्छ ।

क्याम्पसको समग्र नतिजाको विश्लेषण गर्दा पूर्णरुपमा सन्तोष गर्न सकिने अवस्था रहेको छैन । स्नातक तहतर्फ वार्षिक प्रणालीअन्तर्गत प्रथम वर्षको नतिजा अपेक्षा गरेअनुरुप नभए तापनि दोस्रो, तेस्रो तथा चौँथो वर्षको परीक्षाफल क्रमशः बढ्दै गएको देखिन्छ । स्नातक तहतर्फ बिबिएको नतिजा उत्कृष्ट रहेको छ ।

क्याम्पसको पठनपाठनलाई अझै प्रभावकारी बनाई उत्तीर्ण प्रतिशतलाई बढाउनका लागि क्याम्पसका सम्बन्धित सरोकारवालाहरुको निरन्तर प्रयास जारी रहेको छ । यसका लागि क्याम्पसले आन्तरिक परीक्षा सञ्चालन गरेपछि वार्षिक परीक्षा सुरु नहुँदैसम्मको अवधिमा उपचारात्मक कक्षा (Remedial Class) सञ्चालन समेतको व्यवस्था गर्दै आएको छ ।

विगत केही वर्षदेखि क्याम्पसले वार्षिक शैक्षिक क्यालेण्डर निर्माण गरी सोहीअनुसार शिक्षकहरुलाई वार्षिक शैक्षिक कार्ययोजना तथा एकाइ योजना निर्माण गर्न लगाइ शिक्षण गतिविधिहरु अगाडि बढाइएको छ । त्यसै गरी शिक्षक कर्मचारीलाई स्वमूल्याङ्कन, समकक्षी मूल्याङ्कन, आन्तरिक विद्यार्थी तथा सरोकारवालाहरु समेतको मूल्याङ्कन गर्न गराउन लगाई आवश्यक पृष्ठपोषण दिने परिपाटीको सुरुवात गरिएको छ । क्याम्पसले वार्षिकोत्सवका अवसरमा विगतका वर्षहरुमा हरेक सङ्काय तथा संस्थानका प्रत्येक तह/वर्ष तथा सेमेस्टरमा उत्कृष्ट नतिजा ल्याउने जेहेन्दार विद्यार्थीहरुलाई नगद पुरस्कारसहित पुरस्कृत गर्दै आइरहेको छ । यस वर्ष पनि यसलाई निरन्तरता दिइएको छ ।

क्याम्पसमा कार्यरत प्राध्यापक तथा कर्मचारीमध्येबाट सेवाकालीन समयावधिका आधारमा प्रत्येक वर्ष एकएक जनालाई सम्मान गर्दै आइरहेको छ । कुल पाठ्यभार, विद्यार्थी सङ्ख्या, क्याम्पसमा उपस्थिति (साप्ताहिक ४२ घण्टा), अनुसन्धानमूलक कार्य, विद्यार्थीको औसत उत्तीर्ण प्रतिशत तथा कार्यसम्पादन आदि सूचकका आधारमा एकएक जना शिक्षक र कर्मचारीलाई सम्मान गर्ने परिपाटीको शूरुवात गरिएको थियो । यस वर्ष पनि उक्त कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ । यी सबै कार्यहरुले शैक्षिक उपलब्धिलाई बृद्धि गर्नमा सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

क्याम्पसमा विभिन्न सङ्काय तथा संस्थानका तह र वर्षमा अध्ययन गरी तह पार गर्ने विद्यार्थीहरुको विवरणलाई देहायअनुसार तालिका ६ मा प्रस्तुत गरिएको छः-

तालिकाः ६

विभिन्न शैक्षिक सत्रमा स्नातक तथा स्नातकोत्तर तह उत्तीर्ण हुने विद्यार्थीको विवरण

सङ्काय तथा वर्ष	तह	तह पार हुने विद्यार्थी सङ्ख्या २०७८			तह पार हुने विद्यार्थी सङ्ख्या २०७९			तह पार हुने विद्यार्थी सङ्ख्या २०८०			तह पार हुने विद्यार्थी सङ्ख्या २०८१		
		छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा
मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र	स्नातक	९	११	२०	३	७	१०	०	५	५	४	२	६
शिक्षाशास्त्र	स्नातक	६	३०	३६	३	१५	१८	३	२५	२८	७	२९	३६
व्यवस्थापन	स्नातक	७	२१	२८	६	१७	२३	१२	३९	५१	२०	४०	६०
विज्ञान तथा प्रविधि	स्नातक	३	४	७		८	८	३	४	७	२	२	४
स्नातक तह जम्मा			६६	९१	१२	४७	५९	१८	७३	९१	३३	७३	१०६
एमबिएस	स्नातकोत्तर	४	२	६	९	१०	१९	१	२	३	१६	१९	३५
एमएड (नेपाली, पाठ्यक्रम, अङ्ग्रेजी)	स्नातकोत्तर	३	३	६	२	३	५	२	०	२	८	११	१९
एमए	स्नातकोत्तर	१	३	४	५	३	८	४	४	८	१०	५	१५
स्नातकोत्तर तह जम्मा			८	१६	१६	१६	३२	७	६	१३	३४	३५	६९
कुल जम्मा			७४	१०७	२८	६३	९१	२५	७९	१०४	६७	१०८	१७५

स्रोतः क्याम्पस परीक्षा शाखा, २०८३ असार ।

माथिको तालिका ४ र ५ मा प्रस्तुत गरिएको विद्यार्थीको शैक्षिक उपलब्धि विवरणमा त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट २०८३ असार मसान्तसम्म प्रकाशित भएका स्नातक र स्नातकोत्तर तहका परीक्षाफल देखाइएको छ । क्याम्पसबाट विभिन्न शैक्षिक सत्रहरूमा उत्तीर्ण हुने विद्यार्थीहरूको संख्या समग्र रूपमा बढ्दो क्रममा रहेको देखिन्छ। विशेषगरी व्यवस्थापन (Management), एमबिएस (MBS), एम.एड. (M.Ed.) र एम.ए. (MA) कार्यक्रमहरूमा २०८१ सालमा देखिएको उल्लेखनीय वृद्धिले शैक्षिक उपलब्धि तथा विद्यार्थीहरूको तह पार गर्ने दरमा सुधार भएको संकेत गर्दछ। तर मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र कार्यक्रममा देखिएको घट्दो प्रवृत्ति तथा विज्ञान तथा प्रविधि कार्यक्रममा तुलनात्मक रूपमा कम उत्तीर्ण विद्यार्थी सङ्ख्याले यी क्षेत्रहरूमा थप शैक्षिक सहयोग, कार्यक्रम प्रवर्धन तथा भर्ना व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रभावकारी रणनीतिहरूको आवश्यकता रहेको देखाउँछ। यो सम्पूर्ण नतिजा विवरण क्याम्पसको **EMIS** अन्तर्गत परीक्षासम्बन्धी सफ्टवेयरमा प्रविष्टी भएका तथ्याङ्कमा आधारित छन् ।

तालिकाः ७

क्याम्पसमा गत विगत तिनओटा शैक्षिक सत्रको नतिजा विवरण

स्नातक तह

सङ्काय तथा वर्ष	२०७९/२०८०			२०८०/२०८१			२०८१/२०८२		
	परीक्षामा सम्मिलित	उत्तीर्ण	प्रतिशत	परीक्षामा सम्मिलित	उत्तीर्ण	प्रतिशत	परीक्षामा सम्मिलित	उत्तीर्ण	प्रतिशत
मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र									
प्रथम वर्ष	४४	२	४.५४	३३	१७	५१.५२	१५	५	३३.३३
दोस्रो वर्ष	४०	१४	३५	१८	६	३३.३३	२७	१९	७०.३७
तेस्रो वर्ष	२१	७	३३.३३	१८	५	२७.७८	१६	४	२५
चौँथो वर्ष				१७	१०	५८.८२	१६	७	४३.८
मानविकी जम्मा	९७	३२	३२.९९	८६	३८	४४.१९	७४	३५	४७.३
शिक्षाशास्त्र									
प्रथम वर्ष	१७६	१३	७.३९	१०३	१२	११.६५	९७	१५	१५.४६
दोस्रो वर्ष	१३३	२८	२१.०५	९४	२१	२२.३४	७८	२४	३०.७७
तेस्रो वर्ष	१०४	४०	३८.४६	१००	२४	२४	८०	१३	१६.२५
चौँथो वर्ष	६८	२४	३५.२९	९३	५१	५४.८४	९२	४१	४४.६
शिक्षाशास्त्र जम्मा	४८१	१०५	२१.८३	३९०	१०८	२७.६९	३४७	९३	२६.८
व्यवस्थापन									
प्रथम वर्ष	२२२	८	३.६०	२१५	१५	६.९८	१९२	४	२.०८
दोस्रो वर्ष	१४४	११	७.६३	१२१	१२	९.९२	१३३	२४	१८.०५
तेस्रो वर्ष	१४२	५४	३८.०३	९४	२०	२१.२८	८७	३१	३५.६३
चौँथो वर्ष	७३	३९	५३.४२	१२६	४६	३६.५१	७६	२७	३५.५
व्यवस्थापन जम्मा	५८१	११२	१९.२८	५५६	९३	१६.७३	४८८	८६	१७.६
विज्ञान तथा प्रविधि									
प्रथम वर्ष	१६	०	०	२३	०	०	३४	५	१४.७१
दोस्रो वर्ष	१५	५	३३.३३	१२	१	८.३३	१९	३	१५.७९
तेस्रो वर्ष	१७	१४	८२.३५	१४	१०	७१.४३	१०	७	७०
चौँथो वर्ष	१४	१०	७१.४३	१५	१३	८६.६७	१४	१२	८५.७
विज्ञान तथा प्रविधि जम्मा	६२	२९	४६.७७	६४	२४	३७.५०	७७	२७	३५.०७
बिबिए बाहेक स्नातक जम्मा	१०२१	२४२	२३.७०	१०९६	२६३	२४.००	९८६	२४१	२४.४४

व्यवस्थापन बिबिए प्रथम सेमेस्टर	३२	२४	७५	२१	११	५२.३८	३३	२९	८७.८८
बिबिए दोस्रो सेमेस्टर	२७	२३	८५.१९	२०	१४	७०.०	२०	१४	७०
बिबिए तेस्रो सेमेस्टर	२६	२४	९२.३१	३०	२०	६६.६७	२०	१३	६५
बिबिए चौँथो सेमेस्टर	२७	२४	८८.८९	२९	२५	८६.२१	२९	२५	८६.२१
बिबिए पाँचौ सेमेस्टर	३०	३०	१००	२६	१८	६९.२३	३०	२०	६६.६६
बिबिए छैटौँ सेमेस्टर	३०	३०	१००	२५	२३	९२.००	२६	२४	९२.३०
बिबिए सातौँ सेमेस्टर	२८	२८	१००	२६	२६	१००.०	२६	२६	१००
बिबिए आठौँ सेमेस्टर	२८	२८	१००	३०	३०	१००.०	२६	२६	१००
बिबिए जम्मा	२२८	२११	९२.५४	२०७	१६७	८०.६८	२१०	१७७	८४.२८
स्नातक तह जम्मा	१२४९	४५३	३६.२७	१३०३	४३०	३३.००	११९६	४१८	३४.९४

स्नातकोत्तर तह

सङ्काय तथा वर्ष	२०७९/२०८०			२०८०/२०८१			२०८१/२०८२		
	परीक्षामा सम्मिलित	उत्तीर्ण	प्रतिशत	परीक्षामा सम्मिलित	उत्तीर्ण	प्रतिशत	परीक्षामा सम्मिलित	उत्तीर्ण	प्रतिशत
मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र सङ्काय									
समाजशास्त्र प्रथम सेमेस्टर				१९	१४	७३.६८	१६	१२	७५
समाजशास्त्र दोस्रो सेमेस्टर	१६	८	५०				१७	१६	९४.१२
समाजशास्त्र तेस्रो सेमेस्टर	८	५	६२.५	१७	१२	७०.५९	२०	१६	८०
समाजशास्त्र चौँथो सेमेस्टर	८	७	८४.५	८	७	८७.५	१४	११	७८.५७
जम्मा	३२	२०	६२.५०	२५	१९	७६.०	६७	५५	८२.०८
शिक्षाशास्त्र सङ्काय									
पाठ्यक्रम प्रथम सेमेस्टर	१४	४	२८.५७	१४	४	२८.५७	७	२	२८.५७
पाठ्यक्रम दोस्रो सेमेस्टर	७	३	४२.८६	१३	६	४६.१५	१६	३	१८.७५
पाठ्यक्रम तेस्रो सेमेस्टर	६	१	१६.६७	६	२	३३.३३	१६	१४	८७.५
पाठ्यक्रम चौँथो सेमेस्टर	१२	८	६६.६७	६	४	६६.६६	१२	१२	१००
नेपाली प्रथम सेमेस्टर	६	१	१६.६७	६	१	१६.६६	१६	५	३१.२५
नेपाली दोस्रो सेमेस्टर	५	०	०	०	०	०	६	२	३३.३३
नेपाली तेस्रो सेमेस्टर	५	०	०	४	०	०	६	५	८३.३३
नेपाली चौँथो सेमेस्टर	३	०	०	२	०	०	५	३	६०
अङ्ग्रेजी प्रथम सेमेस्टर				१४	४	२८.५७	९	१	११.११
अङ्ग्रेजी दोस्रो सेमेस्टर	०	०		१२	४	३३.३३	११	१	९.०९
अङ्ग्रेजी तेस्रो सेमेस्टर							९	३	३३.३३
अङ्ग्रेजी चौँथो सेमेस्टर							१२	११	९१.६६

जम्मा	८२	२७	३२.९३	७७	२५	३२.४७	१२५	६२	४९.६
व्यवस्थापन सङ्काय									
प्रथम सेमेस्टर	२४	१०	४१.६७	२४	९	३७.५	२२	८	३६.३६
दोस्रो सेमेस्टर	३७	२६	७०.२७	२४	६	२५	११	७	६३.६४
तेस्रो सेमेस्टर	३४	२७	७९.४१	३४	२८	८२.३५	८	६	७५
चौंथो सेमेस्टर	२८	२२	७८.५७	३१	२९	९३.५५	१४	९	६४.२८
व्यवस्थापन सङ्काय जम्मा	१२३	८५	६९.११	११३	७२	६३.७२	५५	३०	५४.५४
स्नातकोत्तर तह जम्मा	२३७	१३२	५५.७	२१५	११६	५३.९५	२४७	१४७	५९.५१
स्नातक तथा स्नातकोत्तर तह जम्मा	१४८६	५८५	३९.३७	१५१८	५४५	३५.९०	१४४३	५६५	३९.१५

स्रोतः क्याम्पस परीक्षा शाखा तथा EMIS Unit, २०८३ असार।

१.९ क्याम्पसको सबल पक्ष, कमजोर पक्ष, अवसर र चुनौतीको विश्लेषण

कुनै पनि संघ संस्था निश्चित उद्देश्य र अपेक्षाका साथ स्थापना गरिएको हुन्छ । ती अपेक्षा प्राप्तिको कार्य निकै नै चुनौतीपूर्ण हुन्छ । संस्था स्थापनाकालको समय, परिस्थिति र अवस्थामा व्यापक परिवर्तन आइसकेको हुन्छ । परिवर्तित समाज र वातावरणसँगै मानवीय सोच, धारणा र व्यवहारहरु परिवर्तन हुँदै गएका हुन्छन् । परिवर्तित वातावरणअनुसार संस्थामा विविधखालका समस्या तथा चुनौतीहरु थपिदैं गएका हुन्छन् । निर्वाधरुपमा सञ्चालन भइरहेका संस्थामा पनि अनेकौं समस्या तथा चुनौतीहरु सिर्जना भइरहन्छन् । समयसमयमा एकपछि अर्को गर्दै आर्थिक, शैक्षिक, प्रशासनिक, व्यवस्थापकीय, मानवीय तथा अन्य समस्याहरु संस्थाले झेल्नुपर्ने हुन्छ । यस क्याम्पस पनि आफ्नो स्थापना कालदेखि नै अनेकौं खालका आरोह अवरोहका बिच गुज्रदैं आइरहेको छ । एउटा सबल र सक्षम शैक्षिक संस्थाले फेरि जस्तासुकै समस्या र चुनौतीलाई पार लगाउने गरी आवश्यक नीति, कार्यनीति, योजना तथा कार्यक्रम बनाएर अघि बढिरहेको हुन्छ । धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पसको बृहत्तर विकासका लागि स्वायत्तताको प्राप्तिसँगै सञ्चालक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार प्रयोग गरी विविध भौतिक निर्माणका तथा नीतिनिर्माणका कामहरु भइरहेका छन् ।

धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पसको बृहत्तर विकासका लागि स्वायत्तताको प्राप्तिसँगै सञ्चालक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार प्रयोग गरी विविध भौतिक निर्माणका तथा नीतिनिर्माणका कामहरु भइरहेका छन् । हाम्रो क्याम्पसले विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट गुणस्तर सुनिश्चिता प्रत्यायन (QAA) प्रमाणपत्र प्राप्त गरिसकेको छ । यस प्रमाणपत्रबाट पनि यो क्याम्पसको शैक्षिक गुणस्तरमा कुनै शंका गर्ने ठाउँ छैन । यो वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम क्याम्पसको पाँच बर्से रणनीतिक योजना र वार्षिक कार्ययोजनालाई समेत आधार बनाई क्याम्पसका शिक्षक, कर्मचारी, विद्यार्थी, अभिभावक, बुद्धिजीवीहरु र सञ्चालक समितिसँगको आवश्यक छलफलबाट प्राप्त सुझावहरुलाई समेटी यो नीति

तथा कार्यक्रम तयार गरिएको हो । क्याम्पसका आफ्नै सबल पक्ष, कमजोर पक्ष, अवसर र चुनौतीहरुलाई निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छः

क्याम्पसका सबल पक्षहरु (Strengths)

- क्याम्पसले विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट गुणस्तर सुनिश्चितता प्रत्यायन (QAA) प्रमाणपत्र प्राप्त गर्न सफल हुनु,
- अनुसन्धान कार्यमा अब्बल (प्राध्यापक संघ, अनुसन्धान समिति र समाजशास्त्र/मानवशास्त्र विभागका तर्फबाट नियमित रुपमा तीनवटा DOI प्राप्त जर्नलहरु प्रकाशन) हुनु,
- क्याम्पसको आफ्नै दक्ष जनशक्ति हुनु (प्राध्यापक, सहप्राध्यापक, उपप्राध्यापक तथा विद्यावारिधि र एमफिल गरेका र गर्दै गरेका जनशक्ति) ।
- आवास सुविधाः क्याम्पसको आफ्नै जग्गा र भवनमा १० परिवार क्षमताको शिक्षक कर्मचारी आवास, पुरानो ३० क्षमताको पुरुष छात्रावास र ८० क्षमताको महिला छात्रावासको सुविधा हुन साथै ५० क्षमताको पुरुष छात्रावास निर्माणको चरणमा हुनु,
- क्याम्पसमा विविध कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न र भौतिक पूर्वाधारहरु थप गर्न क्याम्पसको नाममा ८८ रोपनीभन्दा बढी जग्गा जमिन हुनु,
- क्याम्पसमा क्रियाशील पेसागत तथा वैचारिक संघसंगठनहरु, शिक्षक, कर्मचारी, विद्यार्थी, अभिभावक र समुदायबीच आपसी समन्वय, सहकार्य र सदभाव कायम रहनु,
- व्यवसायिक सटरहरु निर्माण गरी आन्तरिक आयस्रोतलाई दीगो स्रोत बनाउन सकिने सम्भावना रहनु,
- क्याम्पससँग कालीगण्डकी करिडोर र मध्यपहाडी राजमार्ग जोडिन पुगेको हुनाले यातायातको पहुँच र विद्यार्थीको आकर्षण बढ्दै जानु,
- क्याम्पसको बिच भागबाट मध्यपहाडी लोकमार्ग निर्माण भएको हुँदा क्याम्पसको हाताभित्र व्यवसायिक प्रयोजनाका कार्यहरु सञ्चालन गर्नसकिने सम्भावना रहनु,
- क्याम्पसलाई धवलागिरि क्षेत्रको शैक्षिक अनुसन्धान केन्द्र बनाउन सकिने आधार तयार हुनु,
- क्याम्पस हाताभित्र शिक्षक तथा विद्यार्थीहरुका लागि आवास, क्यान्टिन, खेलकूद मैदानको सुविधा हुनु,
- जेहेन्दार तथा गरिब विद्यार्थीका लागि करिब एक करोड नौ लाखको छात्रवृति कोषको स्थापना हुनु,
- धवलागिरिको एक मात्र आङ्गिक क्याम्पस भएको र अगुवा क्याम्पसको भूमिका निर्वाह गर्नु,
- बिबिए र स्नातकोत्तर तहका सेमेष्टर प्रणालीअन्तर्गतका विषयहरुमा विद्यार्थी उत्तीर्ण प्रतिशत अति राम्रो हुनु,

- सुविधासम्पन्न पुस्तकालय, अत्याधुनिक विज्ञान प्रयोगशाला, अधिकांश कक्षा कोठामा प्रोजेक्टर, सभाहल, स्मार्ट बोर्डसहितको सेमिनारहल, मल्टिमेडिया, इन्टरनेट र कम्प्युटर ल्यावको सुविधा रहेको,
- क्याम्पस हाताभित्र चमेनागृह, बगैँचा र खेलकूद मैदानको व्यवस्था भएको,
- त्रिविका नियमित कार्यक्रममा २० प्रतिशत र अन्य थप १०० विद्यार्थीलाई जेहेन्दार तथा निःशुल्क छात्रवृत्तिको सुविधा भएको,
- धवलागिरि क्षेत्रको सबैभन्दा पुरानो र ठुलो क्याम्पस हुनु,
- विद्यार्थीको रोजाइमा परेका सबै विषयको पठनपाठनको सुविधा हुनु,
- विगतका आ.व.का तुलनामा नयाँ विद्यार्थी संख्या, नयाँ भौतिक पूर्वाधार, शैक्षिक कार्यक्रम र आयस्रोत अपेक्षाकृत बढ्दोक्रममा रहेको पाइनु यस क्याम्पसका सवल पक्ष हुन् ।

क्याम्पसका कमजोर पक्ष (Weaknesses)

- विद्यार्थीको चाप भएका नयाँ कार्यक्रमहरुमा जनशक्तिको अभाव रहनु,
- अध्ययन तथा अध्यापनलाई उत्पादन र बजारसँग जोड्न नसक्नु,
- अध्ययन तथा अध्यापनलाई उत्पादन र बजारसँग जोड्न नसक्नु,
- विज्ञान संस्थानमा स्थायी शिक्षक र प्रयोगशालामा जनशक्ति (ल्यावब्वाइ) को समस्या रहेको,
- विद्यार्थीको अनुपातमा शिक्षक र कर्मचारी दरबन्दी कम हुनु,
- भर्नाको अनुपातमा विद्यार्थीहरु नियमित तहपार गर्ने र बिचैमा कक्षा छाड्ने समस्या रहेको,
- आन्तरिक स्रोतका पूर्णकालीन जनशक्तिलाई त्रिविको सेवासुविधा उपलब्ध गराउन नसक्नु,
- सम्पूर्ण शैक्षिक कार्यक्रमहरु प्रविधिमैत्री बनाउनु पर्ने तर विद्यमान जनशक्तिलाई प्रविधिमैत्रि बनाउन नसकिएको,
- आन्तरिक स्रोतका पूर्णकालीन जनशक्तिलाई त्रिविको सेवासुविधा उपलब्ध गराउन नसक्नु,
- विद्यार्थीहरुलाई नियमित रुपमा कक्षामा उपस्थिति गराउन र क्याम्पसको आन्तरिक परीक्षामा सहभागी गराउन समस्या रहेको,
- क्याम्पसको शैक्षिक जनशक्ति सरुवा तथा सेवा निवृत्त भई घट्दै जानु तर रिक्त रहेका दरबन्दीमा शिक्षक आपूर्ति नहुनु,
- विगतका आ.व.का तुलनामा नयाँ विद्यार्थी भर्ना सङ्ख्या र आम्दानीको स्रोत बढ्दोक्रममा भए पनि तलवभत्ता, प्रशासनिक खर्च, विद्यार्थी भ्रमण, प्रकाशन र अनुसन्धान लगायतका शीर्षकमा खर्च बढ्दो क्रममा देखिनु,
- क्याम्पसमा सञ्चालित कार्यक्रमहरुका अनुपातमा विषयगत र दक्ष शैक्षिक जनशक्ति अपुग रहनु,

- स्नातकोत्तर तहका सेमेष्टर प्रणालीमा दिवा कक्षाहरु सञ्चालनमा समस्या रहनु,
- आवश्यक संख्यामा विद्यार्थीलाई छात्रावास र शिक्षक तथा कर्मचारीलाई आवास सुविधा उपलब्ध गर्न नसक्नु,
- अनुसन्धानका लागि स्रोत सङ्कलन गर्न र व्यवस्थापन गर्न नसक्नु,
- पुरस्कार र दण्डको नीतिलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याउन नसक्नु,
- पूर्व विद्यार्थी समूह र सेवानिवृत्त शिक्षक तथा कर्मचारी संघलाई प्रभावकारी ढङ्गले क्याम्पसको हितमा उपयोग गर्न नसक्नु,
- शैक्षिक क्यालेन्डरको प्रभावकारी कार्यान्वयन नुहनु,
- सबै शिक्षकलाई अनिवार्य रुपमा अनुसन्धानात्मक कार्य र प्राज्ञिक लेखनमा उत्प्रेरित गराउन नसक्नु,
- आन्तरिक स्रोतबाट व्ययभार बहन गरी सञ्चालित शैक्षिक कार्यक्रम, अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन र मर्मतसम्भारमा आवश्यक मात्रामा बजेटको गर्न नसक्नु,
- अध्यन अध्यापनमा नविन प्रविधिको सीमित प्रयोग हुनु,
- स्वायत्त क्याम्पस भएर पनि नीतिगत निर्णय प्रक्रियामा त्रिविको मुख ताक्नुपर्ने,
- विद्यार्थीलाई अनुसन्धान, नवप्रवर्तन र उद्यमशीलतासँग जोड्न पर्याप्त लगानी वा आर्थिक बजेन नहुनु
- क्याम्पसलाई समुदायसँग जोड्न नसक्नु र बजार बजार क्षेत्र खुम्चिदै जानु यस क्याम्पसका कमजोर पक्ष हुन् ।

क्याम्पसका अवसरहरु (Opportunities)

- व्यवसायिक सटरहरु निर्माण गरी आन्तरिक आयस्रोतलाई दीगो स्रोत बनाउने सकिने,
- क्याम्पससँग कालीगण्डकी करिडोर र मध्यपहाडी राजमार्ग जोडिन पुगेको हुनाले यातयातको पहुच र विद्यार्थीको आकर्षण बढउन सकिने,
- क्याम्पसलाई धवलागिरि क्षेत्रको शैक्षिक अनुसन्धान केन्द्र बनाउन सकिने,
- नयाँ प्रविधिमा आधारित विषयहरु थप गर्नसकिने,
- क्याम्पसको भौगोकि अवस्थिति साबिक धवलागिरि अञ्चलको सदरमुकाम, कालीगण्डकी करिडोर र मध्यपहाडी लोकमार्गको सङ्गम बिन्दु तथा व्यापारिक केन्द्र भएको हुँदा विद्यार्थीहरुलाई आकर्षण गर्नसकिने, भैगोलिक हिसाबले पाल्पा गुल्मी स्याजा समेतलाई जोडन सकिने सुविधा रहेको,
- धवलागिरि क्षेत्रका २२ ओटा क्याम्पसको अगुवा क्याम्पसको रुपमा रहेको हुँदा यो मानित विश्वविद्यालय (Deemed University) बनाउन सकिने,

- राज्यले अनुसन्धानलाई प्राथमिकता दिइरहेको सन्दर्भमा नयाँनयाँ शैक्षिक तथा अनुसन्धानसम्बन्धी कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्नसकिने,
- समुदायको आवश्यकता र विद्यार्थीको रोजाइ अनुसारका नयाँ थप प्राविधिक कार्यक्रमहरु जस्तैः Bachelor of Science in Computer Science and Information Technology (CSIT), Bachelor of Information Technology (BIT), Bachelor of Computer Applications (BCA), Bachelor of Travel and Tourism Management (BTTM), Bachelor of Arts, Bachelor of Law (BALLB लगायतका शैक्षिक कार्यक्रमहरु थप गर्न सकिने,
- स्थानीय तहसँग समन्वय गरी स्थानीय योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने जनशक्ति उपलब्ध गराउन सक्ने सम्भावना रहेको,
- नेपालमा बढी रेमिटान्स भित्र्याउने र युवा विदेश पलायन हुने जिल्ला बागलुङ पनि एक हो । ती विद्यार्थीहरुको हितमा नयाँ प्रविधिको प्रयोग गरी नयाँनयाँ कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न सकिने सम्भावना रहनु यस क्याम्पसका अवसरहरु हुन् ।

क्याम्पसका चुनौतीहरु (Challanges)

- स्वायत्तताको मूल मर्म बमोजिम आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्थापन त्रिविबाट हुन नसक्नु,
- सरकार र त्रिविबाट अनुसन्धानका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था नहुनु,
- त्रिवि ऐन नियम, स्वायत्तता नीति र QAA प्रक्रियाको नीतिका बिचमा तालमेल मिलाई सोहीअनुसार कार्य गर्न गराउन चुनौती रहेको,
- मानविकी सङ्कायतर्फ विद्यार्थी संख्याका घट्दो क्रममा हुनु र अन्य संकायतर्फ विद्यार्थीहरु बिचैमा कक्षा छोड्ने समस्या बढ्दोक्रममा देखिनु,
- त्रिविले आर्थिक भार बहन नगरेका विषय (बिबिएस, बिएस्सी र सबै स्नातकोत्तर तहका कार्यक्रमहरु) मा न्यूनतम् शुल्कमा गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्न समस्या भएको,
- वैदेशिक रोजगारप्रतिको आकर्षणले पठन संस्कृतिमा ह्रास आउनु,
- सरकार र त्रिविको विरोधाभाष (द्वैध) शिक्षानीतिले गर्दा एउटै संस्थामा शुल्क निर्धारण, सेवा प्रवाह र समान पहुचको समस्या रहनु,
- उत्पादित जनशक्तिलाई रोजगारीको समस्या रहनु,
- आवश्यकताभन्दा बढी विश्वविद्यालय र शैक्षिक संस्थाहरुको प्रतिस्पर्धाले गर्दा विद्यार्थीको संख्या घट्दै जनु,
- नियमित त्रिवि सेवाआयोगको निरन्तरता नहुँदा स्थायी जनशक्तिको अभाव हुनु,
- राजनीतिक अस्थिरताले नीतिनियमहरु कार्यान्वयनमा समस्या देखिनु,
- विश्वविद्यालयका पाठ्यक्रमप्रति जनविश्वास घट्दो क्रममा र उच्च शिक्षा अध्ययनका लागि विद्यार्थीहरु विदेशी विश्वविद्यालयतर्फ आकर्षित भएको देखिनु,

- स्थानीय बजारले माग गरे बमोजिमको नयाँ कार्यक्रम थप गर्न र पुरानो पाठ्यक्रममा परिर्वतन गर्न नसकिनु,
- बजारको आवश्यकता र मागमा आधारित जनशक्ति उत्पादन गर्न नसक्नु,
- क्याम्पसमा मेधावी विद्यार्थी र दक्षजनशक्तिलाई आकर्षण र स्थायित्व दिन नसक्नु,
- रिक्त दरबन्दी परिपूर्ति गर्न नसक्दा वित्तीय अभाव बढ्दै जानु यस क्याम्पसका चुनौतीहरु हुन् ।

१.१० क्याम्पसको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पसले तय गरेको गुणस्तरीय शिक्षाः हाम्रो प्रतिवद्धताको आदर्श वाक्यलाई सार्थक बनाउनका लागि क्याम्पस सञ्चालक समितिका तर्फबाट तयार गरी समितिको बैठकबाट अनुमोदनपश्चात् क्याम्पसको ६३ औं वार्षिकोत्सवको मूल समारोमा प्रस्तुत भई सभाले अनुमोदन गरेको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम देहायअनुसार रहेको छ ।

१. सेवाप्रवाह तथा प्रशासनिक कार्यक्रम

- तह पार गर्ने विद्यार्थीहरुको ट्रेसर स्टडीको कार्यलाई निरन्तरता दिने,
- पूर्णकालिक शिक्षकहरुलाई क्याम्पसमा प्रतिहप्ता न्यूनतम् ४२ घण्टा ड्युटीमा रहने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिने,
- विभागीय प्रमुख, शाखा प्रमुख र कार्यक्रम संयोजकहरुलाई थप जवाफदेही र क्रियाशील बनाउने,
- क्याम्पसका विभिन्न उपसमितिहरु, विभाग, प्रशासनिक शाखा र संयन्त्रबीच समन्वय कायम गर्ने र थप जिम्मेवार बनाउने,
- प्रभावकारी रुपमा कामयाबी हुन नसकेका विभिन्न उपसमिति, एकाइहरू, शाखाहरु र विभागहरू आवश्यकता अनुसार परिमार्जन, समायोजन र सुधार गर्ने,
- क्याम्पसको दोस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना (२०७९/०८४) र क्याम्पस प्रमुखले तयार गरेको सोंच पत्र (क्याम्पस सुधारयोजना) अनुसार काम गर्ने गराउने,
- गुनासो व्यवस्थापन समितिलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याउने,
- क्याम्पसको वार्षिकोत्सवमा उत्कृष्ट नतिजा ल्याउने विद्यार्थी, चन्दादाता र स्मृतिकोषका संस्थापकहरुलाई पुरस्कृत गर्ने परम्परालाई निरन्तरता दिने,
- उत्कृष्ट कार्यसम्पादन गर्ने र उच्च शैक्षिक उपाधि हासिल गर्ने शिक्षक तथा कर्मचारीलाई पुरस्कृत गर्ने परम्पराको थालनी गर्ने,
- क्याम्पसका विशेष समारोहहरुमा शिक्षक, कर्मचारी र विद्यार्थीहरुलाई तोकिए बमोजिमको पोसाक लगाउन अनिवार्य गर्ने, गराउने,

- हरेक महिनाको अन्तिम हप्तामा क्याम्पसअन्तर्गत क्रियाशील प्रशासन, विभाग र समितिहरुको बैठक बसी कार्य सम्पादनका विषयमा छलफल गर्ने र त्रैमासिक रुपमा क्याम्पस सञ्चालक समितिको बैठक बसी नीतिगत विषयमा समीक्षा गर्ने,
- संस्थाको आर्थिक कारोवारलाई पारदर्शी र जवाफदेही बनाउन आ.ले.प. र मलेपको प्रतिवेदनमा बेरुजु शून्य बनाउने,
- क्याम्पसलाई थप पारदर्शी र जवाफदेही बनाउन सामाजिक लेखा परीक्षणको व्यवस्था मिलाउने,
- क्याम्पसबाट उत्पादित जनशक्ति, उद्योगी र व्यावसाहीसहितको रोजगार मेलाको आयोजना गर्ने प्रबन्ध मिलाउने,
- क्याम्पसमा उद्यमशीलता प्रवर्धन कोषको व्यवस्था गरी स्वरोजगार र उद्यमशील बन्न चाहने विद्यार्थीका लागि कम व्याजदरमा बिउ रकम (ऋण प्रवाह) उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाउने,
- कागज रहित (पेपरलेस) प्रशासनिक सेवा प्रवाहको प्रबन्ध मिलाउने र प्रत्येक कक्षामा डिजिटल बोर्डमार्फत पठनपाठन र कक्षाभित्रै शिक्षक विद्यार्थीलाई डिजिटल हाजिरीको प्रबन्ध मिलाउने,
- क्याम्पसमा स्थापना भएको उद्यम सम्वर्धन केन्द्र (Incubation Center) लाई प्रभावकारी ढङ्गले सञ्चालनमा ल्याउन नवप्रवर्तन (Innovation) र उद्यमशीलता (Entrepreneureship) प्रवर्धन गर्ने, इन्क्युवेसन नीति बनाउने, आवश्यक पूर्वाधार निर्माण गर्ने, वित्तीय स्रोत व्यवस्थापन गर्ने, शिक्षक र विद्यार्थीको संलग्नता बढाउने, उद्योग र वित्तीय संस्थासँग साझेदारीका कार्यहरु गर्ने, कार्यक्रम र परामर्श सेवाका कार्यहरु एकैसाथ अगाडि बढाउने व्यवस्था मिलाउने,
- सञ्चालक समितिका सदस्यहरुमध्येबाट विषय विज्ञता र विषयक्षेत्र हेरी थप अतिरिक्त जिम्मेवारको प्रबन्ध मिलाउने प्रस्ताव गरिएको छ ।

२. शैक्षिक तथा प्राज्ञिक कार्यक्रम

- क्याम्पसको वार्षिक शैक्षिक क्यालेन्डरका आधारमा क्याम्पसका हरेक गतिविधिहरु (पठनपाठन तथा सह र अतिरिक्त कार्यक्रमहरु) सञ्चालनमा ल्याउने,
- पठनपाठन र सह/अतिरिक्त क्रियाकलापलाई नियमित र प्रभावकारी बनाउन विद्यार्थी कल्याण प्रमुखको नियुक्ति र विद्यार्थी गुणस्तर समूह (SQC) गठन प्रक्रियालाई प्राथमिकता दिने,
- गुणस्तर सुनिश्चतता प्रत्यायन (QAA) को प्राप्तिलाई थप जिम्मेवारी र जवाफदेहिताका साथ निरन्तरता दिने,

- गुणस्तर सुनिश्चतता प्रत्यायन (QAA) प्राप्तिको निरन्तरता र शैक्षिक गुणस्तर वृद्धिलाई प्रभावकारी बनाउन क्याम्पस प्रशासन, विभागीय प्रमुख, कार्यक्रम संयोजक, शिक्षक, कर्मचारी र विद्यार्थी गुणस्तर समूह (SQC) लाई थप जिम्मेवार र प्रभावकारी गराउने,
- संस्थान र संकायअन्तर्गतका हरेक विभागले आफ्नो पाठ्यक्रमको समीक्षा गर्ने, संशोधनका लागि सिफारिस गर्ने र ननक्रेडिट कोस (अतिरिक्त कार्यक्रम) तयार गरी कार्यान्वयनमा लैजाने,
- ननक्रेडिट कोस तयार गर्दा पाठ्यक्रम, योजना र कार्यान्वयन गर्ने योजनासहित अनुभव, विषय विज्ञता र विषयको क्षेत्र हेरी सम्बन्धितलाई अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने,
- समग्र शैक्षणिका योजना (OTP) निर्माण र कार्यान्वयन प्रक्रियालाई थप प्रभावकारी बनाउने,
- विद्यार्थीको भर्नादर, प्रवेश परीक्षा, सिकाइको गुणस्तर र उत्तीर्ण प्रतिशतमा वृद्धि गर्ने तथा बिचैमा कक्षा छोड्ने प्रवृत्तिलाई न्युनीकरण गर्ने उपायहरुको खोजी गर्ने,
- आन्तरिक परीक्षाको नतिजा विश्लेषण गरी विद्यार्थीहरुको वैयक्तिक भिन्नताका आधारमा पृष्ठपोषण र उपचारात्मक कक्षा सञ्चालनको प्रबन्ध मिलाउने,
- विद्यार्थीहरुको बिचैमा कक्षा छोड्ने समस्या र प्रवृत्तिलाई न्यूनीकरण गर्ने उपायहरु खोजी गर्ने,
- विद्यार्थीहरुलाई शिक्षण, निजामती, बैङ्किङ्ग, स्वरोजगार र समाजसेवासँग सम्बन्धित पेसाप्रति आकर्षित गराउने खालका अभिमुखीकरण कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने,
- स्थानीय पालिकासँग समन्वय गरी अनुसन्धान, उद्यमशीलता र स्वरोजगासँग जोडिन चाहने विद्यार्थीहरुका लागि प्राविधिक सीप, आर्थिक सहयोग र भौतिक सुविधाहरुको प्रबन्ध मिलाइदिने,
- विद्यार्थीहरुको औसत तहपारको उत्तीर्ण प्रतिशत वृद्धि गरी ५० भन्दामाथि पुऱ्याउने लक्ष्य राखिएको छ,
- स्नातकोत्तर तहको पठनपाठनलाई थप प्रभावकारी र अनुसन्धानमुखी बनाउन स्नातकोत्तर कार्यक्रम प्रमुखको नियुक्ति, कार्यकक्षको प्रबन्ध र कर्मचारीको प्रबन्ध मिलाउने,
- क्याम्पसको इलाइब्रेरी सुविधाका लागि स्वदेश तथा विदेशी विश्व विध्यालयसँग सम्बन्ध जोड्ने प्रबन्ध मिलाउने,
- अनुसन्धान र प्राज्ञिक लेखनमा जोडिन चाहने विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति र प्रकाशनको व्यवस्था मिलाउने,
- नवप्रवर्तन (Innovation) र उद्यमशीलता (Entrepreneurship) मा जोडिन चाहने विद्यार्थीका लागि छुट्टै परामर्श र कोचिङ एकाइ (Mentoring and Academic Counseling Unit) गठन गर्ने ।

३. आर्थिक स्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन

- विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको सहयोग र क्याम्पसको आन्तरिक आयस्रोतको लगानी (जोडकोष वा Matching Funds) अन्तर्गत इ-लाइब्रेरी, एक शिक्षक एक ल्यापटप, विभागीय पुस्तकालय, कम्प्युटर ल्याब, विभागीय कम्प्युटर, प्रविधिमैत्री तालिम लगायतका कार्यहरु सम्पन्न गर्ने,
- स्थानीय, प्रादेशिक, राष्ट्रिय, तथा अन्तराष्ट्रिय निकायहरुसँग समन्वय, सहकार्य र सहयोगको आदन प्रदान गर्ने,
- क्याम्पसको आन्तरिक आय आर्जनका स्रोतहरु (चन्दा, व्यापारिक प्रयोजनका भवन निर्माण, सेवा प्रवाह, शुल्कवृद्धि, विद्यार्थीको आकर्षणमा रहेका नयाँ कार्यक्रम थप) को खोजी गर्ने,
- त्रिविको विद्यमान ऐननियमको परिधिभित्र रही वार्षिक स्वीकृत बजेटका आधारमा वित्तीय अनुशासन कायम गर्ने,
- स्व.वि.यु. को पहलमा सञ्चालित "धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस छात्रवृत्तिकोष २०७९" लाई निरन्तरता दिंदै रु. पाँच करोडभन्दा बढीको अक्षय कोष खडा गर्ने लक्ष्यलाई निरन्तरता दिने,
- राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय दातृ निकायसँग सम्पर्क गरी आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग प्राप्तिका लागि पहल गर्ने,
- पूर्व विद्यार्थी संघलाई सक्रिय गराएर शिक्षक तथा विद्यार्थीलाई अनुसन्धान अनुदान उपलब्ध गराउन रकम सङ्कलन (Grant and Fund collection center) स्थापना गर्ने ।

४. भौतिक निर्माण तथा सौन्दर्यीकरण

- हरेक विभागमा प्रविधि, पुस्तकालय, भौतिक उपकरण लगायतको सुविधाको व्यवस्था गर्ने,
- प्रदेश सरकारको लगानीमा निर्मित बोरिङ खानेपानी योजनालाई सम्पन्न गरी आकासे ट्याङ्की र पानी वितरणको योजनालाई सम्पन्न गर्ने,
- पुनर्निर्माण प्राधिकरणको लगानीमा निर्माण गर्ने भनिएको प्रशासनिक भवन निर्माणका लागि पहल जारी राख्ने,
- क्याम्पसका हरेक पूर्वाधार निर्माणमा थप जनसहभागिता जुटाउन पहल गर्ने,
- विज्ञान भवन अगाडिको बोटानिकल गार्डेनलाई खुल्ला प्रयोगशालाका रुपमा विकास गर्ने र अर्को प्रदेश सरकारको सहयोगमा हरित पार्क निर्माण प्रक्रिया अगाडि बढाउने,
- क्याम्पसलाई आवश्यक पर्ने सवारी साधन उपलब्ध गराउन स्रोत व्यवस्थापनको खोजी गर्ने,
- करिब ८० जना क्षमताको छात्रा आवास सञ्चालनमा आइसकेको र ८० जना क्षमताको पुरुष छात्रावास निर्माणका लागि दोस्रो चरणको टेन्डर प्रक्रिय अगाडि बढेको हुँदा उक्त छात्रावासको कार्य सम्पन्न गर्ने,

- क्याम्पसको सौन्दर्यवर्धन (Beautification) का लागि सरसफाइ, बगैंचा निर्माण, फोहोर व्यवस्थापन र क्याम्पसको रङ्गरोगनमा विशेष ध्यान पुऱ्याउने,
- फोहोर व्यवस्थापन परियोजनालाई तोकिएको समयमा सम्पन्न गर्ने,
- खानेपानीको परियोजना सम्पन्न गरी सरसफाइ र सफा चर्पी बनाउने कार्यमा विशेष ध्यान पुऱ्याउने,
- निर्माणाधीन व्यवस्थापन सङ्काय भवन र छात्र छात्रावासको परियोजना पूरा गरी कबड हल र शिक्षक कर्मचारीका लागि सुविधा सम्पन्न आवास निर्माण गर्न आर्थिक स्रोतको खोजी गर्ने,
- प्रशासनिक भवनअगाडिको पार्कमा बिजुलीबाट चल्ने पानीको फोहरा (Electric Water Fountain) निर्माण गर्ने,

५. *मानवस्रोत व्यवस्थापन*

- क्याम्पसलाई आवश्यक पर्ने पूर्णकालीन वा आंशिक जनशक्तिको आपूर्ति गर्दा विज्ञापन प्रक्रियाबाट गर्ने,
- त्रिविसँग क्याम्पसका आफ्ना रिक्त दरबन्दीहरु र विद्यार्थी अनुपातमा शिक्षक कर्मचारीको थप दरबन्दी माग गर्ने,
- आन्तरिक स्रोतका पूर्णकालीन जनशक्तिलाई त्रिविको केन्द्रीय दरबन्दीमा परिणत गर्न तथा सेवासुविधा उपलब्ध गराउने प्रबन्ध मिलाउने,
- त्रिवि करार सेवामा रहेका शिक्षक र कर्मचारीले खाईपाई आएको सेवासुविधालाई निरन्तरता दिन पहल गर्ने,
- सेवारत सबै कर्मचारी तथा शिक्षकहरुलाई प्रविधिमैत्री बनाउने,
- शिक्षककर्मचारीको दरबन्दी र शाखा निर्धारण गर्ने,
- शिक्षक र कर्मचारीको पोसाक तथा परिचय पत्रको व्यवस्था गर्ने,
- शिक्षककर्मचारीको वृत्ति विकासका लागि तालिम तथा गोष्ठीका आयोजना गर्ने,
- शिक्षक तथा कर्मचारीका रिक्त दरबन्दी परिपूर्तिका लागि त्रिवि केन्द्रीय कार्यालयमा माग गर्ने ।

६. *अनुसन्धान तथा प्रकाशन*

- क्याम्पसमा सञ्चालन हुँदै आएका वार्षिक रुपमा न्यूनतम दुईवटा कार्यशाला गोष्ठी सञ्चालन र क्याम्पसबाट प्रकाशन हुँदै आएका तीनवटा DOI प्राप्त समकक्षी समीक्षित जर्नल प्रकाशन कार्यको निरन्तरता दिदै जर्नलहरुको थप स्तर वृद्धि गरी अन्तरराष्ट्रिय मापदण्डअनुरुप प्रकाशन गर्ने,

- क्याम्पसमा सेवारत पूर्णकालीन शिक्षकहरुको ४० प्रतिशत जनशक्तिलाई समकक्षी समीक्षित जर्नलहरुमा लेख प्रकाशनका लागि नगद लेखकस्सोसहित प्रोत्साहित गर्ने, २० प्रतिशत पूर्णकालीन जनशक्तिलाई नगद विद्वद्वृतिसहित लघु अनुसन्धान कार्यमा प्रोत्साहित गर्ने र ५ प्रतिशत पूर्णकालीन जनशक्तिलाई राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय विद्वत्वृतिसहितको अनुसन्धान कार्यमा प्रोत्साहित गर्ने,
- शिक्षक, कर्मचारी र विद्यार्थीहरुको अनुसन्धान तथा अवलोकन भ्रमण कार्यलाई निरन्तरता दिने,
- क्याम्पसको विज्ञ जनशक्तिलाई स्थानीय र राष्ट्रियस्तरको अनुसन्धानका क्रियाकलापमा सरिक गराउने,
- क्याम्पसभित्र विश्वविद्यालय अनुदान आयोग, त्रिवि र अन्य दातृनिकायको आर्थिक सहयोगमा अनुसन्धान, नवप्रवर्धन र उद्यमशीलताका कार्यक्रमलाई प्रभावकारी ढङ्गले प्रयोगमा ल्याउने,
- प्रत्येक विभाग तथा कार्यक्क्रमले अनिवार्य रुपमा १/१ अनुसन्धान वा प्रकाशन अनिवार्य गर्ने,
- अनुसन्धान कार्यमा सामुहिक र अन्तरविषयक अनुसन्धान कर्यलाई प्रोत्साहन गर्ने,
- शिक्षक, कर्मचारी तथा विद्यार्थीको सामुहिक अनुसन्धानका लागि बिउ कोषको स्थापना गर्ने,
- क्याम्पसमा धवलागिरि नीति तथा अनुसन्धान केन्द्र स्थापना गर्ने ।

७. समुदाय, पर्यटन प्रवद्र्धन र विपन्न वर्गसँग धवलागिरि क्याम्पस

- क्याम्पसमा गठित भूतपूर्व विद्यार्थी समाज र सेवानिवृत्त शिक्षक कर्मचारी परिषद्लाई थप प्रभावकारी बनाउन कार्यकक्ष व्यवस्थापन गरी क्याम्पसको समुदायसँगको सम्बन्धलाई थप प्रभावकारी बनाउने,
- शिक्षक, कर्मचारी र विद्यार्थीहरुलाई समुदायसँग जोडिने खालका विविध कार्यक्रमहरु (अवलोकन भ्रमण, विशेषज्ञाता सेवासुविधा उपलब्धता, कार्यशालागोष्ठी सञ्चालन, सचेतनामूलक कार्यक्रम) सञ्चालनमा ल्याउने,
- समुदायसँग धवलागिरि क्याम्पस कार्यक्रमअन्तगर्त निम्न शीर्षकमा कार्यक्रम तथा गोष्ठीहरु सञ्चालन गर्नेः पर्यावरण वा वातावरणीय चुनौती, मौद्रिक नीति तथा बजेटको समीक्षा, अर्थनीतिको समीक्षा, भाषा र संस्कृतिको प्रवद्र्धनमा धवलागिरि क्याम्पस, साहित्यिक स्रष्टासँग धवलागिरि क्याम्पस, स्थानीय सरकारसँग धवलागिरि क्याम्पस, पुस्तकालयको औचित्य र महत्त्व, विज्ञान प्रदर्शनी, शैक्षिक सामग्री प्रदर्शनी, उद्यमी तथा रोजगार दातासँग धवलागिरि क्याम्पस, सञ्चार कर्मीसँग धवलागिरि क्याम्पस, इतिहास, राजनीति र साहित्यको समीक्षा,

- धवलागिरि क्षेत्रको पहिचान झल्किने गरी बहुसांस्कृतिक सङ्ग्रहालय निर्माण गर्ने (जस्तै बाजा, सारङ्गी, डम्फु मादल, खैजडी, बुट्टेनली, डालाडाली, ठेकी लगायत विभिन्न जातजातिका पहिचान झल्किने वाद्यसामग्री तथा जातीय भेषभुषा),
- धवलागिरि क्षेत्रका अन्य क्याम्पस र विद्यालयहरुसँग सम्पर्क, समन्वय र प्राज्ञिक नेतृत्व गर्दै विद्यार्थी भर्ना दर बढाउने लक्ष्य राखिएको छ,
- क्याम्पसबाट सञ्चालन गरिने हरेक कार्यक्रम (भवन निर्माण, अनुसन्धान, कार्यशाला गोष्ठी आदि) हरुमा समुदायको सहभागिता र पर्यावरणीय सन्तुलन वा वातावरण मैत्री कार्यक्रमहरु सञ्चालनमा विशेष ध्यान पुऱ्याउने,
- स्थानीय सरोकारवाला, सरकारी निकाय तथा अन्य निकायसँग संझौता (MOU) गरी विद्यार्थीको इन्टर्न, रोजगारी र परामर्शका लागि प्रबन्ध मिलाउने,
- स्थानीय आवश्यकतामा आधारित अनुसन्धानमूलक कार्यलाई प्राथमिकता निर्धारण गर्ने ।

८. प्रविधिमा धवलागिरि क्याम्पस

- शिक्षक कर्मचारीहरुलाई पूर्णरुपमा प्रविधिमैत्री गराउन आवश्यक तालिम, गोष्ठीको प्रबन्ध मिलाउने,
- नवनिर्मित पुस्तकालय भवनमा सुविधाहरु थप गरी नयाँ व्यवस्थापनसँगै ई-पुस्तकालय सेवालाई शीघ्र प्रयोगमा ल्याउने,
- सूचना र प्रविधिमा धवलागिरि क्याम्पसलाई अब्बल बनाउने,
- क्याम्पसका सम्पूर्ण गतिविधिहरु क्याम्पस बुलेटिन र वेवसाइटमार्फत सार्वजनिक गर्ने र यसको प्रभावकारीता भए नभएको अनुगमन गरी बहुउपयोगी बनाउने,
- विद्युतीय उपकरण (सफ्टवयर) मार्फत क्याम्पसको सम्पूर्ण अभिलेख व्यवस्थापन तथा दैनिक कार्य सम्पादन नीतिलाई थप प्रभावकारी बनाउने ।

१.११ आर्थिक अवस्था

क्याम्पसमा शैक्षिक कार्यक्रम तथा क्रियाकलापमा विस्तार भए सँगसँगै आम्दानी तथा खर्च दुबैमा वृद्धि हुँदै गइरहेको छ । क्याम्पसमा सञ्चालित विभिन्न शैक्षिक कार्यक्रमहरु मध्ये मानविकी र शिक्षाशास्त्र सङ्कायका स्नातक तहका कार्यक्रमबाहेक सम्पूर्ण कार्यक्रमहरु पूर्ण वा आंशिक रुपमा स्थानीय स्रोत परिचालन गरी सञ्चालन गरिएको छ । क्याम्पसको गत आर्थिक वर्ष ०७९/०८०, ०८०/०८१, ०८१/०८२ र ०८२/०८३ को आय व्यय विवरण देहायअनुसार रहेको छः-

तालिकाः ८

क्याम्पसको पछिल्ला चार वटा आर्थिक वर्षको आम्दानी तथा खर्च विवरण

आम्दानी विवरण				
आम्दानी - विवरण	**आ.व. २०७९/०८०**	**आ.व. २०८०/०८१**	**आ.व. २०८१/०८२**	**आ.व. २०८२/०८३**
विद्यार्थीबाट प्राप्त आम्दानी	२६८४१७८६।१४	२३७३५३४३	२९७४२१३६।२	२८७९९७६२।००
केन्द्रीय कार्यालयबाट तलब भत्ता बापत प्राप्त रकम	४४६२८०००।००	४४६९१०००।००	४४६९१०००।००	४७८०५०००।००
अन्य निकासा तालिम सेमिनार	१००७९५५।००		१९६६०३।००	६५००००।००
त्रिविबाट कार्य सम्पादन अनुदान वापत पाप्त		१५२२०००।००	३७०४०००।००	४४८७९२।००
क्या.प्रमुख, स.क्या. प्रमुख विदा वापत	१३७२४०२।००	२१६२५०।००	४५५००८।००	२३५४४५।००
उच्च शिक्षा परियोजनाबाट	१२५०००।००	१७५०००		०।००
बागलुङ नगरपालिका, विओइ सि	५२१२२०।००			२३६४००।००
पुजीगत अनुदान शसर्त, विकास बजेट		१०००००००	५००००००।००	२६०४८५५१।४५
क्याम्पस विकास कोषबाट पुजीगत कोषमा				१२००००००।००
सटर घर भाडा आम्दानी रकम	७९८८३९४।२१	५५७६००२	५३५०२८९।८५	३४९६३९४।००
दायित्वबाट (व्याज र अन्य) आम्दानी	३८९४२३९।६०	६४६२४९२।८८	५७१७०२८।४८	१०२२५३९५।२६
आम्दानी	८६३७८९९६।९५	९२३७८०८८।०१	९४८५६०६५।५३	१२९९४५७३९।७१
गत वर्षको पेश्की तथा बचत	१८१०१३९८।२३	१०४६६८०३।९७	५८३५०३२।६८	६४३४३७२।२०
जम्मा आम्दानी	**१०४४८०३९५।१८**	**१०२८४४८९१।९८**	**१००६९१०९८।२१**	**१३६३८०१११।९१**

खर्च विवरण				
खर्च - विवरण	**आ.व. २०७९/०८०**	**आ.व. २०८०/०८१**	**आ.व. २०८१/०८२**	**आ.व. २०८२/०८३**
तलब भत्ता (संचय उपदान कोष समेत)	५२२३५११९।२१	४८६०३३८३।३०	४८५४९५७५।७०	५११९५२४४।२७
तलव भत्ता आन्तरिक करार शिक्षक	११८०६२०७।००	११६५१०८१	१०९६९६८८।००	११००३५७९।००
तलब भत्ता शिक्षक अतिरिक्त	१३७६४९५४।००	१३१३५६३८	१५२१३५१६।००	१५३४१९८९।००
प्रशासनिक खर्च	१०३६७८९९।००	९३०११६३	९७२४०३६।३१	१०५१४७८४।००
मर्मत खर्च तथा शैक्षिक सामगी	२३३२४३२।००	१९१२४०३	१४६४४५८।००	१०७९२७५।००
पुँजीगत खर्च	३५०६९८०।००	१२४०६१९१	८३३५४५२।००	४४४६३८३०।००
जम्मा खर्च रु.	**९४०१३५९१।२१**	**९७००९८५९।३०**	**९४२५६७२६।०१**	**१३३५९८७०१।२७**
केन्द्रीय कार्यालय बचत पेश्की रकम	१०४६६८०३।९७	५८३५०३२।६८	६४३४३७२।२	२७८१४१०।६४
जम्मा खर्च	**१०४४८०३९५।१८**	**१०२८४४८९२**	**१००६९१०९८।२१**	**१३६३८०१११।९१**

स्रोतः क्याम्पस लेखा शाखा, २०८३ साउन ।

तालिका ८ मा प्रस्तुत आ. व. ०८२/०८३ को आयव्यय विवरणको मलेप हुन बाँकी रहेको छ ।

१.१२ भौतिक अवस्था

कुनै पनि शैक्षिक संस्थामा अनुकुल शैक्षिक वातावरण कायम राख्नका लागि भौतिक संरचनाले महत्त्वपूर्ण भूमिका खेलेको हुन्छ । क्याम्पसमा नयाँ शैक्षिक कार्यक्रम थप भएका आधारमा भौतिक पूर्वाधारको विकास पनि भइरहेको छ । भौतिक संरचना निर्माणतर्फ यस वर्ष विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको समपुरक कोषअन्तर्गत बिबिए भवन निर्माण, सोलार सिस्टम जडान, १२ थान स्मार्टबोर्ड र ५५ थान कम्प्युटर्सको व्यवस्थापन गरिएको छ । त्यसै गरी त्रिभुवन विश्वविद्यालयको नियमित बजेटअन्तर्गत पुरुष छात्रावासको दुईतला ढलान गर्ने कार्य पनि यसै वर्ष सम्पन्न भएको छ । क्याम्पसमा गण्डकी प्रदेश सरकारको आर्थिक सहयोगमा डिप बोरिङबाट खानेपानीको व्यवस्थापन गरिएको छ । क्याम्पसमा जिल्ला वन कार्यालयबाट रु.चारलाख बराबरको बजेटबाट विज्ञान भवन अगाडि गार्डेनको निर्माण गरिएको छ । क्याम्पसको पश्चिम गेटदेखि धवलागिरि क्याम्पस स्तम्भसम्मको बाटोमा क्यारी निर्माण गरिएको छ । विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको आर्थिक सहयोगमा क्याम्पसमा यसअगाडि स्थापना भएको Incubation Center लाई आवश्यक उपकरणसहित

स्तरिकृत गरिएको छ भने BICTE कक्षा सञ्चालनका लागि आवश्यक फर्निचर्सको व्यवस्था पनि विश्वविद्यालय अनुदान आयोगकै सहयोगमा व्यवस्थापन गरिएको छ। क्याम्पसले तयार गरेको गुरुयोजना तथा दोस्रो पाँच बर्षे रणनैतिक योजनाअन्तर्गत क्याम्पसमा अत्यावश्यक देखिएको प्राध्यापक कर्मचारी आवास, कभर्डहल निर्माणलगायतका पूर्वाधारको लागि दाता निकायहरुमा आर्थिक सहयोगका लागि प्रस्ताव पत्र पेश गरिएको छ ।

प्रशासनिक एवम् शैक्षिक भवनहरुको अवस्था

समग्रमा यस क्याम्पसको प्रशासनिक एवम् शैक्षिक भवनहरुको अवस्था निम्नानुसार रहेको छः-

तालिकाः ९

प्रशासनिक एवम् शैक्षिक भवनहरुको विवरण

क्र. सं.	विवरण	परिमाण	क्र. सं.	विवरण	परिमाण
१	जग्गा	८८.२ रोपनी	११	आवास क्षेत्र	२ वटा आवास गृह
२	भवन	७ ओटा	१२	छात्र छात्रावास	१ (१२ कोठा)
३	कोठा	५८	१३	आवास क्षेत्रमा शौचालय	६ ओटा
४	क्यान्टिन	१	१४	दलित छात्राबास	१
५	शौचालय	६	१५	पुस्तकालय	२
६	सरस्वती मन्दिर	१	१६	पुस्तक सङ्ख्या	
७	स्ववियु भवन	१	१७	विज्ञान प्रयोगशाला	४
८	पार्किङस्थल	१	१८	कम्प्युटर ल्याब	२
९	मञ्च	१	१९	विज्ञान भवन	१ (१५ कोठा)
१०	सपिङ कम्प्लेस	३ (२६ सटर)	२०	छात्रा छात्रावास	१ (४२ कोठा)
			२१	पुरुष छात्रावास (निर्माणाधीन)	

स्रोतः क्याम्पस स्टोर शाखा, २०८३ साउन ।

जिन्सी सामानको विवरण

क्याम्पसमा रहेका भौतिक वस्तुको विवरण यसप्रकार रहेको छः-

तालिकाः १०

भौतिक वस्तुको विवरण

क्र. सं.	सामग्री विवरण	सङ्ख्या	क्र. सं.	सामग्री विवरण	सङ्ख्या
1	Daraj (Khapa Bhayako)	44	83	Motor (Water supplier)	2
2	Daraj (Khapa naBhayako)	58	84	UPS (Back up)	5
3	Table (Gharawal)	2	85	Practical Table	32
4	Table normal	71	86	Double Step Table	2
5	Table Working	3	87	G. M. Counter set with B1 Gama source	1
6	Table Counter	3	88	Audio frequency function generator	1
7	Class Desk	40	89	Medical Microscope	2
8	Chair Form	141	90	Binocular microscope	12
9	Class Bence	25	91	Potentiometer	4
10	Chair normal	254	92	GPS meter	1
11	Hand Stand Chair	193	93	Laminar air flow	1
11	Bed (Khat)	149	94	Electronic balance	4
12	Computer Table	26	95	Sanitary pad Disposal Machine	1
13	Frond Desk	1	96	Video Processor	1
14	APC Letter Board	4	97	Glass dryer	5
15	Wodden Ladder	1	98	Plant growth chamber	2
16	Office Table	39	99	Orbital shaker	1
17	Cabinet Daraj	44	100	Gayanometer	5
18	Wodden Box	2	101	Digital Balance	1
19	Card Cabinet Tray	5		Stop Watch	6
20	Ordinary Tray	1	102		
21	Laptop computer	20	103	Spectro meter	1
22	Net working Set (not functionable)	1	104	Autoclave	2
23	Notice Board	2	105	P.H Meter	1
24	Scanner (one is not functionable)	4	106	Student Microscope	10
25	Stool (Wooden Chair)	70	107	Dissection Microscope	6
26	Typeritier English (not functionable)	2	108	Oven 12×12Sonar	1

27	Typeritier Nepali (not functionable)	4	109	Incubator 12×12Sonar	2
28	Litho Machine (not functionable)	1	110	Travelling Microscope	1
29	Table (Heavy)	2	111	Sonometer	2
30	mobile	3	112	Newton Ring App	2
31	Cheque Writer Machine	1	113	Optical Bench 1.5Mtr.	2
32	Printer	10	114	Flow Meter	3
33	Arm chair	3	115	Gyroscope	3
34	ID Card Printer	1	116	Carry Roster Bridge	4
35	External Hard Disk	1	117	Volt meter	10
36	lecture Stand	23	118	HDT	2
37	Double Desk Bench	434	119	Daraj (Single)	4
38	Class Box Desk	37	120	Photocopy Machine	3
39	Recorder	1	121	Fax Machine	2
40	Book Rack (Daraj) large Double	5	122	Video Processor	1
41	Book wrack (Daraj) Small Double	5	123	Micro Meter	8
42	Color Printer	2	124	Camical Balance	1
43	Graphic Tablet	9	125	Desicatio	1
44	Kitchen Table	10	126	Refrigerator	3
45	Panas	2	127	Outdoor Digital Display	1
46	C.C Camera	51	128	Lawn Mower	1
47	LCD Projector	25	129	Desktop Computer	77
48	Electronic Attendance Device	8	130	Mixer	1
49	Wireless mike	1	131	Output Speaker	2
50	Axe	1	132	Amplifier	1
51	Almari (4 step)	1	133	Electric Guitar	2
52	Plastic Chair	50	134	Electric Guitaramp	2
53	Television 32"	1	135	Bass Guitar Amp	1
54	T.T. Board	2	136	Bass Guitar	1
55	T- Table	47	137	Piano	1
56	Channel Gate	1/3	138	Harmonium	1
57	Sofa	7	139	Cajon	1
58	Fan	54	140	Drum Set	1
59	Telephone Set	7	141	Acoustic Guitar Branded	1
60	Steel Book Rack	16	142	Acoustic Guitar Normal	2
61	Steel Table	5	143	Madal	3
62	Steel Daraj	25	144	Damphu	1
63	Cabinet Daraj	3	145	Tombourine	1

64	Steel Filing Cabinet Daraj	5	146	Sarangi	1
65	Revolving Chair	38	147	Guitar Pedel	1
66	Table (Computer steel + Wooden)	13	148	Ghungru	1
67	Card Cabinet	2	149	Stage Monitor	1
68	Fax table	1	150	Jhyali	1
69	Double Class Desk Bence (Iron+Wood)	24	151	Flutes	6
70	Vending Machine	1	152	Wireless Mikes	2
71	Daraj (Science Lab)	6	153	Wired Mikes	8
72	Euro Guard dispenser	5	154	Drumset Mike Kit	7
73	Box (Magazine holder)	1	155	Mike stands short	3
74	White Board	49	156	Mike Stand Long	8
75	Solar	3	157	Lyrics stand	1
76	Book Rack (Double Tasi)	7	158	Keyboard Stand	1
77	U Wash (Vehicles stop Stand)	3	159	Mujura	1
78	Amplifier	2	160	Speaker stand	2
79	Speaker Box	13	161	Capo	6
80	Rostam	2	162	Amplifier for stage monitor	1
81	Iron Stand	10	163	Speaker small	1
82	CC Camero hard disk	3	164	Steel Book Wrack	12

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा स्टोर दाखिला भएका सामग्रीहरुको विवरण

क्र. सं.	सामग्रीको नाम	विवरण	क्र. सं.	सामग्रीको नाम	विवरण
१	Steel Chair	३	२८	Multiplexer Deultiples trainet kit	३
२	Wooden Chair	२०	२९	Adder subtracter (kit)	३
३	U shape meating table	१	३०	Left Right and prommable shift register kit	३
४	Corner Sofa	२	३१	conters trainer (kit)	३
५	अफिस दराज	४	३२	Digital vhdl trainer kit	२
६	अफिस टेवल	३	३३	Sukam 10kva (Ups)	१
७	टि टेबल	२	३४	Battery 150AH	१०

८	बुक र्याक	२	३५	Iron Stand (Battery stand)	२
९	ग्रिन वोर्ड (साईनवोड)	२	३६	Computer table	४०
१०	Desktop Computer	१	३७	Steel computer chair	४०
११	Laptop Computer	१	३८	Office daraj (double)	२
१२	Computer Printer	२	३९	U shape meating table	१
१३	Interactive display board	१२	४०	steel revolving chair	१०
१४	Wooden student chair	४०	४१	Waiting chair	३
१५	wooden student laptop table	२०	४२	Smart Board Cover (White Board)	१२
१६	Ofice table	२	४३	Earthing system	१
१७	Ofice cabinet	१	४४	Stand (Photocopy machine)	२
१८	Desktpo computer i7(14th Gen)	१५	४५	Solar Pannel frame (iron Fram)	१
१९	Desktop computer i5 (14thgen)	४०	४६	Solar pannel	२९
२०	Laptop comouter (dell core i5 12th gen)	३	४७	Lithium Battry (solar related battry)	९
२१	Interactive display board	१२	४८	Inverter (solar hybrid)	१
२२	Ops system	२	४९	Revolving chair	३
२३	Heavy satnd (smart board stand)	२	५०	Computer table	१
२४	Photocpy machine (M32300)	१	५१	Student Wooden chair	४०
२५	Digital logical trainer kit	३	५२	Student wooden table	२०
२६	Incoder and decoder (Kit)	३	५३	Office Table	२
२७	Filp Flop trainer kit	३	५४	Offie Cabinet Daraj	१

स्रोतः क्याम्पस स्टोर शाखा, २०८३ साउन ।

१.१३ क्याम्पस पुस्तकालयमा रहेका पुस्तक, जोर्नल तथा अन्य सामग्रीको विवरण

धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस पुस्तकालयमा आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ सम्ममा उपलब्ध पुस्तक, जोर्नल, पत्रपत्रिका तथा अन्य भौतिक सामग्रीको विवरण देहायअनुसार रहेको छः-

सि.नं.	विवरण	सङ्ख्या	कैफियत
१	पाठ्यपुस्तक तथा सन्दर्भपुस्तक	३३२५७	यो वर्ष थप ११४३
२	सफ्टवेयरमा इन्ट्री भएका पस्तक	१९०१६	कल्पना रेग्मी, शान्ती रेग्मी, सूर्य गौतम, संगिता शर्मा
३	एकेडेमिक जोर्नल	३८७०	फोटोकपि तथा न्युजलेटर जोर्नल
४	पत्रपत्रिका	२६७५	दैनिक, साप्ताहिक, पाक्षिक, मासिक, वार्षिक
५	प्रतिवेदन	७८५	स्नातक तहका विद्यार्थीहरुद्वारा तयार गरिएका
६	थेसिस/शोधपत्र	१०८६	एमबिउस, एमएड तथा एमए तर्फका
७	अन्य	११९०	सौजन्यप्राप्त पुस्तक तथा जोर्नल
८	इलाइव्रेरी	१	क्याम्पसद्वारा इथरनेट प्याकेजको वयवस्थापन
९	कम्प्युटर्स	४	इलाइव्रेरी प्रयोजनार्थ
१०	अन्य भौतिक सामग्री	२ डि बारकोड रिडर ३ पिस, युरोगार्ड १पिस, टेलिफोन सेट थान १, एक वर्षका लागि इन्टरनेट प्याकेज	पुस्तकालय प्रमुख कल्पना रेग्मीको पहलमा हाल जापान निवासी नविन रेग्मीबाट सौजन्यस्वरुप प्राप्त

स्रोतः पुस्तकालय शाखा २०८३ ।

१.१४ निःशुल्क तथा जेहेन्दार छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थीको विवरण

धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस छात्रवृत्ति छनोट समितिले क्याम्पसबाट नियमित रुपमा प्रदान गर्दै आइरहेको जेहेन्दार तथा निःशुल्क छात्रवृत्ति यस वर्षका लागि पनि वितरण गर्ने गरी निर्णय गरेको छ । त्रिविको नियम र क्याम्पसले छात्रवृत्ति वितरणका लागि निर्माण गरेको कार्यविधिअनुसार क्याम्पसको नियमित शैक्षिक कार्यक्रमअन्तर्गत भर्ना भएका विद्यार्थीहरुलाई शैक्षिक सत्र २०८१ को छात्रवृत्ति पदान गरिएको हो ।

२०८२ को छात्रवृत्तिका लागि क्याम्पसले आवेदन माग गरी छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थीहरुको विवरण प्रकाशित गरिसकेको छ । क्याम्पसले त्रिविका नियमित कार्यक्रमहरु मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र र शिक्षाशास्त्र सङ्कायतर्फ भर्ना भएका २० प्रतिशत र व्यवस्थापन सङकायतर्फ १० प्रतिशत विद्यार्थीहरुलाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्दै आइरहेको छ । आगामी वर्षदेखि डीन कार्यालयको निर्देशनअनुसार बिएससितर्फका विद्यार्थीहरुलाई पनि नियमानुसार निःशुल्क छात्रवृत्ति प्रदान गरिने छ । २०८१ का

लागि क्याम्पसको स्नातक तहतर्फ विभिन्न सङ्कायतर्फ मध्येबाट पूर्ण र आंशिक छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने १५० जना विद्यार्थीहरुको विवरण देहायअनुसार रहेको छः

तालिकाः ११

क्याम्पसबाट नियमित छात्रवृत्ति (२०८१) प्राप्त गर्ने विद्यार्थीहरुको विवरण

संकाय	**शिक्षाशास्त्र**	
क्र सं	नाम	संकाय खण्ड
१	सन्जु सापकोटा	प्रथम
२	कमला पुन	प्रथम
३	सुसन कंडेल	प्रथम
४	दिप्सन सापकोटा	प्रथम
५	ममता पुन	प्रथम
६	चन्द्रकला वि।क।	प्रथम
७	अन्जना घ।म।	प्रथम
८	कल्पना पुन	प्रथम
९	दिपा थापा	प्रथम
१०	सपना थापा मगर	प्रथम
११	मन्जु छन्त्याल	प्रथम
१२	विनोद थापा मगर	प्रथम
१३	जेनी पौडेल	प्रथम
१४	अन्जु कुमाल	प्रथम
१५	सबिना शर्मा	प्रथम
१६	मिरा निउरे	प्रथम
१७	सिमाना गौतम	प्रथम
१८	रश्मी शर्मा	प्रथम
१९	बिपिना पुन	प्रथम
२०	अनिता घर्ति	प्रथम
२१	सबिना सापकोट	प्रथम
२२	ग्रीष्मा नेपाली	प्रथम
२३	गौरी नेपाली	प्रथम
२४	सबिता शर्मा	प्रथम
२५	ममता बुढा मगर	प्रथम
२६	दुविना पुन मगर	प्रथम
२७	करिश्मा घर्ति	प्रथम
२८	मन कुमारी नाइसा	प्रथम
२९	अमृता वि।क	प्रथम
संकाय	**शिक्षाशास्त्र**	
१	कमला पुन	दोस्रो
२	तारा कुंवर	दोस्रो
३	करीना घर्ति मगर	दोस्रो
४	समिक्षा काउचा	दोस्रो
५	बिहानी घर्ती	दोस्रो
६	प्रकृति श्रीस	दोस्रो
७	भुवन वि क	दोस्रो
संकाय	**शिक्षाशास्त्र**	
१	सबिता घर्ति मगर	तेस्रो
२	इशा थापा	तेस्रो
३	तमन्ना बोहोरा	तेस्रो
४	सुस्मिता गौतम	तेस्रो
५	कृष्टि खड्का	तेस्रो
६	नबिना थपा मगर	तेस्रो
७	सारदा कंडेल	तेस्रो
८	सुस्मिता थापा	तेस्रो
९	सृष्टी घर्ति	तेस्रो
१०	यमु पुन	तेस्रो
११	झपिन्द्र थापा	तेस्रो
१२	भुषण थापा	तेस्रो
१३	करण शर्मा	तेस्रो

१४	कृति सुवेदी	तेस्रो
१५	दिपिका थापा	तेस्रो
१६	मनिषा थापा	तेस्रो
संकाय शिक्षाशास्त्र		
१	मिना परियार	चौथो
२	उज्जवल थापा	चौथो
३	नुमा थापा मगर	चौथो
४	शान्ति पाइजा	चौथो
५	सिर्जना पौडेल	चौथो
६	कोपिला पुन	चौथो
७	अमृता उपाध्याय	चौथो
८	चन्दा बुढा	चौथो
९	प्रमिला छन्त्याल	चौथो
१०	सम्झना भण्डारी	चौथो
११	सम्झना विश्वकर्मा	चौथो
१२	धन कुमारी पुन	चौथो
१३	मिना वि।क	चौथो
१४	रिना श्रीस	चौथो
१५	रमेश सुवेदी	चौथो
१६	सागर वि।क	चौथो
१७	रेखा जि।सी	चौथो
१८	धनमाया छन्त्याल	चौथो
१९	रुद्र बहादुर पुन	चौथो
२०	भुवन परियार	चौथो
२१	दिपा थापा	चौथो
२२	दिपा छन्त्याल	चौथो
२३	प्रतिभा शर्मा	चौथो
२४	सम्झना थापा	चौथो
२५	आयुशा बोहोरा	चौथो
२६	रेजिना सापकोटा	चौथो
२७	संगिता देबि शर्मा	चौथो
संकाय व्यवस्थापन		
१	आस्था सुवेदी	प्रथम
२	समिक्षा शर्मा	प्रथम
३	अनुज आचार्य	प्रथम
४	कपिल शर्मा	प्रथम
५	अनुराग आचार्य	प्रथम
६	नविन रिजाल	प्रथम
७	आशिस पाठक	प्रथम
८	बालिका रेग्मी	प्रथम
९	अनिसा श्रीस	प्रथम
१०	समिक्षा रिजाल	प्रथम
११	मनिषा थापा	प्रथम
१२	आयुष्मा थापा मगर	प्रथम
१३	अनिशा पौडेल	प्रथम
१४	रक्तिम पुन	प्रथम
१५	शिशिर रोका मगस	प्रथम
संकाय व्यवस्थापन		
१	आयुष्मा कंडेल	दोस्रो
२	सपना थापा मगर	दोस्रो
३	नबिन्द गर्वुजा पुन	दोस्रो
४	प्रज्जवल पौडेल	दोस्रो
५	प्रदिप आचार्य	दोस्रो
६	विदुर सापकोटा	दोस्रो
संकाय व्यवस्थापन		
१	पूर्णिमा पुन	तेस्रो
२	कामना बोहोरा	तेस्रो
३	लीला श्रीस	तेस्रो
४	पवित्रा शर्मा	तेस्रो
५	दुर्गा शर्मा	तेस्रो
६	सुशीला पौडेल	तेस्रो
७	देवकी सुवेदी	तेस्रो
८	सुजाता शर्मा	तेस्रो
९	प्रमिला श्रीस	तेस्रो
१०	तिर्सना बि।क।	तेस्रो

११	समिक्षा शर्मा	तेस्रो
१२	मनिषा थापा	तेस्रो
१३	भरत मल्ल	तेस्रो
१४	अनुप रिजाल	तेस्रो
१५	प्रतिक्षा गौतम	तेस्रो
१६	सेलिजा क्षेत्रि	तेस्रो
१७	सन्ध्या कार्की	तेस्रो
१८	आरति घर्ति क्षेत्री	तेस्रो
१९	पवित्रा सुवेदी	तेस्रो
२०	सुदिप घर्ति मगर	तेस्रो
संकाय व्यवस्थापन		
१	खेमलाल कंडेल	दोस्रो
२	संगिता रेग्मी	दोस्रो
३	निर्मला आचार्य	दोस्रो
४	समिक्षा गौतम	दोस्रो
५	रोशिका गौतम	दोस्रो
६	रमा कंडेल	दोस्रो
७	तुलसी पौडेल	दोस्रो
८	रक्षा शर्मा	दोस्रो
९	आयुष्मा आचार्य	दोस्रो
१०	रेजिना थापा	दोस्रो
११	सौगात क्षेत्री	दोस्रो
१२	नविन रिजाल	दोस्रो
१३	नविन खड्का	दोस्रो
१४	सज्जन क्षेत्री	दोस्रो
१५	सुमित बोहोरा	दोस्रो
१६	देवराज शर्मा	दोस्रो
१७	सुरेन्द पाठक	दोस्रो
१८	रूयासा थापा मगर	दोस्रो
संकाय मानविकी		
१	सुधन वि।क	चौथो
२	अशोक थापा मगर	तेस्रो

३	रिमा देबी सापकोटा	दोस्रो
४	रानी घर्ति	प्रथम
५	सन्ध्या सापकोटा	प्रथम
६	जमुना सुवेदी	प्रथम
७	सृष्टि थापा	प्रथम
८	सबिना खत्री	दोस्रो
९	रेजिना न्यौपाने	दोस्रो
१०	कामना श्रीस	प्रथम
११	सुजना कार्की	प्रथम
१२	योजना गौतम	तेस्रो

स्रोतः क्याम्पस प्रशासन शाखा, २०८२ ।

माथि प्रस्तुत विवरणअनुसार विद्यार्थीहरुलाई नियमित रुपमा प्रदान गरिदैँ आएको छात्रवृत्तिका अतिरिक्त गत शैक्षिक सत्र २०८१/२०८२ को वार्षिक परीक्षामा विभिन्न सङ्काय र संस्थानका वर्ष र सेमेस्टरमा खण्डगत तथा तहगत उत्तीर्ण गरी सर्वोत्कृष्ट हुने ११७ जना विद्यार्थीहरुलाई क्याम्पसको वार्षिकोत्सवका अवसरमा नगद पुरस्कारबाट समेत पुरस्कृत गरिएको थियो ।

स्नातक तथा स्नातकोत्तर तहतर्फ खण्डगत उत्कृष्ट हुने विद्यार्थीहरु

क्याम्पसको ६३ औं वार्षिकोत्सवका अवसरमा विभिन्न सङ्काय र संस्थानतर्फका गत वर्षको वार्षिक परीक्षामा सर्वोत्कृष्ट अङ्क ल्याई उत्कृष्ट हुने एवम् तहगत रुपमा सर्वोत्कृष्ट हुने विद्यार्थीहरुलाई जनही रु. २०००/- नगद पुरस्कारद्वारा पुरस्कृत गरिएको छ । यसै अवसरमा क्याम्पसमा स्थापित विभिन्न छात्रवृत्ति कोषबाट पनि उत्कृष्ट विद्यार्थीहरुलाई छात्रवृत्ति वितरण गरिएको थियो । क्याम्पसबाट तहगत तथा कक्षागत रुपमा उत्कृष्ट हुने विद्यार्थीहरुको विवरण यसप्रकार रहेको छः-

तालिकाः १२

खण्डगत तथा तहगत सर्वोत्कृष्ट हुने विद्यार्थीको विवरण

२०८०	स्नातक	बि.ए.	तेस्रो वर्ष	छात्र	विराट आचार्य	वार्षिक
२०८०	स्नातक	बि.ए.	तेस्रो वर्ष	छात्रा	सुशिला घर्ति	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.ए.	प्रथम वर्ष	छात्रा	पुजा सापकोटा	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.ए.	प्रथम वर्ष	छात्र	डोलेन्द्र बहादुर थापा मगर	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.ए.	दोस्रो वर्ष	छात्र	विर बहादुर ओली	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.ए.	दोस्रो वर्ष	छात्रा	योजना गौतम	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.ए.	तेस्रो वर्ष	छात्र	छायाँदत्त चापागाई	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.ए.	तेस्रो वर्ष	छात्रा	संगिता रेग्मी	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.ए.	चौथो वर्ष	छात्रा	सुशिला घर्ति	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.ए.	चौथो वर्ष	छात्र	विराट आचार्य	वार्षिक
२०८२	स्नातक	बि.ए.	प्रथम वर्ष	छात्रा	सृष्टी थापा	वार्षिक
२०८२	स्नातक	बि.ए.	प्रथम वर्ष	छात्र	कुल बहादुर सुनार	वार्षिक
२०८२	स्नातक	बि.ए.	प्रथम वर्ष	छात्र	जीवन थापा अदित	वार्षिक
२०८०	स्नातक	बि.एड.	तेस्रो वर्ष	छात्र	लक्ष्मण वि.क.	वार्षिक
२०८०	स्नातक	बि.एड.	तेस्रो वर्ष	छात्रा	सुस्मिता नेपाली	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.एड.	प्रथम वर्ष	छात्रा	करुणा पुन	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.एड.	प्रथम वर्ष	छात्र	अमन थापा	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.एड.	दोस्रो वर्ष	छात्रा	आशिका छन्त्याल	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.एड.	दोस्रो वर्ष	छात्र	भmपिन्द्र थापा	वार्षिक

२०८१	स्नातक	बि.एड.	तेस्रो वर्ष	छात्रा	झरना शर्मा	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.एड.	चौथो वर्ष	छात्रा	गिता बुढाथोकी	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.एड.	चौथो वर्ष	छात्र	अमर बहादुर बोहरा	वार्षिक
२०८२	स्नातक	बि.एड.	प्रथम वर्ष	छात्रा	सन्ध्या किसान	वार्षिक
२०८२	स्नातक	बि.एड.	प्रथम वर्ष	छात्र	दिप्सन सापकोटा	वार्षिक
२०८०	स्नातक	बि.बि.एस.	दोस्रो वर्ष	छात्र	सुरेन्द्र पाठक	वार्षिक
२०८०	स्नातक	बि.बि.एस.	दोस्रो वर्ष	छात्रा	रेजिना थापा	वार्षिक
२०८०	स्नातक	बि.बि.एस.	तेस्रो वर्ष	छात्रा	सुरक्षा सापकोटा	वार्षिक
२०८०	स्नातक	बि.बि.एस.	तेस्रो वर्ष	छात्र	सन्तोष शर्मा	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.बि.एस.	प्रथम वर्ष	छात्र	नविन्द्र गर्वुजा पुन	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.बि.एस.	प्रथम वर्ष	छात्रा	विनिता पाईजा	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.बि.एस.	दोस्रो वर्ष	छात्रा	कामना बोहोरा	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.बि.एस.	दोस्रो वर्ष	छात्र	रोशन क्ष्ोत्री	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.बि.एस.	तेस्रो वर्ष	छात्रा	रोशिका गौतम	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.बि.एस.	तेस्रो वर्ष	छात्र	सुरज क्षेत्री	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.बि.एस.	चौथो वर्ष	छात्रा	सुरक्षा सापकोटा	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.बि.एस.	चौथो वर्ष	छात्र	सन्तोष शर्मा	वार्षिक
२०८२	स्नातक	बि.बि.एस.	प्रथम वर्ष	छात्रा	स्वीकृती पौडेल	वार्षिक
२०८२	स्नातक	बि.बि.एस.	प्रथम वर्ष	छात्र	कपिल शर्मा	वार्षिक
२०८०	स्नातक	बि.एस्सी.	तेस्रो वर्ष	छात्रा	सुस्मिता शर्मा	वार्षिक
२०८०	स्नातक	बि.एस्सी.	तेस्रो वर्ष	छात्र	विवेक गैरे	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.एस्सी.	प्रथम वर्ष	छात्रा	सदिक्षा खनाल	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.एस्सी.	दोस्रो वर्ष	छात्र	कमल आचार्य	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.एस्सी.	चौथो वर्ष	छात्रा	रेश्मी श्रीस	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.एस्सी.	चौथो वर्ष	छात्र	विवेक गैरे	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.एस्सी.	तेस्रो वर्ष	छात्रा	मोनालिसा नेपाली	वार्षिक
२०८१	स्नातक	बि.एस्सी.	तेस्रो वर्ष	छात्र	राजेश किशान	वार्षिक
२०८२	स्नातक	बि.एस्सी.	प्रथम वर्ष	छात्रा	सन्ध्या शर्मा कँडेल	वार्षिक
२०८१	स्नातकोत्तर	एम.ए. समाजशास्त्र	तेस्रो सत्र	छात्रा	प्रतिभा आचार्य	सत्रान्त
२०८१	स्नातकोत्तर	एम.ए. समाजशास्त्र	तेस्रो सत्र	छात्र	सन्जय सुनार	सत्रान्त
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.ए. समाजशास्त्र	दोस्रो सत्र	छात्र	घनश्याम रिजाल	सत्रान्त
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.ए. समाजशास्त्र	दोस्रो सत्र	छात्र	रोशन पौडेल	सत्रान्त
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.ए. समाजशास्त्र	दोस्रो सत्र	छात्र	प्रेम भण्डारी	सत्रान्त

२०८२	स्नातकोत्तर	एम.ए. समाजशास्त्र	दोस्रो सत्र	छात्र	प्रकाश आचार्य	सत्रान्त
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.ए. समाजशास्त्र	दोस्रो सत्र	छात्र	सुरेश सुनार	सत्रान्त
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.ए. समाजशास्त्र	दोस्रो सत्र	छात्रा	मिना छन्त्याल	सत्रान्त
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.ए. समाजशास्त्र	तेस्रो सत्र	छात्र	जोक बहादुर घर्ति	सत्रान्त
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.ए. समाजशास्त्र	तेस्रो सत्र	छात्रा	गिता कुमारी पौडेल	सत्रान्त
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.ए. समाजशास्त्र	प्रथम सत्र	छात्र	महेन्द्र के.सी.	सत्रान्त
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.ए. समाजशास्त्र	प्रथम सत्र	छात्रा	आँचल क्षेत्री	सत्रान्त
२०८१	स्नातकोत्तर	एम.एड. नेपाली	तेस्रो सत्र	छात्रा	सिमा सुवेदी	सत्रान्त
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.एड. नेपाली	प्रथम सत्र	छात्रा	राधा शर्मा पौडेल	सत्रान्त
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.एड. नेपाली	प्रथम सत्र	छात्रा	सविना सुवेदी	सत्रान्त
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.एड. नेपाली	दोस्रो सत्र	छात्र	अनिल कुमार उपाध्याय	सत्रान्त
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.एड. नेपाली	दोस्रो सत्र	छात्रा	बिमा कुमारी मगर	सत्रान्त
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.एड. नेपाली	चौथो सत्र	छात्रा	आरती पौडेल	सत्रान्त
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.एड. नेपाली	चौथो सत्र	छात्रा	सिमा सुवेदी	सत्रान्त
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.एड. नेपाली	चौथो सत्र	छात्र	अर्जुन शर्मा पौडेल	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.एड. नेपाली	तेस्रो सत्र	छात्र	अनिल कुमार उपाध्याय	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.एड. नेपाली	तेस्रो सत्र	छात्रा	बिमा कुमारी मगर	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.एड. पाठ्यक्रम	प्रथम सत्र	छात्रा	तुलसी थापा मगर	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.एड. पाठ्यक्रम	दोस्रो सत्र	छात्र	अशोक रिजाल	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.एड. पाठ्यक्रम	दोस्रो सत्र	छात्रा	इन्दीरा तिवारी	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.एड. पाठ्यक्रम	चौथो सत्र	छात्र	विमल पौडेल	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.एड. पाठ्यक्रम	चौथो सत्र	छात्र	टेक बहादुर पुन मगर	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.एड. पाठ्यक्रम	चौथो सत्र	छात्रा	सुमित्रा खत्री थापा	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.एड. पाठ्यक्रम	चौथो सत्र	छात्रा	चन्द्रा गुरुङ	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.एड. पाठ्यक्रम	तेस्रो सत्र	छात्रा	दिना शर्मा	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.एड. पाठ्यक्रम	तेस्रो सत्र	छात्र	अशोक रिजाल	एस.जि.पि.ए.
२०८१	स्नातकोत्तर	एम.एड. अंग्रेजी	तेस्रो सत्र	छात्र	वसन्त अधिकारी	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.एड. अंग्रेजी	प्रथम सत्र	छात्रा	पवित्रा सापकोटा कँडेल	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.एड. अंग्रेजी	दोस्रो सत्र	छात्र	भिमनिधी शर्मा	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.एड. अंग्रेजी	चौथो सत्र	छात्र	वसन्त अधिकारी	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.एड. अंग्रेजी	चौथो सत्र	छात्रा	अस्मिता पुन	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.एड. अंग्रेजी	तेस्रो सत्र	छात्र	शंकर परियार	एस.जि.पि.ए.
२०८१	स्नातकोत्तर	एम.बि.एस.	दोस्रो सत्र	छात्र	सुमन पौडेल	एस.जि.पि.ए.
२०८१	स्नातकोत्तर	एम.बि.एस.	दोस्रो सत्र	छात्रा	विन्दु परियार	एस.जि.पि.ए.

२०८१	स्नातकोत्तर	एम.बि.एस.	दोस्रो सत्र	छात्रा	रक्षा शाह	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.बि.एस.	प्रथम सत्र	छात्रा	प्रमिशा सापकोटा	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.बि.एस.	प्रथम सत्र	छात्र	अनुपम सुवेदी	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.बि.एस.	तेस्रो सत्र	छात्रा	रक्षा शाह	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातकोत्तर	एम.बि.एस.	तेस्रो सत्र	छात्र	मिलन गर्वूजा पुन	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातक	बि.बि.ए.	आठौं सत्र	छात्र	भगवान जि.सी.	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातक	बि.बि.ए.	आठौं सत्र	छात्र	सम्पन्न रेग्मी	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातक	बि.बि.ए.	आठौं सत्र	छात्रा	अनिषा पौडेल	एस.जि.पि.ए.
२०८१	स्नातक	बि.बि.ए.	सातौँ सत्र	छात्र	सम्पन्न रेग्मी	एस.जि.पि.ए.
२०८१	स्नातक	बि.बि.ए.	सातौँ सत्र	छात्रा	अनुष्का उचाई ठकुरी	एस.जि.पि.ए.
२०८१	स्नातक	बि.बि.ए.	सातौँ सत्र	छात्रा	अनिषा पौडेल	एस.जि.पि.ए.
२०८१	स्नातक	बि.बि.ए.	पाँचौं सत्र	छात्र	विरेन्द्र सापकोटा	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातक	बि.बि.ए.	पाँचौं सत्र	छात्र	सौगात रेग्मी	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातक	बि.बि.ए.	पाँचौं सत्र	छात्रा	करुणा सापकोटा	एस.जि.पि.ए.
२०८१	स्नातक	बि.बि.ए.	चौथो सत्र	छात्र	सौगात रेग्मी	एस.जि.पि.ए.
२०८१	स्नातक	बि.बि.ए.	चौथो सत्र	छात्रा	करुणा सापकोटा	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातक	बि.बि.ए.	तेस्रो सत्र	छात्र	अमृत रिजाल	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातक	बि.बि.ए.	तेस्रो सत्र	छात्रा	निरुता कँडेल	एस.जि.पि.ए.
२०८१	स्नातक	बि.बि.ए.	दोस्रो सत्र	छात्र	शंकर रिजाल	एस.जि.पि.ए.
२०८१	स्नातक	बि.बि.ए.	दोस्रो सत्र	छात्रा	निरुता कँडेल	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातक	बि.बि.ए.	प्रथम सत्र	छात्र	सम्यक पौडेल	एस.जि.पि.ए.

गत वर्षको सेमेस्टर तहको परीक्षामा बिबिएतर्फ गण्डकी प्रदेशमा सर्वोत्कृष्ट भई पुरस्कृत हुने विद्यार्थीहरुको विवरणः-

२०८२	स्नातक	व्यवस्थापन	बि.बि.ए.	छैठौं सत्र	छात्र	विरेन्द्र सापकोटा	३.९४	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातक	व्यवस्थापन	बि.बि.ए.	छैठौं सत्र	छात्रा	श्रुती पौडेल	३.९४	एस.जि.पि.ए.
२०८१	स्नातक	व्यवस्थापन	बि.बि.ए.	पाँचौं सत्र	छात्रा	श्रुती पौडेल	३.९६	एस.जि.पि.ए.
२०८२	स्नातक	व्यवस्थापन	बि.बि.ए.	प्रथम सत्र	छात्रा	सिम्रिका शर्मा	३.९५	एस.जि.पि.ए.

गत वर्षको वार्षिक तथा सेमेस्टर तहको परीक्षामा सर्वोत्कृष्ट भई तह पार गरी पुरस्कृत हुने विद्यार्थीहरुको विवरणः-

वर्ष	सङ्काय	तह	कार्यक्रम	लिङ्ग	नाम, थर	प्राप्ताङ्क	
२०८१	शिक्षाशास्त्र	स्नातक	बि.एड	छात्रा	संगिता थापा	११९०	वार्षिक
२०८१	शिक्षाशास्त्र	स्नातक	बि.एड	छात्र	जीवन नेपाली	११७७	वार्षिक
२०८१	व्यवस्थापन	स्नातक	बि.बि.एस	छात्रा	सुरक्षा सापकोटा	१२९४	वार्षिक

२०८१	व्यवस्थापन	स्नातक	बि.बि.एस.	छात्र	सन्तोष शर्मा	११८३	वार्षिक
२०८१	व्यवस्थापन	स्नातक	बि.बि.ए.	छात्र	कमला विश्वकर्मा	३.८४	सत्रान्त
२०८१	व्यवस्थापन	स्नातक	बि.बि.ए.	छात्रा	रेशम कँुवर	३.८३	सत्रान्त

स्रोतः क्याम्पस लेखा शाखा, असार २०८३ ।

१.१५ शैक्षिक तथा प्रशासनिक व्यवस्थापन

त्रिविको आङ्गिक क्याम्पसका रुपमा विकेन्द्रीकरण ऐन २०५५ अन्तर्गत सञ्चालित यस धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पसको व्यवस्थापन पक्षलाई अझै सुदृढ र सक्षम बनाइ आम सरोकारवालामा गुणस्तरीय शिक्षाको प्रत्याभूति गराउने उद्‌देश्यसहित क्याम्पस अगाडि बढेको छ । यसै क्रममा २०७६ साल माघ १२ गतेका दिन क्याम्पस व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष तथा क्याम्पस प्रमुख रामप्रसाद उपाध्यायको अध्यक्षतामा क्याम्पसका सरोकारवाला पक्षका बिचमा बसेको आम भेलाले क्याम्पसलाई स्वायत्ततामा लैजान त्रिविसँग अनुमति माग गर्ने निर्णय गरेको थियो । यसै निर्णयअनुसार त्रिविबाट २०७६ फागुन ११ मा आएको अनुगमन टोलीको सिफारिसमा २०७६ चैत्र ५ को मितिमा त्रिवि कार्यकारी परिषदले यो क्याम्पसलाई स्वायत्ततामा लैजानका लागि स्वीकृति प्रदान गरेको थियो ।

त्रिवि कार्यकारी परिषद्को मिति २०७८/०५/१७ को बैठकबाट नेपाली विभागका तत्कालीन विभागीय प्रमुख प्रा. डा. दिनबहादुर थापाको अध्यक्षतामा २१ सदस्यीय सञ्चालक समिति गठन भएकोमा यस समितिको कार्यकाल पूरा भई दोस्रो पटकका लागि मिति २०८२ माघमा पुनः प्रा.डा. दिनबहादुर थापाकै अध्यक्षतामा वर्तमान सञ्चालक समिति गठन भएको छ । यस समितिले स्वायत्ततासम्बन्धी ऐन तथा नियमावलीअन्तर्गत रही क्याम्पसका समग्र विकासका लागि कार्य गर्दै आइरहेको छ । यस समितिमा पदेन सदस्यहरु समयानुसार हेरफेर भइरहेका छन् ।

क्याम्पसमा क्रियाशील सञ्चालक समिति, कार्य समिति र क्याम्पस प्रशासनको शैक्षिक व्यवस्थापन पक्ष निम्नानुसार रहेको छः-

तालिका : १३
क्याम्पस सञ्चालक समितिको विवरण (२०८२)

क्र. सं.	नाम	पद तथा जिम्मेवारी	प्रतिनिधित्व
१	प्रा. डा. दिनबहादुर थापा	अध्यक्ष	प्राध्यापक
२	तिलकप्रसाद कँडेल	सदस्य	विभागीय प्रमुख
३	गोविन्द गौतम	सदस्य	विभागीय प्रमुख
४	जोहन बज्राचार्य	सदस्य	विभागीय प्रमुख

५	यदुनाथ पौडेल	सदस्य	विभागीय प्रमुख
६	टीकाराम सापकोटा	सदस्य	बुद्धिजीवी
७	गोपालकुमार शर्मा	सदस्य	बुद्धिजीवी
८	परमानन्द कँडेल	सदस्य	चन्दादाता
९	कुमार खडका	सदस्य	चन्दादाता
१०	धनबहादुर परियार	सदस्य	अभिभावक
११	राजेश भारी	सदस्य	अभिभावक
१२	सुरज बोसेल	सदस्य	वडाध्यक्ष, वडा नं. २
१३	प्रकाशबन्धु अर्याल	सदस्य	शिक्षा विकास तथा समन्वय एकाइ प्रमुख
१४	अनुदान आयोग प्रतिनिधि	सदस्य	विश्वविद्यालय अनुदान आयोग
१५	आस्मिन शेख	सदस्य	स्ववियु सभापति
१६	भक्तिराम न्यौपाने	सदस्य	त्रिवि प्राध्यापक संघ एकाइ सभापति
१७	शिवराज पन्त	सदस्य	त्रिवि कर्मचारी संघ एकाइ सभापति
१८	अम्बिका रेग्मी	सदस्य	प्रशासन प्रमुख
१९	हुमबहादुर थापा	सदस्य	लेखा प्रमुख
२०	धुरवराज गौतम	सदस्य	शिक्षक प्रतिनिधि
२१	विप्लव शर्मा	सदस्य	शिक्षक प्रतिनिधि
२२	हरिप्रसाद पाण्डेय	सदस्य	सहायक क्याम्पस प्रमुख
२३	हिरालाल रेग्मी	सदस्य	सहायक क्याम्पस प्रमुख
२४	डा. डिल्लीराज गौतम	सदस्य	सहायक क्याम्पस प्रमुख
२५	सहप्रा. डा. सुदर्शन सिलवाल	सदस्य सचिव	क्याम्पस प्रमुख

तालिकाः १४

क्याम्पस कार्यकारी समितिको विवरण - २०८२

क्र. सं	**नाम, थर**	**पद तथा जिम्मेवारी**	**प्रतिनिधित्व**
१	सहप्रा. डा. सुदर्शन सिलवाल	अध्यक्ष	क्याम्पस प्रमुख
२	हरिप्रसाद पाण्डेय	सदस्य	सहायक क्याम्पस प्रमुख
३	तिलकप्रसाद कँडेल	सदस्य	शिक्षक प्रतिनिधि
४	भक्तिराम न्यौपाने	सदस्य	शिक्षक प्रतिनिधि

५	विप्लव शर्मा	सदस्य	शिक्षक प्रतिनिधि
६	हुमबहादुर थापा	सदस्य	निमित्त लेखा अधिकृत
७	हिरालाल रेग्मी	सदस्य सचिव	सहायक क्याम्पस प्रमुख

तालिकाः १५

प्रशासनिक कार्यविभाजन

नाम, थर	पद
डा. सुदर्शन सिलवाल	क्याम्पस प्रमुख
हरिप्रसाद पाण्डेय	सहायक क्याम्पस प्रमुख, शिक्षा
हिरालाल रेग्मी	सहायक क्याम्पस प्रमुख व्यवस्थापन
डा. डिल्लीराज गौतम	सहायक क्याम्पस प्रमुख, मानविकी

स्रोतः क्याम्पस प्रशासन शाखा, असार २०८३ ।

१.१६ क्याम्पसको साङ्गठनिक संरचना

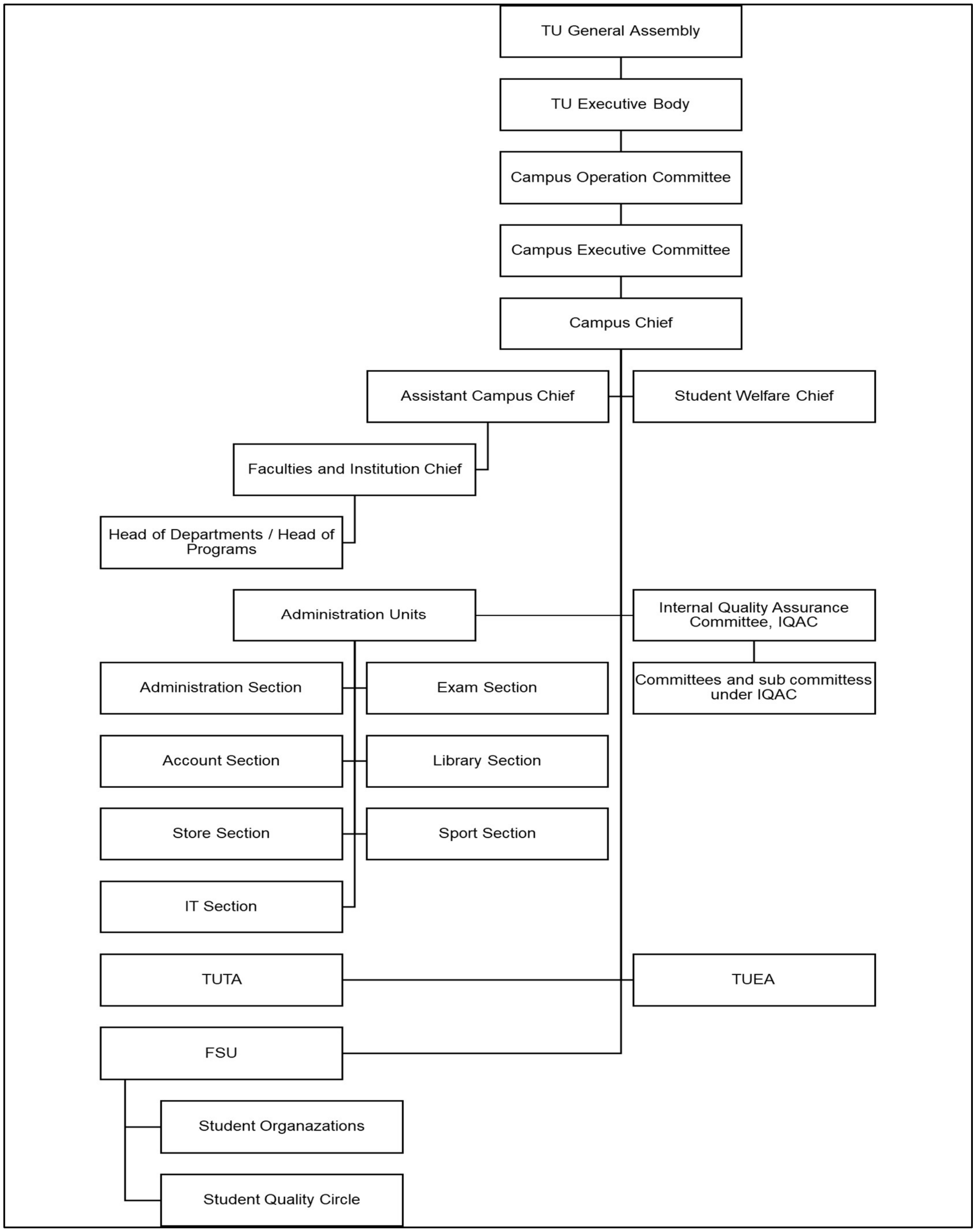

अध्यायः दुई
विभिन्न समिति तथा उपसमितिका वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

क्याम्पसको शैक्षिक, प्रशासनिक, आर्थिक तथा भौतिक पक्षमा सुधार गर्ने उद्देश्यअनुरुप क्याम्पसमा गत विगत वर्ष अगाडिदेखि नै विभिन्न समिति तथा उपसमितिहरु गठन गरी सुधारका कार्यक्रमहरु अगाडि बढाउने गरिएको छ । विश्वविद्यालय अनुदान आयोग (University Grants Commission, UGC) बाट गुणस्तर सुनिश्चितता प्रत्यायन (Quality Assurance and Accreditation, QAA) प्रमाणपत्र प्राप्तिको कार्यलाई सहज र प्रभावकारी बनाउने तथा यो प्रमाणपत्र प्राप्ति पछि पनि यसको दीगोपनाका लागि गठित समिति तथा उपसमितिलाई सक्रिय बनाउने अभ्याशमा क्याम्पस प्रयत्नशील छ ।

क्याम्पसको शैक्षिक, प्रशासनिक, आर्थिक तथा भौतिक पक्षहरुमा सुधार गरी गुणस्तरीय शिक्षाको प्रवद्र्धन गर्ने उद्देश्यका साथ विगतका वर्षहरुदेखि नै क्याम्पस निरन्तर रुपमा लागि परेको छ । यसको परिणामस्वरुप २०८१ असारमा विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट क्याम्पस प्रत्यायनकृत हुन सफल भएको थियो । क्याम्पसले सामूहिक प्रयत्नबाट मात्र यस किसिमको अभियान सफल हुन्छ भन्ने तथ्यलाई मनन् गरी क्याम्पसमा गठित विभिन्न समिति तथा उपसमितिहरुले सम्पादन गर्नुपर्ने कार्यशर्त विवरणलई उल्लेख गरी तयार गरेको “गुणस्तर प्रवर्धन निर्देशिका” कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । तर पनि कार्यरत संस्थाप्रति आफ्नो जिम्मेवारी, जवाफदेहिता तथा कर्तव्य के कति छ भन्ने बारेमा आत्मबोध नभएसम्म कार्यविधि जतिसुकै राम्रा बनाइए तापनि कार्यान्वयन पक्ष फितलो हुन्छ भन्ने कुरा संस्थाले महशुस गरेको छ ।

विविध कारणवश यसरी गठन गरिएका सबै उपसमितिले आफ्नो कार्यसर्त विवरणअनुसार प्रभावकारी रुपमा कार्य सम्पादन गर्न नसके तापनि केही उपसमितिले तोकिएको जिम्मेवारी पूरा गरेको देखिन्छ । यस खण्डमा विभिन्न समिति तथा उपसमितिका संयोजकबाट प्रस्तुत गरिएका वार्षिक प्रगति प्रतिवेदनलाई समावेश गरिएको छ ।

२.१ आन्तरिक गुणस्तर सुनिश्चितता समितिको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

–क्या. प्रमुख सहप्रा.डा. सुदर्शन सिलवाल
संयोजक, आन्तरिक गुणस्तर सुनिश्चितता समिति

वि.सं. २०१९ भाद्र २ गतेका दिन धवलागिरि क्षेत्रमा नै उच्च शिक्षा प्रदान गर्ने पहिलो शैक्षिक संस्थाका रुपमा यस क्याम्पसको स्थापना भएको थियो । त्रिभुवन विश्वविद्यालयको आङ्गिक क्याम्पसका रुपमा रहेको यो संस्था मिति २०७६ चैत्र ६ गतेदेखि त्रिविको स्वायत्त क्याम्पसका रुपमा सञ्चालित

छ । नेपालमा विश्वविद्यालय अनुदान आयोगले त्रिभुवन विश्वविद्यालय अन्तर्गतका आङ्गिक क्याम्पसहरुलाई पनि QAA को कार्यक्रममा समावेश गर्ने नीति कार्यान्वयन गरेपश्चात् यस क्याम्पसले पनि QAA प्रमाण-पत्र लिने कार्यक्रमलाई अगाडि बढाएको थियो । वि. सं. २०७४ माघ १८ (February 1, 2018) गतेका दिन विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट आशयपत्र स्वीकृत भएपछि उक्त अभियानमा संलग्न यस क्याम्पसले २०८१ असार १२ गतेका दिन गुणस्तर सुनिश्चितताको प्रमाण पत्र प्राप्त गर्न सफल भएको थियो । विभिन्न कठिनाइ र असहजताका बाबजुद क्याम्पसले हासिल गरेको गरेको यो उपलब्धिलाई भविश्यमा नवीकरण गर्ने कार्य पनि त्यत्तिकै चुनौतीपूर्ण रहेको छ ।

यस कार्यक्रमलाई सार्थक बनाउनका लागि क्याम्पसमा गठन गरिएका विभिन्न समिति तथा उपसमितिहरु मध्ये सबैभन्दा महत्वपूर्ण समितिका रुपमा आन्तरिक गुणस्तर सुनिश्चितता समिति रहेको छ । क्याम्पस प्रमुखको संयोजकत्वमा गठित यस समितिमा सहायक क्याम्पस प्रमुखहरु, विद्यार्थी कल्याण प्रमुख, विभागीय प्रमुखहरु, कार्यक्रम संयोजकहरु, प्राध्यापक संघ सभापति, प्रशासन शाखाका प्रमुख, कर्मचारी संघ सभापति एवम् स्ववियु अध्यक्ष रहने व्यवस्था गरिएको छ । आवश्यकताअनुसार यस समितिको बैठक बसी क्याम्पस सुधारसँग सम्बन्धित विषयहरुका बारेमा छलफलपश्चात् गरिएका निर्णयहरुलाई कार्यान्वयन गर्ने, आवश्यक नीति तथा नियम बनाउने, अनुगमन तथा निर्देशन दिने लगायतका कार्यहरु समितिमार्फत् हुँदै आएका छन् । क्याम्पसको समग्र गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न र QAA को उपाधिलाई दीगो बनाउनका लागि वि. सं. २०७४ मा IQAC को गठन भएको थियो । क्याम्पसमा विभागीय प्रमुख एवम् पदेन सदस्यहरु परिवर्तन हुँदै जाँदा यस समितिको संरचनामा पनि फेरबदल हुने गरेको छ । पछिल्लो पटक (मिति २०८२) मा कायम भएको IQAC को विवरण देहायअनुसार रहेको छः-

संयोजकः सहप्रा. डा. सुदर्शन सिलवाल, क्याम्पस प्रमुख
सदस्यः हरिप्रसाद पाण्डेय, सहायक क्याम्पस प्रमुख
सदस्यः हिरालाल रेग्मी, सहायक क्याम्पस प्रमुख
सदस्यः डा. डिल्लीराज गौतम, सहायक क्याम्पस प्रमुख
सदस्यः आनन्दराज सिलवाल, विभागीय प्रमुख
सदस्यः ध्रुवराज गौतम, विभागीय प्रमुख
सदस्यः विश्वबन्धु अधिकारी, विभागीय प्रमुख
सदस्यः कुलप्रसाद अधिकारी, विभागीय प्रमुख
सदस्यः तिलकप्रसाद कँडेल, विभागीय प्रमुख
सदस्यः दिपकप्रसाद शर्मा कँडेल
सदस्यः जोहन बज्राचार्य, कार्यक्रम संयोजक
सदस्यः ओमप्रसाद शर्मा, विभागीय प्रमुख

सदस्यः यदुनाथ पौडेल, कार्यक्रम संयोजक

सदस्यः शिवप्रसाद पौडेल, कार्यक्रम संयोजक

सदस्यः भक्तिराम न्यौपाने, प्राध्यापक संघ सभापति

सदस्यः शिवराज पन्त, अध्यक्ष कर्मचारी संघ

सदस्यः अम्बिका रेग्मी, प्रशासन प्रमुख

सदस्यः आस्मिन शेख, स्ववियु अध्यक्ष

यस समितिले क्याम्पसको समग्र पक्षको सुधारका लागि विभिन्न छलफल तथा निर्णयहरु गरी विविध कार्यहरु गर्दै आइरहेको छ । यसका अतिरिक्त विभिन्न समयमा आवश्यकताअनुसार क्याम्पस कार्यकारी समिति र विभागीय प्रमुखहरुको बैठक बसी क्याम्पस सुधारका लागि विभिन्न निर्णयहरु गर्ने गरिएको छ । मिति २०८२ साउन १ देखि २०८३ असार मशान्तसम्म समितिको बैठकबाट क्याम्पसको समग्र सुधारका लागि देहायअनुसारका विषयसँग सम्बन्धित विभिन्न निर्णयहरु गरिएका थिए । IQAC ले गरेका निर्णयबमोजिम सम्पादन भए गरेका कार्यहरुको प्रगति विवरण देहायअनुसार रहेको छः -

यस क्याम्पसमा रहेको IQAC द्वारा आ . व. २०८२/०८३ मा निरन्तरतामा नविनताको नीति अवलम्वन गरी सम्पन्न गरेका मूख्यमूख्य कार्यहरु निम्नानुसार रहेका छन्ः

- क्याम्पसले तयार गरेको पञ्चवर्षीय रणनैतिक योजनाअन्तर्गत रही सूचना तथा प्रविधितर्फका अध्यापनका लागि शिक्षाशास्त्र सङ्कायअन्तर्गत BICTE नयाँ शैक्षिक कार्यक्रम थप गरिएको ।
- वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयारी तथा प्रकासन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको,
- आवश्यकताअनुसार ननक्रेडिट कोर्स र उपचारात्मक कक्षाहरु सञ्चालन गरिएको,
- आन्तरिक करारमा कार्यरत शिक्षकका मागलाई सम्बोधन गर्ने गरी आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाउन त्रिवि केन्द्रीय कार्यालयसमक्ष अनुरोध गर्ने निर्णय गरिएको
- UGC को आर्थिक सहयोगमा DMC Incubation Center स्थापना तथा स्तरीकृत गरिएको ।
- DMC Botanical गार्डेन निर्माण गरिएको ।
- BBA का लागि नयाँ पक्कि भवन निर्माण गरिएको ।
- Multi-purpose Computer Lab स्थापना, १३ वटा स्मार्ट बोर्डको व्यवस्था र सोलार पावरब्याक अपको ब्यवस्था गरिएको ।
- नयाँ शैक्षिक जनशक्ति ५ जना तथा प्रशासनिक जनशक्ति २ जना (सहयोगिस्तरको) थप गरिएको ।
- अनुसन्धान तथा प्रकाशनका लागि न्यूनतम ५ प्रतिशत बजेट विनियोजन गरिएको ।

- पम्पिङ प्रणालीबाट भूमिगत पानी निकाली क्याम्पस परिसरमा वितरण गरिएको ।
- निर्माणाधिन Boys Hostel को २ ढलानको कार्य र तेस्रो तलाको पिल्लर उठाउने कार्य सम्पन्न गरिएको ।
- भाद्र २ गतेलाई क्याम्पसको स्थापना दिवसका रुपमा मनाइएको ।
- छात्रावृति/स्मृतिकोष स्थापना र शिलालेख निर्माण गरी चन्दादातालाई सम्मान गरिएको ।
- क्याम्पसको ६३ औं वार्षिकोत्सव भव्यरुपमा मनाइएको ।
- प्रकाशित हुँदै आएका DOI प्राप्त २ वटा र Star Rated १ वटा जर्नलको प्रकाशनलाई निरन्तरता दिइएको ।
- लघुअनुसन्धानलाई विद्दवृति उपलब्ध गराइएको ।
- विद्यार्थीको उत्तीर्ण दर ४० प्रतिशत पुराउने लक्ष्य राखेकामा ३९.१५ पुगेको ।
- प्रशासनिक जनशक्तिलाई अनुभव प्राप्त शैक्षिक संस्थाहरुको भ्रमण गराइएको ।
- अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।
- शैक्षिक वशस आयोजना गरिएको ।
- ई लाईब्रेरीलाई व्यवस्थित गरिएको ।
- सेवानिवृत शिक्षक कर्मचारी संघको विधान तयार गरिएको ।
- DMC को बेवसाइटलाई स्तरोन्नति गरिएको ।
- कक्षागत SQC गठन गरिएको ।
- High Voltage को Electricity Supply व्यवस्था गरिएको ।
- दुई वटा वर्कशप (कर्मचारीका लागि सात दिनको एकवटा क्षमता अभिवृद्दि तालिम र शिक्षकहरुका लागि एकवटा National Seminar) आयोजना गरिएको ।
- अन्य नियमित कार्यहरुलाई निरन्तरता दिइएको आदि ।

चुनौती तथा समस्याहरु

- QAA प्रमाणपत्रको अभियानमा विगत लामो समयदेखि संलग्न यस क्याम्पसले २०८१ मा उक्त प्रमाण पत्र प्राप्त गर्न सफल भएको थियो । यो प्रमाण पत्र प्राप्तिका लागि विश्वविद्यालय अनुदान आयोगले तोकेका र PRT बाट क्याम्पसको अवलोकनपश्चात दिएका सुझावअनुसार गरिएका कार्यहरुको निरन्तरता र यसको दीगोपना प्रमुख चुनौतीका रुपमा रहेको छ ।
- QAA कार्यक्रमअन्तर्गत गठित विभिन्न समिति तथा उपसमितिहरु मध्ये केहीलाई बाहेक धेरैजसो समितिलाई अहिले पनि पूर्ण जवाफदेही र जिम्मेवारपूर्ण बनाउन नसकिनु,
- क्याम्पसले प्राध्यापक तथा कर्मचारीका लागि निर्माण गरेको कार्यसर्त विवरण र सिफ्ट निर्धारणलाई पूर्णरुपमा कार्यान्वयनमा ल्याउन नसकिनु,

- क्याम्पसमा रहेका विभाग र QAA कार्यक्रमअन्तर्गत गठित समिति तथा उपसमितिहरुलाई आफूले सम्पादन गर्नैपर्ने कामप्रति पूर्णरुपमा अभ्यस्त गराउन नसकिएको,
- उच्च सङ्ख्यामा रहेको विद्यार्थी ड्रपआउट दरलाई कम गर्न नसकिएको,
- स्नातक तह प्रथम वर्षको नतिजा अपेक्षित रुपमा बढाउन नसकिएको,

आगामी कार्यक्रमहरु

IQAC ले आ. व. २०८३/०८४ का लागि प्रस्तावित गरेका मूख्यमूख्य कार्यक्रमहरु तपसिल बमोजिम रहेका छन्ः

नीतिः निरन्तरतामा नविनता

बैठकः कम्तिमा ६ वटा र अन्य आवश्यकताअनुसार

कार्यक्रमहरु तथा लक्ष्यहरु

- निर्माणाधिन Boys Hostel को निर्माण कार्य सम्पन्न गर्ने ।
- स्रोतको पहिचान गरी कभर्डहल निर्माण गर्ने ।
- बास्केटबलकोर्ट मर्मत गर्ने ।
- BICTE Block निर्माणका लागि स्रोत पहिचान गर्ने र प्रथम सेमेष्टरको तत्काल कक्षा संचालन गर्ने गरी कक्षा व्यवस्थापन गर्ने ।
- हल नं ३ लाई बहुउपयोगी हलको रुपमा रिनोभेट गर्ने गरी स्रोतको पहिचान गर्ने ।
- स्रोतको पहिचान गरि क्याम्पसका लागि एक वटा गाडि खरिद गर्ने ।
- नयाँ शैक्षिक तथा प्रशासनिक जनशक्ति थप गर्ने ।
- अनुसन्धान तथा प्रकाशनका लागि न्यूनतम ५ प्रतिशत बजेट विनियोजन गर्ने ।
- पम्पिङ प्रणालीबाट निकालिएको पानीको आकासे ट्याङ्की निर्माणका लागि स्रोत पहिचान गर्ने ।
- क्याम्पसको Academic Audit गर्ने, Tracer Study र बुलेटिन प्रकाशनलाई निरन्तरता दिने ।
- DMC Incubation Center लाई उपयोगमा ल्याउने ।
- DMC का गार्डेनलाई थप व्यवस्थित गराउने गरी स्रोत व्यवस्थापन गर्ने र फोहोरलाई मोहोरमा रुपान्तर गर्ने
- बिद्यार्थीहरुका लागि अनुसन्धानमूलक कार्यक्रम, मनोपरामर्श कार्यक्रम, स्वरोजगारमूलक कार्यक्रम तथा अन्य अतिरिक्त क्रियाकलापहरु संचालन गर्ने ।
- स्थापना गरिएको छात्रावृति/स्मृतिकोष रकममा बृद्दि गर्दै जाने र वितरणको उपयुक्त मापदण्ड तय गर्ने ।
- क्याम्पसको Networking लाई व्यवस्थित गर्ने ।

- प्रकाशित हुँदै आएका DOI प्राप्त २ वटा र Star rated १ वटा जर्नलको प्रकाशनलाई निरन्तरता दिने ।
- १० वटा लघुअनुसन्धानलाई विद्दवृति उपलब्ध गराउने ।
- विद्यार्थीको उत्तीर्ण दर न्यूनतम ४५ प्रतिशत पुराउने ।
- अनुभव प्राप्त संस्थाहरुको भ्रमण गर्ने कार्यलाई उपलब्धीमा जोडि निरन्तरता दिने ।
- अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- शैक्षिक वहस आयोजना गर्ने ।
- ई लाईब्रेरीलाई थप व्यवस्थित गर्ने ।
- सेवा निवृत शिक्षक कर्मचारीसँग धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस विषयक अन्तरक्रिया कार्यक्रम आयोजना गरी अनुभव आदान प्रदान गर्ने ।
- DMC को बेवसाइटलाई अझै प्रभावकारी बनाउने ।
- पूर्व विद्यार्थी संघको पूनर्गठन गरी Foreign Beauro गठन गर्ने ।
- SQC गठन कार्यलाई पूर्णता दिने ।
- High Voltage को Electric Supplyलाई सोलार प्रणालीमा जोड्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- एक वटा वर्कशप र एक वटा International Seminar आयोजना गर्ने गरी स्रोत पहिचान गर्ने ।
- Performance Measurement को मापडण्ड तयार गर्ने ।
- एक वटा Job Fair कार्यक्रम आयोजना गर्ने ।
- RMC लाई Dhawalagiri Center for Policy Research and Development (DCePRaD) का रुपमा रुपान्तरण गर्न कार्यविधि तयार गर्ने ।
- भाद्र २ गतेलाई क्याम्पसको स्थापना दिवसका रुपमा मनाउने ।
- Community Outreach \ Extension का कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने र यसमा विद्यार्थीहरुलाई समेत सहभागिता गराउने ।
- बिद्यार्थीहरुका लागि Entrepreneurship Support कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- सामुदायिक संस्था/स्थानीय तहसँग MoU गरी समुदाय केन्द्रित कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने ।
- Partner Institutions को सहभागितामा Academic Program संचालन गर्ने ।
- क्याम्पसको ६४ औं वार्षिकोत्सव भव्यरुपमा मनाउने ।
- मर्मत सम्भारका कार्यहरु गर्ने गराउने ।
- पुरानो ल्यावलाई व्यवस्थित गर्ने ।
- विभागीय पुस्तकालयहरुलाई व्यवस्थित गर्ने ।
- क्याम्पसको बडापत्र अध्यावधिक गर्ने ।

- पत्रकारसँग धबक्याका विद्यार्थीहरु विषयक सार्वजनिक सुनुवाईको कार्यक्रम आयोजना गर्ने
- शिक्षण कार्यलाई प्रविधिमैत्री बनाउँदै लैजाने ।
- Master Routine र ई–हाजिरीलाई त्रिवि र मलेपको नीति निर्देशन बमोजिम व्यवस्थित गर्ने गराउने ।
- क्याम्पसको इतिहास झल्किने गरी डकुमेन्टरी तयार गर्ने ।

२.१ Library Advisory Committee

Annual Progress Report, 2082/83

-Tilak Prasad Kandel,
Coordinator

Background

Dhawalagiri Multiple Campus and its library share a long and evolving history of academic and institutional development. Established in 2019 BS as Dhawalagiri Inter-College through community effort, the campus began its journey with a modest collection of books, initially stored in a small drawer. The library acquired approximately 500 books in its early days, donated by well-wishers and supplemented by displaced collections from the University Central Library. This modest beginning laid the foundation for what has gradually developed into a digitally evolving library that continues to support the academic aspirations of the campus community.

In 2020 B.S., the campus was temporarily closed, and its collection of books was moved to Vidya Mandir Library. Teaching and learning activities in the campus resumed in 2022 B.S., and by 2025 B.S., the institution began operating formally under the new name Dhawalagiri Mahendra Campus. The books stored in Vidya Mandir Library were returned and officially brought under campus ownership. In 2030 B.S., the campus was formally incorporated as a constituent campus of Tribhuvan University. The following year, in 2031 B.S., a library building was constructed, currently used as the BBA computer lab and for non-credit course activities, marking a significant development in the library's status and functionality. During this period, Harihar Shrestha was appointed to oversee library operations.

As the campus expanded with more academic programs, the demand for a functional and well-equipped library also grew. However, the library continued to operate from an old, deteriorated building that failed to meet the needs of the students and faculty. Recognizing this limitation, in 2067 B.S., the library was relocated to the third floor of the administrative building, improving its services, safety, and preservation of textbooks.

In alignment with the campus's Quality Assurance and Accreditation (QAA) initiation, Library Advisory Committee was formed and was tasked with providing strategic recommendations to improve the library. Since its formation, the committee has offered valuable suggestions and has already observed several positive outcomes. A significant milestone was achieved in 2081 B.S. when the campus was awarded Quality Assurance and Accreditation (QAA) status by the University Grants Commission (UGC).

Present Condition of the Library

Over the past ten years, the student population at Dhaulagiri Multiple Campus has typically ranged from 1,700 to 24,00 with minor fluctuation from year to year. The academic team comprises approximately 64 full-time and part-time faculty members, along with 27 administrative staff. Over the years, the campus has evolved into a prominent academic institution, offering Master level programs in six disciplines under the faculties of Education, Management, and Humanities. Similarly, Bachelor programs are conducted in Education (B. Ed & BICTE), Management (BBS & BBA), Humanities, and Science.

The campus library is now located in a newly constructed building, providing a more spacious and better environment for study and learning. In addition to textbooks, the library has a wide range of reference materials, including dictionaries, encyclopedias, research journals, field reports, theses, dissertations, and dedicated sections for the Nepal collection, as well as religious and historical books. The current collection comprises nearly 34,000 books, along with numerous academic journals, magazines, reports, and other learning resources. To modernize its operations, the campus has installed e-library equipment, library software, and the available resources have been digitally cataloged for easier access and organization. The table below shows the details of books and other learning resources in the library.

SN.	Item	Number	Remarks
01.	Number of Books	32114	
02.	Number of books entered into the software through automation	17191	
03.	Number of academic journals	3840	Including Photocopy, Newsletter & Journals
04.	Number of magazines	2500	Including Daily, weekly, fortnightly, monthly and yearly magazines
05.	Number of reports	750	Including field reports (of BBS, BBA, B.Ed. B.A.)
06.	Others	1132	Including Gifted Books, Journals, Magazines

Source: Library Section

The library, which began with just 500 books, has evolved to incorporate diverse sources of knowledge, including a software system with automated entry. These developments reflect the campus's significant progress in learning resources and service delivery. However, the library continues to face limitations due to the absence of professionally trained library personnel. Much of its operation still relies on staff with general experience

rather than formal training in library and information science. As a result, the library encounters persistent challenges in key areas such as systematic cataloging and classification, digital content acquisition and entry, software operation and maintenance, digital resource management, and overall organizational efficiency. Addressing these gaps remains crucial to fully realizing the library's potential as a modern academic resource center.

As the number of academic programs continues to expand and the campus makes steady progress in enhancing academic quality, the importance of a well-equipped library has become more critical than ever. At present, the library is operated by a team of five staff members. Despite limited resources and the absence of professionally trained personnel, the library is doing well to serve the needs of its users. However, the need for qualified library professionals and strengthened management including cordial service remains a crucial issue to ensure the continued quality, effectiveness, and sustainability of library services.

Libraries are more than just the repositories of books. They are hubs of knowledge, research, and digital access that serve students, faculty, researchers, and the wider community.

To ensure that the library meets the evolving needs of users and keeps pace with global academic standards, it is essential to forge more advanced strategies and responsible mechanisms. In this context, the Department of English at Dhaulagiri Multipurpose Campus was entrusted with the responsibility of leading the Library Advisory Committee in 2081 B.S. The primary objective of the committee is to evaluate the current condition of the library and provide informed recommendations for its comprehensive improvement and modernization. The committee's assessment will focus on key areas such as e-resource infrastructure, collection and development, digital integration, user services, and library policies. Additionally, it will be responsible for identifying existing gaps and proposing realistic, sustainable strategies to transform the library into a well-equipped, user-friendly, and technologically advanced resource center.

The committee aims to recommend a comprehensive process for transforming the library into a vibrant academic center that supports teaching, research, and self-directed learning through the effective integration of physical and digital resources. The structure of Library Advisory Committee is as follows.

LIBRARY ADVISORY COMMITTEE

SN	Name	Designation	Remarks
1	Tilak Prasad Kandel	Co-ordinator	
2	Bijaya Raj Panta	Member	
3	Balaram Sharma	Member	

4	Dammar BK	Member	On Study Leave
5	Prakash Sharma	Member	On Study Leave
6	Udaya Chandra Chapai	Member	On Study Leave
7	Deependra Jaisi	Member	
8	Shyam Prasad Sharma	Member	
9	Pradip Panta	Member	
10	Netralal Neupane	Member	
11	Balkrishna Sharma	Member	
12	Shiva Padhya	Member	
13	Ganesh Sharma	Member	
14	Kalpana Regmi	Member	

Specific Objectives of the Library Management Committee include:

i. Assessing the existing library resources, tools and appliances including physical books, journals, magazines, and digital materials, and identify areas for improvement.

ii. Recommending strategies for the acquisition, organization, and maintenance of a diverse and up-to-date collection of print and digital resources that support academic and research needs.

iii. Integrating the upgraded modern technologies in library services, including the use of e-resources for efficient access and management.

iv. Developing policies and strategies for the effective operation, staffing, and user services of the library to ensure accessibility and sustainability.

v. Promoting a culture of reading, research, and knowledge-sharing by organizing programs, training, and outreach activities that enhance library usage among students, faculty, and the community.

During the reporting period, the Library Management Committee held a series of meetings to review the progress of library services and identify measures to improve library management, resource accessibility, and the effective operation of the newly established e-library.

Based on the discussions and emerging needs, the committee made the following demands:

i. Library Digitization: The entry of around 17191 books from diverse discipline has been maintained into library software, and the process of generating student barcodes was initiated.

ii. Submission of Demands: The committee decided to present requests to the campus administration based on recurring meetings regarding library management needs.

iii. E-Library Training: The committee recommended providing systematic training to library staff for efficient e-library operation through the rotational duty system.
iv. Return of Overdue Books: A decision was made to notify students, faculty, and staff with long-overdue books to return them without delay.
v. Request for Essential Equipment: The committee requested computers, photocopy, printers, and scanner machines and enhanced internet connectivity to support the digital operations of the library.
vi. Bookrack and Drawer Needs: Additional bookracks and steel drawers were requested to manage newly purchased books and protect administrative files, especially for the reference section.

Progress

The Library Advisory Committee submitted a set of three key recommendations to the campus administration, focusing on the immediate and long-term development of the library. In addition to these recommendations, the committee initiated several noteworthy steps to address existing challenges and enhance library services.

One significant effort is to incorporate the library improvement agenda into a proposal submitted to the University Grants Commission (UGC). The proposal focused on the plan to enhance digital resources with ample budget, aiming to secure necessary funding for comprehensive library development. The proposed plan included:

i. The procurement of essential equipment such as computers, e-library tools and digital resources.
ii. Purchase of modern furniture,
iii. Implementation of capacity-building programs. These programs will focus on training staff in e-library operations and digital content development, ensuring that the library can transition effectively into a modern, technology-enabled academic resource center.

As proposed in the plan submitted to the UGC, the e-library equipment, including computers, internet connectivity, and other necessary appliances, has been purchased and installed. As a result, the library has started providing improved e-library services.

Challenges Faced by the Campus Library

i. Lack of Professionally Trained Staff:
The library is operated by personnel without formal training in library and information science, leading to inefficiencies in management and service delivery.

ii. Inadequate Cataloging:
The absence of technical expertise results in poor cataloging, making it difficult for users to access resources effectively.

iii. Limited Capacity in Digital Resource Management:
Although software has been installed, staff struggle with digital content acquisition, entry, storage, and regular updates due to insufficient training.

iv. Underutilization of Library Technology:
Despite the availability of digital tools, the lack of operational knowledge prevents their full and effective use.

v. Insufficient User Engagement and Services:
The library lacks structured user support, training sessions, and academic engagement activities, limiting its role as a dynamic learning space.

Library Capacity Building and Development Measures

A. Efficiency of Library Staff

i. Provision of trained library professionals with formal qualifications in library science.

ii. Conduction of regular capacity building and training programs on cataloging, classification, digital management, and software usage.

iii. Keeping all staff updated with evolving library trends and technologies.

B. Infrastructure and Technological Upgrades

i. A fully functional e-library supported by stable Ethernet and internet connectivity.

ii. Upgraded library software to fix issues such as fine tracking and profile integration for staff and students.

iii. Regular system maintenance and implement software updates to address daily operational challenges.

C. Library Policy and Resource Management

i. Development of a comprehensive library policy outlining acquisition, classification, digital integration, and user services.

ii. Review and revision of library rules, especially regarding fines for staff and students, and ensure proper integration with accounting systems.

iii. Updated collection of textbooks, reference materials, research journals, and digital resources.

D. Physical Environment and Facilities

i. Installation of reader-friendly furniture, restrooms, and drinking water facilities.

ii. Comfortable, quiet, and welcoming atmosphere to support effective learning.

E. Academic Collaboration and Engagement

i. Promotion of collaboration with other academic libraries for resource sharing and knowledge exchange.

ii. Frequent conduction of library-based activities such as orientation programs, reading clubs, research support sessions, and digital literacy initiatives to increase engagement from students and faculty.

Conclusion

Dhawalagiri Multiple Campus, a constituent campus of Tribhuvan University since 2030 BS, has earned a strong reputation for academic excellence over the past six decades. Founded in 2019 BS through community efforts, the campus has consistently produced skilled and competent graduates. It is the leading higher education institution in the Dhawalagiri region and has received the Quality Assurance and Accreditation (QAA) certification from the University Grants Commission (UGC) of Nepal. The campus offers a wide variety of academic programs at both Bachelor level and Master levels, including a recently introduced MEd in English Education (2079 BS).

Despite its academic strengths, the campus library faces several difficulties. These include a shortage of professionally trained staff, challenges in managing digital materials, lack of proper use of technology, and limited student and faculty engagement. To overcome these problems, the campus should focus on hiring trained library professionals, providing regular staff training, setting clear library policies, improving digital tools, and promoting user-oriented activities. These steps will help turn the library into a more efficient, modern, and engaging learning space.

२.३ OTP निर्माण तथा शैक्षिक क्यालेन्डर निर्माण उपसमितिको प्रतिवेदन

कुलप्रसाद अधिकारी, संयोजक
OTP निर्माण तथा शैक्षिक क्यालेन्डर निर्माण उपसमिति

परिचय

OTP (Overall Teaching Plan) भन्नाले वार्षिक कार्ययोजना, एकाइ योजना र दैनिक पाठयोजनालाई जनाउँछ । योजनाबिना कुनै पनि कार्य सहज तरिकाबाट निर्धारित समयमा पूरा हुन गाह्रो हुन्छ । त्यस्तै शिक्षणकार्यमा पनि सत्रको आरम्भमा उचित योजना बनाएर अगाडि बढिएन भने शिक्षण कार्य सहज रुपमा अघि बढ्ने कुरामा अवरोध सिर्जना हुन सक्छ । त्यसैले शैक्षिक कार्य पात्रो निर्माण गरी OTP समेत बनाउनुपर्छ । पाठ्यक्रमअनुसारका विषयवस्तु शिक्षण गर्न र आवश्यकताअनुसार क्रियाकलाप गराउन शैक्षिक योजनाको आवश्यकता पर्दछ । हरेक शिक्षकले आफ्नो शिक्षण कार्यलाई प्रभावकारी, उद्देश्यपूर्ण र व्यावहारिक बनाउन शैक्षणिक योजना निर्माण गरी त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नुपर्छ । योजनाबद्ध ढङ्गले शिक्षण गरेमा मात्र पाठ्यक्रमले अपेक्षा गरेका उद्देश्य प्राप्तिमा सहयोग पुग्दछ ।

शैक्षणिक योजना निर्माण गर्नका लागि आवश्यक पर्ने महत्त्वपूर्ण साधन शैक्षिक कार्यपात्रो हो । यसले जुन कुनै शैक्षिक संस्थामा एक शैक्षिक सत्रभित्र हुने सम्पूर्ण शैक्षिक तथा अतिरिक्त क्रियाकलापको खाका प्रस्तुत गर्दछ । यसले एकातर्फ सम्पूर्ण प्राध्यापकहरूलाई वार्षिक कार्ययोजना, एकाइ योजना तथा पाठयोजना निर्माण कार्यमा सहयोग पुऱ्याउँछ भने अर्कोतर्फ विद्यार्थीलाई पठनपाठनलगायत सहक्रियाकलाप र अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न मार्गदर्शन गर्दछ ।

धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पसले पठनपाठनलगायत विद्यार्थीहरूको विशेष सीप र क्षमताको विकास गर्ने कुरालाई उच्च प्राथमिकतामा राखी कार्यसम्पादन गरिरहेको छ । शैक्षिक क्यालेन्डर निर्माण उपसमितिलाई अझ व्यवस्थित र कामकाजी बनाउनको लागि OTP निर्माण तथा शैक्षिक क्यालेन्डर निर्माण उपसमिति भनी मिति २०८२।१।१० मा पुनर्गठन गरिएको छ । यो समिति शिक्षा विभागका विभागीय प्रमुख कुलप्रसाद अधिकारीको संयोजकत्वमा रहेको छ । समितिको संरचना यस प्रकार छः

संयोजकः कुलप्रसाद अधिकारी
सदस्यः शिवप्रसाद पौडेल
सदस्य दिपेन्द्र जैसी
,, देवबहादुर क्षेत्री
,, सरस्वती शर्मा

,, केदारनाथ शर्मा

,, डम्मरसिंह खत्री

,, नवराज शर्मा

,, प्रदीप पन्त

,, हंशबहादुर सार्की

२०८२ फागुन २९ गते शैक्षिक सत्र २०८३ को शैक्षिक क्यालेन्डर तथा समग्र OTP निर्माणका लागि समितीको बैठक बसी शैक्षिक सत्र २०८३ को शैक्षिक क्यालेन्डर र क्याम्पसको भित्तेपात्रो बनाउनका लागि विभिन्न सकाय विभाग सस्थान र स्ववियुबाट आआफ्नो निकायमा बैठक बसि शैक्षिक क्यालेन्डरमा समावेश गर्ने कार्यक्रमको सूचि माग गर्ने निर्णय गरियो । त्यसैगरी मिति २०८२ चैत्र ५ गतेका दिन समितिको बैठक बसी बिभिन्न सकाय बिभाग सस्थान र स्वबियुबाट आएका कार्यक्रमका सूचिलाई छाटकाट गरी शैक्षिक कार्यपात्रो २०८३ मा समावेस गर्ने निर्णय गरियो ।

समितिमार्फत भएका कार्यहरू

- प्रत्येक वर्ष र सेमेस्टरको कक्षा सञ्चालन भएको मितिबाट एक हप्ताभित्र सम्पूर्ण शिक्षकहरूले आफूले प्राध्यापन गर्ने विषयको वार्षिक कार्ययोजना एकाइ योजना सम्बन्धित विभागीय प्रमुख, इन्चार्ज तथा कोअर्डिनेटरमार्फत QAA शाखाको Email मा पठाउनका लागि पहल ।
- शैक्षिक सत्र ०८२/०८३ का लागि समितिले निर्माण गरेका कार्य गरेका योजनाहरू अनुमोदन गर्दै वि. सं. २०८३ को भित्तेपात्रो निर्माणका लागि क्याम्पसमा सञ्चालन गर्न सकिने सम्भावित कार्यक्रमहरू विभिन्न विभाग, सङ्काय तथा संस्थानबाट आआफ्नो विभागले गर्ने अभिमुखीकरण, प्रयोगात्मक परीक्षा, आन्तरिक परीक्षा सह तथा अतिरिक्त क्रियाकलापको सूची समितिमा पेस गर्न आव्हान ।
- क्याम्पस प्रशासनले गर्ने क्रियाकलापहरूको सूची मितिसहित समितिमा पेस गर्न अनुरोध ।
- विभिन्न विभाग र अध्ययन संस्थानबाट प्राप्त कार्यक्रम र सूचीलाई एकीकृत गर्ने काम सम्पन्न ।
- विभिन्न विभाग र अध्ययन संस्थानबाट प्राप्त भएका कार्यक्रमका सूचीलाई क्याम्पस प्रमुख र सहायक क्याम्पस प्रमुखहरूलाई जानकारी गराई क्याम्पस प्रशासनबाट प्राप्त कार्यक्रमका सूचीसहित समावेश गरी शैक्षिक कार्यपात्रो २०८३ निर्माण गर्ने निर्णय ।
- विभिन्न विभाग र अध्ययन संस्थानबाट आएका कार्यक्रमका सूचीलाई काँटछाँट र एकीकृत गरी शैक्षिक क्यालेन्डर २०८३ मा समावेश गर्नुका साथै QAA सँग सम्बन्धित विभिन्न समिति र उपसमितिका बैठकहरूसमेत शैक्षिक क्यालेन्डरमा समावेश गर्ने निर्णय ।
- शैक्षिक क्यालेन्डरमा सम्पूर्ण विभाग, संस्थान, क्याम्पस प्रशासनका कार्यहरू, विद्यार्थीकेन्द्रित कार्यक्रमलगायत वार्षिक बिदाको विवरण-२०८३ र वार्षिक कार्यतालिका विवरण २०८३ लगायत अन्य उपयोगी सन्दर्भ सामग्रीहरू, शैक्षिक कार्यक्रम, हिउँदे र बर्खे बिदा, चाडपर्व बिदा, स्थानीय

बिदा, सार्वजनिक बिदासमेत समावेश गरी वि. सं. २०८३ को भितेपात्रो प्रकाशन । जहाँ सम्पूर्ण शैक्षिक एवम अतिरिक्त क्रियाकलापका कुराहरु समावेश गरिएको छ ।

वार्षिक बिदाको विवरण-२०८३

महिना	बैशाख	जेठ	असार	साउन	भदौ	असोज	कार्तिक	मङ्सिर	पुस	माघ	फागुन	चैत्र	जम्मा
	३१	३१	३२	३१	३१	३१	३०	२९	३०	२९	३०	३०	३६५
शनिवार	४	५	४	५	४	५	४	४	४	४	५	४	५२
सार्वजनिक बिदा	२	१	१	०	२	१	१	१	४	४	३	१	१९
स्थानीय बिदा			१		१					१	१		४
वर्षे विदा/ हिउँदे बिदा		७	१२						१२	८			३९
दसैं तिहार बिदा						७	२७						३४
क्याम्पस खुल्ने दिन	२१	२०	२२	२१	२१	२०	१२	२५	२१	२०	२१	२५	२७०
पठनपाठन हुने दिन	२१	१५	१५	२१	२१	२४	२०	१	२५	१२	२ज्ञ	२५	२२५
वर्षे बिदा २०८३ जेठ २४ गतेदेखि असार १२ गतेसम्म स्थानीय बिदा, असार २८ भदौ २८ माघ २९, फागुन २३,													

शैक्षिक सत्र २०८३

वार्षिक कार्यतालिका विवरण

महिना		शनिवार	सार्वजनिक विदा	स्थानीय विदा	वर्षे विदा/ हिउँदे विदा	दसैं तिहार विदा
बैशाख	३१	५,१२ १३, २६	१, १८,			
जेठ	३१	२,९१६, २३,३०	१५		२४-३१ सम्म	
असार	३२	६, १३, २०, २७	२९	२८	१-१२ सम्म	
साउन	३२	२,९,१६,२३, ३०	-			
भदौ	३१	३,१३, २०, २७	१२,१९,२८	२८		
असोज	३१	३,१०,१७,२४,३१	३			२५-३१ सम्म
कार्तिक	३०	७,१४,२१, २८	२९			१- २७ सम्म
मङ्सिर	२९	५,१२,१९,२६	-			
पुस	३०	४,११, १८, २५	९, १०, १५, २७		१९-३० सम्म	
माघ	२९	२,९,१६,२३	१, १६ २४	२९	१-८ सम्म	
फागुन	३०	१, ८,१५, २२,२९	७, २४,२५	२३		
चैत्र	३०	६,१३,२०,२७	७			
जम्मा	३६५	५२	२०	४	३९	३४

क्याम्पस खुल्ने दिन : २७०

पठनपाठन हुने दिन : २२५

२.४ गुनासो व्यवस्थापन तथा अनुशासन कायम समितिको प्रतिवेदन-२०८३

–डा. डिल्लीराज गौतम

संयोजक, गुनासो व्यवस्थापन तथा अनुशासन कायम समिति

धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस, बागलुङ विश्वविद्यालय अनुदान आयोग नेपालबाट वि.सं. २०८१ साल असार १२ देखि गुणस्तर सुश्चितता प्रत्यायनकृत (QAA Certified) क्याम्पस हो । यस क्याम्पसबाट प्रवाह हुने सेवाका सम्बन्धमा विद्यार्थी, शिक्षक, कर्मचारी तथा सरोकारवालाहरुको गुनासो तथा पृष्ठपोषण प्राप्त गरी त्यसको उचित समाधान र व्यवस्थापन गरी जवाफदेहिता र पारदर्शिताको अनुभूति गराउने प्रमुख उद्देश्यसहित क्याम्पसमा गुनासो व्यवस्थापन तथा अनुशासन कायम समितिको व्यवस्था गरिएको छ । क्याम्पसले प्रदान गर्ने सेवासुविधाहरुलाई पारदर्शी बनाउन, सरोकारवालाहरुलाई सुशासनको प्रत्याभूति दिलाउन, पठनपाठनमा देखिने कमीकमजोरीहरुलाई सुधार गरी गुणस्तरीय शिक्षा दिलाउन, शिक्षक तथा कर्मचारीहरुलाई आफ्नो पद, पेशा र जिम्मेवारीप्रति उत्तरदायी तथा जवाफदेही बनाउन, क्याम्पसमा पठनपाठनका क्रममा देखापर्ने समस्याहरुलाई सहज र उपयुक्त किसिमबाट समाधान, व्यवस्थापन गर्न, विद्यार्थीलाई अनुशासित र मर्यादित बनाउन र समग्रमा क्याम्पसको शैक्षिक प्रशासनलाई सुधार गरी सशक्त र सक्षम बनाई सरोकारवालाहरुप्रति जवाफदेही बनाउने उद्देश्यका साथ क्याम्पसले सुझाव तथा गुनासो सङ्कलन र व्यवस्थापन एकाइ गठन गरेको हो ।

गुनासो व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी ढङ्गबाट कार्यान्वयन गर्नका लागि गुनासो व्यवस्थापन कार्यविधि समेत क्याम्पसले तयार गरेको छ । यस कार्यविधिअनुसार विद्यार्थी कल्याण प्रमुखको संयोजकत्वमा गुनासो व्यवस्थापन समिति रहने व्यवस्था रहेको भए तापनि हाल उक्त पद रिक्त रहेकोले सहायक क्याम्पस प्रमुख डा. डिल्लीराज गौतमको संयोजकत्वमा ५ सदस्यीय समिति गठन गरिएको छ । क्याम्पसमा विद्यार्थीहरुबाट धेरैजसो गुनासाहरु मौखिक रुपमा आउने र स्ववियुमार्फत् क्याम्पस प्रशासनमा प्रत्यक्ष रुपमा गुनासाहरु जाहेर हुने गरेकोले क्याम्पसले व्यवस्था गरेको गुनासो पेटिकामा लिखित गुनासाहरु कमै मात्रामा आउने गरेको पाइन्छ ।

क्याम्पसमा गठित गुनासो व्यवस्थापन तथा अनुशासन कायम समितिको विवरण निम्नानुसार रहेको छः-

संयोजकः डा. डिल्लीराज गौतम
सदस्यः ध्रुवराज गौतम

सदस्यः कुलप्रसाद अधिकारी
सदस्यः यदुनाथ पौडेल
सदस्यः शिवराज पन्त

यस गुनासो व्यवस्थापन तथा अनुशासन कायम समितिको मिति २०८२ साउन १ गतेदेखि हालसम्म विभिन्न मितिमा बैठक बसी विद्यार्थीहरुबाट आएका लिखित गुनासाहरुका बारेमा छलफल गरी उपयुक्त तरिकाबाट व्यवस्थापन गरिएको थियो । क्याम्पसले विगतका केही वर्ष अगाडिदेखि क्याम्पसबाट प्रवाह भइरहेका सेवा र सुविधाका बारेमा शिक्षक, कर्मचारी, विद्यार्थी एवम् स्थानीय समुदायका मानिसहरुको प्रतिक्रिया सङ्कलन गरी आएका सुझाव र निश्कर्षलाई IQAC, क्याम्पस कार्यकारी समिति एवम् सञ्चालक समितिको बैठकमा छलफल गरी सकेसम्म सुधार गर्ने र गुनासा व्यवस्थापन गर्ने गरिएको छ ।

विद्यार्थीबाट आउने गुनासाहरुको प्रकृति

क्याम्पस प्रशासनसमक्ष विद्यार्थीहरुबाट धेरैजसो पठनपाठन र खेलकूदसम्बन्धी नै गुनासाहरु बढी आउने गरेको पाइन्छ । क्याम्पसले प्रवाह गराइरहेका सेवासुविधा र पठनपाठनका सम्बन्धमा विद्यार्थीहरुसंग छलफल गरेर उनीहरुबाट आएका प्रतिक्रियाहरु अध्ययन गर्दा क्याम्पस प्रशासनमा आउने गुनासाहरुको प्रकृति देहायअनसार रहेको देखिन्छः-

- पुस्तकालयमा कार्यरत केही कर्मचारीहरुको सेवा विद्यार्थीमैत्री नभएको,
- खेलकूद शाखाको काम विद्यार्थीमैत्री नभएको, कामको जिम्मा लिएको कर्मचारी शाखामा नबसी बाहिर बाहिर डुल्ने गरेको,
- SQC को बैठक नियमित रुपमा हुन नसकेको,
- क्याम्पस प्रशासनबाट हुने अनुगमन नियमित र प्रभावकारी हुन नसकेको,
- कक्षाकोठामा Projecter बाट मात्र पढउँदा पठनपाठन प्रभावकारी नभएको,
- क्याम्पसमा संचालित Online Class प्रभावकारी नभएको,
- क्याम्पसको वडापत्र पुरानो भएको,
- खेलकूद मैदानमा रहेको घाँसका कारणले विद्यार्थीको खेलकूद र क्याम्पसको सरसफाइमा नकारात्मक असर पारेको,
- केही विषयको पढाइ नियमित रुपमा नहुने गरेको,
- कुनैकुनै शिक्षक/प्रध्यापकहरु कक्षामा ढिलो आउने र छिटो निस्कने,
- केही सरहरुलाई कक्षामा प्रश्न सोध्दा रिसाउने र विद्यार्थीहरुलाई सम्मानपूर्वक व्यवहार नगर्ने,

- शिक्षाशास्त्र सङ्कायतर्फ शैक्षिक अवलोकन भ्रमण हुने नगरेको र अतिरिक्त क्रियाकलापमा ध्यान नदिइएको,बिबिएसतर्फ केही विषयमा सरहरुले विषयवस्तुलाई लगातार अध्यापन नगराइकन आफ्नो खुशीअनुसार कोर्स पढाउने र विषयवस्तु बुझाउनपट्टिभन्दा कोर्स सक्नपट्टि बढी ध्यान दिने गरेको,
- प्रात/दिवा दुबै सत्रमा सरहरुले Break Time लाई ख्याल नगरी अध्यापन गराउन गरेको,
- बिबिएसतर्फ Stat, Account र Finance जस्ता विषयमा विद्यार्थीहरुलाई कक्षाकोठामा अभ्यासहरु बढी गराउनुपर्ने,
- केही कर्मचारीहरुको सेवा विद्यार्थीमैत्री नभएको,
- पुस्तकालयमा विषयवस्तुसँग सम्बन्धित पाठ्यपुस्तक पर्याप्त नभएको,क्याम्पसमा अझै पनि आवश्यक मात्रामा शौचालयहरु नभएको र छात्रा शौचालयमा प्याडहरु राख्नका लागि पर्याप्त डस्टविनहरु नभएको,
- क्याम्पसले विद्यार्थीहरुका अभिभावकसँग सम्बन्ध बढाउन नसकेको,
- शौचालयमा हातधुने साबुन पनि राख्नुपर्ने,
- पावर ब्याकअपको व्यवस्था सबै कक्षामा नभएको,
- केही शिक्षकहरुले कक्षामा व्यक्तिगत कुराहरु बढी गर्ने,
- Numerical Exercises बढी गराउनुपर्ने,
- छात्रवृत्ति वितरण समयमै हुनुपर्ने,
- कक्षाको सिफ्ट मिलाउने,
- सरस्वती मन्दिरको वरपर फोहोर नफाल्ने,
- क्याम्पसमा Online Payment प्रणालीलाई सरल र सहज नभएको,

यस किसिमका गुनासाहरुलाई सकेसम्म सम्बन्धित शिक्षक र कर्मचारीलाई प्रत्यक्ष रुपमा समन्वय गरी सुधार गर्ने गरिएको छ । क्याम्पसमा आउने गुनासोहरुको उचित समाधान एवम् कार्यान्वयनका लागि क्याम्पस प्रशासनले गहन चासो दिइरहेको छ । विद्यार्थीहरुबाट गुनासाहरु आए लगत्तै तिनीहरुको समाधानका लागि सम्बन्धित निकायलाई जानकारीसहित अनुरोध गर्ने कार्य गर्ने गरिएको छ ।

आगामी शैक्षिक सत्र २०८३ का लागि कार्ययोजना

- पुस्तकालय शाखा लगायतका विभिन्न शाखामा कार्यरत सबै कर्मचारीहरुको सेवा विद्यार्थीमैत्री बनाउने,
- खेलकूद शाखा लगायत विभिन्न शाखाका कामलाई विद्यार्थीको भावना अनुकूल हुने गरी सहज र नियमित बनाउने,

- गुनासो सङ्कलन प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउने र गुनासो संकलन कार्यलाई सकेसम्म सहज र नियमित बनाउने,
- कक्षाकोठामा Projector बाट मात्र पढाउँदा पठनपाठन प्रभावकारी नभएकोले Projector का साथै White Board को पनि प्रयोग गर्न शिक्षकहरुको ध्यानाकर्षण गराउने,
- क्याम्पस प्रशासनबाट हुने अनुगमनलाई नियमित र प्रभावकारी बनाउने,
- विद्यार्थीहरुलाई सकेसम्म लिखित गुनासाहरु पेश गर्नका लागि अनुरोध गर्ने,
- क्याम्पसको फेसबुक पेज एवम् वेबसाइटमार्फत् पनि गुनासाहरु सङ्कलन गर्ने व्यवस्था मिलाउने,
- विद्यार्थी आचार संहिताका बारेमा प्रथम वर्षमा भर्ना भएका विद्यार्थीहरुलाई कक्षाकक्षामा नै गएर अभिमुखीकरण गर्ने र यसलाई प्रभावकारी ढङ्गबाट कार्यान्वयन गर्ने,
- क्याम्पस युनिफर्मलाई कडाइका साथ लागु गर्ने,
- गुनासो सङ्कलन पेटिकालाई सोधपुछ कक्षको नजिक राख्ने व्यवस्था मिलाउने,
- विद्यार्थी एवम् अन्य सरोकारवालाबाट आएका गुनासाहरुलाई तत्काल समाधानका लागि पहल गर्ने,
- क्याम्पस प्रशासनबाट विद्यार्थीलाई प्रवाह गरिने सेवासुविधाहरु छिटोछरितो गराउने,
- सबै कक्षामा SQC गठन भइसकेकोले SQC को बैठक नियमित रुपमा गरी यथाशक्य चाँडो मूल SQC गठन गर्ने र यसमार्फत् पठनपाठन, प्रशासन, खेलकुद तथा क्याम्पसले प्रदान आएका सेवाहरुमा कुनै समस्या भए उजुरीपेटिकामा उजुरी राख्न सूचनाको सम्प्रेषण गर्ने,
- सबै कक्षाकोठा र आवश्यक ठाउँमा डस्टविनहरु राखी फोहोरको उचित व्यवस्थापन गर्ने,
- IQAC ले तोकेका अन्य कामहरु गर्ने,
- गुनासो संकलन कार्यलाई सकेसम्म सहज र नियमित बनाउने,
- विद्यार्थीहरुबाट संकलन हुन आएका गुनासाहरुलाई हप्ताको कम्तीमा एकपटक सुझाव पेटिका खोली यथाशीघ्र व्यवस्थापन गर्न पहल गर्ने,
- क्याम्पसको नियमित सरसफाइमा विशेष ध्यान दिन क्याम्पस प्रशासनको ध्यानाकर्षण गराउने र क्याम्पसका विशेष दिवसहरुमा स्ववियुको आयोजनामा सरसफाइ अभियान चलाउन लगाउने,
- प्रोजेक्टर भएका तर रिमोट नभएर समस्या परेका कोठामा रिमोटको प्रवन्ध गर्ने,
- नियमित पठनपाठन र परीक्षा सञ्चालन हुने गरेका कोठा नं.३, १५ र १७ मा फ्यान्को व्यवस्था मिलाउने,
- क्याम्पसको वडापत्र पुरानो भएकोले परिमार्जित वडापत्र राख्ने,
- महिला/छात्राहरुको लागि छुट्यायाइएको सेनिटरी प्याडको समुचित वितरणको प्रवन्ध मिलाउने,

- महिलामैत्री शौचाालय उपयोगमा नआएकाले त्यसलाई खुला राखी नियमित प्रयोगमा ल्याउने,
- खेलकूद मैदानमा रहेको घाँसका कारणले विद्यार्थीको खेलकूद र क्याम्पसको सरसफाइमा नकारात्मक असर पारेकोले अब उप्रान्त घाँस बिक्री गर्ने कार्यलाई बन्द गरी हाल विक्री गरिएको खेलमैदानको घाँसलाई तुरुन्तै काटिदिन सम्बन्धित व्यक्तिलाई अनुरोध गर्ने,
- क्याम्पसमा संचालित Online Class प्रभावकारी बनाउन प्रशासनको तर्फबाट पहल गर्ने,
- क्याम्पसमा गरिने Online Payment प्रणालीलाई सरल र सहज बनाउन पहल गर्ने,
- क्याम्पसमा संचालित विभिन्न शाखाहरुबाट प्रवाह गरिने सेवालाई टिफिनटाइमा पनि सुचारु हुने प्रबन्ध मिलाउने,

२.५ अनुसन्धान व्यवस्थापन समितिको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन-२०८३

संयोजक
प्रा.डा. दिनबहादुर थापा

परिचय

धवलागिरि क्याम्पसको 'गुणस्तरीय शिक्षा हाम्रो प्रतिबद्धता' भन्ने आदर्श वाक्यलाई पूरा गर्न तथा त्रिभुवन विश्वविद्यालयको दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्ने नीतिअनुरुप विभिन्न क्षेत्रका लागि आवश्यक पर्ने शैक्षिक जनशक्तिको उत्पादन र वृत्ति विकासमा सहयोग पुऱ्याउने किसिमका कार्यक्रम संचालन गर्ने उद्देश्यले यो 'अनुसन्धान व्यवस्थापन समिति, धबक्या, बागलुङ- २०६६' स्थापना भएको हो । यही उद्देश्य प्राप्तिका लागि यसले निरन्तर कार्य गर्दै आएको छ । यस कार्यसमितिको पटकपटक समिति थपघट हुँदै आएको र हाल यस समितिमा संयोजकसहित सात जनाको कार्यसमिति रहेको छ । मिति २०८२ श्रावण ०१ गतेदेखि २०८३ श्रावण ०४ सम्म यस समितिले सम्पन्न गरेका कार्यक्रमहरु र आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ का लागि प्रस्तावित कार्यक्रम तथा आय–व्यय विवरणलाई यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ ।

२०८२ श्रावण ०१ गतेदेखि २०८३ श्रावण ०४ सम्म यस समितिबाट सम्पन्न भएका कार्यक्रमहरु

- २०८२ श्रावण २१ मा समितिको बैठक बसी आ.व २०८१/०८२ को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन निर्माण तथा आ.व २०८२/०८३ को प्रस्तावित कार्यक्रम तयार गरिएको । साथै कन्टेम्पोररिज इस्युज अंक चारका लागि लेख माग्ने तथा २०८२/०८३ का लागि अनुसन्धान शोध प्रस्ताव माग गर्ने निर्णय गरिएको,
- २०८२ श्रावण २२ मा उपप्रा. उदयचन्द्र चपाइ, उपप्रा. लखन थापा र शि.स. नरेन्द्रसिंह बुढाथोकीले तयार गरेको लघुअनुसन्धान प्रतिवेदनको मौखिक परीक्षा लिइ स्वीकृत गर्ने निर्णय गरिएको,
- २०८२ भाद्र २ गतेका दिन क्याम्पस स्थापना दिवसको उपलक्ष्यमा विषय विज्ञ प्रा.डा. विद्यानाथ कोइरालाको उपस्थितिमा उच्च शिक्षाको वर्तमान अवस्था विषयक एक दिने विचार गोष्ठी सम्पन्न गरिएको,
- २०८२ कार्तिक २० मा राष्ट्रिय गोष्ठी सञ्चालन गर्न आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाउने र उपप्रा. हिरालाल रेग्मी, उपप्रा. विप्लव शर्मा र शि.स. देवबहादुर क्षत्रीले तयार गरेको अनुसन्धान प्रतिवेदन स्वीकृत गर्ने निर्णय गरिएको,

- २०८२ मंसिर १५ गते विविए क्वालिटी सर्कलले तयार गरेको भिडियो प्रतियोगिताको मूल्याङ्कन तथा नतिजा प्रकाशन कार्य सम्पन्न गरिएको,
- २०८२ चैत्र २ गते धवलागिरी जर्नल अफ कन्टेम्पोररिज इस्युज २०८३ असार महिनाभित्र प्रकाशन गर्ने, लघुअनुसन्धान प्रस्ताव तथा प्रगति प्रतिवेदनको विषयमा छलफल गर्न चैत्र १७ को मिति तोक्ने र अनुसन्धान कार्यमा एकरुपता कायम गर्न चैत्र २० गते विभागीय प्रमुखहरुसहित सम्बन्धित विभागका प्राध्यापकहरुको उपस्थितिमा एक दिने अभिमुखीकरण छलफल चलाउने निर्णय गरियो,
- २०८२ चैत्र ०५ गते अनुसन्धानमा एकरुपता कायम गर्न विषय विज्ञ सहप्रा. डा. मनबहादुर खत्री र उपप्रा. डा. लीला न्याइच्याइलाई आमन्त्रण गरी चैत्र १७ गते एक दिने कार्यशाला गोष्ठी सम्पन्न गर्ने निर्णय गरिएको,
- २०८२ चैत्र १७ गते एक दिने कार्यशाला गोष्ठी सम्पन्न गरिएको,
- २०८२ चैत्र २१ गते समग्र प्राध्यापकहरुका लागि लघुअनुसन्धान प्रतिवेदन लेखन तथा अनुसन्धानमूलक लेखहरुको व्यवस्थापन विषयक एक दिने कार्यशाला गोष्ठी सम्पन्न गरिएको,
- २०८२ चैत्र २७ गते विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको आर्थिक सहयोग र ध.ब.क्या.को पहलमा कर्मचारीहरुका लागि सात दिने अभिमुखीकरण तालिम सञ्चालन गर्ने तथा प्राध्यापकहरुका लागि दुई दिने राष्ट्रिय गोष्ठी सञ्चालन गर्न कार्यविभाजन तथा जिम्मेवारी वाडफाड गर्ने निर्णय गरियो,
- २०८३ वैशाख ०७ गते राष्ट्रिय गोष्ठी सम्पन्न गर्न राष्ट्रिय स्तरमा गोष्ठीपत्रको सार माग गर्ने र जेठ २२ र २३ मा राष्ट्रिय गोष्ठी सम्पन्न गर्ने निर्णय गरियो ।
- २०८३ वैशाख २४ गते राष्ट्रिय गोष्ठी सम्पन्न गर्न जिम्मेवारी बाडफाड गर्ने निर्णय गरिएको,
- २०८३ वैशाख ३१ गते राष्ट्रिय गोष्ठीका लागि आवश्यक पर्ने पुस्तिका प्रकाशन, सम्पर्क तथा समन्वय गर्ने जिम्मेवारी बाडफाड,
- २०८३ जेठ १३ गतेको निर्णयमा २०८३ जेठ १५ देखि २३ गतेसम्म सञ्चालन गरिने कर्मचारीको गोष्ठी सञ्चालन गर्न कार्यविभाजन गरिएको,
- २०८३ जेठ २४ गतेको निर्णयमा यस समितिद्वारा सञ्चालित शिक्षक तथा कर्मचारीको राष्ट्रिय गोष्ठी प्रभावकारी भएको समीक्षा,

- २०८३ असार २५ गतेको कन्टेम्पोररिज इस्युज अङ्क ४ को खर्च अनुमोदन, लेखक तथा समीक्षककालागि पारिश्रमिक उपलब्ध गराउन प्रशासनलाई सिफारिस गर्ने निर्णय गरिएको, असार महिनाभित्रमा सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने लघुशोधकार्यलाई ०८३ भाद्र २० गतेभित्रमा सम्पन्न गरिसक्ने गरी म्याद थप्ने निर्णय गरिएको,
- २०८२ श्रावण १ गतेदेखि २०८३ श्रावण १९ गतेसम्म स्नतक तथा स्नातकोत्तर तहमा अध्ययनरत् विद्यार्थीहरुले तयार गरेका १०५ शोधपत्रको बौद्धिक चोरी (Plagarism) परीक्षण गरी शोधार्थीहरुलाई बौद्धिक परामर्श उपलब्ध गराइएको,
- धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पसका विभिन्न तह, संकाय र संस्थानमा अध्ययनरत् विद्यार्थीहरुले तयार गरेका अवलोकन भ्रमणका प्रतिवेदन, अनुसन्धान पत्र र गोष्ठी पत्रहरुमा बौद्धिक परामर्श तथा आर्थिक सहयोगका लागि क्याम्पस प्रशासनमा सिफारिस गरिएको,
- यस क्याम्पसका शिक्षक, कर्मचारी र विद्यर्थीहरुले स्थानीय तह, संघसंस्था र अन्य दातृनिकायबाट अनुसन्धानमूलक कार्य गर्न चाहनेहरुका लागि मध्यस्त, बौद्धिक परामर्श र सिफारिस गर्ने गरिएको,

अनुसन्धान व्यवस्थापन एकाइबाट सम्पन्न भएको अनुसन्धानमूलक कार्यहरुको विवरण

अनुसन्धान व्यवस्थापन एकाइबाट आ.व. २०८२/०८३ मा पेस भएका अध्ययन तथा अवलोकन भ्रमण प्रतिवेदन र लघुशोधपत्रको विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ-

- २०८२ श्रावण १ गतेदेखि २०८३ श्रावण ०४ गतेसम्म विभिन्न तह र संकायमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुले तयार गरेका अध्ययन तथा अवलोकन भ्रमण प्रतिवेदनहरु ८ वटा तयार गरिएका,
- आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ का लागि लघुअनुसन्धान प्रस्ताव नौवटा दर्ता भएका र दर्ता भएका अनुसन्धान प्रस्तावका लागि पेस गर्ने अन्तिम म्याद २०८३ भाद्र बीस गतेसम्मलाई थप गरिएको छ ।
- नरेन्द्रप्रतापसिंह बुढाथोकी र हिरालाल रेग्मी, विप्लव शर्मा तथा देवबहादुर क्षेत्रीको संयुक्त गरी दुईवटा लघुअनुसन्धान प्रतिवेदन स्वीकृत भएका छन् ।
- आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ का लागि यस समितिद्वारा सञ्चालन गरिने नीति तथा कार्यक्रमहरु
- अनुसन्धान व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरुका लागि सदस्यता नवीकरण र नयाँ सदस्यता वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिने,

- Dhaulagiri Journal of Contemporary Issues, July 2027, vol.5, Issue 5 प्रकाशन गर्ने,
- शैक्षणिक कार्ययोजना, शिक्षण विधि तथा मूल्याङ्कनसम्बन्धी कार्यशाला गोष्ठी सञ्चालन कार्यलाई निरन्तरता दिने,
- शोध प्रस्ताव लेखन, अनुसन्धान प्रतिवेदन लेखन, अनुसन्धान विधि तथा प्राज्ञिक लेखनसम्बन्धी कार्यशाला गोष्ठी आयोजना गर्ने,
- क्याम्पसका विभिन्न विभागहरुबाट विद्यार्थीहरुले गर्ने शोधकार्यमा एकरुपता र गुणस्तरीयता कायम गर्न अनुसन्धान व्यवस्थापन समितिले तयार गरेको अनुसन्धान निर्देशिकालाई पूर्ण कार्यान्वयनमा जोडदिने,
- क्याम्पसका प्राध्यापक संघ, समाजशास्त्र/मानवशास्त्र विभाग लगायत क्याम्पस परिवारबाट प्रकाशित हुने जर्नलका लगायत अन्य निकायहरुबाट प्रकाशित हुने अन्य पुस्तक, जर्नल, बुलेटिन र स्मारिका लगायतका प्रकाशनहरुमा एकरुपता र गुणस्तरीयता कायम गर्न समितिका तर्फबाट आर्थिक एवम् प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने,
- क्याम्पसमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुले प्रकाशित गर्ने अध्ययन अवलोकन भ्रमणका प्रतिवेदनहरु तथा स्नातकोत्तर तहका शोधकार्यका लागि आवश्यकता अनुसार प्राविधिक सहयोग र उत्कृष्ट कार्यका लागि केही विद्यार्थीहरुलाई आर्थिक सहयोग समेत उपलब्ध गराउन सिफारिस गर्ने,
- समितिका तर्फबाट प्रदान हुँदै आएको लघुशोध कार्यका लागि यस आर्थिक वर्षमा पनि आठदेखि १० जना शोधकर्तालाई उत्कृष्टताका आधारमा आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउन सिफारिस गर्ने र गराउने कार्यलाई निरन्तरता दिने,
- क्याम्पसभित्र तथा क्याम्पस बाहिरका स्थानीय तह, संघसंस्था तथा अन्य निकायहरुबाट परामर्श सेवा, अनुसन्धान कार्य सम्पादन र अक्षयकोष स्थापनाका लागि माग भई आएमा समितिका तर्फबाट समझदारी पत्र गर्ने, गराउने,
- यस क्याम्पसका स्नातकोत्तर तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरु मध्येबाट विभिन्न शीर्षकमा शोध प्रस्ताव माग गर्ने र उक्त शोधप्रस्ताव अनुसारको शोधवृत्ति उपलब्ध गराइदिन स्थानीय सरकारसँग पत्राचार तथा समन्वय गर्ने गराउने,
- समितिका तर्फबाट भएगरेका कार्यहरुको प्रतिवेदन तयार गरी प्रकाशित गर्ने, गराउने,

- अनुसन्धान व्यवस्थापन समिति सदस्य तथा शिक्षक, कर्मचारी र विद्यार्थीहरुलाई समेत समेट्ने गरी अनुकूलता अनुसार अध्ययन तथा अवलोकनमूलक भ्रमणको आयोजना गर्ने, गराउने,
- अनुसन्धान व्यवस्थापन समितिका तर्फबाट वार्षिक रुपमा प्रकाशित हुने Dhaulagiri Journal of Contemporary Issues लाई केन्द्रित गरी OJS System, Plagiarism (भावहरण) सम्बन्धी सम्बन्धित लेखकहरुलाई अभिमुखीकरण कार्यक्रमको आयोजना गर्ने,
- मिति २०७४ फागुन २१ देखि व्यक्तिगत रुपमा रु ५००० सहयोग संकलन गरी अनुसन्धान कार्यलाई निरन्तरता दिइदै आएकामा नयाँ सदस्यता थप गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिने,
- अनुसन्धान समितिको खातामा अक्षयकोष राख्ने आजीवन सदस्यहरुलाई विशेष अवसरमा सम्मान गर्ने,
- समितिको आयोजना र विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको सहयोगमा पाँच दिने अनुसन्धान प्रस्ताव लेखन विकास सम्बन्धी गोष्ठी सञ्चालन गर्ने र सहभागीलाई लघुअनुसन्धान तथा अनुसन्धानमूलक लेख तयार गर्न लगाई DOI प्राप्त जर्नलमा लेख प्रकाशन कार्यलाई निरन्तरता दिने,
- यस क्षेत्रका स्थानीय तह, शैक्षिक संघसंस्थाहरु, बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरु र सहकारी लगायतका सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरुलाई समितिका तर्फबाट बौद्धिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने,
- आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ भित्रमा विश्वविद्यालय अनुदान आयोग र अन्य संघसंस्थाको आर्थिक सहयोगमा एउटा अन्तराष्ट्रिय स्तरको कार्यशाला गोष्ठी कार्यक्रमको आयोजना गर्ने,
- आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ मा यस समितिद्वारा सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरुका लागि आर्थिक स्रोत व्यवस्थापनका आधारहरु
- सदस्यता नवीकरण र नयाँ सदस्यता वितरण शुल्क,
- क्याम्पस प्रशासनले नियमअनुसार अनुसन्धान, कार्यशाला गोष्ठी, प्रशिक्षण, प्रविधि तथा क्षमता विकास तालिम, अभिमुखीकरण गोष्ठी, अध्ययन अवलोकन भ्रमण, प्रकाशन, छात्रवृत्ति लगायतका अनुसन्धानमूलक तथा प्राज्ञिक कार्यका लागि नियमानुसार छुट्याइएको बजेट,
- क्याम्पस प्रशासनका तर्फबाट विभिन्न शीर्षकमा हुने आम्दानी खर्चको नियमानुसार प्राप्त हुने कार्यसञ्चालन खर्च वापतको रकम,

- अनुसन्धान व्यवस्थापन समितिका तर्फबाट हुने परामर्श सेवावापतको प्राप्त हुन आउने रकम,
- अनुसन्धान व्यवस्थापन समितिको राष्ट्रिय बाणिज्य बैंकको वचत खातामा रहेको रकमको व्याज वापत प्राप्त हुने रकम,
- विभिन्न तह र निकायहरुबाट शोध प्रस्ताव स्वीकृत भए पश्चात प्राप्त हुन आउने रकम,
- समितिद्वारा प्रकाशित जर्नल तथा अन्य सामग्रीहरुको विक्रीवितरणबाट प्राप्त हुन आउने रकम,
- अन्य विविध स्रोतबाट प्राप्त हुने रकम ।

निष्कर्ष

मिति २०८२ श्रावण ०१ गतेदेखि २०८३ श्रावण ०४ सम्म यस समितिमा कुल १७ वटा बैठक, भेला र ठूला कार्यक्रमहरु सम्पन्न भएका छन् । आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रमहरु मध्य करिब ९० प्रतिशत काम सम्पन्न भइसकेका छन् । विविध कारणले गर्दा केही प्रस्तावित कार्यक्रमहरु सम्पन्न हुन नसकेको देखिन्छ । प्रस्तावित कार्यक्रमअनुसार तोकिएको संख्यामा लघुशोध कार्य सम्पन्न गराउन नसकिएको, अन्तरराष्ट्रिय गोष्ठी सञ्चालन गर्न नसकिएको, कर्मचारीलाई अवलोकन भ्रमणको कार्यक्रम आयोजना गरिएको तर शिक्षकहरुलाई अवलोकन गराउन नसकिएको, धवलागिरि जर्नलमा लेख प्रकाशन गर्ने लेखक तथा समीक्षकहरुलाई पारिश्रमिक उपलब्ध गराइएको र प्रस्तावित कार्यक्रमअनुसारको खर्च पूरै गर्न नसकिएको अवस्था रहेको छ ।

२.६ आन्तरिक परीक्षा सञ्चालन समितिको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन-२०८३

संयोजक
हरिप्रसाद पाण्डेय

परिचय

धवलागिरि क्षेत्रको शैक्षिक केन्द्रका रुपमा सञ्चालित यस धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पसले आफ्ना विभिन्न समयमा विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्दै यस क्षेत्रमा अवश्यक जनशक्ति निर्माण गरी राष्ट्रका लागि विशेष कार्य गर्दै आएको छ । यस संस्थाबाट उत्पादित जनशक्तिलाई अझ कार्यकुशल तथा दक्ष बनाउन ज्ञानको वृद्धिका साथै परिणाममा पनि उच्च अंक प्राप्त गर्न सकुन् भनी त्रि.वि. को वार्षिक प्रणालीमा सञ्चालन भएका कार्यक्रमहरुमा वर्षको एक पटक मात्र परीक्षा दिँदा परीक्षा पद्धतिप्रति अज्ञान तथा अनुभव हुन नपाउँदा परिणाम उत्कृष्ट प्राप्त हुन नसकोको अवस्थालाई मध्यनजर गरी आन्तरिक परीक्षा सञ्चालन प्रक्रिया प्रारम्भ गरिएको हो । यस अभ्यासले केही नयाँपन र विद्यार्थीहरुमा पनि परीक्षाको अनुभव प्राप्त भई वार्षिक परीक्षाको परिणामलाई पनि यसले विशेष सहयोग पुगेको पाइएको छ । सबै विद्यार्थीहरुलाई परीक्षामा सहभागी गराउने अवस्था सिर्जना गर्न सकेमा त्यो क्याम्पसका लागि फलदायी हुने देखिन्छ ।

यस समितिले शैक्षिक सत्रमा सञ्चालन गरेका परक्षाको विवरण यस प्रकार रहको छः-

२०८२ र २०।८३ सालमा आन्तरिक परीक्षा सञ्चालन समितिले सञ्चालन गरेका परीक्षाहरु

संकाय	खण्ड	सूचना प्रकाशन मिति	परीक्षा प्रारम्भ मिति
मानविकी शिक्षाशास्त्र, व्यवस्थापन	चौथो	२०८२।१०।१५	२०८२।१०।२५
	तृतीय	२०८३।०४।०१	२०८३।०४।०८
	द्वितीय	२०८३।०१।०२	२०८३।०१।०७
	प्रथम	२०८३।०१।०२	२०८३।०१।०८

विज्ञान तथा प्रविधि अध्ययन संस्थानतर्फ र सेमेस्टरमा सञ्चालित स्नातक तथा स्नातकोत्तर तहका आन्तरिक परीक्षाहरु सोही कार्यक्रमका संयोजक तथा विभागहरुबाट सञ्चालन गरिदै आएको छ ।

परीक्षा सञ्चालन पद्धति

- क्याम्पस परीक्षा सञ्चालन समितिद्वारा परीक्षा सञ्चालनका लागि सबै तह र खण्डका विद्यार्थीहरुलाई आन्तरिक परीक्षाको फारम निमार्ण गरी फारम भर्न लगाइन्छ ।
- परीक्षा फारम भरेका विद्यार्थीहरुको परीक्षा समितिबाट ट्रिब्लिकेट र प्रवेश पत्र निर्माण गरी वितरण गरिन्छ । यसमा विद्यार्थीहरुलाई त्रि.वि.का अन्तिम परीक्षामा प्रयोग हुने परीक्षा फारम जस्तै फारम निर्माण गरी अन्तिम परीक्षा फारम भराउने अभ्यासमा दक्षता प्रदान गर्ने उद्देश्यसाथ यो कार्य गर्ने गरिएको छ ।
- परीक्षा सञ्चालन हुनु १५ दिन पूर्व नै परीक्षा तालिका प्रकाशन गरी विद्यार्थी र सम्बद्ध विषय शिक्षकहरुलाई जनकारी गराउने कार्य गरिन्छ ।
- सम्बद्ध विभागलाई पत्रद्वारा जानकारी गराई प्रश्नपत्रहरु सङ्कलन गरी समितिमा माग गरिन्छ ।
- प्राप्त प्रश्नपत्रहरुलाई परीक्षा पूर्व नै सेटिङ गरी समितिद्वारा नै छाप्ने काम गरिन्छ ।
- परीक्षालाई व्यवस्थित र मर्यादित बनाउन आवश्यक निरीक्षक, कर्मचारी र सहायोगीहरुको व्यवस्थापन गरी सञ्चालन गर्ने गरिएको छ ।
- परीक्षापश्चात् उत्तरपुस्तिकाहरु सम्बद्ध प्राध्यापकहरुलाई बुझाउने र प्राप्त अंकका आधारमा परीक्षा परिणाम प्रकाशन गर्ने गरिन्छ ।

भावी कार्यक्रमहरु

- आन्तरिक परीक्षालाई निरन्तरता दिने
- सबै विद्यार्थीहरुलाई परीक्षामा सहभागीताका लागि विशेष योजान बनाउने,
- परीक्षामा सहभागी नहुने विद्यार्थीहरुलाई छात्रवृतिबाट बञ्चित गरिदै आएकोमा यसलाई निरन्तरता दिदैं परीक्षाको विषयगत अनुपस्थितिका आधारमा दण्डको व्यवस्था गर्न क्याम्पस कार्यकारी समितिमा सिफारिस गर्ने ।
- उत्तर पुस्तिका परीक्षमा हुने ढिलाइलाई न्यून गर्न प्राध्यापकहरुलाई विशेष आग्रह गर्ने
- परीक्षाको सूचना संगै परिणाम प्रकाशनको मिति पनि तय गर्ने

सुझावहरु

- धेरै भन्दा धेरै विद्यार्थीहरुलाई परीक्षामा सहभागरी गराउने विभागीय प्रमुखहरुले पहलकदमी लिनु पर्ने देखिन्छ ।
- पश्नपत्रहरु विभागबाट नै टंकण गरी माग गरिए तापनि सबैबाट यो कार्य भएको पाइएको छैन । यसलाई विभागीय प्रमुखबाट नै समाधान खोज्नुपर्ने देखिन्छ ।

- उत्तरपुस्तिका परीक्षणमा प्राध्यापकहरुले ढिला गर्दा परिणाम समयमा प्रकाशन गर्न असमर्थ भएकाले यसलाई सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- आन्तरिक परीक्षामा सहभागी नहुने विद्यार्थीहरुलाई छात्रवृति नदिने प्रावधान राख्नुका साथै सरोकारवालासंगको छलफलबाट केही दण्डको व्यवस्था गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

क्याम्पसको शैक्षिक गुणस्तर निर्माणमा यस समितिका कार्यहरु अगाडी बढिरहेका छन् । आन्तरिक परीक्षाको सञ्चालन र परीक्षा परिणामले विद्यार्थीहरुमा उत्साह थपेको देखिएकाले यसलाई अझ प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्ने योजना क्याम्पसको रहेको छ ।

२.७ व्यवस्थापन संकाय अनुसन्धान समिति‍को प्रगति प्रतिवेदन २०८३

रामराजा कंडेल
अध्यक्ष

पृष्ठभुमि

कुनै पनि राष्ट्रको सर्वाङ्गिण विकासमा उच्च शिक्षाको महत्वपूर्ण भुमिका रहेको हुन्छ। औपचारिक रुपमा उच्च शिक्षा प्रदान गर्नका लागि विश्वविद्यालयहरुको स्थापना गरिएको हुन्छ। विश्वविद्यालयले आफ्ना विद्यार्थीहरुलाई सैद्धान्तिक र व्यवहारिक ज्ञान प्रदान गरी दिक्षित गर्दछन र समाजको शैक्षिक जनशक्तिको आवश्यकता पूरा हुन्छ । विश्वव्यापिकरण, विज्ञान र प्रविधिको विकासले समाजलाई प्रतिष्पर्धामुखी बनाएको छ। यस्तो अवस्थामा विद्यार्थीहरुलाई सैद्धान्तिकका साथै व्यवहारिक ज्ञान दिनु समयको आवश्यकता भएको छ । यहि कुरालाई मध्यनजर गरेर त्रिभुवन विश्वविद्यालयले पनि आफ्ना शैक्षिक कार्यक्रमहरुमा सैद्धान्तिक ज्ञानका साथै व्यवहारिक ज्ञान प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाएको छ । त्रिभुवन विश्वविद्यालयको व्यवस्थापन संकाय अन्तर्गत विभिन्न तहमा विभिन्न शैक्षिक कार्यक्रमहरु संचालित छन र ति कार्यक्रम अन्तर्गत सैद्धान्तिक र व्यवहारिक ज्ञान प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ । व्यवहारिक ज्ञानका लागि व्यवस्थापन संकाय अन्तर्गत विभिन्न तह र कार्यक्रमका विद्यार्थीहरुले Seminar Paper, Field work, Final Project, Project Work, Summer Project, Thesis र Dissertation सम्बन्धि अनुसन्धानात्मक कार्य गर्नु पर्दछ । स्नातक तहको Seminar Paper, Final Project, Summer Project र स्नातकोत्तर तहको Thesis/Dissertation का लागि अनुसन्धानमूलक कार्य गराई प्रतिवेदन तयार गर्न लगाउने र मूल्यांकनको कार्य गर्नका लागि व्यवस्थापन संकाय डिनको कार्यालयले कार्यविधि तयार गरि निर्देशन गरेको छ, सोहि कार्यविधि अन्तर्गत यस धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पसको व्यवस्थापन संकायका कार्यक्रमहरुको अनुसन्धान सम्वन्धि कार्यका लागि मिति २०७३/१/२४ गते देखि व्यवस्थापन संकाय अनुसन्धान समितिको व्यवस्था गरी काम गरी रहेको अवस्था छ ।

व्यवस्थापन अनुसन्धान समितिका कार्यहरु

- व्यवस्थापन संकाय अन्तर्गतका कार्यक्रमहरुको अनुसन्धानका लागि अभिमुखीकरण सम्वन्धि कार्यक्रम गर्ने ।
- व्यवस्थापन संकाय अन्तर्गत वि.वि.एस.चौथो वर्षको Final Projects का लागि Supervisor को व्यवस्था गरि विद्यार्थीहरुलाई Final Project तयार गर्न लगाइ त्यसको मूल्यांकनको व्यवस्था गरी परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयमा विद्यार्थीहरुको मूल्यांकन तालिका सहित अनुसन्धान प्रतिवेदन पठाउने ।
- व्यवस्थापन संकाय अन्तर्गत नै वि.वि.ए को Summer Project का लागि Supervisor को व्यवस्था गरी विद्यार्थीहरुलाई Summer Project तयार गर्न लगाई त्यसको मूल्यांकनको

व्यवस्था गर्ने । साथै Seminar का लागि Seminar Report तयार गर्न लगाई मुल्यांकनको व्यवस्था गर्ने ।

- स्नातकोत्तर तहको Thesis/ Dissertation का लागि विद्यार्थीहरुको प्रस्ताव पत्र स्वीकृत गरी Supervisor को व्यवस्था गर्ने र विद्यार्थीहरुले तयार गरी बुझाएको Thesis/ Dissertation लाई आवश्यक मूल्यांकन गरी व्यवस्थापन संकाय डीनको कार्यालयमा पठाउने ।
- व्यवस्थापन संकाय अन्तर्गत अनुसन्धान सम्बन्धि कार्यका लागि आवश्यक व्यवस्था गर्ने ।
- विधार्थीहरुलाई अनुसन्धानमुलक कार्यका लागि प्रोत्साहन गर्ने ।

अनुसन्धान समितिबाट भएका गतिविधिहरु

अनुसन्धान समितिको गठन पश्चात समितिले स्नातक तहको Final Project, Seminar Work र Summer Project साथै स्नातकोत्तर तहको Thesis/ Dissertation सम्बन्धी गर्नुपर्ने सबै कामहरु गरिरहेको अवस्था छ । सबै तहका अनुसन्धानमूलक कार्यका लागि अभिमुखिकरण सम्बन्धि कार्यक्रमहरु संचालन भैरहेका छन ।

प्रत्येक वर्ष स्नातक तहका Final Project, Seminar Work र Summer Project का कार्यहरु सम्पन्न गरिएको छ। स्नातकोत्तर तहको Thesis/ Dissertation का लागि विद्यार्थीहरुको प्रस्ताव पत्र स्वीकृत गरी Supervisor को व्यवस्था गरिएको छ । साथै प्रतिवेदन तयार गरी बुझाएका विद्यार्थीहरुको आवश्यक मूल्यांकन गरी डीनको कार्यालयमा पठाउने कार्य भैरहेका छन। साथै विद्यार्थीहरुका लागि अनुसन्धान सम्वन्धि आवश्यक सहयोग भइरहेको अवस्था छ ।

व्यवस्थापन संकाय अन्तर्गत यस क्याम्पसमा वि.स. २०५८ साल देखि स्नातक तहमा वि.वि.एस कार्यक्रम, वि.सं. २०६९ वाट स्नातकोत्तर तहमा एम.वि.एस. कार्यक्रम र वि.सं. २०७५ साल देखि स्नातक तहमा वि.वि.ए. कार्यक्रम संचालनमा छन । यि कार्यक्रम अन्तर्गतका अनुसन्धान सम्वन्धि कार्यहरुको व्यवस्था यस समितिले गर्दै आएको छ। हाल सम्ममा समितिबाट भए गरेका कार्यहरुको संक्षिप्त विवरण देहाय वमोजिम रहेको छ।

स्नातक तह वि.वि.एस तर्फ

वि.सं. २०५८ सालबाट यस क्याम्पसमा वि.वि.एस कार्यक्रम संचालन भएको र वि.वि.एस तेस्रो वर्षमा गर्नुपर्ने अनुसन्धान सम्बन्धि कार्यहरु नियमित रुपमा विभागद्वारा सम्पन्न भएका थिए । त्रि.विले वि.वि.एस कार्यक्रमलाई चार वर्षको बनाए पछि चौथो वर्षमा Final Project को व्यवस्था गरेको छ

र त्यसका लागि समितिले गर्नुपर्ने सम्पूर्ण जिम्मेवारी पुरा गरेको छ । वि.सं. २०७६ मा ६३, २०७७ मा ६५, २०७८ मा ६५ , २०७९ मा ६०, २०८० मा ११९, २०८१ मा ६६ जनाले तयार गरी बुझाएको Final Project आवश्यक मूल्यांकन गरी परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयमा पठाइएको अवस्था छ भने यो वर्ष २०८२ का लागि काम भैरहेको छ |

स्नातकोत्तर तहतर्फ

वि.सं. २०६९ बाट यस क्याम्पसमा व्यवस्थापन संकाय अन्तर्गत एम.वि.एस को पठनपाठन शुरु भयो र एम.वि.एस पूरा गर्न Thesis को कार्य गर्नुपर्दछ। यसका लागि समितिले विद्यार्थीहरुलाई अभिमुखिकरण सम्वन्धि कार्यक्रम संचालन गर्दछ र प्रत्येक वर्ष गरिरहेको छ । हाल सम्म एम.वि.एसको वार्षिक कार्यक्रम तर्फ ६४ वटा Thesis लेखनका लागि प्रस्ताव पत्र दर्ता भएकोमा हाल सम्म ६२ वटा Thesis को VIVA भइसकेको छ। त्यसै गरी सेमेष्टर प्रणाली लागु भएपछि Thesis को सट्टा Dissertation तयार गर्न लगाइन्छ । हाल सम्म Dissertation का लागि ८२ वटा प्रस्ताव पत्रको VIVA गरी दर्ता गरिएको छ। गत वर्ष सम्म ६० वटा र यस आर्थिक वर्षमा मा १३ वटा गरी हाल सम्म ७३ वटा Dissertation को VIVA को काम सम्पन्न भैसकेको छ। हालसम्म जम्मा १३५ जनाले Thesis/Dissertation का कार्यहरु सम्पन गरिसकेका छन् भने अन्य बिद्यार्थीहरुका लागि यो कार्य निरन्तर रुपमा भैरहेको छ ।

स्नातक तह वि.वि.ए तर्फ

वि.वि.ए तर्फ सातौं सेमेष्टरमा अनुसन्धानमुलक कार्य गरी प्रत्येक विद्यार्थीले Summer Project तयार गरी बुझाउनु पर्दछ। त्यसका लागि समितिले Supervisor को व्यवस्था गरि project को कार्य गराउदै आइरहेको छ | यस आ.व. को कार्य सम्पन्न भइसकेकोछ | अनुसन्धान सम्बन्धी अन्य कार्यहरु निरन्तर भैरहेका छन् |

प्रकाशन तर्फ

वि.वि.एस चौथो वर्ष २०७६ का विद्यार्थीहरुले तयार गरेको 'कर्णालीको अप्सरा' नामक अनुसन्धानमूलक लेख संग्रह अनुसन्धान समिति मार्फत प्रकाशन भएको छ। वि.वि.ए, वि.वि.एस र एम.वि.एसका विभिन्न सेमेष्टर र वर्षका विद्यार्थीहरुलाई लेख रचना तयार गर्न लगाई प्रकाशनका लागि आवश्यक सहयोग गर्ने काम यस समिति मार्फत भएका छन् । शैक्षिक तथा औद्योगिक भ्रमण पश्चात विद्यार्थीहरुबाट लेखरचना र प्रतिवेदन तयार गरी प्रकाशन गर्ने कार्यहरु भइरहेका छन, जसलाई अनुसन्धान समितिले सहयोग र संयोजन गर्दै आएको छ ।

अभिमूखिकरण सम्बन्धि कार्यक्रम

अनुसन्धानका कामका लागि प्रत्येक वर्ष विद्यार्थीहरुलाई अभिमुखिकरण सम्वन्धि तालिम समिति मार्फत संचालन भइरहेको छ। यस वर्ष वि.वि.ए को लागि २०८२ फाल्गुनमा, वि.वि.एसका लागि

२०८२ फागुनमा र एम.वि.एसका लागि २०८२ मंसिरमा एक एक वटा गरी जम्मा ३ वटा अभिमुखिकरण सम्वन्धि कार्यक्रम सम्पन्न भएका छन ।

समितिको बैठक

यस वर्ष Dissertation प्रस्ताव पत्रको VIVA गर्नका साथै Thesis/ Dissertation को अन्तिम मूल्यांकनका लागि VIVA गर्न र समितिको अन्य आवश्यक प्रस्ताव उपर छलफल गरी निर्णय लिनका लागि यस समितिका जम्मा २९ वटा बैठक सम्पन्न भएका छन्।

अभिलेखिकरण

अनुसन्धान समिति मार्फत भएका सम्पूर्ण कार्यहरुको अभिलेखिकरण गरी सुरक्षित रुपमा राख्ने गरिएको छ।

अनुसन्धानमुलक कार्यक्रममा सहभागिता

यो वर्ष समितिका अध्यक्षबाट धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पसले २०८३ जेठ २२-२३ गते गरेको अनुसन्धान सम्बन्धि रास्ट्रिय सम्मेलनमा सहभागी भै Awareness and compliance on tax planning among income tax payers नामक शीर्षकमा कार्यपत्र प्रस्तुत भएको छ | त्यसैगरी समितिका अन्य सदस्यहरुबाट पनि अनुसंधान सम्बन्धि बिभिन्न कार्यक्रमहरुमा सक्रिय सहभागिता जनाइरहनु भएको छ |

अन्त्यमा

व्यवस्थापन संकाय डीनको कार्यालयले तयार गरेको निर्देशिका र निर्देशन वमोजिम अनुसन्धान समिति गठन भएको र शैक्षिक कार्यक्रमहरुको उद्देश्य तथा डीनको कार्यालयको निर्देशन वमोजम समितिले आफ्ना नियमित कार्यहरु सम्पन्न गरी रहेको साथै क्याम्पस प्रशासनले निर्देशन गरे वमोजिमका जिम्मेवारीहरु व्यवस्थापन अनुसन्धान समितिले पूरा गरेको तथा आगामी दिनहरुमा समेत जिम्मेवारी पूर्वक आफ्नो कर्तव्य पूरा गर्ने सङ्कल्प यस समितिले गर्दछ।

२.७ मर्मत सम्भार उपसमितिको प्रतिवेदन २०८३

दिपक प्रसाद शर्मा कँडेल
संयोजक

धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस (धवक्या) नेपालको सबैभन्दा पुरानो विश्वविद्यालय त्रिभुवन विश्वविद्यालय अन्तर्गतको एउटा आङ्गिक क्याम्पस हो । यसको स्थापना वि.सं. २०१९ साल भाद्र २ गते धवलागिरि महेन्द्र इन्टर कलेजको नामबाट भएको हो । आज यो क्याम्पस स्थापना भएको ६३ वर्ष भईसकेको छ । मानविकी संकायका विषयहरूबाट रात्रीकालीन रूपमा कक्षा सञ्चालन गर्ने गरी स्थापना भएको यस क्याम्पसमा वि. सं. २०२३ साल जेष्ठ महिनादेखि प्रमाणपत्र तहको कक्षा सञ्चालन भएको देखिन्छ । यो क्याम्पस वि. सं. २०३० मा त्रिभुवन विश्वविद्यालयको आङ्गिक क्याम्पसको रूपमा परिणत भएको थियो ।

धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पसले आफ्नो स्थापना काल देखि नै क्याम्पसको शैक्षिक तथा भौतिक निर्माणमा आफ्ना पाइलाहरू निरन्तर रूपमा अगाडि बढाउँदै आएको छ । क्याम्पसमा नयाँ विषयको संचालन तथा समुदायमा आवश्यक पर्ने विषयहरूको खोजी गरी नयाँ कार्यक्रमहरू समेत संचालन गर्दै आएको छ । खासगरी यस आर्थिक वर्ष २०८२/२०८३ मा क्याम्पसले मर्मत सुधार गरेको कार्यहरूलाई बुँदागत रूपमा यसरी प्रस्तुत गरिएको छ ।

१. DMC Incubation Center स्थापना तथा मर्मत
२. BICTE कार्यक्रम संचालन गर्न पुरानो कानुनको तल्लो तलाका कक्षा कोठाहरू सिलिङ, झ्याल ढोका, वायरिङ लगायत मर्मत
३. विभागहरू तथा तालिम, सभा, सेमिनार हलका केहि झ्यालहरू
४. नेपाली विभाग, RMC, QAA शाखाका झ्यालहरू
५. प्राध्यापक संघ र कर्मचारी संघको कोठाका केहि झ्यालहरू
६. कोठा नं. १ र २, ४ र ५ को ढुंगाका छाना र कोठा नं २ र ३ का झ्याल ढोकाहरू मर्मत
७. मल्टि कम्प्लेक्स ३ नं कोठाको ढल निकास
८. युरो गार्डको फिल्टर परिवर्तन
९. CC क्यामरा मर्मत तथा संभार
१०. पुरानो लाइब्रेरीको ढोका तथा झ्याल मर्मत (बाटो साइडको झ्यालमा सिसा राखेको)
११. विजुलीको मर्मत तथा संभार
१२. Girls Hostel मा पानी ट्याङ्की, ट्वाइलेट, बाथरुप, ढल, धारा लगायत मर्मत संभार
१३. पुस्तकालयमा खानेपानी तथा वायरिङको मर्मत संभार
१४. पश्चिम तर्फको बाटोमा ढल निकासको व्यवस्था
१६. बोरिङको पानीलाई विभिन्न ट्याङ्की सम्म वितरण गरिएको

१७. BBA Block को नयाँ भवन निर्माण
१८. Boys Hostel को दुई तला ढलान भएको
१९. DMC हरित उद्यान निर्माण
२०. विज्ञान भवनमा कार्यालयको साइड मर्मत
२१. थ्री फेजको लाइन क्यान्टीन सम्म ल्याएको
२२. अक्षयकोष/छात्रवृत्तिमा आजीवन दाताहरूको नामावलीसहितको शिलालेख बनाएको

अध्यायः तीन
विभिन्न शिक्षण विभागका वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

यस खण्डमा क्याम्पसमा रहेका विभिन्न विषयका विभागीय प्रमुख एवम् कार्यक्रम संयोजकबाट प्रस्तुत गरिएका वार्षिक प्रगति प्रतिवेदनलाई समावेश गरिएको छ ।

३.१ अर्थशास्त्र विभागको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन-२०८२/०८३ तथा शैक्षिक सत्र २०८३/०८४ का लागि प्रस्तावित कार्यक्रमहरु

-विभागीय प्रमुख

उपप्रा. दिपकप्रसाद शर्मा कँडेल

धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस (धवक्या) नेपालको सबैभन्दा पुरानो विश्वविद्यालय त्रिभुवन विश्वविद्यालय अन्तरगतको एउटा आङ्गिक क्याम्पस हो । यसको स्थापना वि.स. २०१९ साल भाद्र २ गते धवलागिरि महेन्द्र इन्टर कलेजको नामबाट भएको हो । आज यो क्याम्पस स्थापना भएको ६३ वर्ष भइसकेको छ । मानविकि संकायका विषयहरुबाट रात्रीकालीन रुपमा कक्षा सञ्चालन गर्ने गरी स्थापना भएको यस क्याम्पसमा वि. स. २०२३ साल जेष्ठ महिनादेखी प्रमाणपत्र तहको कक्षा सञ्चालन भएको देखिन्छ । यो क्याम्पस वि. सं. २०३० मा त्रिभुवन विश्वविद्यालयको आंगिक क्याम्पसको रुपमा परिणत भएको थियो । वि. सं. २०३४ साल देखि यस क्याम्पसमा मानविकि संकायमा स्नातक तहको पढाइ सञ्चालन भएको देखिन्छ । हाल यस क्याम्पसमा विभिन्न विषयमा स्नातक देखि स्नातकोत्तरसम्मको पठनपाठन हुने गरेतापनि अर्थशास्त्र विषयमा भने स्नातक तहसम्मका मात्र कक्षाहरु सञ्चालन हुँदै आएका छन् ।

शैक्षिक सत्र २०८२/०८३ मा भएका विभागीय बैठकहरु

शैक्षिक सत्र २०८२/०८३ को अवधि वि. स. २०८२ श्रावण ०१ देखि २०८३ असार मसान्तसम्ममा अर्थशास्त्र विभागले ५ वटा विभागीय बैठकहरु सम्पन्न गरेको छ । यसबाहेक अनौपचारिक रुपमा समेत विभागीय बैठकहरु सम्पन्न भएका छन् ।

जनशक्ति

यस विभागमा हाल ६ जना शैक्षिक जनशक्ति मात्र कार्यरत रहेका छन् । यस मध्ये ५ जना स्थायी र १ जना आंशिक जनशक्ति रहेको छ । यस विभागअन्तरगत कार्यरत जनशक्तिलाई तपसिलमा उल्लेख गरिएको छ ।

क्र.स.	नाम	पद	जिम्मेवारी
१	दिपक प्रसाद शर्मा कडेंल	उप प्राध्यापक	विभागीय प्रमुख
२	डा. सुदर्शन सिलवाल	सहप्राध्यापक	विभागीय सदस्य
३	हिरालाल रेग्मी	उप प्राध्यापक	विभागीय सदस्य
४	भक्तिराम न्यौपाने	उप प्राध्यापक	विभागीय सदस्य
५	सबिन श्रेष्ठ	उप प्राध्यापक	विभागीय सदस्य
६	नेत्रराज सिलवाल	आंशिक शिक्षक	विभागीय सदस्य

स्रोतः विभागको आन्तरिक अभिलेख, २०८३ असार ।

विभागबाट सम्पादन गरिएका नियमित क्रियाकलापहरु

अर्थशास्त्र विभागले नियमित रुपमा सम्पादन गर्दै आएका क्रियाकलापहरु तपसिल बमोजिम रहेका छन्ः-

- नियमित रुपमा विभागीय बैठक (५ वटा बैठक) सम्पन्न भएको,
- शैक्षिक सत्र २०८२/०८३ का लागि विभागका सदस्यहरुले नियमित तथा अतिरिक्त रुपमा लिनुपर्ने वार्षिक पाठ्यभार वितरण गरिएको, आ–आफनो विषयसँग सम्बन्धित वार्षिक कार्ययोजना, एकाई योजना तथ टिपोट तयार गरी धवक्याको शैक्षिक प्रशासनमा पेश गरिएको र सोही अनुसार कार्यान्वयनमा लगिएको,
- सबै तहको आन्तरिक परीक्षा संचालन गर्न सहजीकरण गरिएको,
- हरेक शैक्षिक सत्रको सुरुमा अर्थशास्त्र विषयको उपयोगिता तथा संकायको उद्देश्य सम्बन्धी विद्यार्थीहरुलाई अभिमुखीकरण सञ्चालन गर्ने गराउने,
- प्रयोगात्मक विषयको व्यवस्थापन र मुल्यांकन गरिएको,
- अभ्यास शिक्षणका लागि अभिमुखीकरण, आन्तरिक सुपरिवेक्षण तथा मुल्याङ्कन गर्ने गरिएको,
- आन्तरिक तथा बाहृय परीक्षाको नतिजा विश्लेषण गरिएको तथा आन्तरिक परीक्षाको नतिजा विश्लेषण पश्चात विद्यार्थीलाई पृष्ठपोषण प्रदान गरिएको,

- आगामी शैक्षिक सत्रका लागि विभागीय कार्ययोजना निर्माण र क्याम्पस प्रशासनमा त्यसको प्रस्तुतीकरण,
- विभागीय सदस्यहरुले स्थानीय तह तथा अन्य संघसंस्थाहरुमा विषय विशेषज्ञ मागका आधारमा विशेषज्ञता प्रदान गरेको,

विभागबाट शैक्षिक सत्र २०८२/०८३ का लागि वितरण गरिएको पाठ्याभार

यस विभागअन्तरगत शैक्षिक सत्र २०८२/०८३ का लागि विभागीय सदस्यहरुलाई पूर्णकालीन शिक्षकको हकमा कम्तिमा ५ पिरिएड र आंशिक शिक्षकहरुको हकमा कम्तिमा ३ पिरिएड हुने गरी वितरण गरिएको थियो ।

विभागमा देखिएका चुनौतीहरु

- विद्यार्थीहरु अर्थशास्त्र विषयमा भर्ना भए तापनि भर्ना भएका सबै विद्यार्थीहरुलाई कक्षा कोठामा नियमित रुपमा उपस्थित गराउन तथा आन्तरिक परीक्षामा सबैलाई उपस्थित गराउन नसकिएको,
- शिक्षा व्यावसायिक भएन भन्ने जनगुनासो सुनिएको र वैदेशिक रोजगारीको बढ्दो आकर्षणका कारण विद्यार्थीले भर्ना भएको तर तह पूरा नगरी विचैमा पढाइ छाडने गरेको,
- क्याम्पसबाट छात्रवृति पाएका विद्यार्थीहरुले समेत पढाइमा नियमितता नभइ विचैमा पढाइ छोड्ने गरेको,
- क्याम्पसमा भर्ना भएका तर नियमित नहुने विद्यार्थीहरुलाइ नियमित हुने वातावरण सिर्जना गर्न नसकिएको,
- विद्यार्थीका प्रवेशको आधार कमजोर भएकाले पढाइप्रति जागरुकताको अभाव देखिएको,
- शिक्षक तथा विद्यार्थीलाई अध्ययन अवलोकन भ्रमण गराउने नीतिगत व्यवस्था नहुनु,
- सिमित शैक्षिक जनशक्तिबाट विभाग सञ्चालन गर्नु पर्ने बाध्यता भएको,
- शिक्षकलाई तालिम तथा प्रशिक्षणको प्रयाप्त अवसर सिर्जना गर्न नसकिएको,
- अविभावकहरुसँगको सम्पर्कलाई प्रभावकारी बनाउन नसकिएको आदि ।

सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु

- अर्थशास्त्र विषयमा न्युनतम दुईजना जनशक्तिको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने र विद्यार्थीहरुलाई विषयको प्रकृतिका आधारमा अनुसन्धानमूलक कार्यमा सरिक गराउनु पर्ने,
- पाठ्यक्रम तथा सोसंग सम्बन्धित पाठ्यपुस्तक समयमा नै उपलब्ध हुनु पर्ने र शिक्षकका लागि सीप विकास तथा प्रोत्साहनका कार्यक्रमहरु आयोजना गर्नु पर्ने,
- विभाग र विभागको पुस्तकालयलाई व्यवस्थित गर्नुपर्ने,

- शैक्षिक जनशक्तिको थप व्यवस्थापन नगरीकन विद्यमान जनशक्तिको अन्यत्र सरुवा हुने परिपाटिलाई रोक्नुपर्ने,
- गत शैक्षिक सत्रमा प्राप्त भएका शैक्षिक उपलब्धिहरुलाई समीक्षा गर्ने परिपाटिलाई थप प्रभावकारी बनाउनु पर्ने,
- शैक्षिक उपलब्धिमा सुधार गर्न सबै कक्षा कोठालाई प्रविधिमैत्री बनाउनु पर्ने तथा सम्भव भएसम्म स्मार्टबोडको व्यवस्था गर्नुपर्ने,
- भौतिक निर्माणको सन्दर्भमा क्याम्पसको गुरु योजना बनाई अगाडि बढ्नु पर्ने,
- शैक्षिक उपलब्धिमा वृद्धि गर्न र शैक्षिक गुणस्तर कायम गर्न ननक्रेडिटकोर्षको पाठ्यक्रम तयार गरी अविलम्ब कार्यान्वयनमा लैजानुपर्ने र विद्यार्थी तथा अभिभावकसँगको परामर्शलाई प्रभावकारी ढंगवाट संचालन गर्नुपर्ने,
- निरन्तर मूल्यांकन गरी पृष्ठपोषण र सुझाव संकलन गर्नुपर्ने तथा विद्यार्थीहरुको प्रोफाइल तयारी गरी नियमित र अनियमित विद्यार्थीहरु छुट्टाइ आवश्यक परामर्श र सुझाव दिनु पर्ने,
- QAA प्राप्त शैक्षिक संस्थाको अतिरिक्त प्रविधिको उच्चतम प्रयोग गरेका शैक्षिक संस्थाहरुको अवलोकन भ्रमण गराइ सिकाइको स्थानान्तरण गर्नुपर्ने,
- क्याम्पसले लिने आन्तरिक परीक्षामा विद्यार्थीलाई अनिवार्य उपस्थित गराउनु पर्ने र उपस्थित हुन नसक्ने विद्यार्थीहरुलाई एक पटकका लागि वार्षिक परीक्षा दिन नपाउने समेत व्यवस्था गर्ने आदि ।

कमजोरी पक्षहरु

- कक्षामा विद्यार्थीहरु नियमित रुपमा उपस्थित नहुनु, विद्यार्थीहरुको धरातल कमजोर हुनु, बैदेशिक रोजगारको बढ्दो आकर्षण,
- उपलब्धिको समीक्षा गर्ने परिपाटि नियमित नहुनु,
- देखासिकि प्रभाव,
- शिक्षालाई व्यवशायिक बनाउन नसक्नु,
- शिक्षण सिकाई प्रक्रियामा प्रविधिको प्रयोग भएपनि विद्यार्थिको पहुँचमा नहुनु,
- शिक्षण गर्दा शैक्षिक सामग्रीको प्रयोगमा प्रभावकारिता नदेखिनु,
- शिक्षकहरुमा तालिम तथा प्रशिक्षणको अभाव हुनु,
- शिक्षक तथा विद्यार्थीहरुलाई अध्ययन अवलोकन भ्रमण गराउने नितिगत व्यवस्था नहुनु,
- दक्ष जनशक्तिको अभाव हुनु,
- पाठ्यक्रम तथा पाठ्यपुस्तकको समयमा उपलब्धता भएपनि विद्यार्थीहरुमा अध्ययन गर्ने बानीको विकास नहुनु,

- कामामा सक्रियता देखाउने र काम प्रति उदासिन र गैह् जिम्वेवारी हुनेलाई हेर्ने दृष्टिकोणमा समान हुनु,
- सिमित शैक्षिक जनशक्ति हुनु आदि ।

शैक्षिक सत्र २०८३/०८४ का वार्षिक कार्यक्रमहरु

शैक्षिक सत्र २०८३/०८४ मा अर्थशास्त्र विभागले सञ्चालन गर्ने वार्षिक कार्यक्रमहरुलाई तपसिलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छः

S.N	**Activities to be Performed**	**Date**	**Concerned Authority**	**Remarks**
1.	Welcome and Orientation Program	According to the campus calendar	All Department	B.A., B.Ed. /BBS First Year Students
2.	Orientation of teaching Practice	According to working Schedule for teaching practice (Ed.440)	Department	Economics
3.	Load Division	After published the campus notice	All Members of Department	During the time of session start
4.	Preparation of Annual Plan	Within one-week, effective date of class conduction routine	All Members of Department	According to format of OTP preparation committee
5.	Preparation of Unit Plan	After load division Within one week of effective date of campus class schedule	All Members of Department	According to format of OTP preparation committee
6.	Class Resume	According to the campus notice published	DMC/Department	According to the Campus Academic Calendar
7.	Departmental Meeting	At least one of Each Month	Department	As per the Requirements
8.	Extra/Co-curricular Activities	According to the campus Academic Calendar	Teachers/Students	As per the Requirements
9.	Internal Exam conduction	According to the campus calendar	All members of Department	Coordination with Exam Section, DMC, Baglung

10.	Result Analysis & feedback	According to the campus calendar	Department, member of department	After Result Published of internal & final exam of each year
11.	Conduction of training related to the innovative teaching strategies, research, awareness and motivation	At least one time of the academic year	All Department	Coordination with Campus and UNCON, USA, Texas
12.	Student Record Keeping in the Department	Each Year	Department	Coordination with Campus Administration
13.	Conduction of Remedial Class	After the Result Published (Internal Exam)	Department	After the Result Published of Each terminal exam
14.	Purchasing Text book & reference books for Library Management	Regularly	Department	Coordination with Campus Administration and Library Section
15.	Conduction of Practical Examination	According the department notice published	HOD & Subject Teacher	As per the Campus Calendar after completed the theoretical exam
16.	Publication of at least one article in Journal	Each Year	All Members of Department	Annual Publication in any DOI Journal or others
17.	Management of Smart board in Department	Within academic year of 2083	Campus and Department	Coordination with Campus Administration
18.	Consultancy Service or Conduction of Research Related Activities	Regularly	Department	Coordination with other Faculties and Local Entities

३.२ समाजशास्त्र तथा मानवशास्त्र विभागको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन-२०८२/०८२३ एवं २०८३/०८४ को कार्ययोजना

-विश्वबन्धु अधिकारी
विभागीय प्रमुख

परिचय

धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पसको स्थापना वि.सं. २०१९ भाद्र २ गते धवलागिरि महेन्द्र इन्टर कलेजका नामबाट भएको हो । वि. सं. २०५३ मा स्नातक तहमा समाजशास्त्र/ मानवशास्त्रको पठन पाठन सुरु भएको देखिन्छ । वि.सं. २०५९ मा स्नातकोत्तर तहको पनपाठनसँगै समाजशास्त्र/मानवशास्त्र विभागको स्थापना भएको हो । वि.सं. २०७५ मा स्नातकोत्तर तहमा सेमेष्टर प्रणालीबाट कक्षा सञ्चालन भएको हो । हाल यस क्याम्पसमा विभिन्न विषयमा स्नातक तहदेखि स्नातकोत्तर सम्मको पठनपाठन हुने गरेकोमा समाजशास्त्र/मानवशास्त्र विषयमा पनि स्नातक तहदेखि स्नातकोत्तर सम्मका कक्षाहरु सञ्चालन भएका छन् ।

समाजशास्त्र/मानवशास्त्र विभागको गठन

धवलागिरि बहुमुखीको स्थापनाकालपछि वि.सं. २०५३ मा स्नातक तहमा समाजशास्त्र/ मानवशास्त्रको पठनपाठन सुरु र वि.सं.२०५९ मा स्नातकोत्तर तहको पठनपाठनसँगै समाजशास्त्र/मानवशास्त्र विभागको स्थापना भएको हो ।

उद्देश्य

यस प्रतिवेदनको मुख्य उद्देश्य शैक्षिक सत्र २०८२/०८३ कोे शैक्षिक उपलब्धि, नतिजा विश्लेषण एवं २०८३/०८४ को प्रस्तावित कार्ययोजना प्रस्तुत गर्नु रहेको छ ।

विभागमा प्राध्यापनरत प्राध्यापकरुको विवरण

नाम थर	पद	शैक्षिक योग्यता	कैफियत
उप- प्रा. विश्ववन्धु अधिकारी	विभागीय प्रमुख	एम.ए. (समाजशास्त्र)	
डा. प्रकाश प्रसाद सापकोटा	विभागीय सदस्य	पि.एच.डी. (मानवशास्त्र)	२०८२।१०।१९ मा स्वऐच्छिक सेवा निवृत्त
उप-प्रा. डा. अञ्चला चौधरी	विभागीय सदस्य	पि.एच.डी. (समाजशास्त्र)	
उप-प्रा. श्रीधर पोखरेल	विभागीय सदस्य	एम.फिल. (समाजशास्त्र)	
सरोजराज पन्त	विभागीय सदस्य	एम.फिल. (समाजशास्त्र)	

शैक्षिक सत्र २०८२ र २०८३ मा विभागीय सदस्यहरुले स्नातक र स्नातकोत्तर तहमा वार्षिक जिम्मा लिएको पाठ्यभार विवरण

स्नातक तह (BA) समाजशास्त्र

शिक्षकको नाम, थर	तह/ बर्ष	विषय कोड	विषय	साप्ताहिक पाठ्यभार
विश्वबन्धु अधिकारी	B A I Year	So 422	Dynamics of Nepali Sociery	1-6
	B A II Year	So 423	Sociological Theories	1-6
	BA III Year	So 425	Social Diversity, and Inequality	*1-3*
	BA IV Year	So 426	Sociology of Development and Democracy	1-6
सरोजराज पन्त	B A I Year	So 421	Introduction to Sociology	1-6
	B A II Year	So 424	Research Methods in Sociology	1-6
	BA III Year	So 425	Social Diversity, and Inequality	*1-3*
	BA IV Year	So 427	Academic Research and Writing	*1-6*

स्रोत विभागको अभिलेख, २०८३

स्नातकोत्तर तह *(MA Sociology)*

नाम, थर	तह	विषय कोड	विषय	क्रेडिट आवर
विश्वबन्धु अधिकारी	MA 1st Sem	So 503	Theories of Social Change and Development (New course 2025)	3
	MA 2nd Sem	So 553	Practices of Development in Asia (New course 2025)	3
	MA 3rd	So :606-4	Sociology of Gender (New course 2025)	3
	MA 3rdSem	So583	Sociology of Gender	3
	MA 3rdSem	So586	Sociology of Ageing and Disability	3
	MA 4thSem	So593	Thesis	1.5
	MA 2ndSem	So552	Research Design and Proposal Writting (New course 2025)	1.5
	MA 2ndSem	So575	Sociology of Urban Life (New course 2025)	3

	MA 3 rdSem	So582	Basic Statistics in Sociological Research	3
	MA 4thSem	So 593	Thesis	1.5
	MA 4th sem	So.599	Research Design and Writing	1.5
डा. अञ्चला चौधरी	MA 1st Sem	So504	Structural-functional Perspective	3
	MA 1st Sem	So505	Studies on Caste and Class (New course 2025)	1.5
	MA 3 rdSem	So 603	Identity, Inequality and Intersectionality	3
श्रीधर पोखरेल	MA 1st Sem	So502	Quantitative Research Methods (New course 2025)	3
	MA 1st Sem	So505	Studies on Caste and Class (New course 2025)	1.5
	MA 3 rd sem	So602	Qualitative Research Methods (New course 2025)	3
सरोजराज पन्त	MA 1st Sem	So501	Introduction to Sociology (New course 2025)	3
	MA 2ndSem	So551	Marxist Perspective	3
	MA 2ndSem	So 555	Sociology of Environment and Climate Change (New course 2025)	3
	MA 3 rdSem	So 601	World-System Perspective (New course 2025)	3
	MA 3 rdSem	So604	Disaster Risk, Riduction Resilience (New course 2025)	3
	MA 4thSem	So591	Agency/Micro versus Structure/Macro Perspectives	3
	MA 4thSem	So 599	Research Design and Writing	2
डा. देव बहादुर क्षेत्री	MA 4thSem	So 592	Survey Research and Computer Data Analysis (practical)	3

स्रोत विभागको अभिलेख, २०८३

(पुनश्चः त्रि.वि. मानविकी संकाय समाजशास्त्र विषयतर्फ स्नातकोत्तर तहको परिमार्जित पाठ्यक्रम (२०८१/द्दण्द्दछ) अनुसार विषय र कोड नम्बर केही रुपमा हेरफेर भएको छ ।)

विभागको बैठक

मिति २०८२ श्रावणदेखी २०८३ आषाढ मसान्त सम्ममा विभागका दैनिक कार्यसञ्चालन, पठनपाठन लगायत विविध गतिविधिहरुका बारेमा आवश्यक छलफलसहित निर्णयका लागि जम्मा १८ वटा बैठक बसेको थियो ।

जर्नल प्रकाशन

यस विभागबाट सन् २००५ देखि नियमित वार्षिक अंकका रुपमा प्रकाशन हुँदै आएको धौलागिरि जर्नल अफ सोसीयोलजी एण्ड एन्थ्रोपोलोजीको शुरु अंकको प्रकाशन भएदेखि नै लोकप्रियता बढ्दै गएकाले लेखक तथा पाठकहरुको रुची र मागलाई मध्यनजर गर्दै सन् २०२४ देखि यस जर्नलको (वार्षिक) दुई वटा अंक प्रकाशन गर्ने भन्ने सरोकार पक्षबीच भएको सहमति एवं निर्णयअनुसार यस जर्नलको अठारौँ अंक V0l. XVIII /Issue 2 -2024 र १९ औँ अंक V0l. XIX /Issue 1 and 2 -2025 को अनलाइन तथा छायाप्रति (Hardcopy) प्रकाशन भइसकेको छ । यसै जर्नलको V0l. XX (Issue 1) 2026 अनलाइन प्रकाशन भइसकेको छ भने छायाप्रति (Haardcopy) प्रकाशोन्मुख छ ।

अनुसन्धान प्रतिवेदन प्रकाशन

त्रि वि मानविकी संकाय, समाजशास्त्र विषअन्तर्गत स्नातकोत्तर तह दास्रो सेमेस्टर (२०८०/२०२३समूह) का विद्यार्थीहरुलाई विषयगत अध्ययनको प्रयोजनार्थ स्थलगत अध्ययन/अनुसन्धानमुलक कार्यका लागि यस विभागको संयोजन एवं विभागिय प्रमुख विश्वबन्धु अधिकारी, विभागिय सदस्यहरु डा प्रकाश प्रसाद सापकोटा र सरोजराज पन्तको संरक्षकत्वमा मा मिति २०८१ आश्विन १७ देखि १९ गतेसम्म (३ दिन) बागलुङ जिल्ला बागलुङ नगरपालिका वडा नं १० अन्तरगत भकुण्डे गाँउको ग्रामिण पर्यटन (होमस्टे), सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक अवस्था तथा स्थानिय उत्पादन एवं स्रोत साधनको परिचालन सम्बन्धी स्थलगत अध्ययन अनुसन्धान कार्य सम्पन्न भएको र सो कार्यको प्रतिवेदन प्रकाशनको तयारीमा रहेको छ ।

शोधकार्य सम्पन्न विवरण

शैक्षिक सत्र २०८२।०८३ मा स्नातकोत्तर तहको सेमेस्टर प्रणालीअन्तरगत पुरुष १८ जना र महिला ९ जना गरी जम्मा २७ जना विद्यार्थीहरुले शोधकार्य सम्पन्न गरी यस विभागमा बुझाएका छन् । त्यसैगरी वार्षिक प्रणालीअन्तर्गत बाँकी रहेको पुरुष ७ जना र महिला ३ जना गरी जम्मा १० जनाको शोधकार्य सम्पन्न भैसकेको छ ।

Gregory - Gartraud Maskarinec Research Grant Foundation- GGMRGF 2025

अक्षयकोष स्थापना

यस विभागबाट सन् २००५ (वि.सं. २०६२) देखि नियमित रुपमा प्रकाशन हुँदै आएको Dhaulagiri Journal of Sociology and Anthropology -DJSA का International Advisory Board Member, अमेरिका

निवासी Hawaii University- USA का प्रोफेसर डा. ग्रेगरी जी मस्कारिनेक Prof. Dr. Gregory Grabiel Maskarinec (16May,1951-16 June,2022) र उहाँकी श्रीमती गट्रौड मस्कारिनेक Gartraud Maskarinec बाट प्राप्त सहयोग रकम मध्येबाट उहाँहरुको सम्मानमा अक्षय कोष न्चभनयचथ (Gregory - Gartraud Maskarinec Research Grant Foundation- GGMRGF 2025 स्थापना गरी सो कोषमा ने.रु.१०,१५,५५५।- राखिएको छ । सो रकम यस क्याम्पसमा स्थापना भएको अक्षय कोष-२०८० मा मिति २०८२।१०।०८ का दिन हस्तान्तरण गरिएको थियो । जर्नल प्रकाशनका सरोकार पक्षहरुसंग परामर्श गरी पुरस्कृत व्यक्ति वा संस्था छनौट गरी उल्लिखित कोषको वार्षिक रुपमा प्राप्त ब्याज रकमबाट पुरस्कृत गरिनेछ ।

विभिन्न तह र कक्षाको नतिजा विश्लेषपश्चात् प्राप्त तथ्यहरु

शैक्षिक सत्र २०८२।०८३ को समाजशास्त्र विषयको शैक्षिक उपलब्धि विश्लेषण गर्दा तपशील बमोजिम सबल पक्षहरु रहेको पाइयो ।

- स्नातक र स्नातकोत्तर तहका केही विषयको शैक्षिक उपलब्धि सतप्रतिशत रहेको छ ।
- समग्रमा स्नातकोत्तर तहमा ८५ प्रतिशत र स्नातक तहमा ५० प्रतिशत भन्दा माथि नतिजा आएको देखिन्छ ।
- मानविकी संकाय अन्तरगर्तका विषयहरुमा तुलनात्मक रुपमा विश्लेषण गर्दा समाजशास्त्र विषयमा उत्तिर्ण प्रतिशत र प्राप्तांकं उत्कृष्ट देखिन्छ ।

सिमित जनशक्तीले अत्याधिक पाठ्यभार लिनुपर्ने, शोधकार्य, स्थलगत अध्ययन अनुसन्धान कार्य, जर्नल तथा प्रतिवेदन प्रकाशन लगायत विभागको दैनिक प्रशासनिक कार्य संचालन र व्यवस्थापन गर्नुपर्ने बाध्यात्मक विद्‍यमान अवस्थामा माथि उल्लिखित शैक्षिक उपलब्धि हासिल हुनु अत्यन्त सवल पक्ष मान्न सकिन्छ ।

चुनौतीहरु

अपेक्षित शैक्षिक उपलब्धि हासिल गर्न नसक्नुमा तपशिल बमोजिमका चुनौतीहरु रहेको देखिन्छः

- जनशक्तिको अभाव भई पठनपाठन कार्य प्रभावकारी नहुनु,
- मानविकी संकायमा घटदो विद्‍यार्थी संख्या,
- रोजगारी वा अन्य कारणले विद्‍यार्थी कक्षामा नियमित नहुनु,
- बैदेशिक रोजगारको बढ्दो आकर्षण,
- शिक्षकहरुलाई आवश्यक शैक्षिक सामग्रीको अभाव हुनु,
- शिक्षकहरुलाई नियमित रुपमा तालिम तथा प्रशिक्षण नहुनु,
- शिक्षक तथा विद्‍यार्थीहरुलाई अध्ययन अनुसन्धान, अवलोकन भ्रमण गराउने नितिगत व्यवस्था नहुनु,
- दक्ष जनशक्तिको सिमितता, शैक्षिक जनशक्ति अन्यत्र सरुवा हुनु तथा विदामा बस्नु ,

- पाठ्यसामाग्रीहरु समयमा उपलब्ध नहुनु,
- बिषयगत विशेषज्ञ सेवाका लागि विविध कठिनाई हुनु ।

सुधारका पक्षहरु

यस क्याम्पसले विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट QAA प्रमाणपत्र प्राप्त गरिसकेको परिप्रेक्ष्यमा अपेक्षित शैक्षिक उपलब्धिका लागि निम्न पक्षहरुमा सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छः

- पाठ्यक्रम , पाठ्यपुस्तक र पाठ्यसामाग्रीहरु समयमा नै उपलब्ध हुनुपर्ने,
- शिक्षकका लागि आवश्यक सीप विकास तथा प्रोत्साहनका कार्यक्रमहरु व्यवस्था गर्नुपर्ने,
- विभागमा जर्नल, पुस्तक तथा अध्ययनकालागि भौतिक सामग्रीको थप व्यवस्था हुनुपर्ने,
- उत्कृष्ट परीक्षा नतिजा र थप अध्ययन अनुसन्धान गर्न शैक्षिक जनशक्तिको व्यवस्था गर्नुपर्ने ।
- थप व्यवस्थापन नगरीकन विद्यमान जनशक्तिको अन्यत्र सरुवा हुने परिपाटिलाई रोक्नुपर्ने,
- सिमित स्रोत साधनका वाबजुद पनि गत शैक्षिक सत्रहरुमा प्राप्त उत्कृष्ट परीक्षा नतिजा, प्राज्ञिक अध्ययन, अनुसन्धानमुलक शैक्षिक उपलब्धिहरुलाई समीक्षा गरी थप प्रभावकारी र गुणस्तरीयताकालागि विभागलाई प्रोत्साहित गर्नुपर्ने,
- शैक्षिक उपलब्धिमा सुधार गर्न सबै कक्षा कोठालाई प्रविधिमैत्री बनाउनु पर्ने,
- मानविकी संकायमा घटदो बिद्यार्थीसंख्याको समस्या समाधान गर्न बिहानी कक्षाको व्यबस्था गर्नुपर्ने ।

आगामी वर्षका लागि प्रस्तावित कार्ययोजना

धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पसले विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट QAA प्रमाणपत्र प्राप्त गरिसकेको परिप्रेक्ष्यमा क्याम्पसले तय गरेको आदर्श वाक्य, दुरदृष्टि, ध्येय तथा लक्ष्य परिपूर्ति गर्न एवं विभागका अपेक्षित शैक्षिक उपलब्धिका लागि यस समाजशास्त्र/मानवशास्त्र विभागले सरोकार पक्षहरुसंग आवश्यक समन्वय गरी स्रोत र साधनको उचित व्यवस्थापन गरिनेछ । प्राध्यपनरत शिक्षकका लागि पुनर्ताजगी कार्यक्रम तथा स्नातक तथा स्नातकोत्तर तहका विद्यार्थीहरुलाई प्रयोगात्मक परीक्षा एवं सक्षमता अभिवृद्धिको लागि स्थलगत अध्ययन अनुसन्धान कार्य र प्रकाशन कार्यलाई नियमित एवं प्रभावकारी बनाइनेछ ।

३.३ सूचना तथा सञ्चार प्रविधि शिक्षा (BICTE) कार्यक्रम

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन-शैक्षिक वर्ष २०८२/०८३

परिचय

धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस, बागलुङले सूचना प्रविधिको क्षेत्रमा दक्ष, सिर्जनशील तथा व्यावसायिक जनशक्ति उत्पादन गर्ने उद्देश्यले सञ्चालन गरेको **Bachelor in Information and Communication Technology Education (BICTE)** कार्यक्रम क्याम्पसका उत्कृष्ट तथा सम्भावनायुक्त शैक्षिक कार्यक्रमहरूमध्ये एक हो । वर्तमान विश्व सूचना प्रविधिमा आधारित समाजतर्फ उन्मुख भइरहेका बेला सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको ज्ञान, सीप र प्रयोगलाई शिक्षासँग एकीकृत गरी दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्नु आजको आवश्यकता हो । यही आवश्यकतालाई आत्मसात् गर्दै क्याम्पसले BICTE कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ ।

शैक्षिक वर्ष २०८२/०८३ मा कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित, प्रभावकारी तथा गुणस्तरीय बनाउन BICTE कार्यक्रम सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समिति गठन गरी विभिन्न शैक्षिक, प्राविधिक, व्यवस्थापकीय तथा विद्यार्थीमैत्री कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिएको छ। समितिले नियमित बैठक सञ्चालन गरी कार्यक्रमको समग्र व्यवस्थापन, पठनपाठन, प्रयोगात्मक कक्षा, परीक्षा, अभिमुखीकरण, प्रचार-प्रसार, क्षमता विकास तथा करियर अभिमुखी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरेको छ।

यस अवधिमा नवप्रवेशी विद्यार्थीहरूको स्वागत तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम, दोस्रो सेमेस्टरका विद्यार्थीहरूसँग अन्तरक्रिया, Cyber Security तथा Ethical Hacking Workshop, Share Market Orientation Programme, अतिरिक्त शैक्षिक गतिविधि, नियमित विभागीय बैठक, प्रयोगात्मक परीक्षा व्यवस्थापन, CEAT परीक्षा सञ्चालन तथा अन्य विविध गतिविधिहरू सफलतापूर्वक सम्पन्न भएका छन्। यी कार्यक्रमहरूले विद्यार्थीहरूको ज्ञान, सीप, नेतृत्व क्षमता, व्यवहारिक अनुभव तथा करियर विकासमा सकारात्मक प्रभाव पारेका छन्।

प्रस्तुत प्रतिवेदनमा शैक्षिक वर्ष २०८२/०८३ मा समितिद्वारा सम्पन्न सम्पूर्ण प्रमुख गतिविधि, उपलब्धि, चुनौती तथा आगामी कार्ययोजनाको समग्र विवरण समावेश गरिएको छ।

उद्देश्य

BICTE कार्यक्रम सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिको प्रमुख उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेका छन्-

- BICTE कार्यक्रमलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी तथा गुणस्तरीय रूपमा सञ्चालन गर्नु
- सूचना तथा सञ्चार प्रविधिमा दक्ष, सक्षम तथा प्रतिस्पर्धी जनशक्ति उत्पादन गर्नु

- विद्यार्थीहरूमा व्यवहारिक, अनुसन्धानमुखी तथा समस्या समाधान गर्ने क्षमता विकास गर्नु
- सूचना प्रविधिमा आधारित आधुनिक शिक्षण-सिकाइ वातावरण निर्माण गर्नु
- विद्यार्थीहरूको व्यावसायिक तथा नेतृत्व क्षमता अभिवृद्धि गर्नु
- सूचना प्रविधिको प्रयोगमार्फत शिक्षण सिकाइलाई प्रभावकारी बनाउनु
- उद्योग, वित्तीय संस्था तथा सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित निकायहरूसँग सहकार्य विस्तार गर्नु
- विद्यार्थीहरूलाई रोजगारी तथा उद्यमशीलतामुखी सीप प्रदान गर्नु

कार्यक्रम सञ्चालन तथा कार्यसमिति

शैक्षिक वर्ष २०८२/०८३ मा BICTE कार्यक्रमको प्रभावकारी सञ्चालन, व्यवस्थापन, अनुगमन तथा गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि निम्नानुसार समिति गठन गरिएको थियो।

पद	नाम
संयोजक	उपप्राध्यापक शिवप्रसाद पौडेल
सदस्य	उपप्राध्यापक कुलप्रसाद अधिकारी
सदस्य	उपप्राध्यापक दिपेन्द्र जैसी क्षेत्री
सदस्य	शि स डा. देवबहादुर क्षेत्री
सदस्य	शि स सुवास के.सी.
सदस्य	शि स केदारनाथ पौडेल
सदस्य	आनन्द पाठक

समितिको प्रमुख जिम्मेवारी

समितिले शैक्षिक वर्षभरि निम्न जिम्मेवारीहरू निर्वाह गरेको छ :-

- BICTE कार्यक्रमको वार्षिक कार्ययोजना तयार गर्ने
- नियमित विभागीय बैठक सञ्चालन गर्ने
- पठनपाठनको प्रभावकारी व्यवस्थापन तथा अनुगमन गर्ने
- आवश्यकताअनुसार अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन गर्ने
- प्रयोगात्मक कक्षाको व्यवस्थापन गर्ने
- कम्प्युटर प्रयोगशालाको प्रभावकारी उपयोग सुनिश्चित गर्ने
- आन्तरिक तथा प्रयोगात्मक परीक्षा सञ्चालन गर्ने

- CEAT परीक्षा व्यवस्थापन गर्ने
- विद्यार्थी अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने
- कार्यक्रमको प्रचार-प्रसार गर्ने
- विभिन्न कार्यशाला, तालिम तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने
- बाह्य विज्ञ तथा सम्बन्धित संस्थासँग समन्वय गर्ने
- वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्ने
- गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि आवश्यक सुझाव तथा सुधार योजना कार्यान्वयन गर्ने।

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा सम्पन्न प्रमुख कार्यक्रमहरू

नवप्रवेशी विद्यार्थी अभिमुखीकरण कार्यक्रम

मिति २०८२/०५/१८मा BICTE कार्यक्रमका नवप्रवेशी विद्यार्थीहरूलाई स्वागत तथा परिचय गराउने उद्देश्यले स्वागत कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो। शैक्षिक वर्ष २०८२/०८३ मा BICTE कार्यक्रममा भर्ना भएका नयाँ विद्यार्थीहरूलाई कार्यक्रमको उद्देश्य, संरचना, पाठ्यक्रम, मूल्याङ्कन प्रणाली, प्रयोगशाला, पुस्तकालय तथा क्याम्पसका शैक्षिक गतिविधिबारे जानकारी गराउने उद्देश्यले नवप्रवेशी विद्यार्थी अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। कार्यक्रमले विद्यार्थीहरूलाई क्याम्पसको शैक्षिक वातावरणसँग परिचित गराउनुका साथै सूचना प्रविधि शिक्षाको महत्व, अध्ययन पद्धति र भविष्यका सम्भावनाबारे स्पष्ट धारणा विकास गर्न सहयोग पुर्‍याएको थियो । कार्यक्रममा क्याम्पस प्रमुख, विभागीय प्रमुख, BICTE कार्यक्रम सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरू, विषयगत शिक्षकहरू तथा वरिष्ठ विद्यार्थीहरूको सहभागिता रहेको थियो। विद्यार्थीहरूले अध्ययनका क्रममा अपनाउनुपर्ने अनुशासन, नियमित उपस्थितिको महत्व, प्रयोगात्मक सिकाइ, आन्तरिक मूल्याङ्कन प्रणाली तथा करियर विकासका विषयमा जानकारी प्राप्त गरेका थिए।

मुख्य उपलब्धिहरू

- नवप्रवेशी विद्यार्थीहरूलाई BICTE कार्यक्रमबारे स्पष्ट जानकारी प्राप्त भयो।
- शिक्षक-विद्यार्थीबीच सकारात्मक सम्बन्ध स्थापित भयो।
- विद्यार्थीहरूमा अध्ययनप्रति उत्साह तथा जिम्मेवारीको भावना विकास भयो।
- क्याम्पसका सेवा तथा सुविधाको प्रभावकारी उपयोग गर्न विद्यार्थीहरू अभिप्रेरित भए।

स्वागत तथा परिचयात्मक कार्यक्रम

नयाँ विद्यार्थीहरूलाई क्याम्पस परिवारमा आत्मीयतापूर्वक स्वागत गर्ने तथा वरिष्ठ र कनिष्ठ विद्यार्थीबीच सहयोगात्मक सम्बन्ध विकास गर्ने उद्देश्यले स्वागत तथा परिचयात्मक कार्यक्रम

आयोजना गरिएको थियो। कार्यक्रममा सांस्कृतिक प्रस्तुति, परिचय आदान-प्रदान, प्रेरणादायी मन्तव्य तथा समूहगत अन्तरक्रिया सञ्चालन गरिएको थियो।

विशेष गरी दोस्रो सेमेस्टरका विद्यार्थीहरूले आफ्ना अध्ययन अनुभव, परीक्षा तयारीका उपाय, परियोजना कार्य तथा प्रयोगात्मक कक्षाका अनुभवहरू नवप्रवेशी विद्यार्थीहरूसँग साझा गरेका थिए। यसले विद्यार्थीहरूबीच सहयोग, सहकार्य तथा सिकाइको सकारात्मक वातावरण निर्माण गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको छ।

मुख्य उपलब्धिहरू

- नयाँ विद्यार्थीहरूको आत्मविश्वास वृद्धि भयो।
- विद्यार्थीबीच सहकार्य र समन्वयको वातावरण निर्माण भयो।
- नेतृत्व तथा सञ्चार सीप विकासमा सहयोग पुग्यो।

राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकद्वारा आयोजित वित्तीय साक्षरता कार्यक्रममा सहभागिता

विद्यार्थीहरूमा वित्तीय साक्षरता, बैंकिङ प्रणालीप्रतिको समझ तथा जिम्मेवार वित्तीय व्यवहारको विकास गर्ने उद्देश्यले राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक लिमिटेड, बागलुङ शाखा द्वारा आयोजित वित्तीय साक्षरता कार्यक्रममा BICTE कार्यक्रमका विद्यार्थी तथा शिक्षकहरूको सक्रिय सहभागिता सुनिश्चित गरिएको थियो। उक्त कार्यक्रममा विद्यार्थीहरूले आधुनिक बैंकिङ प्रणाली, डिजिटल बैंकिङ सेवा, बचत तथा लगानी, वित्तीय अनुशासन, साइबर सुरक्षासम्बन्धी सावधानी तथा उद्यमशीलताका आधारभूत पक्षहरूबारे जानकारी प्राप्त गरेका थिए। यस कार्यक्रममा सहभागी हुनुले विद्यार्थीहरूलाई शैक्षिक ज्ञानसँगै व्यवहारिक वित्तीय सीप विकास गर्ने अवसर प्रदान गरेको छ। दैनिक जीवनमा सुरक्षित वित्तीय कारोबार, डिजिटल भुक्तानी प्रणालीको प्रयोग तथा जिम्मेवार आर्थिक निर्णय गर्न आवश्यक ज्ञान प्राप्त भएकाले कार्यक्रम अत्यन्त उपयोगी सिद्ध भएको छ।

कार्यक्रमबाट प्राप्त उपलब्धिहरू

- विद्यार्थीहरूमा वित्तीय साक्षरताको स्तर अभिवृद्धि भएको।
- बैंकिङ सेवा तथा डिजिटल बैंकिङ प्रणालीबारे व्यवहारिक जानकारी प्राप्त भएको।
- बचत, लगानी तथा वित्तीय अनुशासनप्रति सकारात्मक सोचको विकास भएको।
- साइबर ठगी तथा डिजिटल वित्तीय सुरक्षाबारे सचेतना वृद्धि भएको।
- विद्यार्थीहरूमा जिम्मेवार वित्तीय व्यवहार अपनाउने प्रेरणा प्राप्त भएको।

शेयर बजार सम्बन्धी अभिमुखीकरण तथा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम

सूचना प्रविधिका विद्यार्थीहरूलाई डिजिटल अर्थतन्त्र, वित्तीय साक्षरता तथा पूँजी बजारबारे आधारभूत ज्ञान प्रदान गर्ने उद्देश्यले शेयर बजार सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। सूचना प्रविधिको ज्ञानलाई वित्तीय प्रविधि (FinTech) सँग जोड्दै लगानीसम्बन्धी आधारभूत अवधारणाहरू बुझाउने लक्ष्यका साथ कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो। कार्यक्रमका प्रमुख प्रशिक्षक श्री दिवस गैरे, दिव्या सेक्युरिटिज लिमिटेड, बागलुङ शाखा इन्चार्ज हुनुहुन्थ्यो। उहाँले नेपालको पूँजी बजारको वर्तमान अवस्था, धितोपत्र बोर्ड र नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (NEPSE) को भूमिका, DEMAT खाता, Mero Share प्रणाली, प्राथमिक शेयर (IPO), दोस्रो बजार, लगानी गर्दा ध्यान दिनुपर्ने विषय तथा जोखिम व्यवस्थापनबारे व्यवहारिक जानकारी प्रदान गर्नुभयो। सहभागी विद्यार्थीहरूले डिजिटल प्लेटफर्ममार्फत शेयर कारोबारका आधारभूत प्रक्रिया तथा दीर्घकालीन लगानीका सिद्धान्तबारे जानकारी प्राप्त गरेका थिए।

मुख्य उपलब्धिहरू

- विद्यार्थीहरूमा वित्तीय साक्षरताको विकास भयो।
- शेयर बजारप्रतिको सकारात्मक र यथार्थपरक दृष्टिकोण विकास भयो।
- सूचना प्रविधि र वित्तीय प्रविधिबीचको सम्बन्धबारे बुझाइ बढ्यो।
- डिजिटल वित्तीय सेवाको सुरक्षित प्रयोगबारे चेतना अभिवृद्धि भयो।

दुई दिने Cyber Security तथा Ethical Hacking Workshop

बढ्दो साइबर अपराध तथा डिजिटल जोखिमका सन्दर्भमा सूचना प्रविधिका विद्यार्थीहरूलाई साइबर सुरक्षाका आधारभूत तथा व्यवहारिक पक्षबारे जानकारी गराउने उद्देश्यले दुई दिने **Cyber Security** तथा **Ethical Hacking Workshop** आयोजना गरिएको थियो । कार्यक्रमका प्रमुख प्रशिक्षक पवन रेग्मी (नारायण) हुनुहुन्थ्यो। उहाँले साइबर सुरक्षाको वर्तमान अवस्था, Ethical Hacking को अवधारणा, Network Security, Password Management, Social Engineering, Data Protection, Web Security, Penetration Testing तथा Cyber Threat Detection सम्बन्धी विषयमा सैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक प्रशिक्षण प्रदान गर्नुभयो । कार्यशालामा विद्यार्थीहरूले प्रत्यक्ष प्रयोग (Hands-on Practice) मार्फत विभिन्न सुरक्षा परीक्षण, सुरक्षित पासवर्ड निर्माण, नेटवर्क विश्लेषण तथा साइबर आक्रमणबाट बच्ने उपायहरू सिक्ने अवसर प्राप्त गरेका थिए। सूचना प्रविधिको क्षेत्रमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि यो कार्यक्रम अत्यन्त उपयोगी र प्रभावकारी सिद्ध भएको छ।

मुख्य उपलब्धिहरू

- साइबर सुरक्षासम्बन्धी व्यवहारिक ज्ञान तथा सीप विकास भयो।

- Ethical Hacking को अवधारणा र जिम्मेवार प्रयोगबारे स्पष्ट बुझाइ विकसित भयो।
- डिजिटल सुरक्षा र डेटा संरक्षणप्रति सचेतना अभिवृद्धि भयो।
- सूचना प्रविधिमा करियर निर्माणका नयाँ सम्भावनाबारे जानकारी प्राप्त भयो।

नियमित विभागीय बैठक तथा निर्णय कार्यान्वयन

शैक्षिक वर्षभरि BICTE कार्यक्रम सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिको नियमित बैठक सञ्चालन गरी कार्यक्रमको समग्र व्यवस्थापन, शैक्षिक गतिविधि, परीक्षा सञ्चालन, विद्यार्थीको प्रगति तथा गुणस्तर अभिवृद्धिसम्बन्धी विषयमा विस्तृत छलफल गरिएको थियो। बैठकबाट भएका निर्णयहरूलाई समयमै कार्यान्वयन गरी कार्यक्रमलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन विशेष ध्यान दिइएको थियो।

बैठकका प्रमुख निर्णयहरू निम्नानुसार कार्यान्वयन गरिएका छन्–

- नियमित पठनपाठनलाई प्रभावकारी बनाउने।
- आवश्यकताअनुसार अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन गर्ने।
- प्रयोगात्मक कक्षा तथा प्रयोगशालाको व्यवस्थापन सुदृढ गर्ने।
- आन्तरिक तथा प्रयोगात्मक परीक्षा समयमै सञ्चालन गर्ने।
- CEAT सम्बन्धी तयारी तथा सञ्चालन गर्ने।
- उत्तरपुस्तिका परीक्षण र नतिजा प्रकाशन समयमै सम्पन्न गर्ने।
- विद्यार्थीको नियमित उपस्थितिको अनुगमन गर्ने।
- सूचना प्रविधिसम्बन्धी क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
- BICTE कार्यक्रमको प्रचार-प्रसारलाई प्रभावकारी बनाउने।
- बाह्य विज्ञ तथा संस्थासँग समन्वय गरी विद्यार्थीमैत्री कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

कार्यक्रमबाट प्राप्त प्रमुख उपलब्धिहरू

शैक्षिक वर्ष २०८२/०८३ मा BICTE कार्यक्रम सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिले सञ्चालन गरेका विविध शैक्षिक, प्राविधिक तथा क्षमता विकाससम्बन्धी कार्यक्रमहरूले विद्यार्थी, शिक्षक तथा क्याम्पसका लागि सकारात्मक उपलब्धि हासिल भएका छन्। नियमित बैठक, योजनाबद्ध कार्यक्रम सञ्चालन, विद्यार्थी सहभागिता तथा बाह्य विज्ञसँगको सहकार्यका कारण कार्यक्रम थप प्रभावकारी र व्यवस्थित बन्दै गएको छ।

यस अवधिमा प्राप्त प्रमुख उपलब्धिहरू निम्नानुसार रहेका छन्-

- BICTE कार्यक्रमको शैक्षिक तथा सामाजिक पहिचान थप सुदृढ भएको।
- नवप्रवेशी विद्यार्थीहरूलाई कार्यक्रमबारे स्पष्ट जानकारी प्रदान गर्न सफल भएको।
- विद्यार्थीहरूको नियमित सहभागिता तथा सिकाइप्रतिको सकारात्मक सोचमा वृद्धि भएको।

- Cyber Security तथा Ethical Hacking सम्बन्धी व्यवहारिक ज्ञान तथा सीप विकास भएको।
- वित्तीय साक्षरतासम्बन्धी Share Market Orientation Program सञ्चालन गरी विद्यार्थीहरूको ज्ञान अभिवृद्धि भएको।
- दोस्रो सेमेस्टरका विद्यार्थीहरूमा नेतृत्व विकास तथा सहकार्यको भावना अभिवृद्धि भएको।
- विभागीय बैठकका निर्णयहरू प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन भएका।
- अतिरिक्त कक्षा तथा प्रयोगात्मक सिकाइलाई व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गरिएको।
- CEAT तथा अन्य शैक्षिक गतिविधिहरू सफलतापूर्वक सम्पन्न भएका।
- विद्यार्थी र शिक्षकबीच समन्वय तथा सहकार्यको वातावरण थप सुदृढ भएको।
- सूचना प्रविधि क्षेत्रमा करियर निर्माणका सम्भावनाबारे विद्यार्थीहरूमा सकारात्मक धारणा विकास भएको।

चुनौती तथा समस्या

समितिले उल्लेखनीय उपलब्धि हासिल गरे तापनि कार्यक्रम सञ्चालनका क्रममा केही व्यावहारिक चुनौतीहरू पनि देखिएका छन्। आगामी वर्षमा यी चुनौतीहरूलाई क्रमशः समाधान गर्दै कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउने प्रयास गरिनेछ। मुख्य चुनौतीहरू निम्नानुसार रहेका छन्-

- आधुनिक कम्प्युटर तथा नेटवर्किङ उपकरणको सीमित उपलब्धता।
- केही विषयमा पर्याप्त व्यवहारिक सामग्रीको अभाव।
- सीमित बजेटका कारण सबै प्रस्तावित कार्यक्रम सञ्चालन गर्न कठिनाइ।
- बाह्य विशेषज्ञ प्रशिक्षक व्यवस्थापनमा आर्थिक तथा समयगत चुनौती।
- सबै विद्यार्थीलाई अतिरिक्त अभ्यासका लागि पर्याप्त प्रयोगशाला समय उपलब्ध गराउन कठिनाइ।
- उद्योग तथा IT कम्पनीहरूसँग नियमित सहकार्य अझै विस्तार गर्नुपर्ने आवश्यकता।
- केही विद्यार्थीको नियमित उपस्थितिमा सुधार आवश्यक रहेको।

आगामी कार्ययोजना

शैक्षिक वर्ष २०८३/०८४ मा BICTE कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी, व्यवहारिक तथा विद्यार्थीमुखी बनाउन समितिले स्थानीय स्रोत-साधन र क्याम्पसको क्षमता अनुरूप निम्न कार्ययोजना तय गरेको छ।

शैक्षिक कार्यक्रम

- प्रत्येक सेमेस्टरको सुरुवातमा नवप्रवेशी विद्यार्थी अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
- प्रत्येक महिनामा कम्तीमा एकपटक विषयगत अन्तरक्रिया कार्यक्रम आयोजना गर्ने।

- आवश्यकताअनुसार अतिरिक्त कक्षा सञ्चालनलाई निरन्तरता दिने।
- प्रत्येक सेमेस्टरमा विद्यार्थीहरूको Project Presentation कार्यक्रम आयोजना गर्ने।
- उत्कृष्ट परियोजनाको प्रदर्शनी (Project Exhibition) सञ्चालन गर्ने।

क्षमता विकास कार्यक्रम

- स्थानीय IT विज्ञ तथा पूर्वविद्यार्थीलाई आमन्त्रण गरी Guest Lecture सञ्चालन गर्ने।
- Cyber Safety तथा Digital Literacy सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
- Programming, Networking तथा Database सम्बन्धी छोटो अवधिका अभ्यासमूलक प्रशिक्षण सञ्चालन गर्ने।
- विद्यार्थीहरूको CV लेखन, Presentation Skill तथा Interview Preparation सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

स्थानीय निकायसँग सहकार्य

- दिव्या सेक्युरिटिज, बागलुङसँग सहकार्य गरी वित्तीय साक्षरता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने।
- स्थानीय बैंक तथा सहकारी संस्थासँग समन्वय गरी Digital Banking सम्बन्धी अभिमुखीकरण सञ्चालन गर्ने।
- जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नेपाल प्रहरी तथा सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी Cyber Awareness कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
- स्थानीय विद्यालयहरूमा BICTE कार्यक्रमको प्रचार-प्रसार तथा IT Awareness कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

विद्यार्थी सहभागिता अभिवृद्धि

- BICTE Student Club गठन गर्ने।
- World Computer Literacy Day, Internet Day तथा Cyber Security Awareness Week जस्ता दिवसहरू मनाउने।
- विद्यार्थीहरूबीच Quiz, Coding Competition तथा Poster Presentation आयोजना गर्ने।
- विद्यार्थीहरूको नियमित सुझाव सङ्कलन गरी कार्यक्रम सुधारका लागि कार्यान्वयन गर्ने।

निष्कर्ष

शैक्षिक वर्ष २०८२/०८३ BICTE कार्यक्रमका लागि उपलब्धिमूलक वर्षको रूपमा रहेको छ। कार्यक्रम सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिले सीमित स्रोत-साधनका बाबजुद योजनाबद्ध रूपमा विभिन्न शैक्षिक, प्राविधिक तथा क्षमता विकाससम्बन्धी कार्यक्रमहरू सफलतापूर्वक सञ्चालन गरेको छ। विशेष

गरी नवप्रवेशी विद्यार्थी अभिमुखीकरण, स्वागत कार्यक्रम, Share Market Orientation Programme, Cyber Security तथा Ethical Hacking Workshop, नियमित विभागीय बैठक, अतिरिक्त कक्षा तथा परीक्षा व्यवस्थापनले BICTE कार्यक्रमको गुणस्तर अभिवृद्धिमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएका छन्।

कार्यक्रम सञ्चालनमा क्याम्पस प्रशासन, शिक्षक, कर्मचारी, विद्यार्थी, बाह्य प्रशिक्षक तथा सरोकारवालाहरूबाट प्राप्त सहयोगका कारण अधिकांश वार्षिक लक्ष्यहरू सफलतापूर्वक हासिल गर्न सम्भव भएको छ। आगामी वर्षमा स्थानीय स्रोत-साधनको अधिकतम उपयोग गर्दै थप व्यवहारिक, सीपमूलक तथा रोजगारमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरी BICTE कार्यक्रमलाई अझ प्रभावकारी, प्रतिस्पर्धी र गुणस्तरीय बनाउने प्रतिबद्धता समितिले व्यक्त गर्दछ।

अन्त्यमा, BICTE कार्यक्रम सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिका तर्फबाट यस शैक्षिक वर्षभरि सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरू सफल बनाउन सहयोग गर्नुहुने क्याम्पस प्रमुख, क्याम्पस प्रशासन, प्राध्यापकहरू, कर्मचारीहरू, विद्यार्थीहरू, अतिथि वक्ताहरू, प्रशिक्षकहरू तथा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सहयोग पुऱ्याउनुहुने सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूप्रति हार्दिक धन्यवाद तथा आभार व्यक्त गर्दछौँ।

३.४ Annual progress report of Institute of Science and Technology 2081/2082

Yadu Nath Paudel
Science Program Coordinator

Introduction

The Institute of Science and Technology (IOST) at Dhawalagiri Multiple Campus, Baglung was established in 2068 BS to address the growing need for scientific education and skilled human resources in the Dhaulagiri region. It continues to focus on quality education in science, supporting research and preparing skilled graduates. Through the General B.Sc. program, this institute provides student-centered education in major disciplines including Physics, Chemistry, Botany, Zoology, and Mathematics. The institute give emphasis to a balance between strong theoretical foundation, practical laboratory work and field-based investigation.

Faculties and staff of IoST

S.N.	Name	Position	Subject
1	Yadu Nath Paudel	Program Coordinator	Botany
2	Lakhan Thapa	Lecturer	Chemistry
3	Narayan Subedi	Lecturer	Zooogy
4	Shyam Praasad Sharma	Teacher	Scientific Communication
5	Bishnu Prasad Chapagain	Teacher	Mathematics
6	Yam Bahadur Pokhrel	Teacher	Zoology
7	Dal Bahadur Thapa	Teacher	Mathematics
8	Narendra Pratap Singh Budhathoki	Teacher	Chemistry
9	Dammar Singh Khatri	Teacher	Zoology
10	Man Bahadur Roka	Teacher	Physics
11	Gyanendra Prasad sharma	Teacher	Physics
12	Roshan Chhetri	Teacher	Botany
13	Subash KC	Teacher	Computer
14	Kedar Nath Paudel	Teacher (Part time)	Computer
15	Govinda Rana	Teacher (Part time)	Zoology
16	Rabindra Paudel	Teacher (Part time)	Physics
17	Bharat Raj Ojha	Teacher (Part time)	Botany
18	Ashmita Khadka	Teacher (Part time)	Botany

19	Nisha Gaire	Teacher (Part time)	Botany
20	Dolendra Raj sharma	Staff	
21	Srijana KC	Staff	

Activities performed during the Academic year 2082/83

A total of twelve institutional meetings were conducted. These meetings focused on academic planning, curriculum implementation, examination management, student welfare, laboratory improvement, and quality enhancement initiatives.

- Admission campaign was carried out to promote enrollment in the B.Sc. program.
- Orientation and welcome program was organized for newly admitted first-year students.
- Successfully conducted two internal examinations and regular unit tests for students of all academic years.
- Organized field visit to Dhorpatan Hunting Reserve involving students and faculty members. The visit provided valuable exposure to biodiversity, ecology, wildlife conservation, environmental management, and field-based scientific observation.
- Successfully conducted final project work presentations and viva-voce examinations for B.Sc. Fourth Year students. The projects promoted research culture, scientific writing, data analysis, and independent learning among graduating students.
- Farewell program for graduating Fourth Year students.
- Picnic and recreational activities to promote interaction among students and faculty members.
- An Inter-School Science Quiz Competition was organized for Grade 11 and 12 science students from various schools. The event aimed to stimulate interest in science and technology and strengthen academic collaboration with local schools.
- Laboratories were maintained and upgraded. Essential laboratory chemicals, specimens, glasswares, and equipment were bought.
- Three faculty members actively participated in a National Seminar, representing the Institute and sharing academic experiences with scholars and researchers from various institutions.

Proposed activities for the Academic year 2083/84

S. N	Proposed activities	Tentative time
1	B.Sc. fourth year students final project presentation and viva-voce examination (Pro 406)	Bhadra, 1st week

2	Farewell program for graduating B.Sc. fourth year students	Bhadra, 2nd week
3	National science day celebration and science awareness activities	Ashoj, 1
4	Orientation and welcome program for newly admitted B.Sc. 1st year students	Ashoj, 3rd week
5	Excursion and field visit	Ashoj, last week
6	Student-faculty interaction and feedback meetings	Mangsir, 2nd week
7	Picnic and recreational program	Mangsir, 1st week
8	Mid year review meeting of	
7	Feeder school visit program	Magh, 3rd week
8	Inter-school science quiz competition	Fagun, 1st week
9	Laboratory cleaning, maintenance program	Ashoj and Fagun
10	Annual review meeting	Asar, last week

Challenges

- Lack of laboratory support staff (Lab assistants and storekeeper) for laboratory management and maintenance.
- Lack of separate departments for different subject areas (IoST should have separate Physics, Chemistry, Botany, Zoology and Mathematics department)
- Inadequate laboratory infrastructure for practical classes and research activities.
- Limited teaching faculties in some subjects.
- Declining student's motivation and interest in general science.

Conclusion

DMC and IoST have made satisfactory progress during the academic year 2082/83 by conducting academic, practical and co-curricular activities effectively. Although the IoST faced challenges related to limited faculty members and laboratory staff, limited laboratory facilities, low student enrollment, and lack of student motivation, it continued its efforts to maintain academic quality. In the coming years, priority should be given to appointing laboratory staffs, improving laboratory facilities, enhance student enrollment and motivation, expand outreach activities, and promote research activities.

३.५ Annual Progress Report of Department of English

-Tilak Prasad Kandel
Head of the Department

Background

Dhawalagiri Multiple Campus (DMC), a constituent campus of Tribhuvan University, stands as a leading center of higher education in Dhawalagiri region. With a rich history of nearly sixty-five years, it has played a key role in producing skilled professionals in a wide range of disciplines across the country. In response to the Quality Assurance and Accreditation (QAA) initiatives and after QAA accreditation, the campus has achieved significant improvements in teaching-learning practices, the expansion and diversification of academic programs and examination results. At present, the campus offers a broad range of academic programs at both the undergraduate and graduate levels.

Bachelor's Degree Programs: BA, B.Ed., BBS, BSc, BBA, and BICTE.

Master's Degree Programs: MA, M.Ed., and MBS.

English Department and its Structure

English is the dominant language in global media, literature, and news, offering access to a wide range of cultural content. Today, proficiency in English is increasingly important for academic success, career growth, and job opportunities, as a large share of academic research, educational materials, and online information is available in English. As a result, the demand for learning English is steadily rising, both inside and outside academic institutions.

In this context, the English Department at Dhawalagiri Multiple Campus (DMC) plays a crucial role in building strong English language skills and supporting students who aim for careers where English is essential. As the largest department in campus, it provides instruction across almost all faculties and departments at both Bachelor’s and Master’s levels. English is a compulsory subject for most programs, and many students choose it as their major in Bachelor’s degrees like B.Ed. and B.A.

The department has the highest number of students and faculty members, serving as a backbone of academic support throughout the campus. It currently consists of 13 faculty members. The detailed structure is presented in the table below.

SN	Name	Academic Post	Qualification	Designation	workload
1	Tilak Prasad Kandel	Lecturer	MA	Head of the Department	BA 3rd (425), BA 4th (427), BA 2nd (424)

2	Bijaya Raj Panta	Lecturer	MA	Member	BA 1st (422), BA 4th 427, BA 2nd (423)
3	Balaram Sharma	Lecturer	M.Ed	Member	BEd 3rd (434), BEd 4th (440), BEd 4th (445), MEd 4th Sem (542)
4	Dammar BK	Lecturer	MA	Member	On study Leave
5	Prakash Sharma	Lecturer	MA	Member	On study Leave
6	Udaya Chandra Chapai	Lecturer	MA	Member	On study Leave
7	Deependra Jaisi	Lecturer	M.Ed	Member	BEd 1st (411), BEd 1st (415), BEd 2nd (424), MEd 1st (515) MEd 2nd (525), MEd 3rd (538), MEd 4th Sem (544), MEd. 4th (544) (Thesis writing) BICTE 1st ( )
8	Shyam Prasad Sharma	Teaching Assistant	MA/Mphil	Member	BBS 1st (201), BSc 1st (201), BA 1st (401), BA 1st (421), BEd 4th (446), BBA 3rd (203), BBA 2nd (202), MBS 1st (519), MEd 1st (518), MEd 2nd (527), MEd 3rd (539)
9	Pradip Panta	Teaching Assistant	MA	Member	BBS 2nd (205), BEd 2nd (422), BEd 3rd (433), BBA 1st (201), BBS 1st (201), BA 3rd (403), MEd 1st (517), MEd 2nd (528), MEd 3rd (536)
10	Netralal Neupane	Part Time Teacher	MA	Member	MEd 1st (516)
11	Balkrishna Sharma	Part Time Teacher	M.ED	Member	BEd 1st (417), BEd 3rd (432),
12	Shiva Padhya	Part Time Teacher	MA	Member	BEd 2nd (423)
13	Ganesh Sharma	Part Time Teacher	MA/ M.ED	Member	BBS 2nd (202), MEd 2nd (529), MEd 3rd (535)

Specified objectives

- **Effective English Classes:** Conduct English classes efficiently by using the latest teaching methods and multimedia tools. Offer remedial classes for students who need extra help, ensuring they receive the support they need to improve. Provide feedback to students either in person or through online platforms, and offer counseling as needed.

- **Communication with Feeder Colleges:** Promote and support all campus programs by effectively advertising and communicating with feeder colleges, with particular emphasis on the English major classes and the M.Ed English program.
- **Orientation Program**: Organize orientation sessions for new students in Bachelor's level programs, the M.Ed and MBS English program.
- **Teacher Development Workshop**: Organize a workshop in collaboration with RMC to enhance teachers' skills in research writing, teaching methods, multimedia use, and academic development.
- **Speech Contest**: Arrange a speech contest for Bachelor's level students as an extracurricular activity to help them develop and showcase their public speaking skills.

Challenges

- **Declining Enrolment in Humanities- A Challenges for English Program:** The number of students enrolling in Humanities and Social Sciences has been going down each year. This has led to a steady decrease in English majoring students, signaling to critical threat with the continuation of the program.
- **Irregular Attendance:** A significant challenge is the irregular attendance of students in classes, which impacts their overall learning and performance.
- **Lack of Student Motivation:** There is a noticeable lack of intrinsic motivation among students, affecting their engagement and academic enthusiasm.
- **Low participation in Internal Exams:** Some students consistently miss internal examinations, which hinders their progress and assessment.
- **Increasing Dropout Rates:** The dropout rate has been rising annually, indicating potential issues with student retention and program satisfaction.
- **Limited Emphasis on Co-Curricular Activities:** Co-curricular activities are not sufficiently emphasized, which could limit students' overall development and engagement.
- **Limited Focus on Teacher Professional Development:** There are currently no scheduled programs for teacher refreshment and professional development, which may impact teaching quality and effectiveness.
- **Lack of Course Appeal:** Certain courses do not seem to engage students effectively, impacting their interest and perceived value of the program.
- **Inadequate Backup for Electronic Devices:** The lack of a reliable backup system often disrupts classes while using multimedia in teaching.
- **Limited Career Development Opportunities:** Students do not perceive strong career development prospects within the current university education policy and system, affecting their long-term motivation and goals.

Meetings and Key Decisions

Effective institutional governance is fundamental to ensuring quality, accountability, and continuous improvement of higher education institutions. During the academic year 2082/83, the Department held regular meetings in accordance with the college's policies and academic calendar.

These meetings provided a forum for reviewing academic performance, evaluating progress, identifying challenges, and making strategic decisions to strengthen teaching, learning, research, student support services and necessary instruments. The Department worked collaboratively to ensure that institutional activities aligned with the college's vision, mission, strategic plan, and regulatory requirements.

The decisions made throughout the year contributed significantly to enhancing academic quality and ensuring effective utilization of available resources.

Key Decisions of the Meetings including the date

SN	Date	Key Decisions
01	2082/04/19	Recommended the commencement of morning shift classes for the BA Program. Directed the effective implementation of annual academic calendar. Reviewed semester-wise and annual academic progress and examination results. Recommended revision and improvement of teaching plans and course delivery methods.
02	2082/05/13	Encouraged greater use of ICT and digital learning platforms in classroom teaching. Approved additional academic support classes for academically weak students. Allocated Class work load
03	2082/07/26	Result Analysed Recommended continuous collection and analysis of student feedback for quality improvement. Encouraged wider use of the Learning Management System (LMS) for teaching, learning, and assessment.
04	2082/10/20	Encouraged faculty members to conduct research and publish in peer-reviewed journals. Allocated Class workload Recommended collaboration with RMC and encouraged participation in national Seminar.

३.६ बिबिए कार्यक्रमको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन - २०८३

-जोहन बज्राचार्य
कार्यक्रम संयोजक

परिचय

वि.स. २०१९ साल भाद्र २ गते धवलागिरि महेन्द्र इन्टर कलेजको नामबाट स्थापना भएको क्याम्पस हाल आएर धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस (धबक्या) रुपमा परिचित छ । क्याम्पस स्थापनाको ६३ वर्ष भन्दा बढि भईसक्दा यसले विभिन्न कार्यक्रमहरु समय अनुसार थप र परिवर्तन गदै गएको पाइन्छ । यस क्षेत्रको माग र आवश्यकता अनुसार यस क्याम्पसले पनि फरक फरक प्रकार तथा महत्वको विषय तथा कार्यक्रमहरुको अनुमति लिई सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ । यसै सम्दर्भमा २०७५ सालमा स्नातक तहको पहिलो सेमेष्टर प्रणालीमा सञ्चालन गरिने कार्यक्रमको रुपमा बिबिए कार्यक्रमको अनुमति प्राप्त गरि नियमित रुपमा सञ्चालन गरिएको छ । स्थापनाकाल देखि हालसम्म आईपुग्दा यस शैक्षिक वर्षको यस कार्यक्रममा चार व्याचका विद्यार्थीहरु अध्ययरत छन् भने पहिलो देखी चौथो व्याचका विद्यार्थीहरुले आफ्नो शैक्षिक अवधि पुरा गरि क्याम्पसबाट बिदाई समेत भईसकेको छ। यस सँगै क्याम्पसले आफ्नो शैक्षिक गुणस्तर कायम राखेको भन्दै विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट यहि मिति २०८१ आषाढ १२ गते Quality Assurance Accreditation (QAA) प्रमाण पत्र प्राप्त गरेको छ। यस सँगै यस क्याम्पसको शैक्षिक सेवा तथा सुविधा अन्तराष्ट्रिय गुणस्तरको कायम रहेको समेत प्रमाणित भएको छ । समय परिवर्तन भए सँगै Bachelor of Business Studies (BBA) कार्यक्रम विद्यार्थीहरुको पहिलो रोजाईमा पर्न सफल भएको छ। पछिल्लो शैक्षिक वर्षहरुमा यस कार्यक्रम तर्फ विद्यार्थीहरुको आर्कषण र क्रियाशिलता बढेको पाइएको छ।

उद्देश्यहरु

यस प्रतिवेदन विशेषत शैक्षिक वर्ष २०८२/०८३ मा बिबिए कार्यक्रम अन्तर्गत भएका विभिन्न कार्यक्रहरुको प्रस्तुतिकरण गर्न र सोहिअनुसार आगामी वर्षहरुमा पनि कार्यक्रमहरुको निरन्तरता र आवाश्यकता अनुसार थप घत गर्न पनि सहजता प्राप्त हुनु हो । सोहि आवाश्यकता तथा कार्यक्रमहरुको पहिचानको लागि पनि प्रस्तुत प्रतिवेदनको उद्देश्यहरु निम्नानुसार रहेको छः

- शैक्षिक सत्र २०८२/०८३ को कार्यक्रमको वार्षिक प्रगति विवरण प्रस्तुत गर्नु ।
- शैक्षिक सत्र २०८२/०८३ मा यस कार्यक्रमको शैक्षिक तथा नतिजा उपलब्धि के कस्तो रहेको छ सोको खोजी तथा विश्लेषण गर्नु ।
- शैक्षिक सत्र २०८३/०८४ मा यस कार्यक्रमले सम्पादन गर्नुपर्ने प्रस्तावित कार्यक्रमहरु तय गर्नु रहेको छ ।
- बिबिए कार्यक्रमको सांगठनिक अवस्था तथा चुनौतिहरुको पहिचान गर्नु पनि उदेश्य रहेको छ ।

- बिबिए कार्यक्रम तर्फको शैक्षिक सत्र २०८३/०८४ को प्रस्तावित आर्थिक विवरण प्रस्तुत गर्नु ।

बिबिए कार्यक्रमको वर्तमान अवस्था

बिबिए कार्यक्रमको वर्तमान अवस्थालाई तपसिलका उप शीर्षकहरुमा उल्लेख गरिएको छः

- शैक्षिक सत्र २०८२/०८३ मा भएका बैठकहरुः बिबिए कार्यक्रमले शैक्षिक सत्र २०८२/०८३ का लागि २०८२ साउन देखि २०८३ असारसम्मका ०९ वटा बैठकहरु सम्पन्न भएका छन् ।

जनशक्तिको अवस्था

त्रिभुवन विश्वविद्यालय, धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पसमा २०७५ सालमा स्थापना भएको यस बिबिए कार्यक्रम व्यवस्थापन संकायको तेस्रो कार्यक्रमको रुपमा परिचित छ । यस कार्यक्रमलाई निरन्तर रुपमा सञ्चालन गर्नका लागि हाल १४ जना शैक्षिक जनशक्ति र २ जना कर्मचारी कार्यरत रहेका छन् । यसमध्ये शैक्षिक जनशक्तितर्फ चारजना स्थायी, नौ जना करार र एक जना आंशिक जनशक्ति रहेको छ भने कर्मचारी तर्फ दुई जना स्थायी जनशक्ति रहेको छ । यस कार्यक्रम अन्तरगत कार्यरत जनशक्तिलाई तपसिल बमोजिमको तालिकामा उल्लेख गरिएको छः

जनशक्ति विवरण

क्र.स.	नाम	पद	जिम्मेवारी
१	जोहन बज्राचार्य	उप प्राध्यापक	कार्यक्रम निर्देशक
२	विप्लव शर्मा	उप प्राध्यापक	सदस्य
३	भक्तिराम न्यौपाने	उप प्राध्यापक	सदस्य
४	शिवप्रसाद पौड्याल	उप प्राध्यापक	सदस्य
५	रामराजा कंडेल	शिक्षण सहायक	सदस्य
६	विष्णुप्रसाद चापागांइ	शिक्षक	सदस्य
७	सुवाष के सी	शिक्षक	सदस्य
८	नवराज शर्मा	शिक्षक	सदस्य
९	रेशमलाल सापकोटा	शिक्षक	सदस्य
१०	सरोजराज पन्त	शिक्षक	सदस्य
११	डा. देव बहादुर क्षेत्री	शिक्षक	सदस्य
१२	श्यामप्रसाद शर्मा	शिक्षक	सदस्य
१३	प्रदिप पन्त	शिक्षक	सदस्य
१४	केदार शर्मा	आंशिक शिक्षक	सदस्य

१५	रामु आचार्य	कर्मचारी	सदस्य
१६	विन्दु शर्मा	कर्मचारी	सदस्य

स्रोतः कार्यक्रमको आन्तरिक अभिलेख, २०८३

शैक्षिक वर्ष २०८२/२०८३ मा सम्पादन गरिएका क्रियाकलापहरु

बिबिए कार्यक्रमले आफुलाई क्रियासिल र अनुसन्धानमूखी बनाउनका लागि नियमित रुपमा यस शैक्षिक सत्र २०८२/२०८३ मा सम्पादन गर्दै आएका क्रियाकलापहरु निम्नानुसार रहेका छन्ः

- बिबिए कार्यक्रम अन्तर्गत BBA Quality Circle (BQC) को पुर्नगठन,
- सातौं सेमेस्टर तथा पाचौं व्याचका विद्यार्थीहरुको लागी Non Credit Course को सञ्चालन,
- विभिन्न सेमेष्टरका विद्यार्थीहरुलाई आफ्नो पाठ्यक्रमको आवश्यकताअनुसार औद्योगिक तथा शैक्षिक भ्रमणको आयोजना,
- पाचौं सेमेष्टरका विद्यार्थीहरुले चैत्रदशैं महोत्सव २०८२ मा आफ्नो उद्यमशीलताको ज्ञानलाई प्रयोग गर्ने उदेश्य सहित स्टल राखेर ५ दिनसम्म व्यापार सञ्चालन,
- BQC को आयोजनामा यस धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पसका विभिन्न तहका विद्यार्थीहरुलाई समाबेश गरि क्याम्पसको प्रर्बधन तथा बजारीकरण गर्नको लागि आन्तरिक रुपमा Vedeo Competition को आयोजना,
- विद्यार्थीहरुको चौतर्फी विकासको लागि समय समयमा विभिन्न उदेश्य सहितका तालिम तथा गोष्ठीहरुको आयोजना,
- आठौ सेमेष्टरका विद्यार्थीहरुको लागी पाठ्यक्रमअनुसार विभिन्न बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरुका साथै अन्य संघ संस्थाहरुमा Internship Program सञ्चालन सम्बन्धि Orientation Program को आयोजना,
- सातौं सेमेष्टरका विद्यार्थीहरुको लागि Summer Project निमार्ण गर्नको Orientation Program को आयोजना,
- बिबिए छैठौं सेमेस्टरका विद्यार्थीहरुको लागि Enterpreneurship Development and Business Mapping विषय अर्न्तगत रहि विभिन्न उद्योगी तथा व्यवसायीहरुसँग अन्तरक्रिया तथा अनुभव प्रदान कार्यक्रमको आयोजना,
- आठौ सेमेष्टरका विद्यार्थीहरुको लागी पाठ्यक्रम अनुसार विभिन्न बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरुमा दुई महिने Internship Program सञ्चालन,
- BQC को आयोजनामा यस धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पसका शैक्षिक वर्ष २०८२ मा CMAT D Form भरेका विद्यार्थीहरुको लागि Orientation कार्यक्रमको आयोजना,
- नव आगन्तुक विद्यार्थीहरुको लागी स्वागत कार्यक्रम तथा पढाई समाप्त गरिसकेका विद्यार्थीहरुको लागि विदाई कार्यक्रमको आयोजना,

- बिबिए कार्यक्रमको प्रचारप्रसारका लागि बागलुङ, म्याग्दी र पर्वतका विभिन्न विद्यालयहरुमा समय समयमा भ्रमण तथा कार्यक्रम सञ्चालन,
- सातौं सेमेष्टरका विद्यार्थीहरुको पत्रकारितासम्बन्धी ज्ञान प्रदान गर्ने उदेश्य सहित नेपाल पत्रकार महासंघ द्धारा आयोजना गरिएको बागलुङ मिडिया मेला कार्यक्रममा सहभागिता,
- नियमित रुपमा बैठक सञ्चालन,
- वार्षिक कार्ययोजना, एकाइ योजना र टिपोट पत्र निर्माण गर्न लगाउने र सोहीका आधारमा प्रत्येक विषय शिक्षकबाट नियमित रुपमा शिक्षण कार्य सञ्चालन,
- हरेक शैक्षिक सेमेष्टरको सुरुमा सोहि सेमेष्टर सम्बन्धी रहेर विद्यार्थीहरुलाई नियमित रुपमा अभिमुखीकरण सञ्चालन,
- हरेक सेमेष्टरमा विद्यार्थीहरुको शैक्षिक बिकासको नियमित रुपमा प्रति सेमेष्टर तीन वटा आन्तरिक परीक्षा सञ्चालन,
- विद्यार्थीहरुको विकासको लागि नियमित रुपमा अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन,
- प्रयोगात्मक विषय जस्तै सेमिनार, वाह्य मुल्यांकनहरुको नियमित सञ्चालन,
- आन्तरिक परीक्षाको नतिजा विश्लेषण, विद्यार्थीलाइ पृष्ठपोषण प्रदानका साथै आगामी रणनैतिक योजनाको निमार्ण,
- प्रत्येक वर्ष तथा कोर्ष परिवर्तनपश्चात् पाठ्यपुस्तक तथा सन्दर्भपुस्तक पहिचान गरी माग फारम भरेर क्याम्पस प्रशासनमा खरिदका लागि अनुरोधसहित निवेदन पेस।

SWOC Analysis

स्थापनाको छोटो समयमा नै धेरै अवसर तथा चुनौतीहरुको सामना गर्नु परेको यस कार्यक्रमलाई विश्लेषण गर्नु पर्दा विद्यार्थीहरुको संम्लग्नता, शिक्षक तथा कर्मचारीहरुको सक्रियता र प्रशासनको मेहेनतको कारणले यो कार्यक्रमले आज यस क्याम्पसमा आफ्नो छुट्टै पहिचान स्थापित गरेको पाइन्छ । सुरुवाती चरणमा धेरै नै चुनौतीहरुको सामना गर्नु परेको यस कार्यक्रमले आज दिनसम्म आईपुग्दा अनेकौ समस्याका साथ यो अवस्थामा आई पुगेको हो । यस कार्यक्रमको हाल सम्मको मुल्यांकन गर्दा निम्न बमोजिमको अवस्थाको चित्रण गर्न सकिन्छ ।

सबल पक्षहरु (Strengths)

- दिवा समयमा सञ्चालन गरिएको कारणले गर्दा समयको उपयोगिता,
- छुट्टै क्षेत्र तथा परिसर निर्धारण गरी कक्षा सञ्चालन,
- सर्घषशील तथा मेहेनती विद्यार्थी, सक्रिय शिक्षक तथा कर्मचारीहरु र सहयोगी प्रशासन,
- विभिन्न छात्रवृत्तिको व्यवस्था,
- Well Equipped Computer Lab को उपलब्धता,
- हरेक कक्षाको डिजिटललाईजेशन अवस्था

- विगत तथा वर्तमानका प्रशंसायोग्य नतिजा

कमजोर पक्षहरु (Weaknesses)

- विषयगत शिक्षकहरुको अभाव,
- आवश्यक सामाग्री तथा उपकरणहरुको अभाव,
- नयाँ कार्यक्रम भएको कारणले क्याम्पसमा निती तथा योजनाको अभाव
- नयाँ नयाँ कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्नका लागि क्याम्पस प्रशासनसँग समन्वय गर्दा एकरुपताको कमी
- नयाँ भवन निर्माणाधिन रहेका कारणले विद्यार्थीहरुमा अन्योल
- विद्यार्थीहरुको चाप अनुसारको खेलकुद सामग्रीको उपलब्धता नहुनु

अवसरहरु (Opportunities)

- साविकको धवलागिरि क्षेत्रमा नै एक मात्र संचालित कार्यक्रम
- समाजमा यस कार्यक्रम प्रति विद्यार्थीहरु तथा विभिन्न विद्यालयहरुको सकरात्मक सोच
- यस क्षेत्रका नागरिक समाज, व्यापारी, तथा अन्य संघ सस्थाहरुको सकरात्मक भावना,
- विद्यार्थीहरुले वोर्ड परीक्षामा हासिंल गरेका अति उत्कृष्ट नतिजा,
- विद्यार्थीहरुले विभिन्न समयमा सञ्चालन गरेका यस क्षेत्रसंग प्रत्यक्ष जोडिएका कार्यक्रमहरु,

चुनौतीहरु (Challanges)

- विद्यार्थीहरुको उच्च शिक्षा प्रतिको नकरात्मक दृष्टिकोण,
- हरेक आम्दानी स्तरका अभिभावकले लगानी गर्न नसक्ने शैक्षिक शुल्क,
- मोफसलको क्याम्पस भएको कारणले पनि Visiting Lecturer को कक्षालाई विषयगत रुपमा सञ्चालन गर्न कठिनाई।
- विश्वविद्यालयको शैक्षिक क्यालेण्डरको निश्चितता नभएको कारणले सेमेष्टरको योजना प्रभावित,
- विद्यार्थीहरुको Drop Out Rate
- विद्यार्थीहरुलाई आय आंर्जन कार्यक्रमसँग प्रत्यक्ष जोड्न नसक्नु

शैक्षिक वर्ष २०८३/२०८४ का प्रस्तावित कार्यक्रमहरु

विगतको वर्षहरुमा जस्तै आगामी वर्ष २०८३/०८४ मा पनि यस बिबिए कार्यक्रम अन्तगत विभिन्न कार्यक्रमहरुको सञ्चालन तथा संयोजन गर्ने उदेश्य रहेको छ । विकसित तथा नयाँ पाठ्यक्रम अनुसार केही विषयहरुमा थप सेमिनार र अन्तरक्रियात्मक कार्यक्रमको आवाश्यकता देखिएको छ । विद्यार्थीहरुको इच्छा तथा चाहना अनुसार अतिरिक्त क्रियाकलापहरु पनि थप गर्नुपर्ने देखिएको

छ ।नयाँ कार्यक्रमहरु थप गरी विद्यार्थीहरुको अतिरिक्त क्रियाकलापलाई प्रोत्साहन गर्ने र शैक्षिक उपलब्धिमा बृद्धि गर्नको लागि पनि निम्नानुसारको प्रस्तावित कार्यक्रमहरु पेश गरेको छु।

- प्रथम सेमेस्टरका विद्यार्थीहरुको लागि यही वर्ष देखि नै Photography, Videography, Graphic Designing लगायतका शीर्षकहरुमा केन्द्रित रही Non Credit Course को कक्षा सञ्चालन गर्ने
- सातौ सेमेस्टरका विद्यार्थीहरुका लागि बजारको मागअनुसारको Non Credit Course को कक्षा सञ्चालन गर्ने,
- यस वर्ष क्याम्पसका विद्यार्थीहरु तथा अन्य वाहिरका विद्यार्थीहरुलाई मध्य नजर गरी Job Fair Program को आयोजना गर्ने
- शैक्षिक अभिबृद्धि गर्नको लागि विद्यार्थीहरुलाई आवाश्यकता अनुसारको तालिम, अन्तरक्रिया र गोष्ठीको आयोजना गर्ने,
- सेमिनार, Project Report, Term Paper आदि निमार्ण गर्न Orientation Program सञ्चालन गर्ने,
- पाचौं सेमेस्टरका विद्यार्थीहरुको लागि Corporate and Taxation सम्बन्धी Orientation Program को सञ्चालन गर्ने,
- छैठौं सेमेस्टरका विद्यार्थीहरुको लागि Business Plan Development सम्बन्धी Seminar Program सञ्चालन गर्ने,
- शैक्षिक क्यालेण्डर अनुसारको विभिन्न आन्तरिक परीक्षाहरुको सञ्चालन गर्ने,
- पाचौं ब्याचका विद्यार्थीहरुको लागि सम्मान तथा विदाई कार्यक्रमको आयोजना गर्ने,
- नवौं ब्याचका विद्यार्थीहरुको नयाँ भर्नाको लागि भर्ना अभियान सञ्चालन गर्ने,
- Demand basis मा रहेर Remedial Class को आवाश्यकताअनुसार सञ्चालन गर्ने,
- नयाँ विद्यार्थीहरुको स्वागत कार्यक्रमको आयोजना गर्ने,
- Internship Program को सञ्चालन गर्ने ।
- बैकिङ्ग तथा बाणिज्य क्षेत्रका व्यक्तिहरुसँग विद्यार्थीहरुलाई अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
- BQC को आयोजनामा विभिन्न अतिरिक्त क्रियाकलापहरुको आयोजना तथा सञ्चालन गर्ने,
- विभिन्न सेमेस्टरका विद्यार्थीहरुको लागि आवाश्यकता अनुसारको शैक्षिक तथा औद्योगिक भ्रमणको आयोजना गर्ने,
- Dhawalagiri Journal of Management Studies को प्रकाशनको थालनी गर्ने,
- विभिन्न सेमेस्टरका विद्यार्थीहरुले प्रकाशन गर्ने अनुसन्धानात्मक पुस्तकहरुको प्रकाशन तथा विमोचन कार्यक्रमको आयोजना गर्ने,

निष्कर्ष

समग्रमा गत शैक्षिक सत्र ०८२/०८३ मा बिबिए कार्यक्रमतर्फ विभिन्न सेमेष्टरको कूल ८ वटा वोर्ड परीक्षाको नतिजा प्रकाशित भएका छन् जस मध्य सबै परीक्षाको नतिजा प्रशंसायोग्य छ । त्यस मध्य पनि सातौं र आठौ सेमेस्टरका परीक्षाको नतिजामा विद्यार्थीहरुले सत प्रतिशत उर्तिणको नतिजा ल्याउन सफल भएको पाइन्छ । यहि शैक्षिक वर्षमा पहिलो सेमेस्टरमा अध्ययनरत विद्यार्थी सिम्रिका शर्माले ३.९५ जि पि ए ल्याई गण्डकी प्रदेशमा नै प्रथम हुन सफल भएको थियो । साथै यहि शैक्षिक वर्ष मात्र छैठौं सेमेस्तरको बोर्ड परीक्षामा यहाँ अध्ययरत विद्यार्थी श्रुती पौडेल र विरेन्द्र सापकोटाले ३.९४ जि पि ए ल्याई गण्डकी प्रदेश प्रथम हुन सफल भएका थिए । यो सफल नतिजा प्राप्त गर्न समग्र यस कार्यक्रममा अध्यापनरत शिक्षकहरुको प्रमुख भूमिका रहेको छ भने क्याम्पस प्रशासनको पनि व्यवस्थापनको कारणले बिबिए कार्यक्रमले यो सफलता प्राप्त गरेको पाइन्छ । यस कार्यक्रमको सुरुवाती चरणको सेमेष्टरहरुका केही विद्यार्थीहरु अनुर्तिणको नतिजा आएकोमा विद्यार्थीहरुलाई विषय तथा पाठ्यक्रम नयाँ तथा केहि अफठ्यारो महसुस गरेको समीक्षा गरिएको छ ।

३.७ शिक्षाशास्त्र विभागको शैक्षिक प्रगति विवरण तथा भावि कार्यक्रम
(शैक्षिक सत्र २०८२।०८३)

–उपप्रा. कुलप्रसाद अधिकारी
विभागीय प्रमुख, शिक्षा

परिचय

धवलागिरि क्षेत्रको शैक्षिक गन्तव्य तत्कालिन महेन्द्र बहमुखी क्याम्पस र हालको धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस बागलुङको स्थापना वि. सं. २०१९ मा धवलागिरि इन्टर कलेजको नामबाट भएको थियो । यस क्याम्पसले विभिन्न आरोह र अवरोह पार गर्दै विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट २०८१ असार १२ गते QAA प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको छ । यस क्याम्पसमा २०५३ मा ३ वर्षे बी.एड. र २०६१ बाट १ वर्षे बी.एड.का कक्षाहरू सञ्चालनमा आएका थिए भने वि. सं. २०६६ बाट बाट एम.एड.मा नेपाली शिक्षा र पाठ्यक्रम तथा मूल्यांकन बिषयका कक्षाहरु र २०७९ बाट अंग्रेजी शिक्षासमेत थप गरी शिक्षाशास्त्र संकायतर्फ तीनवटा विषयमा स्नातकोत्तर तह सञ्चालन भएको छ । २०७१ बाट चार वर्षे वि.एड. कार्यक्रम संचालन हुदै आएको छ । जसको परिणाम स्वरुप शैक्षिक र प्रशासनिक क्षेत्रका लागि आवश्यक पर्ने जनशक्ति उत्पादनमा समेत, सहयोग पुगिरहेको छ ।

विभागको वर्तमान अवस्था र प्राध्यापकहरुको विवरण

धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पसमा वि. सं. २०५३ मा शिक्षाशास्त्र सङ्कायको स्थापनासँगै शिक्षा शिक्षण विभाग सञ्चालन हँदै आएको छ । शिक्षाशास्त्रका मुख्य मुख्य विषयहरुको अध्ययन अध्यापनमा निरन्तर लाग्दै शिक्षा सम्बन्धी आवश्यक ज्ञान प्रदान गराउन जुटिरहेको यस शिक्षाशास्त्र संकायमा हाल ७ स्थायी र ६ अस्थायी गरि १३ जना प्राध्यापकहरु कार्यरत रहेका छन् ।

प्राध्यापकहरुको विवरण

क्र.स.	नाम	पद	जिम्मेवारी	विषय	साप्ताहिक पिरियड (स्नातक तह मात्र)
१	डा.रामप्रसाद उपाध्याय	प्राध्यापक	विभागीय सदस्य,इतिहास	इतिहास शिक्षा	१८
२	डा. दिनबहादुर थापा	प्राध्यापक	अध्यक्ष, क्याम्पस सञ्चालक समिति	नेपाली	१८
३	डा.आनन्दराज सिलवाल	उप-प्रा	विभागिय प्रमुख	नेपाली	२४

४	वलराम शर्मा	उप-प्रा	विभागीय सदस्य	अंग्रेजी शिक्षा	१८
५	कुलप्रसाद अधिकारी	उप-प्रा	विभागीय प्रमुख	गणित शिक्षा	३३
६	शिवप्रसाद पौडेल	उप-प्रा	बिआईसीटीइ, प्रमुख	पाठ्यक्रम तथा मुल्याङ्कन	१२
७	दिपेन्द्र न्यौपाने	उप.प्रा	शिक्षण अभ्यास प्रमुख	अंग्रेजी शिक्षा	१८
८	डा.देवबहादुर क्षेत्री	शिक्षण सहायक	विभागीय सदस्य	गणित शिक्षा	३०
९	सरस्वती शर्मा	शिक्षण सहायक	विभागिय सदस्य	स्वास्थ्य शिक्षा	४८
१०	केदारनाथ शर्मा	शिक्षण सहायक	विभागिय सदस्य	स्वास्थ्य तथा शारिरिक शिक्षा	४८
११	बालकृष्ण शर्मा	कोर्ष करार.	विभागिय सदस्य	अंग्रेजी शिक्षा	१२
१२	हंस बहादुर सार्की	कोर्ष करार	विभागिय सदस्य	पाठ्यक्रम तथा मुल्याङ्कन	६

विभागबाट गरिने नियमित क्रियाकालापहरु

- वार्षिक कार्ययोजना, एकाइ योजना र ब्याख्यान टिपोटका आधारमा प्रत्येक विषय शिक्षकबाट शिक्षण कार्य सञ्चालन।
- शिक्षण क्रियाकलापका साथमा विद्यार्थीहरुलाई प्रोत्साहन, स्यावासीसहित सकरात्मक पुनर्वल प्रदान
- प्रयोगात्मक विषयको व्यवस्थापन र मुल्यांकन ।
- शिक्षण अभ्यास, शोधपत्र लेखनका लागी अभिमुखीकरण, आन्तरिक सुपरिवेक्षण तथा मुल्याङ्कन ।
- विद्यार्थीहरु विच छलफल अन्तरक्रिया र समस्या समधानका लागी सुझाव प्रस्तुत ।
- नियमित कक्षा सञ्चालन, अनुगमन तथा परिक्षा तयारी र सञ्चालन ।
- आन्तरिक तथा बाहयपरीक्षाको नतिजा विश्लेषण
- आन्तरिक परीक्षाको मुल्याङ्कन पश्चात विद्यार्थीलाइ पृष्ठपोषण प्रदान ।
- विषयगत रुपमा विद्यार्थीहरुको अपेक्षाहरु बुझ्ने र शिक्षकहरुलाई उपयुक्त रणनीति लिन सुझाव प्रदान ।
- नियमित रुपमा विभागीय बैठक सञ्चालन।
- स्नातका तहको हरेक वर्ष र स्नातकोत्तर तहका सबै सत्रको सुरुवातमा विभागीय सदस्यहरु बीच बैठक र छलफल गरी पाठ्यभार वितरण ।

- हरेक शैक्षिक सत्रको सुरुमा स्नातक प्रथम वर्ष तथा स्नातकोत्तर तह प्रथम सत्रमा विषयको उपयोगिता तथा संकायको उद्देश्यसम्बन्धी विद्यार्थीहरुलाई अभिमुखीकरण सञ्चालन।
- प्रत्येक वर्ष तथा कोर्ष परिवर्तन पश्चात पाठ्यपुस्तक तथा सन्दर्भपुस्तक पहिचान गरी माग फारम भरेर क्याम्पस प्रशासनमा खरिदका लागि अनुरोधसहित निवेदन पेस ।
- उपचारात्मक शिक्षणका लागि सूचना प्रकाशन र कक्षा सञ्चालन।
- विद्यार्थीको सर्वाङ्गीण विकासका लागि सह–क्रियाकलाप र अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन ।

विभागमा देखिएका चुनौतिहरु

- शैक्षिक सत्रको शुरुमा विद्यार्थी भर्ना भएता पनि सबै विद्याथी कक्षा कोठामा नियमित उपस्थित हुन नसक्नु ।
- शिक्षा व्यावसायिक नहुँदा र वैदेशिक रोजगारीको बढ्दो आकर्षणका कारण विद्यार्थीले भर्ना भएको तह पूरा नगरी विचैमा पढाइ छाड्ने प्रवृति उच्च ।
- क्याम्पसले संचालन गरेको आन्तरिक परिक्षामा संपूर्ण विद्यार्थी उपस्थित नहुनु ।
- छात्रवृति पाएका विद्यार्थीहरुले समेत पढाइमा लगनशिल नहुनु तथा विचैमा पढाइ छोड्नु ।
- क्याम्पसमा भर्ना हुने तर नियमित नहुने विद्यार्थीहरुलाइ नियमित हुने वातावरण सृजना गर्न नसक्नु ।
- कक्षा कोठाको अभावले गर्दा विद्यार्थीहरुलाई उनीहरुले चाहेको सिफ्टमा कक्षा संचालन गर्न नसक्नु ।
- शिक्षणमा शैक्षिक सामग्री र प्रविधिको प्रयोग अपेक्षा भन्दा कम हुनु ।
- विद्यार्थीका प्रवेश व्यावहार कमजोर र पढाइप्रति जागरुकताको कमी ।
- शिक्षाशास्त्र संकायका शिक्षक तथा विद्यार्थीलाई अध्ययन अवलोकन भ्रमण गराउने नीतिगत व्यवस्था नहुनु ।
- सिमित शैक्षिक जनशक्तिबाट विभाग सञ्चालन गर्नु पर्ने बाध्यता ।
- शिक्षकलाई तालिम तथा प्रशिक्षणको पर्याप्त अवसर सृजना गर्न नसकिनु ।
- विभागीय सदस्यहरुलाई अनुसन्धान तथा प्राज्ञिक लेखनमा अग्रसर गराउन नसकिनु ।

समाधानका उपायहरु

- विद्यार्थी तथा अभिभावकसँगको परामर्शलाई प्रभावकारी ढंगवाट संचालन गर्नुपर्ने
- व्यवसायमुलक एवं रोजगारमुखि विषय थप गर्नुपर्ने ।
- समय सापेक्ष प्राविधिक तथा आइ.सी.टी. र एआइका कक्षाहरु संचालन गर्नुपर्ने ।

- निरन्तर मूल्यांकन गरी पृष्ठपोषण प्रदानगर्ने कार्यलाई प्रभावकारी तरीकाबाट संचालन गर्नुपर्ने ।
- विद्यार्थीहरुको प्रोफाइल तयारी गरी नियमित र अनियमित विद्यार्थीहरु छुट्टाई आवश्यक परामर्श र सुझाव दिनुपर्ने
- भौतिक पूर्वाधार तयार गरि वि.एड.का.सम्पूर्ण कक्षाहरु विहानी सत्रमा संचालन गर्नुपर्ने
- यथासम्भव एकाइ, पाठशिर्षक र पाठ्यवस्तुहरुलाई नेपाली/ अंग्रजी दुवै माध्यममा प्रस्तुत गरी शिक्षण गर्नुपर्ने ।
- विभिन्न विषयहरुमा आवस्यक शैक्षिक जनशक्तिको व्यवस्था गर्न पहल गर्नुपर्ने ।
- QAA लाई संस्थागत गर्न QAA प्राप्त अन्य शैक्षिक संस्थाको अवलोकन भ्रमण गराइ सिकाइको रुपान्तरण गर्ने अभ्यास गर्नुपर्ने ।

भावि कार्यक्रम

- शैक्षिक गुणस्तर वृद्धिका लागी प्राध्यापकहरुसँग छलफल गरी प्राध्यापकहरुका लागी पुनर्ताजगी तालीमको आयोजना गरीने छ ।
- विद्यार्थीहरुको नेतृत्व तथा व्यक्तित्व विकासका लागी आवस्यक तालीम संचालन गरिनेछ ।
- शिक्षाशास्त्र संकायमा अध्ययन पश्चात त्यसको उदेश्य, क्षेत्र र दायरा सम्बन्धी जानकारी गराउने
- विभिन्न तहका विद्यार्थीहरुलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- विद्यार्थीको माग भएमा शिक्षाशास्त्र संकायमा बि.आई.सी.टी.ई. का कक्षाहरु गत साल २०८२ बाट संचालन गरिएको र विज्ञान शिक्षा (Education Science in B.Ed) का कक्षाहरु बिध्यार्थि र समुदायको माग भएमा संचालन गरिनेछ ।
- प्राध्यापकहरुलाई लघु अनुसन्धान तथा कार्यमुलक अनुसन्धान गर्न लगाई शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिमा जोड दिइने छ ।
- विभागलाई उच्च प्रविधियुक्तका स्रोतसाधन सहित व्यवस्थित गरिनेछ ।
- विद्यार्थीको हाजीरीलाई त्रि.वि. नियमका आधारमा अधिकतम बनाउन पहल गरिने छ ।
- आन्तरिक परीक्षामा सम्पुर्ण विद्यार्थी सामेल हुने वातावरण निर्माणकालागि पहल गरिनेछ।
- शैक्षिक सत्रको सुरुमा विद्यार्थीलाई विषयगत तथा संकायको जानकारीका लागि अभिमुखीकरण तथा शिक्षण विधि र प्रक्रियाका सम्बन्धमा जानकारी दिने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- सवै विषय र कक्षामा विदार्थीहरुको हाजीरी अनिवार्य गराउने व्यवस्था गरिनेछ ।

- विभागबाट अनुसन्धानमूलक पत्रिका निकाल्ने कार्यको थालनी हुन नसकेकोमा त्यसको पहल गरिनेछ ।
- वि.एड र एम.एडमा अहिले सञ्चालन भएका विषय वाहेक आवश्यकता अनुसार अन्य विषयको समेत कक्षा सञ्चालन गरिनेछ ।
- कम हाजीरी तथा आन्तरिक परीक्षामा समावेश नहुने विद्यार्थीलाई परामर्श गरी उनीहरुको सक्रियता बढाउन पहल गरिनेछ ।

संकायका सबल पक्षहरु

- प्रर्याप्त विद्यार्थी संख्या रहनु ।
- समय सान्दर्भिक कक्षा कोठा व्यवस्थापन हुनु ।
- चार वर्षे विएडमा धेरै मात्रामा ऐच्छिक विषयहरुको पठनपाठन सञ्चालन हुनु ।
- स्नातकोत्तर तहमा पाठ्यक्रम तथा मूल्यांकन,नेपाली शिक्षा र अंग्रेजी शिक्षा विषयमा अन्य क्याम्पसको तुलनामा यथेष्ट विद्यार्थी हुनु
- स्वच्छ र शान्त शैक्षिक वातावरण
- नियमित पठन पाठन भइ समयमा पाठ्यभार पुरा हुनु

संकायका दुर्वल पक्षहरु

- विभागमा यथेष्ट जनशक्ति भएपनि सो जनशक्तिलाई अधिकतम उपयोग गर्न नसक्नु साथै आवश्यक विषयगत जनशक्तिको अभाव रहनु ।
- प्राज्ञिक लेखन संस्कारलाई व्यवस्थित गर्न नसक्नु ।
- व्यवस्थित तरिकाबाट परीक्षाफलको विश्लेषण गर्न नसक्नु ।
- पेशागत दक्षता विकासका लागि ठोस काम गर्न नसकिएको साथै कार्यमुलक अनुसन्धान व्यवस्थित तरिकाबाट गर्न नसिकएको ।
- विभागमा प्रयाप्त खेलकुद सामग्री र कम्प्युटरको व्यवस्था नहुनु ।
- विषयगत दरबन्दीका शिक्षकको कमी ।
- शिक्षणमा प्रविधिको प्रयोग कम हुनु ।
- शिक्षण सुधार योजना निर्माण र कार्यान्वयन प्रभावकारी नहुनु ।
- निर्माणात्मक र निदानात्मक परीक्षालाई प्रभावकरी तरिकाले सञ्चालन गर्न नसक्नु ।
- शिक्षाशास्त्र संकायमा अध्यापन गर्ने सम्पूर्ण शिक्षकहरु एम. एड. तथा एम. ए./वि.एड नहुनु ।

सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु

- उच्च तहको अध्ययन र शोधमुलक अनुसन्धान तर्फ प्राध्यापकहरुलाई आकर्षित गर्नुपर्ने
- प्राध्यापकहरुलाई सूचना प्रणाली र प्रविधिसँग जोडीन प्रेरित गरी तालीम संचालन गर्नुपर्ने।

- विभागमा यथेष्ट कम्प्युटरसहित कर्मचारीको व्यवस्था गर्नुपर्ने।
- यथेष्ट विषयहरुको पठाई संचालन भए तापनि विद्यार्थीको जग कमजोर भएका कारण अपेक्षित शैक्षिक उपलब्धिको लागि पहल गर्नुपर्ने ।
- भौतिक संरचना निर्माण गरी वि.एड.का संपूर्ण कक्षाहरु विहानी सत्रमा संचालन गर्नुपर्ने ।
- पठनपाठनमा विद्यार्थीको सक्रिय नियमित सहभागिता, सिकाइ गुणस्तर र सिकाइ उपलब्धि वृद्धि गर्न विद्यार्थीसँग अन्तक्रिरया र अभिभावकसंग संवाद बढाउनुपर्ने ।
- विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धिमा वृद्धि गर्न योजना निर्माण र कार्यान्वयन, विद्यार्थी अभिभावक सचेतना तथा प्राध्यापक विद्यार्थी प्रोत्साहनका कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेपर्ने ।

Planning for the Year 2083/084 (Department of Education, DMC Baglung

S.N	Activities to be Performed	Date	Concerned Authority	Remarks
1.	Welcome and Orientation Program	According to the campus calendar	Department	Welcome & orientation for student of B.Ed. . first year and M.Ed 1st Semester
2.	Orientation of teaching Practice	According to working Schedule for teaching practice (Ed.440) for B.Ed & (Ed. 544) for M.Ed	All the teachers & students involving teaching practice	English, mathematics, Nepali, Economics, Health & physical education
3.	Load Division	After published the campus notice	All Members of Department	During the time of session start
4.	Use of AI& ICT tools in teaching learning process	Within the academic year 2083	Teaching and non-teaching staffs and students	
5.	Appreciation program	Within academic year 2083	Teachers recommended by TSC, Nepal and civil service	Token of love
6.	Preparation of Annual Plan	Within one week, effective date of campus	All Members of Department	According to format of OTP preparation committee

		conduction routine		
7.	Preparation of Unit Plan	After load division Within one week of effective date of campus class schedule	All Members of Department	According to format of OTP preparation committee
8.	Class Resume	According to the notice published by campus	DMC/Department	According to the Campus Academic Calendar
9.	Departmental Meeting	At least one of Each Month	Department	As per the Requirements
10.	Extra/Co-curricular Activities	According to the campus Academic Calendar	Teachers/Students	As per the Requirements
11.	Leadership, personality development or Life philosophy training	According to department notice	Teachers, non-teaching staffs and students	focus on intrested teachres & students
12.	Training of pedagogy & andragogy	As per date fixed by Department & campus administration	All the teaching staffs of campus	Coordination of Edu. Department & campus administration
13.	Internal Exam conduction	According to the campus calendar	Department	Coordination with Exam Section, DMC, Baglung
14.	Result Analysis & feedback	According to the campus calendar	Department, member of department, related students	After Result Published of internal & final exam of each year
15.	Interaction Program Among the Faculty Members	At least one in entire the academic year	All Department	Coordination with Campus
16.	Visit Program on QAA certified and well-equipped ICT used college eise	One time of the Academic Year	Members of Department	For Refreshment Research & transformative learning

17.	Student Record Keeping	Each Year	Department	Coordination with Campus Administration
18.	Conduction of Remedial Class	After the Result Published (Internal Exam)	Department	After the Result Published of Each terminal exam
19.	Purchasing Text book & reference books for Library Management	Regularly	Department	Coordination with Campus Administration and Library Section
20.	Conduction of Practical Examination	According the department notice published	HOD & subject teacher with related students	As per the Campus Calendar after complete the theoretical exam
21.	Publication of Journal	on trying	Department	Annual Publication
22.	Management of well equipped Computer, Printer and Internet Link to the Department	Within academic year of 2083	Campus and Department	
23.	Consultancy Service Or Conduction of Research Related Activities	Regularly	Department	Coordination with other Faculties
24.	Recruitment of At Least One Manpower/Teaching Staff of Curriculum	Up to this Academic Year	Campus/Department	For M.Ed. semester program
25.	Management of at least one non-teaching staffs	Within academic year 2083	Department	For all program of education
26.	Preparation of Annual Progress Report of the Department	At the End of the Academic Year	Department	Submission to the Campus at the end of Each Academic Year

Furthermore, The programme mentioned above will be conducted by Department of Education in coordination and financial support of Dhawalagiri Multiple Campus Baglung.

३.८ Educational Progress Report of Management Department

–Dhruba Raj Gautam
Head of Department

Background

Dhawalagiri Multiple Campus is one of the pioneer education institutions in Nepal and only one leading constituent campus of Tribhuvan University in this Dhaulagiri area. It was established in 2019 Bhadra 2 as Dhawalagiri inter college with a greater enthusiasm of the local communities, social workers and leaders, businessman, intellectuals, educationalist and other people of neighbouring districts Mygdi, Parbat and Mustang. In 2030 BS, this college was included as one of the constituent campuses of the TU named as Mahendra Campus Baglung. After the political change in 2063 Bs its named is changed to Dhawalagiri Multiple Campus by TU Assembly.

From the begining campus started by education of Humanities IA and BA laterally college launched different faculty and programs such as BED, BBS, BSC, MBS, MA, MED and BBA Program and planning to conduct BCA programs from this year. The flow of student in Management Programs is attractive and supports majority of the students, and result of BBA programs is very good and leading all over nations.

Limited faculties of the department only 11 member serving in our department are devoting themselves to their duties and responsibilities to achieve successful result.

Structure of Management Department

Department of Management of this campus is the largest department in this Campus. There is 11 members in this departmentfrom management stream and othersfacultiesfromEnglish, Statistics, Economics, Social science department's are also involved in teaching learning activities of the department. The departmental structure of this department is as follows.

Chairperson: Dhurba Raj Gautam, Lecturer
Member: Biplov Sharma, Lecturer
Member: John Bajracharya, Lecturer
Member: Yam Prasad Sharma, Teaching Assistant
Member: RamrajaKandel, Teaching Assistant
Member: ReshamLalSapkota, Internal contract
Member: Khagaraj Sharma, Internal Contract
Member: Navaraj Sharma, Internal Contract
Member: Shuwash KC, Internal Contract

Member: Ramakanta Sharma, Course contract
Member: Kedarnath Paudel, Course contract

Activities Performed by Department during 2082/83

- Regular division of work load for each year and semester of BBS & MBS Program.
- All the faculties have developed and successfully implemented annual plan.
- Conduction of unit test and class test by all faculties.
- Suggest the list of basic books and reference books for procurement to library section.
- Conduction of guest lecture classes about banking, insurance and enterprenuership classes for BBS & MBS
- Welcome and orientation programs organized for BBS first and MBS first semester student
- Management of departmental library for faculties.
- The use of ICT in each classroom by faculties
- Remedial class conducted for BBS first- and second-year Students .
- Orientation program organized for Securities market and insurance business.
- Result analysis for each year and semester students and discuss improvement of results
- Annual evaluation and feedback meeting organisedregularily.
- Educational and research tour organized 7 days for BBS student and MBS Student each year.
- Participating on the Campus Day programs by the faculties.
- Report writing Program organized for BBS 4th year students
- Educational Tour program by the BBA student to the Mustang Conservation Area and tour program for MBS student corolla boarder.
- Organization of Tug Of War sports program between Employees and faculties on the campus annual day.
- Thesis and report writing program were conducted by management research committee. . department and report will be submitted separately.
- Organize the campus level quiz on campus day 2082.
- 15 days Non credit course for accounting and tax provided to BBS IV years student each year.

- Cyber crime and its effect to student program organized for BBS students with the support of District Police office Baglung Nepal.
- Establishment of DMC incubation center with the help of UGC.
- Conduction of various program for enterprenuership development to the students of BBA, BBS,BSC,BED for 1 month,
- Presentation of idea pitching by student Rohit Saha and Raksha saha in UGC.

Weaknesses

To achieve better result in our faculty, there are some weaknesses to be solved which are listed below.

- There is not sufficient interaction with parents about their children's educational achievement
- Regularity of students attendance
- Weak backgrounds of students
- Attractions of aboard study and employment
- Lack of professionalism
- Lack of regular on the job training to the faculties
- Poor number of faculties in education
- Low use of ICT in teaching learning activities and students don't have access.
- Lack of evaluation system
- Lack of availability of books in time.
- Lack of practical knowledge to the students

Suggestions to improve Quality Education

- To increase participation of students in internal examination
- Regular interaction with their parents about students' activities in campus
- Organization of parents meeting twice a year
- Upgrade of existing faculties (Internal contract to central contract)
- Appointment of few faculties in the department
- Procurement of books timely
- Training and career development programs organized for faculties regularly
- Motivational programs for faculties
- Management of departmental library
- Organized evaluation programs for better implementation
- Conduction of remedial class
- Provide non credit for final year students of BBS and MBS

- Improve classroom qualities(IT friendly)
- To make a master plan for long term planning
- Conduction of research-oriented teaching learning activities.

Planning for the Year 2083/084

S.N	Activities to be Performed	Date	Concerned Authority	Remarks
1	Conduction of Welcome and Orientation Program	As per the campus calendar	Department	Faculty wise
2	Division of Load	As per the campus notice published	All Members of Department	
3	Preparation of Annual Plan	As per the campus notice published	All Members of Department	
4	Preparation of Unit Plan	As per the campus notice published	All Members of Department	
5	Class Resume	As per the campus notice published	DMC/Department	As per the Campus Calendar
6	Departmental Meeting	Each Month at least one	Department	As per the Requirements
7	Extra/Co-curricular Activities	As per the campus calendar	Teachers/Students	As per the Requirements
8	Internal Exam conduction	As per the campus calendar	Department	Coordination with Exam Section, DMC, Baglung
9	Result Analysis and interaction with parents	As per the campus calendar	Department	After Result Published of each year
10	Interaction Program Among the Faculty Members	At least one of the academic year	All Department	Coordination with Campus
11	Visit Program: Faculties Students	One time of the Year	Members of Department	For Refreshment and Research
		BBS IV, MBS IV, BBA III, VI, VIII	Students	Educational and Research Tour
12	Student Record Keeping	Each Year	Department	Coordination with Campus Administration
13	Conduction of Remedial Class	After the Result Published (Internal Exam)	Department	After the Result Published of Each Year

14	Library Management	Regularly	Department	Coordination with Campus Administration and Library Section
15	Conduction of Practical Examination	As per the campus notice published		As per the Campus Calendar
16	Publication of Journal	Each Year	Department	Annual Publication
17	Management of Computer, Printer and Internet Link to the Department	Up to Ashoj end 2083	Campus and Department	
18	Consultancy Service Or Conduction of Research Related Activities	Regularly	Department	Coordination with other Faculties
19	Recruitment Of Manpower/Teaching Staff	Up to this Academic Year	Campus/Department	As per requirement of department
20	Non-Credit course	During the year	Department	As per the market requirement (Accounting and Business related software)
21	Seminar and workshop	At least two times	Department	Management Research
22	Preparation of Annual Progress Report of the Department	At the End of the Academic Year	Department	Submission to the Campus at the end of Each Academic Year
23	Visiting to the Entrepreneur	Three times in the year	Department	Teacher and Students
24	Industrial Tour/ Research Tour	Every year	Department	Coordination with Campus Administration

३.९ नेपाली विषयको प्रगति प्रतिवेदन (२०८२/०८३) तथा आगामी कार्यक्रम

डा. आनन्दराज सिलवाल
विभागीय प्रमुख

विषयपरिचय

धवलागिरि क्षेत्रको शैक्षिक धरोहरका रुपमा धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस रहेको छ । यसको स्थापना धवलागिरि महेन्द्र इन्टर कलेजको नामबाट २०१९ सालभाद्र २ गते भएको हो । यस क्याम्पस महेन्द्र इन्टर कलेजको नामबाट स्थापना भई महेन्द्र बहुमुखी क्याम्पस हँुदै हाल धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पसका रुपमा परिचित रहेको छ । यस क्याम्पस स्थापना भएको ६३ वर्ष भन्दा बढी भइसकेको छ । प्रस्तुत क्याम्पसमा २०२३ साल जेष्ठमहिनादेखि मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र सङ्कायका विषयहरुबाट प्रमाणपत्र तहको रात्रिकालीन कक्षा सञ्चालन भएको हो । प्रस्तुत क्याम्पसलाई २०३० सालमा त्रिभुवन विश्वविद्यालयले आफ्नो आंगिक क्याम्पसको रुपमा परिणत गरेको हो । यस क्याम्पसमा २०३४ सालदेखि मानविकी सङ्कायमा स्नातक तहको पढाइ सञ्चालन भएको हो । प्रस्तुत क्याम्पसमा हाल मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र र शिक्षाशास्त्र सङ्कायमा नेपाली विषयमा स्नातकदेखि स्नातकोत्तर तहसम्मको पठनपाठन गराउँदै आएको छ । यस क्याम्पसले २०८१ सालमा विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट गुणस्तर प्रत्यायनकृत प्राप्त गरिसकेको छ ।

उद्देश्यहरु

प्रस्तुत कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य शैक्षिक सत्र २०८२/२०८३ को नेपाली विषयको शैक्षिक उपलब्धिको यथार्थ अवस्थाको विश्लेषण गर्नु र यस विभागले आगामी शैक्षिक सत्रमा सम्पन्न गर्ने कार्यक्रमहरु प्रस्तावित गर्नु रहेको छ ।

अपेक्षित उपलब्धिहरु

प्रस्तुत कार्यक्रममा शैक्षिक सत्र २०८२/२०८३ को नेपाली विषयको शैक्षिक उपलब्धिको यथार्थ अवस्था पहिचान भई आगामी शैक्षिक सत्रको शैक्षिक उपलब्धिमा थप प्रगति हासिल हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

नेपाली विभागबाट शैक्षिक सत्र २०८२ देखि ०८३ असार मसान्तसम्म सम्पन्न गरिएका कार्यहरु

प्रस्तुत कार्यक्रमलाई थप उपलब्धिमूलक बनाउने प्रयोजनका लागि आवश्यक बैठकहरु बसी नियमित कक्षाभार वितरण गर्नुका साथै स्नातक र स्नातकोत्तर तहका शोधपत्र, सिर्जना पत्र र पत्रकारितासम्बन्धी

मूल्यांकन सम्पन्न भएका छन् । विभागबाट सम्पन्न कार्यहरुलाई बुँदागत रुपमा तल प्रस्तुत गरिएको छः

- स्नातक तहका शोध तथा सिर्जना गर्ने विद्यार्थीका शोधपत्र तथा सिर्जनापत्रको आवश्यक मूल्यांकन गरी सम्बन्धित निकायमा पेश गरिएको,
- स्नातकोत्तर मानविकि तर्फका शोधपत्रहरुको आवश्यक मूल्यांकन गरी सम्बन्धित निकायमा पेश गरिएको,
- स्नातकोत्तर शिक्षा तर्फका शोधपत्रहरुको आवश्यक मूल्यांकन गरी सम्बन्धित निकायमा पेश गरिएको,
- स्नातकोत्तर तहका प्राज्ञिकलेखन, शोधप्रस्तावलेखन तथा भाषिक सम्पादनलेखनको आवश्यक मूल्यांकन गरी सम्बन्धित निकायमा पेश गरिएको,
- विभागलाई थप व्यवस्थित गरिएको ।

नेपाली विभागका मूलभूत चुनौतिहरु

- अधिक्तम पाठ्यभार र न्युन जनशक्ति हुनु,
- एउटै जनशक्ति सबै शैक्षिक कार्यक्रममा सम्लग्न हुनुपर्ने बाद्यता,
- अधिक्तम पाठ्यभार वहन गर्दा जनशक्ति प्राज्ञिग उन्नयनमा सक्रिय हुन नसक्नु,
- जनशक्तिका अभावमा अपेक्षित उपलब्धि हासिल गर्न नसक्नु,
- जनशक्तिका अभावमा अनुसन्धान तथा सिर्जनात्मक कार्यमा विद्यार्थीहरुलाई सम्लग्न गराउन असमर्थ हुनु ।

नेपाली विभागका भावी नीति तथा कार्यक्रमहरु

शैक्षिक सत्र २०८३/०८४ का लागि निम्न कार्यक्रमका योजनाहरु बनाइएको छ ः

- विभागबाट क्याम्पसले तयार गरेको वार्षिक कार्ययोजना अनुसारको आन्तरिक परीक्षा सञ्चालन गर्ने,
- विभागबाट सबै सङ्काय तर्फका विद्यार्थीको संख्या र नतिजा बढाउने कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने,
- विभागबाट आगामी वर्षमा विद्यार्थीको उत्कृष्ट नतिजा ल्याउन विशेष पहल गर्ने,
- विभागबाट सिर्जनात्मक तथा अनुसन्धानमूलक पत्रिका प्रकाशनमा पहल गर्ने,
- विभागबाट स्नातकोत्तर तहका विद्यार्थीलाई ध्यानमा राखी अनुकूल समयमा प्राज्ञिकलेखन तथा शोधप्रस्ताव लेखनसम्बन्धी गोष्ठीको आयोजना गर्ने,

- विभागबाट स्नातक तहका विद्यार्थीलाई ध्यानमा राखी अनुकूल समयमा शोध, सिर्जना र पत्रकारितासम्बन्धी गोष्ठीको आयोजना गर्ने,
- विभागबाट सञ्चालन गरिले शोधपत्रको मौखिक परीक्षामा अनुसन्धान व्यवस्थापन समितिबाट प्रतिनिधि उपस्थित गराउने,
- विभागीय पुस्तकालय लगायतका कुर्ची, टेवल र शिक्षण सामग्री राख्ने दराजको व्यवस्था मिलाउन क्याम्पस प्रशासनलाई अनुरोध गर्ने,
- विभाग र विद्यार्थी सहित नेपाली भाषासाहित्यका विषयमा खोजअनुसन्धानमूलक शैक्षिक भ्रमणको व्यवस्थाका लागि क्याम्पस प्रशासनमा अनुरोध गर्ने ।

निष्कर्ष

धवलागिरि क्षेत्रको शैक्षिक धरोहरका रुपमा रहेको यस धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पसमा सञ्चालित सबै सङ्कायअन्तर्गत स्नातक र स्नातकोत्तर तहमा पठनपाठन हुने अनिवार्य, ऐच्छिक, मेजर र माइनर नेपाली विषयको माथि उल्लिखित १० वटा तालिका र तिनै तालिकाको अन्त्यमा गरिएको विषयगत विश्लेषणबाट एकाध विषयको बाहेक अधिकांश विषयको नतिजा उपलब्धिमूलक नै रहन गएको छ । यसैगरी कतिपय सङ्कायअन्तर्गतका स्नातक र स्नातकोत्तर तहमा पठनपाठन हुने अनिवार्य, ऐच्छिक, मेजर र माइनर नेपाली विषयको नतिजा सतप्रतिशत राम्रो हुँदा उपलब्धिमूलक मानिन्छ । यस क्याम्पसले २०८१ सालमा विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट गुणस्तर प्रत्यायनकृत प्राप्त गरिसकेको सन्दर्भमा यसै नतिजामा चित्त बुझाएर बस्नु औचित्यपूर्ण हुदैन् । आगामी शैक्षिक सत्र २०८३/०८४ मा विषयगत दक्षता र अनुसन्धानमूलक कार्यमा जनशक्तिलाई समर्पित गराउन, पाठ्यभारका आधारमा जनशक्तिको व्यवस्थापन गर्न, विद्यार्थीलाई पाठ्यक्रमले तोकेको विषयवस्तुका साथै अनुसन्धानमूलक तथा सिर्जनात्मक कार्यमा संलग्न गराउन सकियो भने उत्कृष्ट उपलब्धि हासिल गरी विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट गुणस्तर प्रत्यायनकृत प्राप्त गरिसकेको सन्दर्भलाई सफलिभूत पार्न सकिने देखिन्छ ।

३.१० Educational Progress Report of Mathematics-2082

-Om Prasad Sharma
HoD, Mathematics Department
(Prepared by Dr. Deb Bahadur Chhetri)

Introduction

The Department of Mathematics at Dhawalagiri Multiple Campus, Baglung contributes to the teaching of mathematics across the Bachelor of Education (B.Ed.), Bachelor of Science (B.Sc.), and Bachelor of Arts (B.A.) programmes. During the academic year 2082/83, the Department continued its regular academic responsibilities through course teaching, student support, and coordination among faculty members. The Department remains committed to strengthening students' conceptual understanding, problem-solving ability, and confidence in mathematics.

Faculty Members

Currently Working Faculty Members in the Department

S.N.	Name	Position
1	Om Prasad Sharma	Department Head
2	Kul Prasad Adhikari	Faculty Member
3	Deb Bahadur Chhetri	Faculty Member
4	Bishnu Chapagain	Faculty Member
5	Dal Bahadur Thapa	Faculty Member

Activities Performed During the Academic Year 2082/83

- Conducted regular mathematics classes in B.Ed., B.Sc., and B.A. programmes according to the prescribed curriculum.
- Taught mathematics and mathematics education subjects allocated to departmental faculty members.
- Provided academic support to mathematics-related subjects and courses taught by other faculties and programmes were required.
- Maintained regular coordination among faculty members for course delivery, class scheduling, and student academic support.
- Supported students through regular classroom instruction, problem-solving practice, and subject-related guidance.

Proposed Activities for the Academic Year 2083/84

S.N.	Proposed activity	Tentative time
1	Departmental academic planning and course allocation	Beginning of academic session
2	Regular teaching of B.Ed., B.Sc., and B.A. mathematics subjects	Throughout the year
3	Teaching support for mathematics-related courses in other faculties, when required	Throughout the year
4	Regular class monitoring and subject-related student guidance	Throughout the year
5	Tutorial support and problem-solving practice in difficult mathematics courses	Throughout the year
6	Course-wise result review and academic improvement planning	After examinations
7	Annual departmental review meeting	End of academic session

Challenges

- Limited financial resources for regular departmental academic activities and learning support.
- Insufficient human resources to manage teaching responsibilities across B.Ed., B.Sc., B.A., and mathematics-related courses in other faculties.
- Need for additional subject teachers to provide regular academic support and cover courses when required.
- Limited resources for teaching materials, reference books, and other mathematics learning support.

Conclusion

The Department of Mathematics made steady progress during the academic year 2082/83 through regular teaching, assessment support, and course-wise result review. The records show encouraging outcomes in several B.Ed. and B.Sc. courses, while also identifying specific courses that need targeted support. In the coming academic year, the Department will focus on early diagnostic assessment, tutorial support, regular feedback, and academic counselling to improve student learning and examination outcomes.

३.११ राजनीतिशास्त्र तथा इतिहास विषयको प्रगति प्रतिवेदन २०८२

गोविन्दराज गौतम
विभागीय प्रमुख

परिचय

त्रिभुवन विश्वविद्यालयको स्थापनाको तीन वर्ष पछाडि स्थानीय समाजसेवी तथा अञ्चल प्रशासक शिवबहादुर थापाको समन्वयमा २०१९ साल भाद्र २ गते धवलागिरी महेन्द्र इन्टर कलेज नामकरण गरी सञ्चालन गरिएको थियो (स्वर्ण महोत्सव स्मारिका २०७०)। २०३० सालमा त्रिविको आङ्गिक क्याम्पसको रूपमा अनुबन्धित हुँदा महेन्द्र कलेजको नामबाट सम्बन्धन प्राप्त भई मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र संकायमा पठनपाठन हुने गर्दथ्यो। २०४१ सालमा कानुन, २०५५ सालमा शिक्षा संकाय हुँदै हाल व्यवस्थापन संकाय, विज्ञान तथा प्रविधि अध्ययन संस्थान अन्तर्गत स्नातक तह र मानविकी, व्यवस्थापन शिक्षा संकायमा स्नातकोत्तर तहसम्म पठनपाठन हुँदै आएको छ। राजनीतिशास्त्र तथा इतिहास विषयमा भने स्नातक तहमा मात्र पठनपाठन हुने गरेको छ। समय परिवर्तनसँगै मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र संकाय र शिक्षाशास्त्र संकायमा विद्यार्थीको आकर्षणमा ह्रास आएको छ। मानविकी संकाय अन्तर्गत पठनपाठन हुने राजनीतिशास्त्र र इतिहास विषय राष्ट्र निर्माणका लागि दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्ने आधारशिला जस्तो महत्वपूर्ण हुँदाहुँदै पनि राज्य सञ्चालकहरूबाट समसामयिक सन्दर्भ समेट्न नसक्दा विद्यालय तथा प्रविणता प्रमाणपत्र तह(१०+२)मा पठनपाठनको विषयवस्तु केन्द्रित निश्चित मापदण्ड बनाई कार्यान्वयन नहुँदा तल्लो तहमा उक्त विषयको पठनपाठनको अभावमा राजनीतिशास्त्र र इतिहास विषय निम्छरो अवस्थामा गुज्रिनु परेको छ। राजनीतिशास्त्र र इतिहास विषय अध्ययनबाट राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय संविधान तथा कानुनको अध्ययन गरी देशमा शासन , प्रशासन र सुशासनको माध्यमबाट समृद्धि र विकास योजना सार्थक हुने जनशक्ति उत्पादन हुने भएकोले यी विषय उत्थानका लागि विद्यार्थी वर्गमा सचेतना अभिवृद्धि गरी त्रिविको वार्षिक कार्ययोजना परिमार्जन गरी सामयिक बनाउनु आवश्यक छ।

उद्देश्य

यस प्रतिवेदनको मुख्य उद्देश्य राजनीतिशास्त्र तथा इतिहास विभाग अन्तर्गत शैक्षिक सत्र २०८१ र २०८२ को नतिजा विश्लेषण गरी शैक्षिक उपलब्धिको गुणस्तर मापन गर्नु, प्राप्त निर्गत प्रक्रियाको (फिडब्याक) आधारमा शैक्षिक सत्र २०८३ /८४ को राजनीतिशास्त्र तथा इतिहास विभागको थप शैक्षिक उपलब्धिका लागि रणनीति तथा कार्यनीति तय गरी कार्यान्वयन गर्नु रहेको छ।

राजनीतिशास्त्र र इतिहास विभागको वर्तमान अवस्था र प्राप्त उपलब्धिको समीक्षा

विगतमा राजनीतिशास्त्र विभाग र इतिहास विभाग अलगअलग रहेको थियो। राजनीति शास्त्र विभाग अन्तर्गत विभागीय अध्यक्ष सह -प्रा. सिद्धराज जोशी र इतिहास विभागका विभागीय अध्यक्ष सह-

प्रा.गोविन्द प्रसाद शर्मा कंडेल अनिवार्य अवकाश भएपछि विभाग असंगठित अवस्थामा सञ्चालित थियो। २०८२ जेठ १ गतेदेखि राजनीतिशास्त्र तथा इतिहास विभाग संयोजन गरी नयाँ विभागीय अध्यक्षको जिम्मेवारी दिइएको छ। संयुक्त रूपमा सञ्चालनमा आएको उक्त विभागले हालसम्म छ वटा बैठक सम्पन्न गरी विद्यार्थी केन्द्रित पठनपाठनलाई प्राथमिकता दिँदै आएको छ। यस विभागमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको मात्रात्मक अवस्था सानो भएपनि गुणात्मक अवस्था विशेष प्रकृतिको बनाउँदै उत्कृष्ट नतिजा प्राप्त गर्न सफल भएको छ। शैक्षिक गुणस्तर कायम राख्दै संकाय पुनरुत्थान कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने तथा नियमित पाठ्यभार वितरण गर्ने र कक्षा सञ्चालन गर्ने निर्णय गरेको छ। यस विभागको वस्तुगत अवस्था यसप्रकार रहेको छ।

शैक्षिक जनशक्ति

यस विभागमा हाल चारजना शैक्षिक जनशक्ति कार्यरत छन। शैक्षिक जनशक्तिको परिचय यस प्रकार रहेको छ।

१. प्रा. डा. राम प्रसाद उपाध्याय, इतिहास शिक्षा

२. डा. डिल्लीराज गौतम, राजनीतिशास्त्र

३. गोविन्दराज गौतम, राजनीतिशास्त्र

४. रामचन्द्र शर्मा, इतिहास

साप्ताहिक पाठ्यभार २०८२/०८३

यस विभागको साप्ताहिक पाठ्यभार यसप्रकार रहेको छ।

प्रा.डा. रामप्रसाद उपाध्याय, स्नातक तह इतिहास विषय कोड ४२३, आधुनिक नेपालको इतिहास (सन् १९४२ देखि १९९०), ४२४ Histroy of china and japan,४२६, ४२७ तृतीय खण्ड, ४२५, द्वितीय खण्ड ४२३ र ४२४ नियमित पाठ्यभार रहेको छ।

डा. डिल्लीराज गौतम, स्नातक तह राजनीतिशास्त्र चतुर्थ खण्ड विषय कोड ४२७, अतिरिक्त पाठ्यभार तृतीय खण्ड ४१०, द्वितीय खण्ड, ४२३, प्रथम खण्ड ४२२, नियमित पाठ्यभार रहेको छ।
गोविन्दराज गौतम, स्नातक तह राजनीतिशास्त्र चतुर्थ खण्ड विषय कोड ४२६, तृतीय खण्ड ४२५, द्वितीय खण्ड ४२४, प्रथम खण्ड ४२१ नियमित पाठ्यभार रहेको छ।

रामचन्द्र शर्मा, स्नातक तह चतुर्थ खण्ड C Nps ४०४, तृतीय खण्ड इतिहास ४१०, प्रथम खण्ड ४२१ र ४२२ नियमित पाठ्यभार रहेको छ।

विभागका चुनौतीहरू

यस विभागमा शैक्षिक क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने क्रममा निम्न चुनौतीहरू रहेका छन्।

- विद्यार्थीहरू नियमित उपस्थिति हुन नसक्नु
- विभागले सञ्चालन गरेका आन्तरिक परीक्षामा न्यून सहभागिता हुनु।
- भर्ना भएका विद्यार्थीहरू बीचैमा पढाइ छाड्नु।

- विभाग अन्तर्गतको विषयमा विद्यार्थीहरूलाई विषयको गाम्भीर्यता अवगत गराउन कमजोरी रहनु।
- पठनपाठन नेपालीमा गरिनु तथा प्रश्नपत्र अङ्ग्रेजीमा सोध्ने पद्धतिले विद्यार्थीहरूले प्रश्नको भाव बुझ्न कठिनाइ हुनु।
- विभागमा स्मार्टबोर्ड लगायतका भौतिक सुविधाहरूको व्यवस्थापन नहुनु।
- विभागको अफिसियल व्यवस्थापन भइ नसक्नु

सबल पक्षहरू

राजनीतिशास्त्र तथा इतिहास विषयमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूको सामाजिक तथा राजनीतिक चेतनामा अभिवृद्धि भई अन्य विद्यार्थीहरुलाई समेत सशक्तिकरण गर्न सक्ने क्षमता पाइएको छ। राजनीतिशास्त्र विषयको नतिजा उत्कृष्ट र सकारात्मक छ भने इतिहासतर्फको प्रथम वर्षको नतिजा शतप्रतिशत प्राप्त भएकोले विद्यार्थी सङ्ख्या उपलब्ध हुनसकेमा गुणात्मक उपलब्धि हासिल गरिनेमा विश्वास गर्न सकिन्छ। QAA का लागि यसलाई “विद्यार्थी संख्या न्यून तर शैक्षिक उपलब्धि उच्च” भन्ने मुख्य निष्कर्षमा राख्नु उपयुक्त हुन्छ।

सुझावहरू

- राजनीतिशास्त्र तथा इतिहास विषयमा थप शैक्षिक उपलब्धि हासिल गर्नको लागि निम्न सुझावहरू प्रस्ताव गरिएको छ ।
- सिद्धान्त र व्यवहारको सन्तुलनका लागि अनुसन्धानत्मक गतिविधिमा आधारित अध्ययनलाई विशेष जोड दिनुपर्ने।
- नियमित पठनपाठन मूल्याङ्कन, पृष्ठपोषण र सुझाव संकलन सङ्कलन गरी विद्यार्थी र शिक्षकको नियमित सम्पर्कलाई विस्तार गर्नुपर्ने।
- विद्यार्थी उपस्थितिलाई नियमित बनाउन पठनपाठन कार्यलाई बिहानी सत्रमा प्रतिस्थापन गर्न आवश्यक देखिन्छ।

राजनीतिशास्त्र र इतिहास विभागको भावी कार्ययोजना

- शैक्षिक सत्र २०८२/०८३ का लागि प्रस्तावित कार्यक्रमहरू निम्नानुसार प्रस्ताव गरिएको छ।
- विद्यार्थी भर्नालाई उत्प्रेरित गर्न शैक्षिक सत्रको आरम्भमा विद्यार्थीहरूका बीचमा अवधारणा पत्र/कार्यपत्र सहित विषय परिचय कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने सोको लागि खर्च व्यवस्थापन गर्न क्याम्पस प्रशासन सँग बजेटको सिमा निर्धारण गर्न छलफल गर्ने।
- क्याम्पस प्रशासनसँग समन्वय गरी विभागीय स्वागत र विदाई कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने जसका कारण विद्यार्थीहरूलाई विद्यार्थीले सिफारिस गर्ने पद्धतिको विकास गर्न सकियोस्।

- विभाग अन्तर्गतका विद्यार्थीहरूलाई अनुसन्धानात्मक कार्यमा सरिक गराउन शैक्षिक अवलोकन भ्रमण कार्यक्रमको आयोजना गर्ने सोको लागि विद्यार्थी, विभाग र क्याम्पस प्रशासन बीच अन्तरक्रिया कार्यक्रम गर्ने।
- राजनीति शास्त्र एवं इतिहास विषय राष्ट्रिय आवश्यकताको विषय भएकोले उक्त विषयलाई राष्ट्रव्यापी बनाउँदै विद्यालय तहदेखि नै यसको परिभाषित पठनपाठन हुने व्यवस्था गर्न स्थानीय, प्रादेशिक र संघीय तहमा पहल गर्ने।

निष्कर्ष

शैक्षिक तथा कार्यक्रमिक विश्लेषणका आधारमा यो निष्कर्षमा पुग्न सकिन्छ कि विभागीय विषय अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूको स्रोत साधन र पहुँचको अनुपातमा सकारात्मक दृष्टिकोण रहेको पाइन्छ। जसबाट विद्यार्थीहरूमा सामाजिक तथा राजनीतिक जागरणका लागि महत्वपूर्ण उपलब्धि लिन सकिनेमा विश्वास गर्न सकिन्छ। मानवीकी तथा शिक्षाशास्त्र संकायमा संकट उत्पन्न भएको सन्दर्भमा सैद्धान्तिक र व्यवहारिक किसिमले पठनपाठनको पद्धति अपनाउन अनुसन्धान कार्यमा जोड दिएर विद्यार्थी केन्द्रीय शिक्षा बाट थप गुणस्तर कायम गर्न सकिन्छ। उपरोक्त नीति तथा कार्यक्रमका विश्लेषणका आधारमा यस विभागले गत वर्ष प्रस्तावित योजनाहरू कार्यान्वयन गर्दै विभागको समन्वयमा विद्यार्थी र क्याम्पस प्रशासनलाई सन्तुलनमा राखी शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न सकिन्छ।

अध्यायः चार

विभिन्न सङ्काय र संस्थानमा अध्यापन हुने विषयको वार्षिक तथा सत्रान्त परीक्षा २०८२ को नतिजा विश्लेषण

यस अध्यायमा क्याम्पसको विभिन्न शैक्षिक कार्यक्रमअन्तर्गत विभिन्न तह र कक्षाका वार्षिक र सत्रान्त परीक्षाको नतिजा विवरण प्रस्तुत गरिएको छ । विभागीय प्रमुखहरुले दिएको रिपोर्टअनुसार केही विभागको रिजल्टको विश्लेषण गरिएको छ भने केहीको परीक्षामा सामेल भएका तथा पास र फेल भएका विद्यार्थीको जानकारी मात्र उल्लेख गरिएको छ । क्याम्पसको शैक्षिक उपलब्धिलार्य वृद्धि गर्ने हो भने यो नतिजाको विषयगत विश्लेषण् गरी कमजोर नतिजा भएका विषयमा शिक्षण विधिलाई सुधार गर्नपट्टि अगाडि बढ्नुपर्ने देखिन्छ । क्याम्पसमा अझै पनि कतिपय विभाग र शैक्षिक कार्यक्रममा प्रभावकारी रुपमा नतिजा विश्लेषण गर्ने परिपाटीलाई व्यवस्थित गर्न सकिएको छैन ।

४.१ RESULT ANALYSIS- 082/083

ECONOMICS DEPARTMENT

Subjects & Code	Academic Year: 2081 and 2082 Faculty: All, Level : Bachelor/Master						
	Total	Appeared in exam	Absent	Passed	Failed	Pass %	Level
Eco 421: Micro Economics (Th)	2	2	0	1	1	50.0	BA I
Eco 422: Mathematics And Statistics for Economics	2	2	0	1	1	50.0	BA I
Eco 424: Dev. Eco., Plan. & the Eco. Of Nep	3	3	0	3	0	100	BA II
Eco 423: Macro Economics	3	3	0	1	2	33.33	BA II
Public Finance (425)	4	3	1	3		100	BA III
Eco410 Elective Economics	1	1	0	1		100	BA III
ECO: 426: Money: Financial System & International Trade	5	5	0	3	2	60.0	BA IV
ECO: 427: Research Methodology and Academic Writing	4	4	0	3	1	75.	BA IV
Economic Analysis (418)	8	8	0	0	8	0.0	Bed I
Economics Analysis (416)	5	5	0	0	5	0.0	Bed I
Quantitative Techni.(417)	5	5	0	0	5	0	Bed I

Nepalese Economy (428, minor)	3	2	1	2	0	100	Bed II
Economics of Development & Planning (429, minor)	4	2	2	1	1	50	Bed II
Nepalese Economy (422)	7	7	0	7	0	100	Bed II
Economics of Development & Planning Eco (423)	6	6	0	6	0	100	Bed II
Economics of Education (424)	7	7	0	3	4	42.9	Bed II
Methods of Teaching Economics (439)	19	19	0	13	6	68.42	Bed III
Managerial Economics and Research in Economics Education (445)	1	1	0	1	0	100	Bed IV
Population Economics (446)	1	1	0	1	0	100	Bed IV
Population Economics (449)	18	17	1	13	4	76.5	Bed IV
Managerial Economics (512)	28	23	5	16	7	69.6	MBS I
Micro Economics for Business (203)	63	62	1	59	3	95.2	BBA I
Macro Economics (204)	37	37	0	31	6	83.78	BBA II
Micro Economics (207)-2080	184	162	22	18	144	11.11	BBS I
Macro Economics (206)-2080	96	89	7	18	71	20.22	BBS II

स्रोत : धवक्या, परीक्षा शाखा, २०८३ ।

नोट : सफ्टवेयरमा समावेश भएको डाटालाई आधार मानि यो प्रतिवेदन तयार गरिएकाले यसमा सबै परीक्षाका परिणाम समावेश गर्न सकिएको छैन् ।

रेखाचित्र: ४.१

शैक्षिक सत्र २०८२/०८३ (Subject wise Pass Percentage)

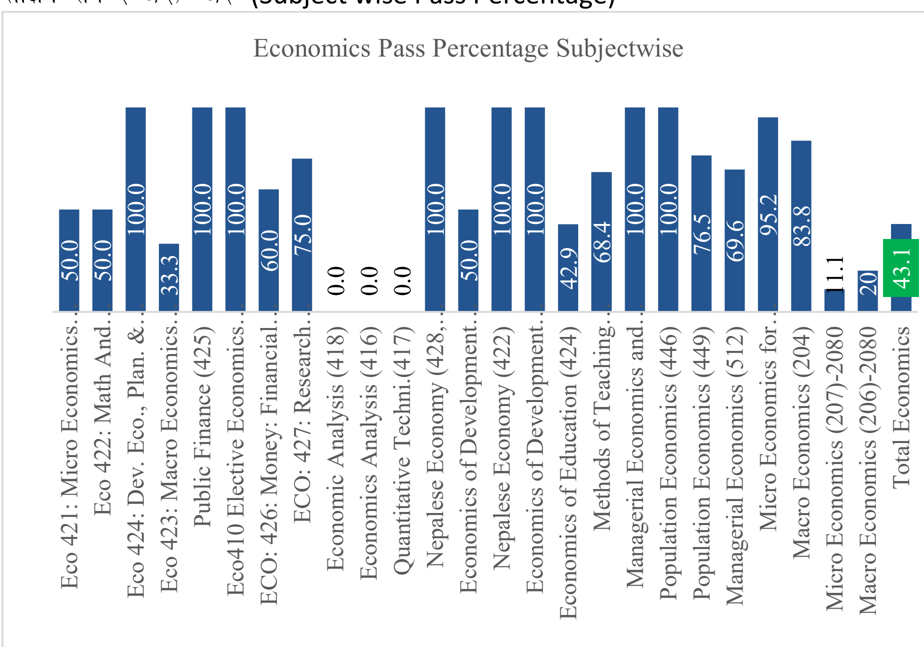

रेखाचित्र: ४.२
शैक्षिक सत्र २०८२/०८३ (Faculty wise Pass Percentage)

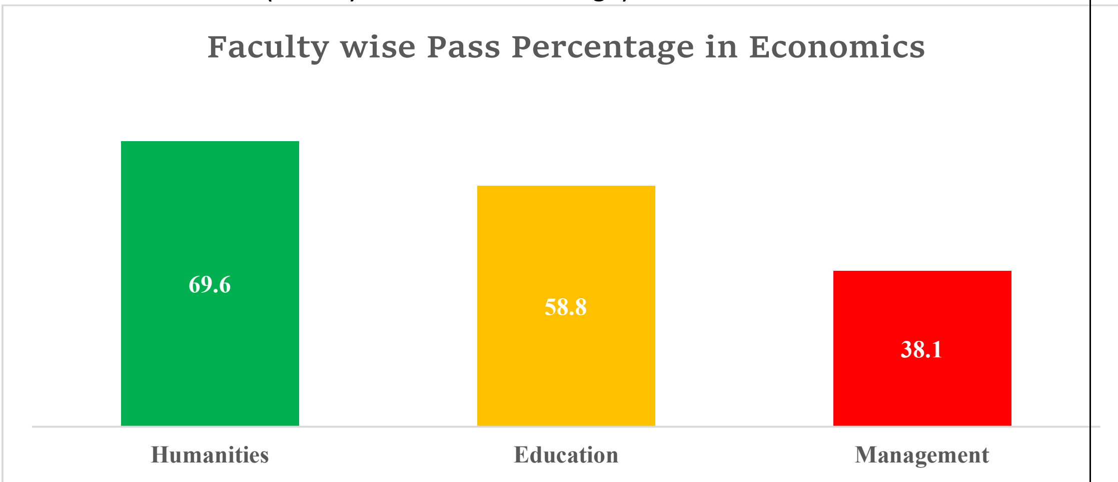

Overall Result Analysis

The examination results of Economics and Economics-related courses for the academic years 2081–2082 were analyzed to assess students' academic performance across different programmes. The analysis covers Bachelor of Arts (BA), Bachelor of Education (B.Ed.), Bachelor of Business Studies (BBS), Bachelor of Business Administration (BBA), and Master of Business Studies (MBS). The findings identify strengths and weaknesses in student achievement and provide evidence for academic quality improvement initiatives.

Overall Performance Analysis

A total of 27 Economics-related courses were offered across five academic programmes. The results reveal significant variation in student achievement, with pass percentages ranging from 0% to 100%. The analysis indicates three distinct performance categories:

- Excellent Performance (Pass rate above 80%)
- Moderate Performance (Pass rate between 50% and 80%)
- Poor Performance (Pass rate below 50%)

The results demonstrate that students generally performed better in specialized and applied economics courses than in introductory theoretical and quantitative subjects.

Programme-wise Performance

Bachelor of Arts (BA)

The BA programme showed satisfactory overall performance, with pass percentages ranging from 33.33% to 100%. Among the eight Economics courses offered:

- Three courses recorded a 100% pass rate, namely: Development Economics, Planning and the Economy of Nepal (BA II) and Public Finance (BA III)

These results indicate that students have developed a strong understanding of applied economic concepts and public sector economics. However, Macro Economics (BA II) recorded only 33.33%, where only one out of three students passed, indicating significant learning difficulties in macroeconomic theory. Similarly, first-year students achieved only 50% in both Micro Economics and Mathematics & Statistics for Economics, suggesting that quantitative and theoretical foundations remain relatively weak. Nevertheless, fourth-year students demonstrated encouraging improvement, with pass rates of 60% in Money, Financial System and International Trade and 75% in Research Methodology and Academic Writing. This trend suggests that students gradually improve their academic competencies as they progress through the programme.

Bachelor of Education (B.Ed.)

The B.Ed. programme exhibited the greatest variation in student performance.

First Year

The results are particularly alarming. Three core Economics subjects, Economic Analysis (418), Economics Analysis (416), and Quantitative Techniques (417) all recorded a 0% pass rate.A total of 18 students appeared in these three courses, and none successfully passed. This is an exceptionally serious academic issue that requires immediate institutional attention. Such a complete failure across all first-year Economics subjects may reflect weaknesses in curriculum delivery, student preparedness, examination standards, or instructional methods.

Second Year

Student performance improved substantially. Three courses Nepalese Economy (Major), Nepalese Economy (Minor), and Economics of Development and Planning recorded 100% pass rates, demonstrating strong student understanding of contextual and development-oriented economic concepts. However, Economics of Education recorded only 42.9%, indicating that more than half of the students were unable to meet the expected learning outcomes.

Third Year

Methods of Teaching Economics achieved a 68.42% pass rate, with 13 out of 19 students passing. While this reflects satisfactory performance, nearly one-third of the students still failed, indicating the need for further pedagogical support.

Fourth Year

Fourth-year students performed exceptionally well. Managerial Economics and Research in Economics Education, together with Population Economics (446), achieved 100% pass rates. Population Economics (449) also recorded an encouraging 76.5%, indicating consistent academic achievement among graduating students. Overall, the findings suggest that B.Ed. students experience considerable academic challenges during the initial stages of the programme but demonstrate substantial improvement in later years.

Bachelor of Business Administration (BBA)

The BBA programme recorded the strongest overall academic performance among all programmes. Micro Economics achieved a 95.2% pass rate, with 59 out of 62 students passing. Similarly, Macro Economics recorded an impressive 83.78% pass rate, where 31 of 37 students were successful. These consistently high pass rates suggest:

- effective classroom instruction,
- strong student academic preparedness,
- continuous learning support, and
- effective assessment practices.

The BBA programme can therefore be considered a benchmark for Economics education within the institution.

Bachelor of Business Studies (BBS)

The BBS programme presents the most serious academic concern. Despite having the largest number of examinees, only 18 out of 162 students passed Microeconomics, while only 18 out of 89 students passed Macro Economics. Consequently, the pass percentages remained extremely low: 11.11% in Microeconomics and 20.22% in Macro Economics

More than four-fifths of the students failed these subjects. Such poor performance cannot be viewed as an isolated issue but rather indicates systemic challenges related to curriculum implementation, student engagement, instructional effectiveness, or examination preparedness. A comprehensive departmental review is strongly recommended.

Master of Business Studies (MBS)

Managerial Economics recorded a 69.6% pass rate, with 16 out of 23 students passing. Although this reflects satisfactory academic performance, approximately one-third of the students failed, suggesting the need for enhanced academic mentoring and tutorial support.

Comparative Performance

The comparative analysis clearly shows substantial differences among programmes.

Programme	Overall Performance	Observation
BBA	Excellent	Highest student achievement
BA	Good	Strong in applied courses, weaker in macroeconomics
MBS	Satisfactory	Moderate achievement
B.Ed.	Mixed	Extremely poor in first year but strong in upper years
BBS	Very Poor	Lowest overall performance

These findings indicate that programme-specific factors significantly influence student achievement.

Key Issues Identified

The analysis highlights several critical academic concerns:

- B.Ed. First Year: Complete failure (0% pass rate) in all Economics subjects indicates urgent need for curriculum and instructional review.
- BBS Programme: Very low pass rates in Micro and Macro Economics suggest deficiencies in foundational learning, teaching effectiveness, or student preparedness.
- Quantitative Subjects: Courses involving mathematical and analytical concepts consistently recorded lower pass percentages than applied economics courses.
- Student Progression: Students generally perform better in senior years, indicating gradual acquisition of academic competence.

Recommendations

To improve future academic outcomes, the following measures are recommended:

- Conduct a detailed academic audit of the B.Ed. first-year and BBS Economics programmes to identify the root causes of poor performance.
- Introducing remedial and bridge courses focusing on Microeconomics, Macroeconomics, Mathematics, and Quantitative Techniques before or during the first semester.
- Strengthen continuous assessment practices, including quizzes, assignments, tutorials, and class presentations, to reduce dependence on final examinations.
- Enhance faculty development through workshops on innovative teaching strategies, student-centered learning, and assessment techniques.
- Establish an academic mentoring system for academically weak students, with regular monitoring of attendance and performance.
- Review examination questions and moderation processes to ensure appropriate alignment between course learning outcomes and assessment standards.
- Encourage peer learning, study groups, and tutorial sessions for foundational Economics courses to improve conceptual understanding.
- Monitor course-wise pass rates annually and use the findings as evidence for quality assurance and programme improvement.

Conclusion

The Economics examination results for the academic years 2081–2082 demonstrate marked disparities in academic performance across programmes and levels. While the BBA programme achieved consistently high success rates, reflecting effective teaching and strong student preparedness, the BBS programme and first-year B.Ed. Economics courses recorded critically low pass rates, raising concerns about foundational learning and instructional effectiveness. Conversely, advanced-level BA and B.Ed. courses showed substantial improvement, indicating that students develop stronger competencies as they progress through their programmes. These findings underscore the need for targeted academic interventions, curriculum review, enhanced teaching strategies, and strengthened student support systems to improve learning outcomes and ensure consistent academic quality across all programmes. This analysis provides a valuable evidence base for institutional planning, quality assurance, and continuous academic improvement.

४.२ RESULT ANALYSIS OF
DEPARTMENT OF SOCIOLOGY/ ANTHROPOLOGY

Ma sociology Ist semester (2024/ 2081 bs) batch

Subject & code	Result Description Details						
	Total	Appeared in exam	Absent	Passed	Failed	Passed %	Remarks
Sociology 501	18	18	0	17	1	94,44	
Sociology 502	18	18	0	17	1	94,44	
Sociology 503	18	18	0	14	4	77.78	
Sociology 504	18	18	0	18	0	100	
Sociology 505	18	18	0	18	0	100	

Result Published Year: 2082/083

Result Analysis Sheet: -2083

MA sociology III Semester (2023/ 2080 BS) Batch

Subject & code	Result Description Details						
	Total	Appeared in exam	Absent	Passed	Failed	Passed %	Remarks
Sociology 581	17	17	0	17	0	100	
Sociology 582	17	17	0	15	2	88.24	
Sociology 583	17	17	0	16	1	94.12	
Sociology 586	17	17	0	17	0	100	
Sociology 589	17	17	0	17	0	100	

Result Published Year: 2082/083

Result Analysis Sheet- 2083

MA sociology IV Semester (2022/ 2079) Batch

Subject & code	Result Description Details						
	Total	Appeared in exam	Absent	Passe d	Failed	Passed %	Remarks
Sociology 591	21	14	1	18	2	85.71	
Sociology 592	21	13	1	18	2	85.71	
Sociology 599	20	11	1	18	1	90	

BA I Year sociology

Result Published Year: 2082 /083

Subject & code	Result Description Details						
	Total	Appeared in exam	Absent	Passed	Failed	Passed %	

So. 421 : Introduction to Sociology	21	18	3	17	1	80.35	
So. 422 : Dynamics of Nepali Society	21	19	2	18	1	85,71	

BA II Year Sociology

Result Published Year: 2082/083

Result Analysis Sheet-2083

Subject & code	Result Description Details						
	Total	Appeared in exam	Absent	Passed	Failed	Passed %	HM
So. 423 : Sociological Theories	6	5	1	3	2	50	59
So. 424 : Research Methods in Sociology	6	5	1	5	-	100	66

BA III Year Sociology Result Published Year: 2082 /083

Subject & code	Result Description Details						
	Total	Appeared in exam	Abs.	Passed	Failed	Pass %	HM
So 425 Social Diversity and Inequality	12	11	1	11	0	100	63

Result Analysis Sheet-2083

BA IV Year Sociology

Result Published Year: 2082 /083

Result Analysis Sheet-2083

Subject & code	**Result Description Details**						
	Total	Appeared in exam	Absent	Passed	Failed	Pass %	
So. 426 Sociology of Development and Democracy	15	15	0	15	0	100	
So. 427 : Academic Research and Writting	15	15	0	10	5	66.87	

Overall Performance

The Department of Sociology demonstrated consistently strong academic performance during the academic year 2082/83. Across undergraduate and postgraduate programmes, most courses achieved pass rates exceeding 85%, while six courses recorded a 100% pass rate, indicating effective instructional delivery, student engagement, and satisfactory learning outcomes. Among the 15 courses analyzed, the average pass percentage was approximately 89.5%, reflecting the department's overall academic strength. Only two courses recorded pass percentages below 70%, suggesting that student performance remains consistently satisfactory in most subjects.

Programme-wise Analysis

MA Sociology III Semester (2080 Batch)

The III Semester MA programme produced outstanding academic results. Three of the five courses (Sociology 581, 586, and 589) achieved a 100% pass rate, while Sociology 583 recorded 94.12%, and Sociology 582 achieved 88.24%. The semester's average pass rate reached 96.47%, the highest among all programmes. These results indicate that postgraduate students possess strong conceptual understanding and analytical skills, supported by effective classroom instruction, regular academic supervision, and appropriate assessment practices. The absence of absenteeism further demonstrates students' commitment to academic activities.

Key Findings

- Average semester pass rate: 96.47%
- Three subjects achieved 100% results.
- No students were absent.
- Only three failures occurred across all five subjects.
- MA Sociology IV Semester (2079 Batch)

The IV Semester also demonstrated satisfactory academic achievement, with pass percentages ranging from 85.71% to 90%. Although overall performance remained good, the programme experienced minor absenteeism and a few failures, slightly reducing the overall success rate. Since the IV Semester includes dissertation-related and advanced analytical components, the results indicate that students generally managed these academic requirements successfully.

Key Findings

- Average pass rate: 87.14%
- One student remained absent in each subject.
- Overall academic performance remains satisfactory.

BA First Year

The First-Year results reveal satisfactory academic performance for newly enrolled students. "Dynamics of Nepali Society" performed better (85.71%) than "Introduction to Sociology" (80.95%). The comparatively lower pass percentage in the introductory paper suggests that first-year students require greater academic orientation and adjustment to university-level learning.

Key Findings

- Average pass rate: 83.33%
- Five students remained absent.

- Foundation-level courses require stronger academic support.

BA Second Year

The Second-Year results show the greatest variation in performance. While Research Methods in Sociology achieved an excellent 100% pass rate, Sociological Theories recorded only 50%, the lowest pass percentage among all Sociology subjects. The substantial difference between the two courses suggests that students encounter greater difficulty in understanding abstract sociological theories than in applied research methodology. Possible contributing factors include:

- High theoretical complexity.
- Limited conceptual understanding.
- Inadequate critical reading habits.
- Insufficient tutorial and revision sessions.

This course should therefore be considered a priority area for academic improvement.

Key Findings

- Semester average: 75%
- Lowest departmental pass rate (50%)
- Highest variation among all programmes.

BA Third Year

The Third-Year programme recorded an excellent outcome with a 100% pass rate in Social Diversity and Inequality. The result indicates effective teaching-learning practices, adequate student preparation, and successful achievement of course learning outcomes.

BA Fourth Year

The Fourth Year exhibited mixed performance. "Sociology of Development and Democracy" achieved 100%, whereas "Academic Research and Writing" recorded only 66.67% (10 out of 15 students passed). The relatively lower performance in Academic Research and Writing suggests that many students continue to experience difficulties in academic writing, referencing, report preparation, and research-based assignments. Since research competency is an essential graduate attribute, additional academic interventions are necessary.

Key Findings

- Average pass rate: 83.34%
- Five students failed Academic Research and Writing.
- Research skill enhancement is required.

Comparative Performance Across Programmes

Programme	Average Pass Rate	Performance Level
MA III Semester	96.47%	Excellent
MA IV Semester	87.14%	Very Good
BA I Year	83.33%	Good
BA II Year	75.00%	Satisfactory
BA III Year	100.00%	Outstanding
BA IV Year	83.34%	Good

Major Strengths

The result analysis highlights several strengths of the Department:

- Six courses achieved a 100% pass rate, reflecting high instructional quality.
- Postgraduate students consistently demonstrated strong academic performance.
- Student absenteeism remained minimal, particularly in postgraduate programmes.
- Research Methods in Sociology recorded excellent achievement, indicating students' competency in research methodology.
- Overall departmental performance remained close to 90%, demonstrating academic consistency.

Areas Requiring Improvement

Despite the encouraging results, several issues require attention:

- BA II Year Sociological Theories recorded only a 50% pass rate, indicating significant conceptual learning gaps.
- BA IV Year Academic Research and Writing recorded a pass rate of 66.67%, suggesting insufficient research writing skills.
- BA I Year students require stronger academic orientation and mentoring to improve foundational understanding.
- Absenteeism in undergraduate programmes should be reduced through closer academic monitoring and student counselling.

Recommendations

Based on the analysis, the Department should consider the following quality enhancement measures:

- Introduce remedial and tutorial classes for Sociological Theories and Academic Research and Writing.

- Strengthen continuous assessment through quizzes, presentations, term papers, and classroom discussions.
- Organize workshops on academic writing, referencing (APA style), research proposal development, and data analysis.
- Enhance mentoring and counselling services for first-year students to facilitate their transition to university-level study.
- Conduct regular semester-wise result review meetings to identify learning gaps and implement timely corrective measures.
- Encourage collaborative learning, peer tutoring, and student-led seminars to improve conceptual understanding.
- Strengthen internal quality assurance by integrating course-wise result analysis into departmental planning and faculty performance reviews.

Conclusion

The Department of Sociology maintained a strong overall academic performance during the academic year 2082/83, with an overall average pass rate of approximately 89.5%. The exceptional performance in postgraduate programmes and several undergraduate courses reflects effective teaching practices and satisfactory student achievement. Nevertheless, lower pass rates in Sociological Theories and Academic Research and Writing underscore the need for targeted pedagogical interventions. By implementing focused academic support, enhancing research and writing competencies, and reinforcing continuous assessment practices, the Department can further improve student learning outcomes and sustain its commitment to academic excellence and quality assurance.

४.३ RESULT ANALYSIS

IOST (BSc Program)

The result analysis of the B.Sc. program for the academic year 2082/83 shows a gradual improvement in pass percentages from the first year to the fourth year like previous years.

Overall result

S.N	Year	Total students appeared in exam	Total students passed	Pass percentage	Highest percentage
1	First year	18	6	33.33	62
2	Second year	26	11	42.3	69
3	Third year	10	7	70	62.6
4	Fourth year	13	12	92.3	77.8
Total		**67**	**36**	**53.73**	

B.Sc. First year result

S.N	Subject	Sub Code.	Exam attended	Pass	Fail	Pass %
1	Chemistry Theory	CHEM 101	18	8	10	44.44
2	Chemistry Practical	CHEM 102	18	18	0	100
3	Botany Theory	BOT 101	12	2	10	16.66
4	Botany Practical	BOT 102	12	12	0	100
5	Zoology Theory	ZOOL 101	12	8	4	66.66
6	Zoology Practical	ZOOL 102	12	12	0	100
7	Physics Theory	PHY 101	6	4	2	66.66
8	Physics Practical	PHY 102	6	6	0	100
9	Math (Calculus)	MAT 101	6	6	0	100
10	Math (Analytical Geo.& Vector analysis)	MAT 102	6	5	1	83.33
11	Scientific Communication	SC. COM 101	19	19	0	100

B.Sc. Second year result

S.N	Subject	Sub Code.	Exam attended	Pass	Fail	Pass %
1	Chemistry Theory	CHEM 201	27	16	11	59.25
2	Chemistry Practical	CHEM 202	26	26	0	100
3	Botany Theory	BOT 201	24	17	7	70.83
4	Botany Practical	BOT 202	23	23	0	100
5	Zoology Theory	ZOOL 201	24	17	7	70.83

6	Zoology Practical	ZOOL 202	23	23	0	100
7	Physics Theory	PHY 201	3	1	2	33.33
8	Physics Practical	PHY 202	3	3	0	100
9	Math (Liner Algebra)	MAT 201	3	2	1	66.66
10	Math (Differential Equations)	MAT 202	3	1	2	33.33
11	Applied Statistics	APS 201	27	15	12	55.55

B.Sc. Third year result

S.N	Subject	Sub code.	Exam attended	Pass	Fail	Pass %
1	Research Methodology	RM 305	10	10	0	100
2	Botany Theory	BOT 301	8	8	0	100
3	Botany Practical	BOT 302	8	8	0	100
4	Botany Theory (MAPs)	BOT 304	8	7	1	87.5
5	Zoology Theory	ZOOL 301	8	8	0	100
6	Zoology Practical	ZOOL 302	8	8	0	100
7	Zoology Theory (NRM)	ZOOL 303	8	8	0	100
8	Physics Theory	PHY 301	2	1	1	50
9	Physics Practical	PHY 302	2	2	0	100
10	Physics Theory (Space Science)	PHY 305	1	1	0	100
9	Math (Computer Programming)	MAT 301	2	1	1	50
10	Math (Real Analysis)	MAT 302	2	0	2	0
11	Math (Discrete Mathematics)	MAT 304	2	1	1	50

B.Sc. Fourth year result

S.N	Subject	Sub code.	Exam attended	Pass	Fail	Pass %
1	Botany Theory (Environment and Biodiversity)	BOT 401	4	4	0	100
2	Botany Practical (Environment and Biodiversity)	BOT 402	4	4	0	100
3	Botany Theory (Plant Pathology & Protection)	BOT 402	4	4	0	100
4	Botany Practical (Plant Pathology & Protection)	BOT 404	4	4	0	100
5	Applied Botany, Theory	BOT 405	2	2	0	100
6	Plant & Society, Theory	BOT 407	4	4	0	100
7	General Chemistry II Theory	CHEM 401	2	2	0	100
8	General Chemistry II Theory	CHEM 402	2	2	0	100
9	General Chemistry II Theory	CHEM 403	2	2	0	100
10	General Chemistry II Theory	CHEM 404	2	2	0	100

11	Basics of Nanoscience & Technology	CHEM 407	2	2	0	100
12	Zoology Theory (Entomology & Parasitology)	ZOOL 401	4	3	1	75
13	Zoology Practical (Entomology & Parasitology)	ZOOL 402	4	4	0	100
14	Zoology Theory (Ecology & Fish & Fisherics)	ZOOL 403	4	4	0	100
15	Zoology Practical (Ecology & Fish & Fisherics)	ZOOL 404	4	4	0	100
16	Ethnobiology & Biodiversity Conservation	ZOOL 407	4	4	0	100
17	Physics Theory (Quantum Mechanics)	PHY 401	3	3	0	100
18	Physics Laboratory (General)	PHY 402	3	3	0	100
19	Nuclear Phy. & Solid State Phy.	PHY 403	3	3	0	100
20	Physics Labortory (Electronics)	PHY 404	3	3	0	100
21	Material Science	PHY 405	2	2	0	100
22	Econophysics	PHY 407	3	3	0	100
23	Project Work	PRO 406	9	9	0	100
24	Computational Course	COMP 406	13	13	0	100

The overall performance of B.Sc. students in the academic year 2082/83 is encouraging. The pass percentage increased progressively from the first year (33.33%) to the fourth year (92.3%), indicating better academic achievement among senior students. The highest success was observed in the fourth year with a pass rate of 92.3% and the highest percentage of 77.8. However, the first and second years showed comparatively lower pass rates, particularly in some theory courses

Key Observations

- First year recorded the lowest pass percentage (33.33%), indicating difficulties in transition to higher education.
- Second year results improved slightly (42.3%) but several theory subjects still had moderate pass rates.
- Third year students performed considerably better with a 70% pass rate.
- Fourth year students demonstrated excellent performance with a 92.3% pass rate.
- Practical subjects across all years achieved nearly 100% pass rates.
- Theory subjects such as Botany Theory (16.66%), Physics Theory (33.33%), Differential Equations (33.33%), and Real Analysis (0%) showed relatively weak performance.
- Mathematics and science theory courses appear to be the major challenge areas for students.

Key Suggestive Measures

- Provide academic counseling and mentoring for first- and second-year students to address learning difficulties early.
- Conduct remedial and tutorial classes in low-performing theory subjects, especially Mathematics, Physics, Botany, and Chemistry.
- Implement continuous assessment through regular quizzes, assignments, and mid-term examinations.
- Strengthen attendance monitoring and encourage active classroom participation.
- Organize revision classes and model tests before final examinations.
- Promote peer learning and study groups by involving high-performing senior students in academic support.
- Enhance teaching-learning strategies through interactive and student-centered instructional approaches.
- Integrate theory with practical applications to improve conceptual understanding.
- Provide adequate learning resources, including reference books, laboratory support, and digital materials.
- Regularly analyze examination results and take targeted corrective actions based on identified weaknesses.

Conclusion

The overall academic performance of B.Sc. students in 2082/83 is satisfactory, particularly in the third and fourth years. However, lower pass rates in several first- and second-year theory subjects require focused academic interventions. Through academic counseling, remedial support, continuous assessment, and improved teaching-learning strategies, the institution can further enhance student success and improve overall educational outcomes in future academic years.

४.४ RESULT ANALYSIS

DEPARTMENT OF ENGLISH

The data of the result is extracted from the software of the campus, dwmc.emis.com.np . The analysis of the result reveals several key aspects about academic outcomes across different levels and subjects. The brief summary of the findings and their implications is as follows:

Level-wise Performance Trends

BA Level

Paper/Code	Year	Abs.	Passed	Fail	Total	%
CEng. Reading & Writing in English 401(Th.)	1st (2082)	3	17	2	22	77.27
History of English Literature and Criticism 422	1st (2082)		2	3	5	40
Reading, Writing, and Thinking 421 (Th.)	1st (2082)		3	2	5	60
Prose: Essays and Short Stories 423 (Th.)	2nd (2082)		2	2	4	50
Reading and Responding to Poetry 424	2nd (2082)	1	2	1	4	50
C. English (403) Th.	3rd (2081)	4	20	3	27	74
Visual Arts 425 (Th.)	3rd (2081)		1	3	4	25
Research and Writing Th. (427)	4th(2081)	2	3	7	12	25
Drama &Novel Th. (426)	4th(2081)	2	10	2	14	71.43
Overall 70.59%						

Key Highlights of BA Level.

Performance Category	Subject	Pass Percentage
Best Performing	C.English, Reading& Writing in English (401)	77.27%
	C. English (403)	74%
	Drama & Novel (426)	71.43%
Moderate	Reading, Writing & Thinking (421)	60%
	Reading and Responding to Poetry (424)	50%
	Prose: Essays and Short Stories (423)	50%
Weak Performing	History of English Literature (422)	40%
	Research and Writing (427)	25%
	Visual Arts (425)	25%

BEd Level

Paper/Code	Year	Absent	Passed	Failed	Total	%
General English 411	1St(2082)		40	32	72	55.56
Foundation of Language and Linguistics 416	1St(2082)	2	14	26	42	33.33
Reading, Writing and Critical Thinking 417	1St(2082)	1	20	19	40	50

English For Communication-428	2nd(2082)	-	1	0	1	100
Basic of Academic Writing 424	2nd(2082)	2	22	10	34	64
Expanding Horizon in English 422	2nd(2082)	2	27	4	33	81.82
English for Communication 423	2nd(2082)	2	21	10	33	63.64
English for Mass Communication 434	3rd(2081)	1	24	14	39	61.54
English Language Method and Practices 432	3rd(2081)	1	53	8	62	85.48
Critical Reading in English 433	3rd(2081)	2	22	13	37	59.46
Research Meyhodology in English Education-445	4th (2081)	2	18	18	38	57.37
Literature for Language Development-446	4th (2081)	2	36	4	42	85.71
Overall 65.34%						

Key Highlights of BEd. Level.

Performance Category	Subject	Pass Percentage
Best Performing	English for Communication (428)	100%
	Literature for Language Development (446)	85.71%
	English Language Method and Practices (432)	85.48%
	Expanding Horizon in English (422)	81.82%
Moderate	Basic of Academic Writing (424)	64%
	English for Communication (523)	63.64%
	English for Mass Communication (434)	61.54%
	Critical Reading in English (433)	59.46%
	Research Methodology in English Education (445)	57.37%
	General English (411)	55.56%
	Reading, Writing and Critical Thinking (417)	50.00%
Weak Performing	Foundation of Language and Linguistics (416)	33.33%
Over All		65.34%

BBS Level

Paper/Code	year	Absent	Pass	Failed	Total Appeared	%
Business English 201	1st (2082)	5	81	98	184	44.0
Business Communication 205	2nd (2082)	4	38	54	96	39.58
Total			119	152	280	

Key Highlights of BBS Level.

Performance Category	Subject	Pass Percentage
Best Performing	(None scored above 70%)	

Moderate	(None scored above 50%)	
Weak Performing	Business English 201	44.42
	Business Communication (205)	39.58%

BBA (208/821)

Paper/Code	Semester	Absent	Pass	Fail	Total Appeared	Pass %
English 201	1st (2081)	1	53	1	55	96.36
English 202	2nd (2082)		34	0	34	100
Business Communication-203	3rd (2082)	1	19	0	20	95
Overall	100					

Key Highlights of BBA Level.

Performance Category	Subject	Pass Percentage
Best Performing	English 202 (2nd Sem)	100%
	Business Communication 203	100%
	English 201	96%
Moderate	(None below 70%)	-
Weak Performing	(None below 50%)	–

BSc Level

S.N.	Paper/Code	Year	Abs.	Pass	Fail	Total Appeared	Pass %
1	Science Communication 101	1st(2082)		19	0	19	100
2	100%						

Key Highlights of BSc Level

Performance Category	Subject	Pass Percentage
Best Performing	Science Communication (101)	100%
Moderate	(None in moderate range)	–
Weak Performing	(None below 50%)	–

MBS (2082)

Paper/Code	Absent	Pass	Fail	Total Appeared	Highest Marks	Pass Percentage
Managerial Communication 519	2	19	3	24	3.97 GPA	79.17%
Overall						79.17%

MEd 1st Sem (2082)

Paper/Code	Semester	Absent	Pass	Fail	Total Appeared	Highest Marks	Pass %
English Usage and Use 516	1st	4	8	3	15	3.30	53.33
Interdisciplinary Readings 517	1st	1	13	0	14	3.30	92.86
SLA 518	1st	3	8	9	20	3.30	40

Phonetics and Phonology 515	1st	6	4	9	19	3.30	21.05
Overall							41.48

Key Highlights of MEd 1st Sem (2082)

Performance Category	Subject	Pass Percentage
Best Performing	Interdisciplinary Readings 517	92.85%
Moderate	English Usage and Use 516	53.33%
Weak Performing	SLA 518	40%
	Phonetics and Phonology 515	21.05%

MEd Second Sem (2082)

Paper/Code	Semester	Absent	Pass	Fail	Total Appeared	Highest Marks	Pass %
CDA -527	2nd	5	5	2	12	3.30	41.67
Language, Society and Power-529	2nd	4	4	5	13	3.30	30.77
Linguistics in Application-525	2nd	3	6	3	12	3.00	50
Reading in English-528	2nd	2	13	1	16	3.70	81.25
Overall							68.75

Key Highlights MEd Second Sem (2082)

Performance Category	Subject	Pass Percentage
Best Performing	Reading in English-528	81.25%
Moderate	Linguistics in Application-525	50%
Weak Performing	CDA -527	41.67%
	Language, Society and Power-529	30.77%

MEd Third Sem (2082)

Paper/Code	Semester	Absent	Pass	Fail	Total Appeared	Pass %
Dimension of Teacher Development-539	3rd		13	1	14	92.86
ELT Research &Testing-538	3rd		5	8	13	38.46
English Language Teaching Pedagogy and Materials-535	3rd		11	1	12	91.67
Reading in Literary Genre-536	3rd	1	14	0	15	93.33
Over all 54.09%						

Key Highlights MEd Third Sem (2082)

Performance Category	Subject	Pass %
Best Performing	Reading in Literary Genre-536	93.33
	Dimension of Teacher Development- 539	92.86

	English Language Teaching Pedagogy and Materials-535	91.67
Moderate	(None in moderate range)	
Weak Performing	ELT Research &Testing-538	38.46

MEd 4th Sem.

Paper/Code	Semester	Absent	Pass	Fail	Total Appeared	Pass %
ELT Seminar & Report Writing (Th+Practica)544	4th	1	11	0	12	91.67
Overall 91.67						

Key Highlights MEd Fourth Sem (2082)

Performance Category	Subject	Pass Percentage
Best Performing	ELT Seminar & Report Writing (Th+Practica)544	91.67%
Moderate	(None in moderate range)	
Weak Performing	(None in weak range)	

Overall Performance Trends

- High variation in pass rates: Some courses show almost perfect pass rates (e.g., 100% in several BBA papers, 96.88% in MEd Research), while others are very low (e.g., 11.11% in BEd English Language Method and Practices).
- Master Level programs (MEd, MBS) generally show better average performance compared to Bachelor levels (especially BBS and BEd).
- The data shows mixed performance: strong in BBA and some MEd papers, weak in BEd and BBS. High absenteeism in many courses (particularly BEd and BBS).

Subject-Specific Highlights (Best & Worst)

Top Performing Subjects (pass Rate 80% and more)

S.N.	Level	Subject	Pass %
1	BEd	English for Communication (428)	100.00
2	BBA	English 202	100.00
3	BSc	Science Communication (101)	100.00
4	BBA	English 201	96.36
5	BBA	Business Communication (203)	95.00
6	MEd III	Reading in Literary Genre (536)	93.33
7	MEd I	Interdisciplinary Readings (517)	92.86
8	MEd III	Dimension of Teacher Development (539)	92.86
9	MEd IV	ELT Seminar & Report Writing (544)	91.67

10	MEd III	English Language Teaching Pedagogy & Materials (535)	91.67
11	BEd	Literature for Language Development (446)	85.71
12	BEd	English Language Method and Practices (432)	85.48
13	BEd	Expanding Horizon in English (422)	81.82

Poor Performing Subjects (Pass Rate below 50%).

S.N.	Level	Subject	Pass %
1	MEd I	Phonetics and Phonology (515)	21.05
2	BA	Research and Writing (427)	25.00
3	BA	Visual Arts (425)	25.00
4	MEd II	Language, Society and Power (529)	30.77
5	BEd	Foundation of Language and Linguistics (416)	33.33
6	MEd III	ELT Research & Testing (538)	38.46
7	BBS	Business Communication (205)	39.58
8	BA	History of English Literature & Criticism (422)	40.00
9	MEd I	SLA (518)	40.00
10	MEd II	CDA (527)	41.67
11	BBS	Business English (201)	44.02

Overall Performance Trends

The examination results reveal considerable variation across academic levels and programmes.

Major Trends

- Professional and semester-based programmes (BBA, BSc, MBS and MEd semesters) consistently achieved very high pass rates, indicating strong student performance..
- BBA recorded exceptional performance, with every subject obtaining 95–100% pass rates.
- BSc achieved a 100% pass rate, reflecting excellent academic achievement.
- BEd demonstrated good overall performance (65.34%) with several subjects exceeding 80%, although a few first-year theoretical courses remained weak.
- BA produced a moderate overall pass rate (70.59%), but performance varied considerably among subjects, particularly in research-oriented and visual studies courses.
- BBS remained the weakest undergraduate programme, with both subjects recording pass rates below 45%.

- MEd results fluctuated substantially across semesters. While the Fourth Semester (91.67%) and Second Semester (68.75%) performed well, the First Semester (41.48%) experienced significant difficulties, especially in Phonetics and Linguistics-related papers.

Subject-wise Trend

- Communication, literature, pedagogy, and applied English courses generally recorded high success rates.
- Research methodology, linguistics, phonetics, and theoretical language courses consistently showed lower pass percentages.
- Practical and skill-oriented papers outperformed conceptually demanding theoretical courses.

Overall Programme-wise Observation

- Overall, BSc, BBA, MBS, and MEd Fourth Semester demonstrated excellent academic performance, reflecting strong teaching-learning practices and high student achievement.
- BA, BEd, and MEd Second Semester recorded satisfactory to good performance, although several theory-based subjects require improvement.
- BBS and MEd First Semester emerged as the weakest programmes, indicating the need for remedial classes, instructional review, enhanced student mentoring, and strengthened assessment practices to improve future examination outcomes.

Concluding Observation

- The overall examination performance demonstrates that programmes emphasizing communication skills, applied language, literature, pedagogy, and practical coursework consistently achieve higher success rates than programmes dominated by linguistics, research methodology, phonetics, and theoretical language studies.
- Undergraduate professional programmes such as BBA and BSc emerged as the strongest performers, while BBS and MEd First Semester require immediate academic intervention through curriculum review, remedial instruction, enhanced learner support, and strengthened assessment practices to improve future examination outcomes.

Key roles and Achievements of the English Department

As the largest department in terms of both faculty members and student (almost of all the programmes from bachelor level to Master Levels), the English Department faces considerable challenges, especially because English is a second language for most students, many of whom enter with limited proficiency from their 10+2 education. Despite these hurdles, the department has played a vital role in fostering student achievement and academic growth. The points below highlight the department's key contributions and accomplishments, with particular emphasis on its early successes and continued efforts to strengthen and enhance tutorial activities in the English subject.

- **Significant support for (QAA) Consistency:** The English Department played a pivotal role in upholding the institution's eligibility for Quality Assurance and Accreditation (QAA) by actively aligning with its prescribed standards. Faculty members were engaged in adopting QAA-recommended teaching methodologies, preparing annual and unit teaching plans, and developing annual action plan with a strong focus on implementation. The department also collaborated extensively to carry out research, promoted the use of multimedia tools in teaching, conducted student learning achievement assessments, and provided constructive feedback to support student improvement.
- **Resource Mobilization:** The department effectively utilized its human resources to deliver English classes across all departments, including MBS and M.Ed. English.
- **Comprehensive Support for Students:** Faculty members offered extensive support to enhance student learning outcomes. This included delivering regular lectures, providing detailed feedback, both in-person and online, offering incentives, supplying additional learning resources, and administering supplementary tests to reinforce understanding and performance.
- **Remedial English Classes:** Remedial English classes were conducted for students needing additional support.
- **Regular feedback:** Physical as well as online constructive feedback and encouraging guidelines were offered to students across all levels/ semesters/ years and faculties .
- **Staff Meetings:** Regular staff meetings were held to ensure the department's objectives were met and to address any emerging issues.

Forward Looking Plan

Innovative Teaching Methods:

- The Department will persist in integrating and enhancing modern teaching strategies, supported by multimedia tools, and interactive methods. Additionally, we will introduce targeted remedial classes to support students who are struggling with specific subjects.
- Strengthen Student Engagement and Support: The Department will take initiatives to boost student engagement and intrinsic motivation, improve irregular attendance, provide career counseling, and job placement assistance.
- Enhance Faculty Development: The Department plans to implement several initiatives to promote faculty development. Faculty members will be encouraged to participate in professional development workshops, organize collaborative programs in partnership with the Research Management Committee (RMC) and the administration, and focus on research, academic writing, and publication. Additionally, the Department will support the adoption of innovative teaching methods and the effective use of multimedia tools in teaching.
- Address Course and Subject-Specific Issues: The department will Focus on Low Pass Rate Subjects and Increase regular and constructive feedback including remedial classes and personal (online/offline) counselling for students to improve their performance.
- Strengthen Co-Curricular Activities: The department will Organize Events such as speech contests, debate competitions, and publication activities to enhance student engagement.
- Upgrade Resources: The Department also aims to expand its collection of reference materials, with particular emphasis on digital resources. In addition, efforts will be made to develop the departmental library by incorporating e-library facilities to better support teaching and research.
- Enhance Communication and Collaboration: The department will continue to strengthen relation and enhance communication and collaboration with feeder colleges to support student transition and program promotion.
- Address Dropout Rates and Retention: To address the rising dropout rates, the Department will collaborate with campus administration to investigate the underlying causes and develop effective strategies. Additionally, the Department

will engage students and mobilize the Student Quality Circles (SQCs) to enhance student satisfaction and improve retention rates.

- Foster a Supportive Learning Environment: The department plans to enhance Student Counseling Services to better support students' academic and personal needs. Additionally, the department will encourage Peer Support initiatives. This involves creating and promoting peer tutoring and mentoring programs where students can receive academic help from their peers and benefit from guidance and support.

Conclusion

The academic performance analysis of English Department at Dhawalagiri Multiple Campus shows a wide range of outcomes across different programs, highlighting both strengths and areas needing serious attention. To improve overall academic outcomes, the campus should focus on balancing theory and practice in course delivery, offer targeted support in weaker subjects, and enhance student engagement through improved academic planning and resources.

४.५ RESULT ANALYSIS OF BBA

शैक्षिक सत्र २०८२-०८३ मा बिबिए कार्यक्रम अन्त्तगतका सेमेष्टरहरुमा प्राप्त वोर्ड परीक्षाहरुको नतिजाबाट संकलित शैक्षिक उपलब्धिहरु

शैक्षिक सत्र २०८२-०८३ को बिबिए प्रथम सेमेष्टरको शैक्षिक उपलब्धिहरु

Subjects & Code	Academic Year: 2082/83 Faculty: Management, Level : Bachelor						Highest GPA	Remarks
	Total	Appeared in exam	Absent	Passed	Failed	Passed %		
English – I ENG-201	33	33	0	32	1	96.97	3.91	Overall Highest SGPA 3.95 with A- Grade along with Gandaki Province Topper
Foundation of Business Management MGT-231	33	33	0	32	1	96.97	3.91	
Micro Economics for Business ECO-203	33	33	0	32	1	96.97	4.00	
Business Mathematics – I MTH-201	33	33	0	31	2	93.93	4.00	
IT and Applications IT-231	33	33	0	32	1	96.97	3.94	

स्रोत : धवक्या, बिबिए प्रशासन, २०८३ ।

शैक्षिक सत्र २०८२-०८३ को बिबिए सातौं सेमेष्टरको शैक्षिक उपलब्धिहरु

Subjects & Code	Academic Year: 2082/83 Faculty: Management, Level : Bachelor						Highest GPA	Remarks
	Total	Appeared in exam	Absent	Passed	Failed	Passed %		
English – II ENG-201	33	33	-	33		100	3.88	Overall Highest SGPA 3.91 with A- Grade
Financial Accounting ACC-201	33	33	-	30	3	90.91	4.00	
Macro Economics for Business ECO-204	33	33	-	28	5	84.85	3.94	
Seminar on Contemporary issues of Macro Economics ECO-205	33	33	-	33	-	100	4.00	
Business Mathematics – II MTH-202	33	33	-	22	11	66.67	4.00	
Database Management System IT-232	33	33	-	16	17	48.49	3.91	

स्रोतः धवक्या, बिबिए प्रशासन, २०८३ ।

शैक्षिक सत्र २०८२-०८३ को बिबिए तेस्रो सेमेष्टरको शैक्षिक उपलब्धिहरु

Subjects & Code	Academic Year: 2082/83 Faculty: Management, Level : Bachelor						Highest GPA	Remarks
	Total	Appeared in exam	Absent	Passed	Failed	Passed %		
Business Communication ENG-203	20	19	1	19	0	100	3.88	Overall Highest SGPA is 3.90
Business Statistics STT-201	20	19	1	18	1	94.74	4.00	
Leadership and OB MGT-232	20	19	1	19	0	100	3.79	
Seminar in Leadership and OB MGT-233	20	19	1	19	0	100	4.00	
Fundamental Finance FIN-206	20	19	1	16	3	84.21	4.00	
Cost and Management Accounting ACC-202	20	19	1	14	5	73.98	4.00	

स्रोतः धवक्या, बिबिए प्रशासन, २०८३ ।

शैक्षिक सत्र २०८२-०८३ को बिबिए चौथो सेमेष्टरको शैक्षिक उपलब्धिहरु

Subjects & Code	Academic Year: 2082/83 Faculty: Management, Level : Bachelor						Highest GPA	Remarks
	Total	Appeared in exam	Absent	Passed	Failed	Passed %		
Legal Environment for Business in Nepal MGT-234	19	19	0	17	2	89.47	3.97	Overall Highest SGPA is 3.84 with A- Grade
Human Resource Management and Technology MGT-235	19	19	0	19	0	100	3.88	
Sociology for Business Management SOC-203	19	19	0	19	0	100	3.91	
Fundamentals of Marketing MKT-201	19	19	0	15	4	78.95	3.58	
Financial Management FIN-207	19	19	0	14	5	73.68	4.00	

स्रोतः धवक्या, बिबिए प्रशासन, २०८३ ।

शैक्षिक सत्र २०८२-०८३ को बिबिए पाचौं सेमेष्टरको शैक्षिक उपलब्धिहरु

Subjects & Code	Academic Year: 2082/83 Faculty: Management, Level : Bachelor						Highest GPA	Remarks
	Total	Appeared in exam	Absent	Passed	Failed	Passed %		
Business Environment MGT-236	29	29	0	29	0	100	3.76	Overall Highest SGPA
Taxation and Auditing ACC 204	29	29	0	23	6	79.31	3.94	
Operation Management MGT 206	29	29	0	27	2	93.10	3.79	
Business Information System IT 233	29	29	0	29	0	100	4.00	
Psychology PSY 202	29	29	0	22	7	75.86	3.54	

स्रोतः धवक्या, बिबिए प्रशासन, २०८३ ।

शैक्षिक सत्र २०८२-०८३ को बिबिए छैठौं सेमेष्टरको शैक्षिक उपलब्धिहरु

Subjects & Code	Academic Year: 2082/83 Faculty: Management, Level : Bachelor						Highest GPA	Remarks
	Total	Appeared in exam	Absent	Passed	Failed	Passed %		
Business Research Methods RCH-201	29	29	0	28	1	96.55	3.88	Overall Highest SGPA 3.85 with A-
Financial Markets & Services FIN 208	29	29	0	28	1	96.55	4.00	
Nepalese History and Politics SOC-204	29	29	0	28	1	96.55	3.73	
Entrepreneurship & Business Resource Mapping MGT 237	29	29	0	29	0	100	3.85	
MGT 238 Practicum on Business Plan	29	29	0	29	0	100	4.00	
E-Commerce IT-204	29	29	0	29	0	100	4.00	

स्रोतः धवक्या, बिबिए प्रशासन, २०८३ ।

शैक्षिक सत्र २०८२-०८३ को बिबिए सातौं सेमेष्टरको शैक्षिक उपलब्धिहरु

Subjects & Code	Academic Year: 2082/83 Faculty: Management, Level : Bachelor						Highest GPA	Remarks
	Total	Appeared in exam	Absent	Passed	Failed	Passed %		
Business Ethics and Corporate Governance MGT 239	26	26	0	26	0	100	4.00	Overall Highest SGPA is 3.95 with A Grade
Financial Institutions and Markets BNK-201	6	6	0	6	0	100	4.00	
Working Capital Management BNK-203	6	6	0	6	0	100	3.94	
Investment Analysis BNK-204	6	6	0	6	0	100	4.00	
Consumer Behavior MKM-201	20	20	0	20	0	100	3.94	
Distribution Management MKM-206	20	20	0	20	0	100	3.91	
Fundamentals of Advertising MKT-217	20	20	0	20	0	100	3.97	
Summer Project PRJ-350	26	26	0	26	0	100	4.00	

स्रोतः धवक्या, बिबिए प्रशासन, २०८३ ।

शैक्षिक सत्र २०८१-०८२ को बिबिए आठौं सेमेष्टरको शैक्षिक उपलब्धिहरु

Subjects & Code	Academic Year: 2081/82 Faculty: Management, Level : Bachelor						Highest GPA	Remarks
	Total	Appeared in exam	Absent	Passed	Failed	Passed %		
Business Strategy MGT-208	26	26	0	26	0	100	4.00	Overall Highest SGPA is 3.97
Financial Derivatives BNK-202	9	9	0	9	0	100	4.00	
Banking Law and Regulation BNK-205	9	9	0	9	0	100	3.97	
Treasury Management BNK-207	9	9	0	9	0	100	3.79	
Distribution Management MKM-206	17	17	0	17	0	100	3.88	
Market Research MKM-207	17	17	0	17	0	100	3.94	

Public Relation and Media Management MKM-208	17	17	0	17	0	100	3.88	
Internship MGT-350	26	26	0	26	0	100	4.00	

स्रोतः धवक्या, बिबिए प्रशासन, २०८३ ।

The semester-wise analysis of the BBA programme indicates an overall satisfactory academic performance with consistently high achievement in most semesters. The programme demonstrates strong student performance in management, communication, entrepreneurship, seminars, practicum, and project-based courses. Several students secured outstanding SGPAs ranging from **3.79 to 3.97**, including a **Gandaki Province Topper (SGPA 3.95)** in the first semester, reflecting the programme's academic excellence.

Major Strengths

- Excellent pass rates (96–100%) in most first, sixth, seventh, and eighth semester courses.
- Consistent 100% success in seminar, practicum, internship, project work, entrepreneurship, business ethics, and specialization courses.
- High academic achievement with several students obtaining GPAs close to the maximum (4.00).
- Strong performance in communication, management, research, and experiential learning courses.
- The programme successfully produces high-performing graduates with competitive academic records.

Areas Requiring Improvement

- Comparatively low pass rates were observed in quantitative and technical subjects, particularly:
- Database Management System (48.49%)
- Business Mathematics II (66.67%)
- Cost and Management Accounting (73.68%)
- Financial Management (73.68%)
- Psychology (75.86%)
- Marketing and Accounting-related courses also require additional academic support.
- The second semester recorded comparatively weaker overall performance than other semesters.

Reformm Measures

- Organize remedial classes, tutorial sessions, and mentoring for quantitative and technical courses.
- Strengthen practical and ICT-based teaching methods in mathematics, accounting, finance, and database management.
- Conduct periodic formative assessments, class tests, and revision workshops before semester examinations.
- Enhance student counselling, peer learning, and academic mentoring for academically at-risk students.
- Continue best practices in project-based learning, internships, seminars, and entrepreneurship education while regularly reviewing course delivery based on result analysis.

Conclusion

Overall, the BBA programme demonstrates strong academic quality with excellent student achievements and consistently high pass rates across most semesters. Focused academic interventions in quantitative and technical subjects will further improve learning outcomes and strengthen the overall quality of the programme.

४.६ RESULT ANALYSIS OF EDUCATION (2081/ 082)

B.Ed Ist year (2082)- Academic year(2081)

Subject	Code No.	Pass	Fail	Absent	Pass %
Foundation of Education	Ed 412	55	40	2	52.38
Foundation of Health Education (Major)	Hp.Ed 416	5	0	-	100
Foundation of Physical Education	Hp.Ed 417	5	-	-	100
Foundation of Health Education [Minor]	HPEd 418	64	24	3	72.94

B.Ed Second Year [2082] Academic year(2081)

Subject	Code No.	Pass	Fail	Absent	Pass %
Educational Psychology	Ed 421	31	43	3	41.89
Fundamental of Public Health	Hp.Ed 422	4	2	1	66.66
Management and Supervision of Health & Physical Education	Hp.Ed. 423	5	2	-	71.42
Sports Science & Games	Hp.Ed. 424	5	2		71.42
Fundamental of Public Health (Minor)	Hp.Ed. 428	57	3		95
Management & Supervision of Health and Phy. Ed.	Hp.Ed 429	45	15		75

B.Ed third Year [2082] Academic year(2081)

Subject	Code. No.	Pass	Fail	Absent	Pass %
Curriculum and Evaluation	Ed.431	21	53	3	28.37
Methods of Teaching Health	Hp.Ed 432	5	1		83.33
Environment of Health and Health Promotion	Ed 433	6	0	-	100
Basic Research and Project meet in Health and Physical Ed.	HEd 434	6	-	-	100
Teaching Health Education Minor	H Ed 438	37	15	2	71.15

B.Ed Fourth Year [2082] Academic year(2081)

Subject	Code No.	Pass	Fail	Absent	Pass %
Classroom Instruction	Ed 442	28	23	5	54.90
School Health Programme and community Health survey (Major)	Hp.Ed 445	11	0	2	84.61

Sports training in Physical Education	Hp.Ed. 446	10	2	1	76.92
School Health Programme and community Health survey(Minor)	Hp.Ed. 449	53	3	1	92.98
Teachig Practice	Ed. 440 HP	13	13		100

M.Ed Ist semester [2082)

Subject	Code No.	Pass	fail	Absent	Pass %
Founddation of Educaation	Ed.511	30	5	3	85.71
Advanced Educational Psychology	Ed 513	24	14	-	63.15
Foundation of Curriculum	CE.Ed.515	13	3	3	81.25
Programme Evaluation	Ce.Ed. 516	16	2	1	88.88
Psychological testing	Ce Ed.517	11	5	3	68.75
Curricuium for diversity in Eduation	Ce Ed.518	16	1	2	94.11
M. Ed 1st semester (2082)					
Subject	Code No.	Pass	fail	Absent	Pass %
Founddation of Educaation	Ed.511	16	10	6	61.53
Advanced Educational Psychology	Ed 513	20	10	2	66.66
Foundation of Curriculum	CE.Ed.515	5	2		71.42
Programme Evaluation	Ce.Ed. 516	3	2	2	60
Psychological testing	Ce Ed.517	4	3	-	57.12
Curricuium for diversity in Eduation	Ce Ed.518	6	1	-	85.71

M.Ed 2nd semester [2082]

Subject	Code No.	Pass	Fail	Absent	Pass %
Curriculum Practice	Ed.521	26	3	5	89.65
Education and Development	Ed 522	15	12	7	55.55
Curriculum Theory	CE.Ed. 525	15		2	88.23
Test Theory	CE.Ed 526	15	-	2	88.23
Test Development	CE.Ed.527	15	2	-	100
Curriculum Evaluation and Research	CE.Ed.528	15	-	2	88.23

M.Ed 2nd semester [2083]

Subject	Code No.	Pass	Fail	Absent	Pass %
Curriculum Practice	Ed.521	27	3	-	90
Education and Development	Ed 522	21	6	3	77.77
Curriculum Theory	CE.Ed. 525	6	-	-	100
Test Theory	CE.Ed 526	5	1	-	83.33
Test Development	CE.Ed.527	5	0	1	100
Curriculum Evaluation and Research	CE.Ed.528	6	-	-	100

M.Ed 3rd semester [2082]

Subject	Code No.	Pass	Fail	Absent	Pass %
Research Methodology	Ed. 532	29	1	1	96.66
Educational Measuremant & Evaluation	Ed 533	27	3	1	90
Classroom Instruction	CE.Ed 535	16	-	-	100
Project on Program and curriculum evaluation	CE.Ed 537	15	0	1	100
Application of statistics in education	CE.Ed.538	15	1	0	93.75
Emerging perspective in Curriculum	CE.Ed.539	16	-	-	100

M.Ed 4th semester [2082)

Subject	Code No.	Pass	Fail	Absent	Pass %
Contemporary Educational issues	Ed.545	27	0	2	100
Qualitative Research	CE.Ed 545	12	0		100
Teaching Practice	Ed. 542	12		-	100
Thesis writing		-	-	-	-

M.Ed 4th semester [2083)

Subject	Code No.	Pass	Fail	Absent	Pass %
Contemporary Educational issues	Ed.545	30	0	1	100
Qualitative Research	CE.Ed 545	11	5		68.75
Teaching Practice	Ed. 542	16		-	100
Thesis writing		-	-	-	-

The result analysis of B.Ed. and M.Ed. programs indicates a mixed academic performance across different years and subjects. The analysis reveals that professional and specialization subjects in Health and Physical Education and Curriculum & Evaluation generally achieved high pass percentages, whereas core education theory courses recorded comparatively lower results. The overall trend suggests strong practical and subject-specialization performance but weaknesses in foundational theoretical courses and educational psychology-related subjects.

Strengths of BEd

- Excellent achievement in practical, project-based, and teaching practice courses.
- Strong performance in Health and Physical Education specialization.
- Consistently high pass rates in major and minor HPE subjects.
- Teaching Practice achieved 100% pass rate.

Weaknesses of BEd

- Foundation of Education (52.38%).
- Educational Psychology (41.89%).
- Curriculum and Evaluation (28.37%), the most critical concern.
- Classroom Instruction (54.90%) remains below expected standards.

Overall M.Ed. Strengths

Strengths

- High achievement in Curriculum and Evaluation specialization.
- Strong research competence demonstrated in third-semester results.
- Consistently excellent performance in Teaching Practice.
- Improvement observed in Education and Development from 2082 to 2083.
- Multiple courses achieving 100% pass rates.

Overall M.Ed. Weaknesses

- Advanced Educational Psychology.
- Psychological Testing.
- Programme Evaluation (some cohorts).
- Qualitative Research (2083 batch).
- Variation in achievement among different student groups.

Institutional Strengths

- Strong performance in professional and practical courses.
- Effective supervision of teaching practice.
- Excellent outcomes in curriculum-related specialization.
- Strong research culture at the postgraduate level.
- Low absenteeism in most subjects.

Institutional Weaknesses

- Poor achievement in foundational educational theory courses.
- High failure rates in Educational Psychology and Curriculum & Evaluation.
- Inconsistent performance across semesters and cohorts.
- Limited academic support mechanisms for weak students.
- Need for stronger assessment preparation in theory-oriented subjects.

Recommendations for Department

Academic Improvements

1. Strengthen Support Classes
   - Conduct remedial and tutorial classes for:
   - Foundation of Education
   - Educational Psychology
   - Curriculum and Evaluation
   - Psychological Testing
   - Qualitative Research

2. Improve Internal Assessment System
   - Increase formative assessments.
   - Use quizzes, assignments, presentations, and mock tests.

3. Departmental Result Review Meetings
   - Conduct semester-wise analysis meetings.
   - Identify causes of low performance and prepare action plans.

4. Faculty Development
   - Organize workshops on:
   - Student-centered pedagogy
   - Assessment strategies
   - Outcome-based education
   - Research supervision

5. Peer Learning Mechanism
   - Create student mentoring groups.
   - Encourage high-performing students to support weaker learners.

Recommendations for Campus Administration

Strategic Actions

1. Establish Academic Quality Assurance Committee
   - Regular monitoring of results.
   - Subject-wise performance reviews.

2. Strengthen Learning Resources
   - Upgrade library resources.
   - Increase access to e-books, journals, and research databases.

3. Academic Counseling Services

- Provide counseling for low-performing students.
- Conduct orientation on examination strategies.

4. Continuous Professional Development

- Support faculty participation in seminars and training.
- Encourage action research and innovation in teaching.

5. Result-Based Performance Monitoring

- Develop annual department performance indicators.
- Monitor pass percentage trends annually.

6. Strengthen Research Environment

- Provide research workshops for M.Ed. students.
- Promote publication and thesis support activities.

Conclusion

The Education Department demonstrated commendable performance in practical, research-oriented, and specialization courses, particularly in Health and Physical Education and Curriculum & Evaluation programmes. However, persistent low achievement in foundational and theoretical subjects such as Foundation of Education, Educational Psychology, Curriculum and Evaluation, and Qualitative Research requires immediate academic intervention. Through systematic remedial support, enhanced assessment practices, faculty development, and strengthened quality assurance mechanisms, the department and campus administration can significantly improve student achievement and overall academic quality in the coming academic years.

४. ७ RESULT ANALUSIS OF MANAGEMENT DEPARTMENT

2082-2083

BBS First

Subject & Code	Academic Year: 2082 Faculty: Management Level : Bachelor (BBS) Year : First					
	Total	Appeared in exam	Absent	Passed	Failed	Pass %
Business English MGT-201	184	179	5	81	98	44.02
Micro Economics MGT-203	184	163	21	18	144	9.78
Business Statistics MGT- 202	184	163	21	42	121	22.82
Principle of Management MGT- 213	183	147	36	51	96	27.86
Accounting for Financial Analysis MGT- 211	184	147	36	51	96	27.71

BBS Second

Subject & Code	Academic Year: 2082 Faculty: Management Level : Bachelor (BBS) Year : second					
	Total	Appeared in exam	Absent	Passed	Failed	Pass %
Macroeconomics for BusinessMGT-209	96	89	7	18	81	18.75
Business communication MGT-205	96	92	4	38	54	39.58
Cost and Management A/C MGT 212	96	87	9	17	70	17.71
OB and HRMMGT- 223	97	8	89	20	69	20.62
Fundamentals of Financial Management MGT- 215	97	7	90	12	78	12.37

BBS Third

Subject & Code	Academic Year: 2082 Faculty: Management Level : Bachelor (BBS) Year : third					
	Total	Appeared in exam	Abs.	Passed	Failed	Pass %
Business Law MGT:204	107	103	4	70	33	65.42
Business Strategy & Environment MGT:217	120	114	6	70	44	58.33
Taxation in Nepal ACC: 224	127	123	4	77	46	60.63

Fundamentals of Marketing MKT-214	103	102	1	79	23	76.70
Fundamentals of financial systems FIN:226	103	5	98	66	32	64.08

MBS First

Subject and Code	Academic Year:2082 Faculty : Management Level:-Master (MBS) Semester: First					
	Total	Appeared in Exam	Abs.	Passed	Failed	Pass %
Statistical Methods MSC-514	22	22		9	13	40.91
Managerial Communication MGT-519	22	20	2	17	3	77.28
Organizational Behavior Mgt-515	22	21	1	18	3	81.81
Marketing Management MKT-511	22	21	1	20	1	90.91
managerial Economics ECO-512	22	19	3	14	5	63.63

MBS Fourth

Subject and code	Academic year:2082 Faculty: Management Level:-Master (MBS) Semester -Fourth					
	Total	Appeared in Exam	Absent	Passed	Failed	Pass %
Strategic Management MGT-523	27	27	0	27	0	100
Financial Markets and Institutions FIN-685	27	27	0	20	7	74.07
Investment Management FIN-689	27	27`	0	23	4	85.19
MGT-525 Theses				-	-	-

MBS Second

Subject and code	Academic year:2083 Faculty: Management Level:-Master (MBS) Semester: Second					
	Total	Appeared in Exam	Absent	Passed	Failed	Pass %
Financial Management-FIN 51o	5	5	0	5	0	100

Human resource Management-MGT-513	5	5	0	5	0	100
Management Accontancy-ACC-517	5	5	0	4	1	80
Business Environment MGT-518	5	5	0	5	0	100
Production and Operation Management- MSC 516	5	5	0	4	1	80

MBS Third

Subject and code	Academic year:2082 Faculty : Management Level: -Master (MBS) Semester:-Third					
	Total	Appeared in Exam	Absent	Passed	Failed	Pass %
ACC. For Financial management and Decision ACC-519	11	11	0	11	0	100
Research Methodology-MSC 521	11	11	0	11	0	100
International Business-MGT 522	11	11	0	11	0	100
Corporate Finance-Fin. 618	8	7	1	6	1	75
Enterprenuership management-MGT 524	11	11	0	11	0	100
Advertising And Promotion Management MKt-691	3	3	0	3	0	100

- Average pass % of MBS 2nd semester is 90 Which is good level of achievement.

-The minimum pass percentage is 75% and maximum pass percentage is100%.

- Average pass % of MBS 3rd semester is 87.50%. which is outstanding level of achievement.

The result of BBA Programs is very good in each semester and MBS programs is also satisfactory but result of BBS is not satisfactory in first and second year students' third- and Fourth-year students' is good.

Overall analysis

BBS First Year Result Analysis

Overall Performance

- Average Pass Percentage: **26.90%**
- Highest Pass Percentage: **44.02%** (Business English)
- Lowest Pass Percentage: **9.78%** (Microeconomics)

Strengths

- Business English achieved the highest pass rate, indicating relatively better language competency among students.
- Most students appeared in examinations, showing satisfactory participation.

Weaknesses

- Overall pass percentage is very low (26.90%).
- Microeconomics recorded an alarming pass rate of only 9.78%.
- Quantitative and analytical subjects such as Business Statistics and Accounting for Financial Analysis showed poor performance.
- Significant absenteeism was observed in some subjects.

Reform Measures

- Organize remedial and tutorial classes for Economics, Statistics, and Accounting.
- Strengthen the foundation courses for newly admitted students.

- Introduce regular internal assessments and progress monitoring.
- Conduct faculty development programs to improve teaching methodologies.
- Provide academic counseling and mentoring to weak students.

BBS Second Year Result Analysis

Overall Performance

- Average Pass Percentage: **25.97%**

- Highest Pass Percentage: **39.58%** (Business Communication)
- Lowest Pass Percentage: **12.37%** (Fundamentals of Financial Management)

Strengths

- Business Communication showed comparatively satisfactory results.
- Student attendance in examinations remained acceptable.

Weaknesses

- Average pass rate is still low.
- Financial Management, Cost and Management Accounting, and Macroeconomics showed weak results.
- Students appear to struggle with analytical and numerical subjects.

Reform Measures

- Conduct regular revision classes before examinations.
- Increase the practical application of theoretical concepts.
- Arrange workshops on financial and accounting subjects.
- Improve continuous assessment and feedback mechanisms.
- Encourage peer learning and group discussions.

BBS Third Year Result Analysis

Overall Performance

- Average Pass Percentage: **67.53%**
- Highest Pass Percentage: **76.70%** (Fundamentals of Marketing)
- Lowest Pass Percentage: 58.33% (Business Strategy and Environment**)**

Strengths

- Overall performance is satisfactory.
- All subjects achieved pass percentages above 58%.
- Marketing, Taxation, Business Law, and Financial Systems produced encouraging results.

- Student maturity and specialization appear to positively influence performance.

Weaknesses

- Noticeable variation exists among subjects.
- Business Strategy and Environment requires additional academic support.

Reform Measures

- Maintain current academic practices while focusing on weaker subjects.
- Introduce case studies and research-based learning.
- Strengthen project work and practical exposure.
- Continue academic monitoring to sustain performance.

MBS First Semester Result Analysis

Overall Performance

- Average Pass Percentage: **70.91%** (Based on subject-wise results)
- Highest Pass Percentage: **90.91%** (Marketing Management)
- Lowest Pass Percentage: **40.91%** (Statistical Methods)

Strengths

- Overall performance was very good.
- Marketing Management and Organizational Behavior achieved excellent results.
- Strong student commitment and academic engagement are evident.
- **Weaknesses**
- Statistical Methods remains a challenging subject.
- Some absenteeism was observed.

Reform Measures

- Provide additional support classes in Statistical Methods.
- Introduce practical software-based statistical training.
- Encourage research and analytical skill development.

MBS Second Semester Result Analysis

Overall Performance

- Average Pass Percentage: **92%**
- Highest Pass Percentage: **100%**
- Lowest Pass Percentage: **80%**

Strengths

- Outstanding academic achievement.
- Three subjects achieved a 100% pass rate.
- Consistent performance across all courses.

Weaknesses

Minor performance gaps in Management Accountancy and Production & Operation Management.

Reform Measures

- Sustain existing teaching-learning strategies.
- Introducing advanced case studies and research assignments.
- Promote academic excellence through research projects.

MBS Third Semester Result Analysis

Overall Performance

- Average Pass Percentage: **95.83%**
- Highest Pass Percentage: **100%**
- Lowest Pass Percentage: **75%** (Corporate Finance)

Strengths

- Exceptional academic performance.
- Most subjects achieved a 100% pass rate.
- Strong research orientation and advanced-level understanding among students.

Weaknesses

- Corporate Finance showed relatively low performance.
- Small class size may affect result comparison.

Reform Measures

- Enhance practical financial analysis exercises.
- Organize seminars by industry experts.
- Continue research-based teaching practices.

MBS Fourth Semester Result Analysis

Overall Performance

- Average Pass Percentage: **86.42%**
- Highest Pass Percentage: **100%** (Strategic Management)
- Lowest Pass Percentage: **74.07%** (Financial Markets and Institutions)

Strengths

- Excellent overall result.
- Strategic Management achieved a perfect pass rate.
- Students demonstrated strong subject mastery.

Weaknesses

- Financial Markets and Institutions reported comparatively lower results.
- Some performance variation exists among finance-related subjects.

Reform Measures

- Strengthen practical exposure through market-based case studies.
- Integrate current financial market developments into teaching.
- Conduct special review sessions for finance courses.

Comparative Analysis

Program	Average Pass %	Performance Level
BBS First Year	26.90%	Very Low
BBS Second Year	25.97%	Low
BBS Third Year	67.53%	Satisfactory
MBS First Semester	70.91%	Very Good
MBS Second Semester	92.00%	Outstanding
MBS Third Semester	95.83%	Outstanding
MBS Fourth Semester	86.42%	Excellent

Key Findings

- BBS First- and Second-Year students show significantly poor academic performance.
- BBS Third Year demonstrates substantial improvement.
- MBS students perform exceptionally well across all semesters.
- Quantitative subjects such as Economics, Statistics, Accounting, Finance, and Corporate Finance consistently show lower pass percentages.
- Communication, Marketing, Strategic Management, and research-oriented subjects demonstrate stronger results.

Conclusion

The overall analysis reveals a clear performance gap between undergraduate (BBS) and postgraduate (MBS) programs. While MBS students have achieved excellent to

outstanding results, the performance of BBS First- and Second-Year students remains unsatisfactory and demands immediate academic intervention. Special emphasis should be placed on strengthening quantitative subjects, improving teaching-learning strategies, conducting remedial classes, and implementing continuous assessment systems. By adopting these reform measures, academic performance and student success rates can be significantly improved in future examinations

४.८ नेपाली विषयको शैक्षिक सत्र २०८२ देखि ०८३ असार मसान्तसम्मको शैक्षिक उपलब्धि

नेपाली विषयको शैक्षिक सत्र २०८२ देखि ०८३ असार मसान्तसम्मको शैक्षिक उपलब्धिलाई तपशीलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छः

बिए प्रथम वर्ष

	Subject Title	Subject Code	PASS	FAIL	Total	Pass %
1.	Aadhunik Nepali Katha, Upanyas Ra Natak (Asst)	Nep 421 (Asst)	2	0	2	100.00
2.	Aadhunik Nepali Katha, Upanyas Ra Natak (th)	Nep 421:(th)	2	0	2	100.00
3.	Aadhunik Nepali Kabita- kabya (Asst)	Nep 422:(Asst)	2	0	2	100.00
4.	Aadhunik Nepali Kabita- kabya (th)	Nep 422:(th)	2	0	2	100.00

बिए प्रथम वर्ष

	Subject Title	Subject Code	PASS	FAIL	Total	Pass Percent
1.	Comp. Nepali	Cnep (402 Theory)	8	1	9	99.00
2.	Comp. Nepali (Asst)	Cnep 402	9	0	9	100.00

बिएड प्रथम वर्ष

SN	Subject Title	Subject Code	PASS	FAIL	Total	Pass Percent
1.	Compulsory Nepali	CNEP401	68	4	72	94.44
2.	Nepali Katha Ra Upanyas	NEP416	8	13	21	38.10
3.	Nepali Natak Ekanki Ra Niban	NEP417	19	2	21	90.48

बिएड दोस्रो वर्ष

sn	Subject Title	Subject Code	PASS	FAIL	Total	Pass Percent
1.	Nepali Kabita Kabya	NEP423	17	6	23	73.91

2.	Bhasa Bigyan ra Nepali Bhasha	NEP428	3	0	3	100.00
3.	Nepali Bhasa Pathya.,Pathyapustak tatha Sikshen Pad	NEP424	11	11	23	47.83
4.	Bhasa Bigyan ra Nepali Bhasa	NEP422	15	8	23	65.22
5.	Nepali Kabita Kabya	NEP429	3	0	3	100.00

बिएड तेस्रो वर्ष

	Subject Title	Subject Code	PASS	FAIL	Total	Pass Percent
1.	Shaityashasatra ra Nepali Samalochana	NEP434	8	2	10	80.00
2.	Nepali BashaSikshen	NEP432	11	6	17	64.71
3.	Nepali Bhasasikchen	NEP439	3	1	4	75.00

एमएड प्रथम सेम

Sn	Subject Title	Subject Code	PASS	FAIL	Total	Pass Percent
1.	NEPALI AAKHYAN RA NATAK	NEP.ED.516	13	0	16	81.25
2.	PURBIYA RA PASHCHATYA SAMALOCHANA	NEP.ED.517	12	3	16	75.00
3.	PRAYOGIK BHASHA BIGYAN KA PRAMUKH KSHETRA	NEP.ED.518	12	2	16	75.00
4.	ADVANCED EDUCATIONAL PSYCHOLOGY	ED. 513	8	6	16	50.00
5.	BHASHA BIGYAN	NEP. ED. 515	13	1	16	81.25

एमएड दोस्रो सेम

Sn	Subject Title	Subject Code	PASS	FAIL	Total	Pass Percent
1.	Bhashik Parikshyan	NEP.ED.524	6	0	6	100.00
2.	Samajik Tatha Mano-Bhasa Bigyan	NEP.ED.529	6	0	6	100.00
3.	Nepali Kabita Kabya	NEP.ED.525	6	0	6	100.00

4.	Aadhunik Nepali Nibandha ra Samalochana	NEP.ED.526	6	0	6	100.00

एम.एड. तेस्रो सेम.

	Subject Title	Subject Code	PASS	FAIL	Total	Pass Percent
1.	Bhashik Anusandhan Bidhi	Nep. Ed. 537	6	0	0	100.00
2.	Nepali Bhasha Shikshyan	Nep. Ed. 535	6	0	6	100.00
3.	Bhasha Bigyan Ka Pramukh Siddhanta	Nep. Ed. 538	6	0	6	100.00
4.	Bhashik Bidha Shikshyan	Nep. Ed. 539	6	0	6	100.00

एम.एड.चौथो सेम.

SN	Subject Title	Subject Code	PASS	FAIL	Total	Pass Percent
1.	Teaching Practice	Ed. 542	4	0	5	80.00
2.	Bhashik Sampadan Kala (TH+PR)	NEP.ED. 545	5	0	5	100.00

विआइसिटी प्रथम सेम.

SN	Subject Title	Subject Code	PASS	FAIL	Total	Pass Percent
1.	Neppali Edu.	Ed. 411	35	0	35	100.00

नेपाली विषयको शैक्षिक सत्र २०८२ देखि ०८३ असार मसान्तसम्मको नतिजा विश्लेषण

- मानविकी सङ्काय स्नातक तहमा विद्यार्थीको संख्या न्युन रहेको र नतिजा औषतमा राम्रो रहेको पाइयो ।
- शिक्षाशास्त्र सङ्काय स्नातक तहमा विद्यार्थीको संख्या मानविकी सङ्कायका तुलनामा सन्तोषजनक रहेको र नतिजा पनि औषतमा सन्तोषजनक रहेको पाइयो ।
- शिक्षाशास्त्र सङ्काय स्नातक तह विआइसिटी प्रथम सेमिष्टरमा विद्यार्थीको निर्धारित संख्या रहेको र नतिजा पनि औषतमा राम्रो रहेको पाइयो ।
- शिक्षाशास्त्र सङ्काय स्नातकोत्तर तहका चारओटै सेमिष्टरमा विद्यार्थीको संख्या न्यून रहेको र नतिजा औषतमा राम्रो रहेको पाइयो ।
- कुनै विषयमा फरक ढंगले प्रश्न सोध्ने र उत्तरपुस्तिका परीक्षण सन्तोषजनक नभएको विषयगत छलफल गरियो ।

- स्नातक तह मानविकी र शिक्षा तर्फको २०८२/०८३ को नतिजा विश्लेषण गर्दा औषतमा ५०-८० प्रतिशत रहेको पाइयो ।
- स्नातक र स्नातकोत्तर तह सेमेस्टरतर्फको २०८२/०८३ को नतिजा विश्लेषण गर्दा औषतमा ८०-९९ प्रतिशत रहेको पाइयो ।
- सबै सङ्कायमा विद्यार्थीले नियमित कक्षा नलिने, बिचैमा कक्षा छोड्ने र पूरै परीक्षा नदिने समस्या देखियो ।
- कुनै विषयमा नतिजा राम्रो हुने र कुनैमा नतिजा नराम्रो हुनुका कारणहरुका विषयमा समीक्षा गरियो ।
- पहिलो पिरियड र अन्तिम पिरियमा विद्यार्थी कक्षामा नबस्ने समस्या देखियो ।
- आगामी दिनमा विभागले विद्यार्थीलाई विषयगत पृष्ठपोषण गरी संख्या र नतिजा राम्रो बनाउने निर्णय गरियो ।
- आगामी दिनमा विभागले सिर्जनशील तथा अनुसन्धानमूलक पत्रिका प्रकाशनमा ल्याउने निर्णय गरियो ।

४.९ राजनीतिशास्त्र र इतिहास विषयको २०८१ र २०८२ को विद्यार्थीको शैक्षिक उपलब्धि

राजनीतिशास्त्र तथा इतिहास विषयको शैक्षिक उपलब्धिलाई निम्नानुसार विश्लेषण गरिएको छ ।

राजनीतिशास्त्र - स्नातक तह राजनीतिशास्त्र विषयको तथ्याङ्क र सोको विश्लेषण यसप्रकार रहेको छ।

प्रथम वर्ष

- Ps.421 Political Theory परीक्षामा सम्मिलित विद्यार्थी १४ जना उत्तीर्ण विद्यार्थी १० जना, अनुत्तीर्ण १ जना, अनुपस्थित ३ जना, उत्तीर्ण प्रतिशत ७१.४३%,
- Ps.422 Political Thought परीक्षामा सम्मिलित विद्यार्थी १४ जना उत्तीर्ण विद्यार्थी १० जना, अनुतीर्ण ३ जना, अनुपस्थित १ जना, उत्तीर्ण प्रतिशत ७१.४३

दोस्रो वर्ष

- Ps. 423 Major Political Systems परीक्षामा सम्मिलित विद्यार्थी ३ जना, उत्तीर्ण ३ जना, अनुत्तीर्ण शून्य जना अनुपस्थित ० जना, उत्तीर्ण १००% ४६
- Ps. 424 International Studies, परीक्षामा सम्मिलित विद्यार्थी ३ जना उत्तीर्ण ३ जना अनुत्तीर्ण ० जना, अनुपस्थित ०जना, उत्तीर्ण १००%,

तेस्रो वर्ष

- Ps. 425 Public Administration, परीक्षामा सम्मिलित कुल विद्यार्थी ६, उत्तीर्ण ४, अनुपस्थित २, उत्तीर्ण प्रतिशत ६६.६७%,
- Ps. 410 Government and Election in Nepal (Elective) परीक्षामा सम्मिलित विद्यार्थी ११, उत्तीर्ण १०, अनुत्तीर्ण एक

चौथो वर्ष

- Ps. 426 Politics of Nepal, परीक्षामा सम्मिलित विद्यार्थी २ उत्तीर्ण विद्यार्थी १, अनुत्तीर्ण१, उत्तीर्ण प्रतिशत ५०%,
- Ps. 427 Research Methodology, परीक्षामा सम्मिलित विद्यार्थी २, उत्तीर्ण विद्यार्थी १, अनुत्तीर्ण १, उत्तीर्ण प्रतिशत ५०%,

नतिजा विश्लेषण

राजनीतिशास्त्र विषयको शैक्षिक उपलब्धिका प्रमुख सकारात्मक पक्षहरू निम्न देखिन्छन्:

- समग्र विद्यार्थीको ७६.३६ प्रतिशत उत्तीर्ण दर रहेको।
- परीक्षामा सहभागी विद्यार्थीको वास्तविक उत्तीर्ण दर ८५.७१ प्रतिशत रहेको।
- दोस्रो वर्षका दुवै विषयमा १०० प्रतिशत उत्तीर्ण भएको।
- PS 410 Government and Election in Nepal मा ९०.९१ प्रतिशत उत्तीर्ण भएको।
- विभिन्न विषयमा विद्यार्थीले ६३ देखि ७४ सम्मका उच्चतम कुल अंक प्राप्त गरेका।
- सैद्धान्तिक तथा व्यावहारिक दुवै पक्षमा विद्यार्थीले राम्रो उपलब्धि देखाएका।
- विषयगत उत्कृष्ट विद्यार्थी पहिचान गर्न सकिने आधार उपलब्ध भएको।
- शिक्षक-विद्यार्थीको न्यून संख्याका कारण व्यक्तिगत शैक्षिक परामर्श तथा प्रत्यक्ष अन्तर्क्रिया गर्न सम्भव रहेको।

सुधार गर्नुपर्ने पक्ष

निरन्तर सुधार (Continuous Improvement) को अवधारणाअनुसार निम्न पक्षमा विशेष ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ:

- विद्यार्थी संख्या वृद्धि - राजनीतिशास्त्रमा विद्यार्थी संख्या अत्यन्त न्यून रहेको छ। विशेषतः दोस्रो र चौथो वर्षमा विद्यार्थी संख्या २-३ जनासम्म सीमित छ। यसले विषयको दीर्घकालीन स्थायित्व र कार्यक्रमको प्रभावकारितामा चुनौती सिर्जना गर्न सक्छ।
- विद्यार्थी अनुपस्थितिको समस्या - कुल ५५ विषयगत विद्यार्थीमध्ये ६ जना अनुपस्थित हुनु नियमितता व्यवस्थापनको चुनौती हो। अनुपस्थितिको कारण पहिचान गरी व्यक्तिगत परामर्श, अभिभावक सम्पर्क तथा नियमित अनुगमन गर्न आवश्यक छ।
- अनुत्तीर्ण विद्यार्थीका लागि सुधारात्मक कक्षा - ७ जना विद्यार्थी अनुत्तीर्ण भएकाले कमजोर विद्यार्थी पहिचान गरी Remedial Class, Tutorial Class तथा अतिरिक्त परामर्श सञ्चालन गर्न सकिन्छ।
- Research Methodology मा विशेष सहयोग - चौथो वर्षको Research Methodology मा ५० प्रतिशत मात्र उत्तीर्ण भएकाले अनुसन्धान लेखन, शोध प्रस्ताव, तथ्याङ्क विश्लेषण तथा अनुसन्धान विधिसम्बन्धी थप अभ्यास गराउनु उपयोगी हुन्छ।
- विद्यार्थी आकर्षण कार्यक्रम - राजनीतिशास्त्र विषयप्रति विद्यार्थी आकर्षित गर्न Career Counseling, Seminar, Debate, Presentation, Field Visit र Research-based Learning जस्ता गतिविधि विस्तार गर्न सकिन्छ।

इतिहास स्नातक तहको नतिजा

प्रथम खण्ड

- Medieval history of Nepal विषयकोड ४२१, विद्यार्थी संख्या १ उत्तीर्ण सङ्ख्या १ उत्तीर्ण प्रतिशत १००,
- विषयकोड ४२२ International history (1775-1990), विद्यार्थी संख्या १ उत्तीर्ण सङ्ख्या १ उत्तीर्ण प्रतिशत १००,

तेस्रो खण्ड

- विषय कोड His ४२३, परीक्षामा सम्मिलित विद्यार्थी १, उत्तीर्ण १,
- विषय कोड His ४२४, परीक्षामा सम्मिलित विद्यार्थी १, उत्तीर्ण १,

विषयकोड ४१०, परीक्षामा सम्मिलित विद्यार्थी २१जना, उत्तीर्ण विद्यार्थी १६ ,अनुतीर्ण ५, अनुपस्थित ० उत्तीर्ण प्रतिशत ७५.४७%,

चौथो खण्ड

विषय कोड अनिवार्य C NPS ४०४, परीक्षामा सम्मिलित विद्यार्थी १९ जना, उत्तीर्ण विद्यार्थी १७ , अनुतीर्ण २, अनुपस्थित ०, उत्तीर्ण प्रतिशत ८९.४७,

२०८२/०८३ को नतिजा विश्लेषण

२०८२/०८३ को उपलब्ध नतिजा विश्लेषण गर्दा धवलागिरी बहुमुखी क्याम्पस, बागलुङमा इतिहास विषयमा विद्यार्थी संख्या अत्यन्त न्यून भए पनि परीक्षामा सहभागी विद्यार्थीको शैक्षिक उपलब्धि अत्यन्त सन्तोषजनक रहेको देखिन्छ। प्रथम वर्षमा Medieval History of Nepal (His 421) र International History (1775-1990) (His 422) दुवै विषयमा १/१ जना विद्यार्थी परीक्षामा सहभागी भई शतप्रतिशत उत्तीर्ण भएका छन् र क्रमशः ६९ तथा ६२ कुल अंक प्राप्त गरेका छन्। त्यसैगरी उपलब्ध तेस्रो वर्षका His 423 र His 424 विषयमा पनि १/१ जना विद्यार्थी शतप्रतिशत उत्तीर्ण भएका छन् र क्रमशः ६९ तथा ७८ कुल अंक प्राप्त गरेका छन्। His 410 विषयमा २१ मध्ये १६ जना उत्तीर्ण भई ७५.४७ प्रतिशत तथा चौथो वर्षको अनिवार्य C NPS 404 मा १९ मध्ये १७ जना उत्तीर्ण भई ८९.४७ प्रतिशत उत्तीर्ण दर हासिल भएको छ। यसबाट इतिहास विषयमा विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धि र उत्तीर्ण क्षमता कमजोर नभई समग्रमा राम्रो रहेको, तर मुख्य चुनौती विद्यार्थी आकर्षण तथा भर्ना संख्या न्यून हुनु रहेको देखिन्छ। विद्यार्थी संख्या न्यून हुनुका सम्भावित कारणमा इतिहास विषयबाट प्राप्त हुने रोजगारी तथा करियर अवसरबारे पर्याप्त जानकारीको अभाव, अन्य व्यावसायिक तथा रोजगारमुखी विषयप्रति विद्यार्थीको बढ्दो आकर्षण, इतिहास विषयको उपयोगिता र सम्भावनालाई आधुनिक करियरसँग जोडेर प्रस्तुत गर्न नसक्नु तथा स्थानीय तहमा इतिहास विषयको प्रचार-प्रसार र अभिमुखीकरण पर्याप्त नहुनु रहेका हुन सक्छन्। यसको

परिणामस्वरूप कक्षा सञ्चालनमा विद्यार्थी-विद्यार्थीबीचको शैक्षिक अन्तर्क्रिया सीमित हुनु, विषयगत गतिविधि सञ्चालनमा कठिनाइ आउनु, कार्यक्रमको लागत-प्रभावकारिता कमजोर हुनु र दीर्घकालमा विषयको निरन्तरतामै चुनौती सिर्जना हुन सक्ने देखिन्छ। त्यसैले गुणस्तर मापनको दृष्टिले इतिहास विषयको गुणस्तरीय नतिजालाई कायम राख्दै विद्यार्थी आकर्षण र भर्ना वृद्धि गर्न करियर अभिमुखीकरण, स्थानीय इतिहास तथा सम्पदासँग जोडिएको फिल्डवर्क, अनुसन्धान तथा परियोजनामूलक शिक्षण, ऐतिहासिक स्थल अध्ययन भ्रमण र इतिहास विषयबाट हुने उच्च शिक्षा तथा रोजगारीका अवसरबारे प्रचार-प्रसारलाई प्राथमिकता दिन आवश्यक देखिन्छ। समग्रमा, २०८१/८२ को नतिजाले इतिहास विषयको मुख्य समस्या विद्यार्थीको शैक्षिक उपलब्धि नभई विद्यार्थी संख्या र विषयप्रतिको आकर्षणको कमी रहेको स्पष्ट गर्दछ।

४.१० Result Analysis of Mathematics Department

The following analysis is based on the course-wise examination records supplied by the Department. The totals represent course-exam instances, not unduplicated students, because a student may appear in more than one mathematics course. For the Modern Algebra record, the failure count has been reconciled arithmetically as one (6 attended, 5 passed).

Programme	Courses	Course-exam instances	Passed	Weighted pass rate
B.Ed.	8	29	22	75.9%
B.Sc.	7	25	11	44.0%
B.A.	2	2	0	0.0%
Total	17	56	33	58.9%

B.Ed. Course-wise Results

Year	Subject	Attended	Pass	Fail	Pass %	Teacher
I	Foundation of Mathematics (Math Ed. 416)	4	4	0	100.0%	Kulprasad Adhikari
I	Calculus	4	1	3	25.0%	Om Prasad Sharma
II	Geometry (Math Ed. 422)	1	1	0	100.0%	Deb Bahadur Chhetri
II	Geometry (Math Ed. 423)	1	0	1	0.0%	Deb Bahadur Chhetri
II	History of Mathematics (Math Ed. 424)	1	1	0	100.0%	Kulprasad Adhikari
III	Teaching Mathematics	6	6	0	100.0%	Kulprasad Adhikari
III	Modern Algebra (Math Ed. 433)	6	5	1	83.3%	Deb Bahadur Chhetri
III	Analytical Geometry (Math Ed. 434)	6	4	2	66.7%	Deb Bahadur Chhetri

B.Sc. Course-wise Results

Year	Subject	Attended	Pass	Fail	Pass %	Teacher
I	Calculus (MAT 101)	6	0	6	0.0%	Dal Bahadur Thapa
I	Geometry (MAT 102)	6	5	1	83.3%	Bishnu Chapagain
II	Linear Algebra (MAT 201)	3	2	1	66.7%	Bishnu Chapagain
II	Differential Equation (MAT 202)	3	1	2	33.3%	Dal Bahadur Thapa
III	MAT 301	3	0	3	0.0%	Subash KC
III	MAT 302	3	2	1	66.7%	Dal Bahadur Thapa
III	MAT 304	1	1	0	100.0%	Bishnu Chapagain

B.A. Course-wise Results

Year	Subject	Attended	Pass	Fail	Pass %	Teacher
II	Math 423	1	0	1	0.0%	Chudamani Pokharel
II	Math 424	1	0	1	0.0%	Chudamani Pokharel

The result pattern shows strong performance in several B.Ed. courses, including Foundation of Mathematics, selected Geometry courses, History of Mathematics, and Teaching Mathematics. In B.Sc., the results were mixed: Geometry and MAT 304 showed satisfactory performance, whereas Calculus and MAT 301 require focused academic support. The Department will prioritise tutorial support, diagnostic review, and regular student feedback in courses with lower pass rates.

अध्याय पाँच
उपसंहार

आफ्नो स्थापनाकालदेखि नै धवलागिरि क्षेत्रमा उच्च शिक्षाको धरोहरका रुपमा यो क्याम्पस रहेको छ । स्थापनाकालमा सामुदायिक स्तरमा सञ्चालित यो संस्था २०३० सालमा त्रिविको आङ्गिक क्याम्पसका रुपमा पहिचान पाएपछि सुचारु ढङ्गबाट क्याम्पसले आफ्ना शैक्षिक, प्रशासनिक तथा अन्य क्रियाकलापहरुलाई नियमित रुपमा अगाडि बढाउँदै आएको छ । क्याम्पस सञ्चालनका क्रममा समयसमयमा उत्पन्न हुने आर्थिक लगायत अन्य समस्याको निदानका लागि नेपाल सरकार, त्रिभुवन विश्वविद्यालय, विश्वविद्यालय अनुदान आयोग, सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था, उद्योगी, व्यापारी, क्याम्पस सञ्चालक समिति, प्राध्यापक, कर्मचारी, स्ववियु, क्याम्पसमा क्रियाशील विद्यार्थी सङ्गठन, विद्यार्थी एवम् स्थानीय समुदायले पुऱ्याउँदै आएको सहयोगप्रति क्याम्पस उच्च सम्मान प्रकट गर्दछ ।

त्रिविका आङ्गिक क्याम्पसहरुमध्ये धवलागिरि क्षेत्रमा रहेको एक मात्र यो क्याम्पसले प्रारम्भमा प्रवीणता प्रमाणपत्र तहमा मानविकी र कानून सङ्कायका कक्षाहरु सञ्चालन गर्दै आएको थियो । वर्तमानमा क्याम्पसले स्नातक तहतर्फ मानविकी, शिक्षा, व्यवस्थापन (बिबिएस र बिबिए), बिआइसिटीइ, विज्ञान तथा प्रविधितर्फका कक्षाहरु सञ्चालन गरिरहेको छ भने स्नातकोत्तर तहतर्फ समाजशास्त्र, नेपाली, नेपाली शिक्षा, पाठ्यक्रम तथा मूल्याङ्कन, अङ्ग्रेजी शिक्षा र व्यवस्थापन विषयका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरी उच्च शैक्षिक पहिचान दिन सफल भएको छ ।

धवलागिरि क्षेत्रमा त्रिविको आङ्गिक क्याम्पसका रुपमा रहेको यो क्याम्पस पछिल्लो समयमा आएर स्वायत्त क्याम्पसका रुपमा सञ्चालित छ । पूर्णरुपमा त्रिविको ऐन तथा नियमावलीअन्तर्गत सञ्चालित क्याम्पसले नितान्त नयाँ अनुभवका साथ त्रिविकै स्वायत्त क्याम्पसका रुपमा आफ्ना गतिविधिहरुलाई अगाडि बढाइरहेको छ ।

यसै सन्दर्भमा विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट गुणस्तर सुनिश्चितता प्रत्यायन प्रमाणपत्र प्राप्तिको नौलो र कठिन अभियानमा विगत सात वर्ष अगाडिदेखि प्रयाशरत् यो क्याम्पसले २०८१ मा उक्त प्रमाण पत्र प्राप्त गर्न सफल भएको थियो । त्रिविको परम्परावादी व्यवस्थापन प्रणालीबाट सञ्चालन हुँदै आएको क्याम्पसलाई QAA ले तोकेको मापदण्डअनुसार सञ्चालन गर्न सजिलो नभए तापनि क्याम्पस सञ्चालक समिति, क्याम्पस कार्यकारी समिति, प्राध्यापक, कर्मचारी, स्ववियु, क्रियाशील विद्यार्थी सङ्गठन, स्थानीय समुदाय, अभिभावक तथा विद्यार्थी सबैको सामूहिक सहयोग, सद्भाव र

प्रयत्नमा विभिन्न सुधारात्मक कार्य गरी यो कार्यलाई सफलताको अन्तिम चरणमा पुऱ्याउन क्याम्पस सफल भएको छ । क्याम्पससँग सम्बद्ध प्राध्यापक तथा कर्मचारीको मानवीय आचरण तथा संस्कारमा परिवर्तन गर्नेदेखि लिएर क्याम्पसको भौतिक, शैक्षिक, आर्थिक, प्रशासनिक लगायतका समग्र पक्षमा सुधार गर्ने कार्य स्वयम्मा चुनौतीपूर्ण रहेको छ ।

क्याम्पसले तयार गरेको वार्षिक शैक्षिक क्यालेन्डरअनुसार अझै पनि पूर्णरुपमा शैक्षिक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न सकिएको छैन । विद्यार्थीको दैनिक हाजिरी विवरण राख्ने, वार्षिक प्रणालीअन्तर्गत दुईपटकसम्म आन्तरिक परीक्षा सञ्चालन गर्ने, कमजोर विद्यार्थीका लागि उपचारात्मककक्षा सञ्चालन गर्ने जस्ता कार्यलाई सबै कक्षाहरुमा पूर्णरुपमा कार्यान्वयनमा ल्याउन सकिएको छैन । केही कक्षाहरुमा उपचारात्मक कक्षा सञ्चालन गरिएको भए तापनि विद्यार्थीको उत्साहजनक सहभागिता अझै रहेको पाइएन । व्यवस्थापन सङ्कायतर्फ बिबिएमा ननक्रेडिट कोर्स सञ्चालन गरिएको भए तापनि सबै सङ्कायमा यसलाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सकिएको छैन ।

पछिल्लो समयमा आएर थप गरिएको नयाँ शैक्षिक कार्यक्रम बिबिएको परीक्षाफल सन्तोषजनक रहेको भए तापनि अन्य सङ्कायको परीक्षाफलमा पूर्ण सन्तोष मान्न सकिने अवस्था रहेको छैन । परीक्षाफललाई वृद्धि गर्नका लागि पठनपाठन लगायतका शिक्षण गतिविधिलाई अझै सुधार गर्दै जानुपर्ने देखिएको छ । परीक्षाफललाई सन्तोषजनक बनाउका लागि विद्यार्थीहरुको पनि उत्तिकै भूमिका रहेको हुन्छ ।

क्याम्पसले विगतका वर्षहरुदेखि दुईपटकसम्म आन्तरिक परीक्षा लिने व्यवस्था गरेको भए तापनि त्यसमा विद्यार्थीको उत्साहजनक उपस्थिति गराउन अझै सकिएको छैन । आन्तरिक परीक्षाप्रति विद्यार्थी स्वयम्को चासो बढेको देखिदैन । कक्षामा नियमित रुपमा अध्ययनका लागि आउने विद्यार्थीहरु पनि आन्तरिक परीक्षामा उपस्थित नहुने गरेको पाइएको छ ।

क्याम्पसले सम्वत् २०८२ देखि शिक्षाशास्त्र सङ्कायअन्तर्गत सूचना तथा प्रविधिसँग सम्बन्धित बिआइसिटिइ कार्यक्रम पनि प्रभावकारी ढङ्गबाट सञ्चालन गरिरहेको छ । क्याम्पसमा अध्ययन गर्न आउने विद्यार्थीहरुलाई केन्द्रित गरी गत दुई वर्ष अगाडिदेखि सुरुवात गरिएको छात्रवृत्ति कोषमार्फत् जम्मा भएको करिब एककरोड नौ लाख बराबरको रकम क्याम्पसको अक्षयकोषमा जम्मा गरिएको छ । यस कोषमा जम्मा भएको रकमको ब्याजस्वरुप प्राप्त हुने रकमबाट गरिब, विपन्न तथा आर्थिक अभावका कारण उच्च शिक्षाबाट वञ्चित रहेका विद्यार्थीहरुलाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने योजना क्याम्पसको रहेको छ ।

क्याम्पसले विगत केही वर्ष अगाडिदेखि बढाइरहेको QAA प्रमाणपत्र प्राप्तिको कार्यलाई सहज बनाउनका लागि क्याम्पसमा विभिन्न समिति तथा उपसमितिहरु गठन गरिएको छ । तरपनि यसरी गठन गरिएका समितिहरुलाई तोकिएको कार्यशर्त विवरणअनुसारको कार्य सम्पादन गराउन सकिएको

छैन । क्याम्पसलाई कसरी उत्कृष्ट बनाउन सकिन्छ भन्नेतर्फ ध्यान पुऱ्याउन सकिएन र जागिरे मानसिकता मात्र बोकेर संस्थामा संलग्न भइयो भने अपेक्षित उपलब्धि हासिल गर्ने कार्य चुनौतीपूर्ण बन्दै जान्छ । यसतर्फ क्याम्पसमा कार्यरत् प्राध्यापक, कर्मचारी तथा सम्बद्ध सरोकारवालाहरु सम्वेदनशील हुनु जरुरी देखिन्छ ।

क्याम्पसका शिक्षण विभागहरुलाई पहिलेको भन्दा बढी सक्रिय बनाउँदै लगिएको छ । तर पनि QAA को परिकल्पना र मापदण्डअनुसार जुन रुपमा शिक्षण विभागका कार्यक्रमहरु सम्पादित हुनुपर्ने हो त्यो रुपमा अझै हुन सकिरहेका छैनन् । गुणस्तर प्रवर्धन निर्देशिका तयार पारी व्यवस्थापन, प्रशासन, शिक्षक, कर्मचारी, विभिन्न समिति तथा उपसमिति सबैको कार्यसर्त विवरण तयार गरी सबैका आआफ्ना काम, कर्तव्य तथा अधिकारहरु तोकिएको छ । कक्षाकोठामा पठनपाठन नियमित र प्रभावकारी ढङ्गबाट सञ्चालन होस् भन्ने उद्देश्यले विगतका वर्षमा विद्यार्थी गुणस्तर समूह गठन गरी विद्यार्थीलाई समेत जागरुक बनाउँदै लगिएको छ ।

क्याम्पसको समग्र विकासका लागि रचनात्मक सहयोग गर्दै आइरहेको छ । क्याम्पसको समग्र विकासका लागि स्वतन्त्र विद्यार्थी युनियन तथा क्याम्पसमा क्रियाशील विद्यार्थी संगठनहरुको भूमिका पनि प्रशंसायोग्य रहेको छ । क्याम्पसको वार्षिक शैक्षिक क्यालेन्डरअनुसार तोकिएका धेरैजसो अतिरिक्त क्रियाकलापसँग सम्बन्धित विद्यार्थीकेन्द्रित कार्यक्रमहरु स्ववियुले सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ । विगतमा विद्यार्थी गुणस्तर समूहले गर्दै आएका कार्यहरुलाई स्ववियुले व्यवस्थापन र सुचारु गर्दै आइरहेको छ । क्याम्पसका गतिविधिका बारेमा समुदायलाई जानकारी पुगोस् भन्ने उद्देश्यले क्याम्पस प्रोफाइल, प्रोस्पेक्टस, बुलेटिन जस्ता सामग्री नियमित रुपमा तयार गरी वितरण गरिएको छ । यी सम्पूर्ण सामग्रीलाई क्याम्पसको वेबसाइटमा समेत व्यवस्थित गरिएको छ ।

यसै सन्दर्भमा विगतका वर्षमा जस्तै यस वर्ष पनि क्याम्पसका सम्पूर्ण एकाइहरुले सम्पादन गर्दै आएका गतिविधिहरु र क्याम्पसको समग्र अवस्था झल्कने गरी आर्थिक वर्ष ०८२/०८३ को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन-२०८३ प्रकाशनमा ल्याइएको छ । यस प्रतिवेदनमा क्याम्पसका शैक्षिक गतिविधिहरु, विभिन्न समिति तथा उपसमितिहरुले सम्पादन गरेका कार्यहरुको प्रगति समीक्षा, शिक्षण विभागका प्रतिवेदन तथा क्याम्पसमा सञ्चालन भएका विविध कार्यक्रमहरुलाई समावेश गरिएको छ । यस प्रतिवेदनमा क्याम्पसमा रहेका विभिन्न शिक्षण विभागका वार्षिक पगति प्रतिवेदन एवम् आगामी वर्षका कार्यक्रमहरुसमेतलाई समावेश गरिएको छ । QAA प्रमाण पत्र प्राप्तिका लागि क्याम्पसले गठन गरेका सबै समिति तथा उपसमितिले प्रभावकारी रुपमा कार्य सम्पादन नगरेकोले सबै समितिका प्रगति प्रतिवेदनलाई यहाँ समावेश गर्न सकिएको छैन । विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट प्रत्यायनकृत भइसकेपछि आगामी दिनमा क्याम्पसले यसअघि गठन गरेका समिति तथा उपसमितिहरुलाई विगतमा गरिएका कार्य सम्पादनका आधारमा पुनर्गठन गर्ने योजना क्याम्पसले बनाएको छ ।

विभिन्न समिति तथा उपसमिति र शिक्षण विभाग स्वयम्मा जिम्मेवार नभएसम्म प्रतिवेदनमा पेश भएका कार्यक्रमहरुलाई सम्पन्न गर्ने काम चुनौतीपूर्ण हुन्छ । क्याम्पसको समग्र पक्षको सुधार गरी यसको प्रतिष्ठालाई अझै उच्च राख्ने कार्य चुनौतीपूर्ण रहेको छ । QAA प्रमाण पत्रको साख जोगाउने र सुधारका कार्यलाई निरन्तरता दिने कुरा समग्र क्याम्पस परिवारको सार्थक प्रयासबाट मात्र सम्भव हुन्छ । सबैले आ-आफ्नो तोकिएको जिम्मेवारी पूरा नगरेसम्म QAA को प्रमाणपत्रलाई दिगो बनाइराख्ने कार्य पनि झनै चुनौतीपूर्ण हुने देखिन्छ ।

क्याम्पसमा क्रियाशील रहेका प्रत्येक शिक्षण विभागले अहिलेको भन्दा बढी क्रियाशील हुन जरुरी देखिन्छ । आफ्नो विभागअन्तर्गतका विद्यार्थीको भर्नादेखि लिएर आन्तरिक तथा वार्षिक परीक्षाको नतिजा विश्लेषण गर्ने, पृष्ठपोषण दिने, कमजोर विद्यार्थीलाई उपचारात्मक कक्षा सञ्चालन गर्ने, अतिरिक्त क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्ने जस्ता कार्यमा विभागका सम्पूर्ण सदस्यहरु जिम्मेवारपूर्ण तरिकाले लाग्नुपर्ने देखिन्छ ।

सबै शिक्षण विभागहरुलाई साधन र स्रोतसम्पन्न बनाउन अझै पनि सकिएको छैन । सबै विभागहरुले विभागीय रेकर्डहरु अद्यावधिक बनाइराख्ने कार्यमा अझै पनि तत्परता देखाउन सकेको पाइदैन । QAA को प्रावधानअनुरुप शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि विभागहरु नै बढी जिम्मेवार हुनुपर्दछ । यसतर्फ ध्यान नदिने हो भने QAA ले तोकेको मापदण्ड अनुसारको शैक्षिक उपलब्धि हासिल हुन नसक्ने देखिन्छ । विभागबाट सञ्चालित हरेक क्रियाकलापका रेकर्ड व्यवस्थित रुपमा राख्ने र सोहीअनुसार वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन नियमित रुपमा तयार गर्ने कार्यमा अभ्यस्त भइरहने संस्कारको विकास गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

पठनपाठन तथा विद्यार्थीको उत्तीर्ण प्रतिशत वृद्धि गर्नका लागि शिक्षकको भूमिका महङ्खवपूर्ण हुन्छ । नविनतम् शिक्षण पद्धति र प्रविधिलाई कक्षाकोठामा प्रयोगमा नल्याएसम्म शिक्षण सिकाई क्रियाकलाप प्रभावकारी हुन सक्दैन । क्याम्पसमा कार्यरत् पूर्णकालीन शिक्षकहरुलाई पूर्ण जवाफदेही बनाउनका लागि कार्य समय निर्धारण गरी सोहीअनुसार कार्य विवरण दिइएको छ । यसलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्नु जरुरी देखिन्छ । शिक्षकहरु तोकिएको समयमा क्याम्पसमा नै रहेर काम गर्ने गरेमा अनुसन्धान र विद्यार्थीको नियमित मूल्याङ्कनको कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन सकिन्छ । क्याम्पसले तोकेअनुसार अझै पनि सबै शिक्षकहरुले वार्षिक कार्य योजना तथा एकाइ योजना बनाउने, त्यसलाई प्रत्येक विभागमा अभिलेखीकरण गर्ने र सोहीअनुसार पठनपाठन गराउने कार्यलाई अझै प्रभावकारी बनाउन सकिएको छैन ।

क्याम्पसका सम्पूर्ण शैक्षिक, प्रशासनिक, आर्थिक तथा भौतिक सम्पत्तिको विवरणलाई सफ्टवेयरमार्फत् अभिलेखीकरण गर्ने कार्यलाई करिबकरिब सम्पन्न गरिएको छ । क्याम्पसमा सूचना तथा प्राविधितर्फको जनशक्ति कम भएका कारण यो अभिलेखीकरण गर्ने कार्यलाई अपेक्षित समयमा

सम्पन्न गर्न सकिएको थिएन । विगत पाँचवर्ष अगाडिदेखिका विद्यार्थीको भर्ना र परीक्षासँग सम्बन्धित अभिलेखलाई चुस्त तथा दुरुस्त बनाइराख्ने कार्य स्वयम्मा चुनौतीपूर्ण थियो । तर पनि यो कार्यलाई क्याम्पसले टुङ्गोमा पुर्‍याएको छ ।

सन्दर्भसामग्री सूची

क्याम्पसको प्रशासन शाखा, इएमआइएस शाखा, लेखाशाखा, परीक्षा शाखा, स्टोर शाखा तथा पुस्तकालय शाखाबाट प्राप्त विवरणहरु- २०८३, बागलुङः धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस ।

धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पसको ६३ औं वार्षिकोत्सवका अवसरमा प्रस्तुत वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन- २०८२ धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस ।

धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पसको ६३ औं वार्षिकोत्सवका अवसरमा प्रस्तुत वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम- २०८२ धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस ।

धबक्या (२०७९), धवल वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन-०७८/०७९, आन्तरिक गुणस्तर सुनिश्चितता समिति धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस (धबक्या), बागलुङ ।

थापा, दिनबहादुर र अन्य सम्पा. (२०७०), धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पसः स्वर्ण महोत्सव स्मारिका - २०७०, बागलुङः धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस ।

थापा, दिनबहादुर र अन्य (२०७८), धवलागिरि क्याम्पसको विगत र वर्तमान (खोजमूलक अध्ययन), बागलुङः धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस ।

रेग्मी, हिरालाल (२०७७), “गुणस्तर सुनिश्चितता प्रत्यायन कार्यक्रममा धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पसको यात्रा” धवलागिरि दर्पण- २०७७, वर्ष २०, अङ्क ५, चैत्र, बागलुङः स्वतन्त्र विद्यार्थी युनियन ।

पञ्चवर्षीय (०७९/०८०-०८४/०८५) रणनीतिक योजना-२०७९, बागलुङ ः धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस ।

स्व-अध्ययन प्रतिवेदन -२०७९, बागलुङः धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस ।

विभिन्न शिक्षण विभाग, समिति तथा उपसमितिका निर्णयपुस्तिका- २०८२, बागलुङः धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस ।